

VI. UEDFOR

ULUSAL EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM FORUMU

13-17 EKİM 2025 ANTALYA

UEDFOR VI BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

UEDFOR VI

BİLDİRİ ÖZETLERİ

KİTABI

VI. ULUSAL EĞİTİMDE DÖNÜŞÜM FORUMU

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

13-17 EKİM 2025 ANTALYA

E-ISBN: 978-625-92538-1-7

Kitap, UEDFOR-VI 'da sunumu yapılan bildirilerin özetleri olup özetlerin içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Eğitim Yöneticileri ve Uzmanları Derneği'ne (EYUDER) aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan, Kitabın bütünü ya da bölümleri, kapak tasarımı, mekanik elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

1. Baskı: EKİM 2025, Ankara

İmtiyaz Sahibi

EYUDER

Genel Yayın Yönetmeni

Doç. Dr. Adem ÇİLEK

Editör

Dr. Okan Çoban

Dr. Emel Aydın

Dr. Erhan Dolapçı

Dizgi ve Kapak Tasarım

Murat KOÇALI

İletişim

EĞİTİM YÖNETİCİLERİ VE UZMANLARI DERNEĞİ

İnternet: www.eyuder.org.tr

E.ileti: eyuder@gmail.com

İnternet: www.uedfor.org

E.ileti: uedfor.eyuder@gmail.com

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	4
KURULLAR	13
DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI	13
EYFOR-16 AKADEMİK KOORDİNATÖRLER	13
DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ	13
BİLİM VE HAKEM KURULU ÜYELERİ	18
BİLDİRİ ÖZETLERİ	24
ETİK LİDERLİĞİN ÖRGÜTSEL AİDİYETE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	25
MUSTAFA YURDAKUL, SEÇKİN ARSLAN,	25
ETKİLEŞİMLİ OKUMA İLE DEĞERLER KAVRAMI VE ERKEN OKURYAZARLIK GELİŞİMİ	26
EMİNE NUR AKDAĞ,	26
ÖZBEKİSTAN'DA ÇEVRESEL DURUM VE ONUN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİ SAĞLAMA SORUNLARI	27
DİLORAM BABAJANOVA,	27
TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN'DA YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL ARAÇLARIN KULLANIMI: KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME.....	28
NİGORA ABDURAKHİMOVA,	28
EĞİTİMDE DİJİTAL YETKİNLİKLER VE HAREZMİ MODELİ: GELECEĞE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME	29
MUZAFFER BARMAN, SERHAT ÇAĞILTAŞ, TAYFUN MACİT,	29
ÖZBEKİSTAN'DA EKOLOJİK KRİZ: SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER	30
BALTABAYEVA MANZURAHON,	30
AVRUPA SU YÖNETİM SİSTEMİ VE SU SORUNLARI	31
SOBİRZHONOVA MOKHLAROY,	31
AİLEMLE DENEY YAPIYORUM	32
SAMİ SATILMIŞ,	32
KAPILAR, KÖPRÜLER VE YOLLAR: KÜLTÜRLERARASI ÖĞRENMENİN KESİŞME NOKTALARI	33
BURCU PAZAR, PINAR ÜNLÜ AŞIK,	33
ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ALANI ÖĞRENCİLERİNİN ALAN DERSLERİNDE UYGULADIKLARI STEM ÇALIŞMALARİ ÖRNEKLERİ VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	34
NUR ÖZYEŞER CİNEL,	34
TERTEMİZ YARINLAR OKULLARDA BAŞLAR	35
NUR DURMUŞ,	35
EBU ALİ İBNİ SİNA'NIN SOSYAL VE FELSEFİ GÖRÜŞLERİ.....	36
GULNOZ RUZMATOVA,	36
ÇİÇEĞİMİ BÜYÜYORUM, ÇİÇEĞİMİ BÜYÜTÜYORUM.	37
ŞENOL KUTUCU,	37
PLOTINUS'UN FELSEFİ SİSTEMİ VE ANALİZİ	38
DİLNAVOZ RAKHİMDJANOVA,	38
MAKAMDAN MASALA	39
ŞERİFE GÜL ÇAKIR, YASEMİN OĞUZ DANACIOĞLU,	39

ÖZBEK ÂLİMLERİNİN ARAŞTIRMALARINDA TASAVVUF FELSEFESİ.....	40
SHAKHNOZA TURSUNKULOVA,.....	40
DİJİTAL AYAK İZİ FARKINDALIĞI.....	41
AYBIKE IŞIK ÖZGÜN, YELİZ DEMİRKALEM,	41
OKUL YÖNETİCİLERİNİN LİDERLİK STİLLERİNİN ÖĞRETMEN MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	42
NAZIM BAKBAK,	42
EĞİTİMDE ŞİDDET VE MEDYANIN ROLÜ : VAKA ANALİZLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	43
GÜLCAN BEKEZ ESİN, MİNE DEMİR TÜRK, BERRİN GÜNGÖR SOLA,	43
BİR GÜNDE FELSEFE: HİKÂYE TEMELLİ P4C ETKİNLİĞİ İLE İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE YARATICI DÜŞÜNMEYİ GELİŞTİRME.....	44
ŞEYMA BERNA İRGİN, MERVE ARSLAN,	44
EĞİTİM SİSTEMİNDE YAPAY ZEKÂNIN FELSEFİ SORUNLARI	45
UMİDA NURMATOVA,	45
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE DOĞA VE GERİ DÖNÜŞÜMLE ÖĞRENME; AÇIK HAVA SINIFLARININ ÇOCUK GELİŞİMİNE KATKILARI	46
M. TUBA ÖZDEMİR, YELİZ DEMİRKALEM, İDRİS KINASAKAL, BİROL KILIÇ, GÖKÇEN BALAT,	46
GELECEK İÇİN YEŞİL BECERİLER	48
ARZU OYGUNBAŞ,	48
"BİR ADIM EMPATİ, BİN ADIM SEVGİ VE SAYGI!"	49
AYSUN AKYOL,	49
ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN SİNOP YERLİ MALİ POSTERİ	50
ERHAN ÇELEM,.....	50
BİLGİSAYARSIZ KODLAMA	51
ÜMRAN UÇAR, SULTAN UÇAR,	51
DİSLEKSİK ÖĞRENCİLERİN OKUMA BECERİLERİNİ GÜÇLENDİRMEK İÇİN BÜYÜK DİL MODELİ DESTEKLİ WEB TABANLI OKUMA PLATFORMUNUN GELİŞTİRİLMESİ	52
HÜSEYİN POLAT,.....	52
YAPAY ZEKÂNIN ÖĞRETİM TASARIMI SÜREÇLERİ İLE ÖĞRETİM TASARIMCISI ROLLERİNE ETKİLERİ	54
YASEMİN DEMİRASLAN ÇEVİK, FATMA GÜR ARSLAN, ZEYNEP AÇIKGÖZ,	54
HİKÂYE SENİN GÜCÜN: ANLAT, DUYUR, DÖNÜŞTÜR	56
HALE TUNÇAY,.....	56
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖZÜNDEN TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ 5.SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ SINIRLILIKLARI	57
OSMAN KOCAMAN, NEDİM ÇOKSÖYLER,	57
TÜRKİYE'DE KAPSAYICI EĞİTİMİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: KIRKLARELİ İLİ ÖRNEĞİ	58
ŞAHİN DEĞER,	58
KANSER HASTASI ÖĞRENCİLERDE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞUN DESTEKLENMESİ	59
SERAP ERİK,.....	59
HAREZMÎ MODELİYLE OKUL ÖNCESİNDE AÇIK HAVA ÖĞRENME MERKEZLERİ: *DUVARLARDA OYNAR*.....	60
SEVİLAY YILMAZ,	60
ANAOKULLARINDA RİTİM VE MÜZİK EĞİTİMİ.....	61
MERAL YAVANOĞLU AKYOL,.....	61

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN DERSLERDE RESFEBE KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ..	62
HALİL POLAT,	62
HAREZMİ EĞİTİM MODELİ ÇERÇEVESİNDE OKUL ÖNCESİ AÇIK ALANLARINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR OYUN	
ORTAMLARININ TASARIMI	63
AYLİN DİRİCAN,	63
1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZ TATİLİNDE OKUMA BECERİ VE ALIŞKANLIKLARININ ARTTIRILMASI (MUZAFFER	
BARIŞYURT ÖRNEĞİ)	65
VEDAT SÖNMEZ,	65
EĞİTİM ORTAMLARINDA TÜRK İŞARET DİLİ	66
HÜLYA AYKUTLU ADALI,	66
AKTİF ÇOCUK, MUTLU ÇOCUK	67
HALİME TÜRKER, CEMİL KILIÇ,	67
GELİŞİM GERİLİĞİ GÖSTEREN ÇOCUKLARDA EVDE OYUN OYNAMANIN ÖNEMİ.....	68
RUMEYSA BÜŞRA İLHAN,	68
ÖĞRETMENLERDE POZİTİF PSİKOLOJİ YAKLAŞIMLARININ EĞİTİM ORTAMLARINA YANSIMALARI	69
FATMANUR İNEGÖL,	69
OKUL ÖNCESİNDE GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARININ ÖNEMİ	70
FERDA KANAT,	70
ÇOCUK KİTAPLARINDA ÇOCUĞA GÖRELİK İLKESİNİN İÇERİK ÖZELLİKLERİ	71
CEYHAN AYTAÇ,	71
EVVEL ZAMAN İÇİNDE BİR DEYİM VARMIŞ	73
DAVUT EKİNCİ,	73
SİBER ZORBALIK VE ÇEVİRİMİÇİ ETİK	74
AYBIKE İŞİK ÖZGÜN,	74
SAHNE IŞIĞINDA KENDİNE GÜVEN	75
SALİH ERİŞTİ,	75
BENİM GÜNÜM - FOTOĞRAF VE HİKÂYE PANOSU	76
AYTEN GÖKTAŞ,	76
ÖĞRETMENLERİN SESİNDEN: KARMA VE TEK TİP EĞİTİM UYGULAYAN OKULLARDA MUTLULUK VE	
MUTSUZLUK NEDENLERİNİN NİTEL ANALİZİ	77
DURİYE ARZU YÜZÜGÜLEÇ,	77
AFETLERE KARŞI DAYANIKLILIK: SPOR VE STEAM TEMELLİ TASARIMLAR	78
AYŞEGÜL TAŞKIN,	78
DOĞADA HAREKET, OYUNLA GELİŞİM	79
ÇİĞDEM YILDIZ,	79
GENÇLERİN HİJYEN ALIŞKANLIKLARI	81
FERYAL DELİKAYA,	81
DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİ İÇİN MESLEKİ EĞİTİM VE TOPLUMSAL KATKI MODELİ	82
BİRCAN GÜLÇİN DELİKAYA,	82
ÇEVRECİ MİNİK ELLER	83
YASEMİN OĞUZ DANACIOĞLU, ŞERİFE GÜL ÇAKIR,	83

KIRSAL OKULLARDA FIRSAT EŞİTLİĞİ İÇİN DİJİTAL EĞİTİM: WEB 2.0 ARAÇLARIYLA MATEMATİK ÖĞRETİMİ ...	84
ZEYNEP SEVİM, VEYSİ ÖZGÜL,.....	84
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA STEM ALANLARI	85
EMEL AYDIN,.....	85
GERİ DÖNÜŞÜMLE DÖNÜŞÜYORUM (MUZAFFER BARİŞYURT ÖRNEĞİ)	86
MENEKŞE SÖNMEZ,	86
BÜYÜK DUYGULAR OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLAR İÇİN DUYGU FARKINDALIĞI PROJESİ	87
NEZAHAT ÇELEM,	87
YAZAR-ÖĞRENCİ BULUŞMALARININ ÖĞRENCİLERİN EDEBİYATA YÖNELİMİNE ETKİSİ	88
MAHMUT ÜNAL,.....	88
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KÜLTÜREL AKTARIMIN BİR ARACI OLARAK YAŞLILARIN ROLÜ	90
AYŞE GÜL,.....	90
DİJİTAL ÇAĞDA ÖĞRENCİLERİN DİKKAT SÜRELERİ VE ÖĞRENMEYE ETKİLERİ	92
ÇAĞLAR ÇİFTÇİ,	92
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DÖNÜŞÜM: OYUN, DİJİTAL DENGE VE AİLE İŞBİRLİĞİ İLE GELECEĞİ İNŞA ETME	93
NİHAL ALBAYRAK,	93
KAPSAYICI EĞİTİMİN ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYL.....	94
ÖZLEM BAKBAKM,	94
OKUL ÖNCESİNDE MASALLARLA BİLİMSEL DÜŞÜNME	95
AYŞENUR BABAYİĞİT,	95
YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL ARAÇLARIN ROLÜ: TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME	96
CENNET KAYA,	96
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE AİLE KATILIMLI ÇEVRE FARKINDALIĞI ATÖLYELERİ.....	97
SONGÜL KARADAĞ İNAN,	97
ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL İMAJ ALGILARININ İNCELENMESİ: KARABÜK İLİ ÖRNEĞİ	98
NEFİSE VARGELOĞLU,	98
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ'NE İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENİ GÖRÜŞLERİ	99
ÖMERCAN ŞENTÜRK,	99
YANILGIDAN DOĞRU BİLGİYE	100
KADİR OKUYUCU,.....	100
AVUSTRALYA VE SİNGAPUR'DA OKUL YÖNETİCİSİ YETERLİK STANDARTLARININ LİDERLİK BOYUTUNA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ	102
ZEYNEP AKYÜZ, SAİT AKBAŞLI,.....	102
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARINDA DA VARIM	104
İMRANIYE DEMİR KARAKOÇ,	104
DEĞİŞEN VELİ DAVRANIŞLARI VE EĞİTİME ETKİLERİ	105
HÜSEYİN CEYLAN,	105
KO-ORYANTRİNG.....	106
SULTAN UÇAR,.....	106

EĞİTİM VE OYUN	107
ABDULVAHAP BOZKURT,.....	107
GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARININ ÖĞRENCİLERİN FİZİKSEL, SOSYAL, DUYGUSAL VE EĞİTSEL AÇIDAN GELİŞMELERİNE KATKILARI.....	108
ÖZCAN TURAN, RAFET DÖNER, BEGÜM GÜLCÜ, İLAYDA TURAN,.....	108
3-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARINA YÖNELİK GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARINDAN OLUŞAN “OYUN KUMBARASI” EĞİTİM PROJESİ.....	109
SEMA ÖZEN ALTINSOY,.....	109
EĞİTİMDE YAPAY ZEKÂ ENTEGRASYONUNA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN KAYGILARI: ETİK, PEDAGOJİK VE POLİTİK YANSIMALAR.....	110
MURAT ŞEYHOĞLU,	110
BENLİK BİLİNCİ VE ÖZ SAYGI	111
MUSTAFA ASLAN,	111
EZGİDEN RESME: TÜRKÜ YOLCULUĞU.....	112
SEVİNÇ KALYONCU,.....	112
KÖKLENMİŞ GELECEK	114
SEVİL PEKDEMİR BAYLAN, DERYA KAYNAR, FİLİZ YANKIN,	114
İLKOKUL TÜRKÇE DERSİNDE DRAMA YÖNTEMİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİSİNE ETKİSİ.....	115
ÖMERCAN ŞENTÜRK, NUR KOÇ, BETÜL EKER, SİBEL TEMUR, HATİCE YÜCEL HERGÜL, TAMER KARAKAN, SONGÜL KARLI TEMİZ,	115
OKUL MÜDÜRLERİNİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİNİN EĞİTİM ORTAMLARINDAKİ LİDERLİK YAKLAŞIMLARINA YANSIMASI.....	116
ÖMERCAN ŞENTÜRK, İSMAİL HAKKI GÜVEN, SERDAR HALİS, ZEHRA DAĞLI, IŞIL GÖDREN, ORHAN ÇELİK,	116
ÇOCUKLARIN ÖĞRENME KAPASİTELERİNİ GÜÇLENDİREN DOĞAL BİR YOL: OYUN	117
EMRİHAN YILDIRIM,.....	117
ETWİNNİNG PROJELERİYLE DİJİTAL ÇAĞDA SORUMLU BİREY YETİŞTİRME: BİR UYGULAMA ÖRNEĞİ “HELLO, I’M A DIGITAL WORLD CITIZEN”	118
SİBEL ÖZDAŞ, VEYSİ ÖZDAŞ,	118
OKUL PANSİYONLARINDA KALAN ÖĞRENCİLERİN DERS BAŞARILARI.....	120
ABUZER AKIN, TAMER KARAKAN,.....	120
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKULA YÖNELİK MUTLULUKLARININ İNCELENMESİ	121
SAİM İŞÇİ,	121
KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞI KAZANDIRMAYA YÖNELİK BİR PROJE: EMANET KİTAPLIĞIM	122
BİRGÜL BOZYURT,	122
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE DAYALI OKUMA KÜLTÜRÜNÜ TEŞVİK YOLUYLA ÖZBEKİSTAN’DA KADINLARIN SOSYAL KATILIM SÜREÇLERİNİN ARTIRILMASI	123
KHAPIZAKHON KARIMOVA,	123
OKUL ÖNCESİNDE SANAT YOLUYLA YARATICILIĞIN VE EVRENSEL FARKINDALIĞIN GELİŞTİRİLMESİ SANAT VE ÇOCUK ETWİNNİNG PROJESİ	124
PINAR AKGÜL,	124
ATIKTAN SANATA: KAĞIDA YENİDEN HAYAT	125
NİLAY OKUYUCU,	125

EĞLENCİLİ MATEMATİK	126
SELÇUK TÜTAK,	126
MAARİF MODELİ İLE MATEMATİK EĞİTİMİ: ETKİLEŞİMLİ VE İŞLEVSEL YAKLAŞIM	127
DERYA KARATAŞ, MERVE ÇELEBİ,	127
TÜRKÇE DERSİNDE ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (P4C) YÖNTEMİ İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE İFADE BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ	128
ÖZDENUR AKTAŞ TOPÇU, RAHİME NUR ÖZTÜRK,	128
ECOTALK – OKULUMUZUN KARBON AYAK İZİNİ ÖLÇMEK VE İNGİLİZCE SUNMAK	129
NURGÜL GÜRİSOY,	129
MÜZİKLE İNGİLİZCE KELİME ÖĞRENİMİ	130
KORKUT GÜRİSOY,	130
MAARİF MODELİ'NDE 21. YÜZYIL BECERİLERİ: DİJİTAL DÖNÜŞÜM, YAPAY ZEKÂ VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ	131
ENGİN BAYRA,	131
1. SINIF MAARİF MODELİ FELSEFESİ VE ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ	132
NAZMİYE ATASEVER, KÜBRA ONURLU,	132
PERMAKÜLTÜR DOĞAMIZDA VAR: ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DOĞA TEMELLİ BİR UYGULAMA	133
ÖMRÜM UZUN YOLCU,	133
OYUNLAR, YEMEKLER VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER YOLUYLA OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARA ANADOLU'NUN TANITILMASI	134
SERPİL EVLER,	134
İŞLEVSEL MATEMATİK	135
DİLEK DEMİRTAŞ,	135
TÜRK ÇOCUK EDEBİYATI: TÜRKİYE MERKEZLİ LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN SİSTEMATİK BİR DEĞERLENDİRMESİ	136
NİHAN ÇAĞLAR KARACA,	136
ETWİNNİNG PROJELERİNİN ÖĞRENCİLERE KATKILARININ ARAŞTIRILMASI	137
SALİHA TOPLU,	137
SAYFA SAYFA YÜZ GÜN	138
KEMAL OĞUZ,	138
GELECEK SIFIR ATIKLA GELECEK	139
AHMET YALVAÇ,	139
KAĞIT HAMURUNDAN SANATA BİR HAYAL ATÖLYESİ	141
KIYMET SARAR,	141
TOHUM TOPLARIYLA DOĞANIN KALBİNE ÖZEL DOKUNUŞ	142
SERKAN KARAKAYA,	142
OKUL MÜDÜRLERİNİN STEM EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ: TÜRKİYE'DEKİ OKULLARDA NİTEL BİR ÇALIŞMA.....	143
GÖKHAN SAVAŞ, ÇAĞRI AVAN, ERHAN DOLAPÇI, CİHAN GÜLGÜN,	143
SONSUZ OLASILIKLARIN ARASINDA YÖN BULMAK: YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE WEBQUEST TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMI	144
BURCU PAZAR,	144

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİLERİNİN SINIFA KABULÜ VE AKRAN SAYGISININ GELİŞTİRİLMESİNDE ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIĞI DURUMLAR	145
ELİF ARKALI,	145
TÜRKİYE’DE ÖĞRETMENEVLERİNDE GÖREV YAPAN İDARECİLERİN GÖREV ALGILARI VE YÖNETİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA.....	146
DİNÇER BEKTAŞ, MESUT İSKENDER,.....	146
YAPAY ZEKÂ KULLANIMININ GENÇLERİN PSİKOLOJİK DURUMU ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: KURAMSAL VE KANITA DAYALI BİR İNCELEME	147
SEVGİ GÖKTAŞ, MÜGE TÜZEMEN TÜĞSÜZ,.....	147
TÜKETİMDEN FARKINDALIĞA: YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA GENÇLERİN PSİKOLOJİK UYUM STRATEJİLERİ.....	148
SEVGİ GÖKTAŞ, İLKAY UYSAL,	148
YAPAY ZEKÂYA GÜVEN VE GENÇLERİN KARAR VERME SÜREÇLERİ: PSİKOLOJİK BİR ANALİZ	149
SEVGİ GÖKTAŞ, HAKAN KAYLI,	149
PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE DİJİTAL ÇAĞ: YAPAY ZEKÂ İLE ETKİLEŞİMDE GENÇLERİN KORUYUCU FAKTÖRLERİ	150
SEVGİ GÖKTAŞ,	150
DİJİTAL FARKINDALIK VE YAPAY ZEKÂ TEKNOLOJİYLE KURULAN İLİŞKİYE YENİ BİR BAKIŞ	151
SEVGİ GÖKTAŞ,	151
ERKEN ÇOCUKLUKTA GERİ DÖNÜŞÜM BİLİNCİNİN KAZANDIRILMASININ ÇOCUKLARIN PROBLEM ÇÖZME VE İNOVATİF DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ.....	152
EMİNE GÖKŞEN AKKUŞ,	152
VELİ EV ZİYARETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISI VE VELİLERİN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ.....	154
MUSTAFA KEMAL ARI,	154
"MİNİ ECOMENDERS" - İLKOKUL DÜZEYİNDE ETWINNING PROJESİ.....	155
GÜLCAN AKYÜREK,	155
STEM EĞİTİMİNE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN BAKIŞ AÇISI	156
GÜLBAHAR DİLEK ÖRENLİLİ,	156
YAĞMUR SULARININ KULLANIMA KAZANDIRILMASI.....	158
DURALİ AKSU, GÜNSELİ AKSU,.....	158
OYUNA DEĞİL HAYATA BAĞLAN.....	159
SANİYE AKDAŞ,	159
KORUYUCU KURUL KALESİ’NİN GİZEMİ “TARİHİN DERİNLİKLERİNDE BİR SIR VE BİR KALE...”	160
ERCAN UÇAK, BARIŞ SEMİH YAZICI,	160
İYİLEŞTİRİCİ GÜÇ: SEVGİ	161
GAMZE CEYHAN UÇAK, ERCAN UÇAK,	161
TURİZM MESLEK LİSELERİNDE YİYECEK-İÇECEK HİZMETLERİ EĞİTİMİNDE UYGULAMALI DERSLERİN ÖĞRENCİ KATILIMINA VE MESLEKİ GELİŞİME ETKİSİ: PİLOT UYGULAMA ÖNERİSİ	162
SAMİYE MEYDAN,.....	162
HAYATA DEĞER KAT	163
EMEL HALİS,.....	163
HİKİKOMORİ FENOMENİNİN GENÇLERDE SOSYAL İZOLASYON ÜZERİNDEKİ YANSIMALARI	164
ELİF KÖTÜĞ,	164

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ BAĞLAMINDA AİLE GÖRÜŞLERİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI	165
TAMER KARAKAN, EZGİ ELİF KARAKAN,	165
DİJİTAL PLATFORMLARDA SENKRON EĞİTİM: CANLI DERSLERİN ÖNEMİ VE KAYI ÖĞRETİM UYGULAMALARI	166
FATMA TOPRAK, ZEKİ KAYHAN,	166
ÇOCUKLARIN EVDEKİ DİL ETKİLEŞİMLERİNİN ÖLÇÜLMESİ: DİL ORTAMI ANALİZ SİSTEMİNİN (LENA) UYGULAMA ALANLARI VE GELİŞİME KATKILARI	167
GÖNÜL ERDOĞAN,	167
DİJİTAL ÇİZGİ ROMANLARIN YÜKSELİŞİ VE GELİŞİMİ	168
NECDET ATAY ERÇİL, NİLGÜN AKTAŞ, AYŞE ÖZYÜREK,	168
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE ÖĞRETMEN VİZYONUNU GELİŞTİRMEDE FARKLI BİR PERSPEKTİF: SEKTÖREL MÜKEMMELLİYET MERKEZLERİ	169
ELİF ARSLAN UĞURLU, FERUDUN SEZGİN,	169
TÜRK EĞİTİM GELENEĞİNİN TEMEL DİNAMİKLERİ: BÜYÜK SELÇUKLU, OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMLERİNDE EĞİTİM FELSEFESİ, LİDERLİK VE ETİK DEĞERLERİN YERİ	170
YUSUF YILMAZ,	170
GELECEĞİN ENERJİSİ YENİLENEBİLİR ENERJİ	171
ESRA GEBEŞ,	171
OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARININ MESLEKİ ALGILARINDA STATÜ, UNVAN, ÇALIŞMA KOŞULLARI VE DENEYİMİN ROLÜ: NİTEL BİR İNCELEME	172
AYŞENUR BOZKURT,	172
CUMHURİYETİN YÜZLERİ ATA'NIN HUZURUNDA	173
CANAN KÖSE KÜTÜK,	173
ZEKÂ OYUNLARININ ÖĞRENCİLERİN ALGORİTMİK DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ	174
GÖKTUĞHAN ŞENTÜRK,	174
ÖRGÜTSEL SESSİZLİK VE ÖRGÜT BAĞLILIĞI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA	175
BEGÜM KALDIRIM KAYALI,	175
KOMPOST YAPIMI	176
HATİCE DERYA SAYMA,	176
SINAV KAYGISIYLA BAŞ ETMEDE YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN KULLANILMASI	177
HÜSEYİN ÜNSAL,	177
OKUL KÜTÜPHANESİ FİZİKSEL YENİLEME VE ÖĞRETMEN DESTEKLİ OKUMA PROGRAMININ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA ALIŞKANLIKLARINA ETKİSİ: BİR UYGULAMA ÇALIŞMASI	178
ZEHRA DAĞLI,	178
SINIF ORTAMINDA CNN TABANLI MODELLER KULLANILARAK YÜZ İFADELERİNDEN DUYGU ANALİZİ	179
İBRAHİM DOLAŞ, HÜSEYİN POLAT,	179
ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN ÖĞRETMEN VELİLERİ	180
SEVGİ YILDIZ, BİROL KILIÇ,	180
OKUL BAHÇESİNDEN AÇIK HAVA SINIFINA: YENİLENEN ÖĞRENME ORTAMLARININ OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDEKİ KATKILARI	181
SONGÜL KARLI TEMİZ,	181
MESLEK LİSESİ ÖĞRETMENLERİNDE ÖRGÜTSEL DEPRESYON: BURSA VE ANKARA ÖRNEĞİ	182

MURAT KOÇALI, ÖZLEM GÜNDÜZ GÖÇMEN, ABDULKADİR DİLEKÇİ,	182
BABALAR GÜNÜ AĞAÇ DİKİMİ: ÇEVRESEL DUYARLILIK VE DEĞERLER	183
DİLEK ALTINIŞIK,	183
CEBİRSEL HİKAYE	184
MEHMET AKBALI,	184
GÜÇ KAYNAĞI MI, TEHLİKE Mİ? NÜKLEER ENERJİNİN İKİ YÜZÜ.....	185
HÜLYA ERDURAN,	185
SPORUN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN VE SOSYAL BECERİ GELİŞİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	186
MUSTAFA BAY,	186
MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE PROBLEM TEMELLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ ...	188
MERVE ÇELEBİ,.....	188
DİJİTAL OYUNLARIN MATEMATİK ÖĞRENME MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	189
DERYA KARATAŞ,	189
OKUL ÖNCESİNDE ERKEN MATEMATİK BECERİLERİ: TÜRKİYE ÇALIŞMALARI (2015–2025)	190
DERYA TOSUNOĞLU,	190
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNDEN BİRİ OLARAK KADINLARIN KAMU YÖNETİMİNDEKİ ROLÜNÜN ARTIRILMASI	191
DURDONA MADAMINOVA,	191
ÖZBEKİSTAN’DA “YEŞİL EKONOMİ”YE GEÇİŞ STRATEJİSİ NEDEN GEREKLİDİR?	193
DİLAROM YORMATOVA, KHUSNOBOD KHUSHVAKTOVA,	193
DOĞA İÇİN BİRLEŞELİM!	194
KUZİEVA SORA,	194
AZERBAIJAN-ÖZBEK YAZARLARIN ÇEVİRİ ALANINDAKİ YARATICILIĞI.....	195
NAİLA RAMAZANOVA, SEVİL PİRİYEVA KARAMAN,	195
BANKACILIKTA RİSK YÖNETİMİNİN ETKİNLİĞİNİ ARTIRMAK	196
JANAR KAZANBAYEVA,	196
TÜRK DİLİNİN ÖĞRENİLMESİ İÇİN YARARLI İNTERNET KAYNAKLAR	197
AYTEN MAMMADOVA,	197
ÖĞRETMENLİKTE BÜROKRATİK SÜREÇLER VE UYGULAMALAR DERSİ: PROGRAM TASARIMI.....	198
CANSU TANDOĞDU,	198
DAĞITIMCI LİDERLİK DAVRANIŞLARININ OKUL TÜRÜNE VE ÖĞRETMENLERİN BELİRLİ ÖZELLİKLERİNE GÖRE İNCELENMESİ	199
ÖMER FARUK AKGÜN, ŞAHİN ÇETİN	199

KURULLAR

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI

Prof. Dr. Mustafa ÖZCAN
MEF Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Güven ÖZDEM
Giresun Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dekanı

Doç. Dr. Adem ÇİLEK
EYUDER /ULEDEF
Genel Başkanı

--

EYFOR-16 AKADEMİK KOORDİNATÖRLER

Prof. Dr. TEMEL ÇALIK
Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Feyzi ULUĞ
Gazi Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr.	A. Çağrı BİBER	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Abdulkadir TUNA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Adurrahman İLĞAN	İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ahmet ÜSTÜN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali AKSU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Asuman Seda SARACALOĞLU	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Atila ÇAĞLAR	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Aycan ÇİÇEK SAĞLAM	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ayhan AYDIN	
Prof. Dr.	B. Ünal İBRET	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Bahattin AYDINLI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Bahir SELÇUK	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Başaran GENÇDOĞAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Berat AHI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Coşkun BAYRAK	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Cumali ÖKSÜZ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Diğdem M. SİYEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Duran AYDINÖZÜ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ebru OĞUZ	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Elife DOĞAN	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA

Prof. Dr.	Ergün RECEPOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ertuğrul USTA	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Esmahan AĞAOĞLU	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Esra KABATAŞ MEMİŞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Fatma TEZEL ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ferudun SEZGİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Feyzi ULUĞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Göksal BİLGİCİ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güler TULUK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güven ÖZDEM	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hasan ŞİMŞEK	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hatice Necla KELEŞ	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hüseyin YOLCU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Mehmet KARATAŞ	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Soner YILDIRIM	ORTADOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlhan GÜNBAYI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlknur MAYA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal DOYMUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal KAYIKÇI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Leyla HARPUTLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Lütfi İNCİKABI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet ÇAĞLAR	LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet KORKMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Murat PEKTAŞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mustafa ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Muzaffer ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Münevver ÇETİN	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Nurten ÖZÇELİK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Özge HACİFAZLIOĞLU	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Sadegül AKBABA ALTUN	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serçin KARATAŞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan ÇELİK	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr.	Serkan KOŞAR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Songül ALTINIŞIK	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ
Prof. Dr.	Taner ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Telhat ÖZDOĞAN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Temel ÇALIK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Tuba GÖKÇEK	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Turan AKMAN ERKILIÇ	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Turker KURT	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Türkan ARGON	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vicdan ALTINOK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vural HOŞGÖRÜR	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Yasin ÜNAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Zekeriya YERLİKAYA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Abidin DAĞLI	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adem YILMAZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adnan TAŞGIN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ahmet Cezmi SAVAŞ	EURASIAN SOCIETY OF EDUCATIONAL RESEARCH
Doç. Dr.	Asim MEMMEDOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Aydın GÜVEN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ayhan URAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu Çulha ÖZBAŞ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu ÖZEVİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Bilal YILDIRIM	İST. SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Burcu ÖZTÜRK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Çınla ŞEKER	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Didem KOŞAR	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif Buğra KUZU DEMİR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif YÖYEN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emine Karasu AVCI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emine Seda KOÇ	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre ER	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre PINARBAŞI	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre SÖNMEZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Erdoğan DOĞRU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erkan YANATEŞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erol TOPAL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ALTUNAY	EGE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ERSOY	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esra TÖRE	SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fahri ÖZSUNGUR	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fatih ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Feyza ALİUSTAOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gökhan KAYA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gökhan UYANIK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gözde İNAL	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gülten ŞENDUR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Güzin ÖZYILMAZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Hacer KARABAĞ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coskun CELİK	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coşkun ÇELİK	SIİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil İbrahim AKYÜZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İbrahim DALBUDAK	İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İbrahim KEPÇEOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlhan DÜLGER	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlkay Aşkın TEKKOL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ÖZPINAR	NİĞDE ÖMER HALİDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ŞENTÜRK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İrem ÇOMOĞLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Kazım BİBER	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	M. Koray SERİN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mehdi RAHİMOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Melike FAİZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Merve YILDIRIM	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Muammer ERGÜN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Muhammet SALMAN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mustafa ÜREY	TRABZON ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	NAdir YURTOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Necla FIRAT	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Nur AKCANCA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Onur ERDOĞAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömer KARAMAN	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömür ÇOBAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Özlem KARABULUTLU	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ramazan Şamil TATIK	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selçuk ILGAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selin OYAN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Semiha ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Serdar ÇELİK	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Şahin ŞİMŞEK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Şenol SEZER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Yagut ALİYEVA	BAKÜ DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zekeriya AKKUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zühal ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet AYTAÇ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet Murat ELLEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Birgül ULUTAŞ	ZONGULDAK KARAEMLAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Bünyamin BAVLI	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Duriye Esra ANGIN	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru SAKA	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru ÜNAY	TRAZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Emine ARZU	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Fatih Mutlu ÖZBİLEN	ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hakan ÖRTEN	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hanife Ece UĞURLU AKBAY	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hasan ASLAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hepşen OKAN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Kadir YÜCEL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Naim ÜNVER	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ozan COŞKUNSERÇE	NEVŞEHİR HACI BAYAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

Dr. Öğr. Üyesi	Pınar AYYILDIZ	ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Tunay KARAKÖK	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Yeliz ÇELEN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Zekiye ÖZGÜR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

BİLİM VE HAKEM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr.	A. Çağrı BİBER	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Abdulkadir TUNA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Adurrahman İLĞAN	İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ahmet ÜSTÜN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali AKSU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ali Çağatay KILINÇ	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Asuman Seda SARACALOĞLU	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Atila ÇAĞLAR	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Aycan ÇİÇEK SAĞLAM	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ayhan AYDIN	
Prof. Dr.	B. Ünal İBRET	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Bahattin AYDINLI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Bahir SELÇUK	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Başaran GENÇDOĞAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Berat AHİ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Coşkun BAYRAK	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Cumali ÖKSÜZ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Diğdem M. SİYEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Duran AYDINÖZÜ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ebru OĞUZ	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Elife DOĞAN	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA
Prof. Dr.	Ergün RECEPOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ertuğrul USTA	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Esmahan AĞAOĞLU	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Esra KABATAŞ MEMİŞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Fatma TEZEL ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Ferudun SEZGİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Feyzi ULUĞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr.	Göksal BİLGİCİ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güler TULUK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güler TULUK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Güven ÖZDEM	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hasan ŞİMŞEK	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hatice Necla KELEŞ	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Hüseyin YOLCU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Mehmet KARATAŞ	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İbrahim Soner YILDIRIM	ORTADOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlhan GÜNBAYI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	İlknur MAYA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal DOYMUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Kemal KAYIKÇI	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Leyla HARPUTLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Lütfi İNCİKABI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet ÇAĞLAR	LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mehmet KORKMAZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Murat PEKTAŞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Mustafa ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Muzaffer ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Münevver ÇETİN	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Nurten ÖZÇELİK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Özge HACİFAZLIOĞLU	HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Sadegül AKBABA ALTUN	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serçin KARATAŞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan ÇELİK	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Serkan KOŞAR	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Songül ALTINIŞIK	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ
Prof. Dr.	Taner ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Telhat ÖZDOĞAN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Temel ÇALIK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Tuba GÖKÇEK	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Turan AKMAN ERKILIÇ	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Prof. Dr.	Turker KURT	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Türkan ARGON	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vicdan ALTINOK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Vural HOŞGÖRÜR	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Yasin ÜNAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr.	Zekeriya YERLİKAYA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Abidin DAĞLI	DİCLE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adem YILMAZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Adnan TAŞGIN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ahmet Cezmi SAVAŞ	EURASIAN SOCIETY OF EDUCATIONAL RESEARCH
Doç. Dr.	Asim MEMMEDOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Aydın GÜVEN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ayhan URAL	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu Çulha ÖZBAŞ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Banu ÖZEVİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Bilal YILDIRIM	İST. SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Burcu ÖZTÜRK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Çınla ŞEKER	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Didem KOŞAR	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif Buğra KUZU DEMİR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Elif YÖYEN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emine Karasu AVCI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emine Seda KOÇ	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre ER	YILDIZ TEKNİKÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre PINARBAŞI	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Emre SÖNMEZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erdinç DOĞRU	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erkan YANATEŞ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Erol TOPAL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ALTUNAY	EGE ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esen ERSOY	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Esra TÖRE	SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fahri ÖZSUNGUR	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Fatih ŞAHİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Feyza ALİUSTAOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Gökhan KAYA	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gökhan UYANIK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gözde İNAL	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Gülten ŞENDUR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Güzin ÖZYILMAZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Hacer KARABAĞ	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coskun CELİK	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil Coşkun ÇELİK	SİİRT ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Halil İbrahim AKYÜZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İbrahim DALBUDAK	İSPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İbrahim KEPÇEOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlhan DÜLGER	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlkay Aşkın TEKKOL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ÖZPINAR	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İlknur ŞENTÜRK	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	İrem ÇOMOĞLU	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Kazım BİBER	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	M. Koray SERİN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mehdi RAHİMOV	GENCE DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Melike FAİZ	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Merve YILDIRIM	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Muammer ERGÜN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Muhammet SALMAN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Mustafa ÜREY	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Nadir YURTOĞLU	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Necla FIRAT	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Nur AKCANCA	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Onur ERDOĞAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömer KARAMAN	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ömür ÇOBAN	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Özlem KARABULUTLU	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Ramazan Şamil TATIK	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selçuk ILGAZ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Selin OYAN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Semiha ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr.	Serdar ÇELİK	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Şahin ŞİMŞEK	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Şenol SEZER	ORDU ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Yagut ALİYEVA	BAKÜ DEVLET ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zekeriya AKKUŞ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Doç. Dr.	Zühal ALTUN	TRABZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet AYTAÇ	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet Murat ELLEZ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Birgül ULUTAŞ	ZONGULDAK KARAEMLAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Bünyamin BAVLI	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Duriye Esra ANGIN	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru SAKA	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ebru ÜNAY	TRAZON ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Emine ARZU	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Fatih Mutlu ÖZBİLEN	ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hakan ÖRTEN	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hanife Ece UĞURLU AKBAY	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hasan ASLAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Hepşen OKAN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Kadir YÜCEL	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Naim ÜNVER	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Ozan COŞKUNSERÇE	NEVŞEHİR HACI BAYAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Pınar AYYILDIZ	ANKARA MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Tunay KARAKÖK	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Yeliz ÇELEN	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
Dr. Öğr. Üyesi	Zekiye ÖZGÜR	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
Öğr. Gör.	İrem KOCAKAPLAN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Emel AYDIN	MEB
Dr.	Emine DOĞAN	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr.	Güler KOÇAK	MEB TTKB
Dr.	Gülten Türkan GÜRER	MEB Özel Öğretim Kurumları
Dr.	Hatice BİLGİN	MODERN BİLİMLER AKADEMİSİ
Dr.	Hicran ALKAN	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Dr.	Mehmet ARSLAN	MEB
Dr.	Mehtap Naillioğlu KAYMAK	MEB

Dr.	Nurten ÇELİK	MEB
Dr.	Ramazan ERTÜRK	MEB
Dr.	Zekeriya DEMETGÜL	MEB
Dr.	Zeynep AYDIN	MEB
Dr.	Zeynep BUMİN SÖZEN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Esra Nur TUNÇ	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Mükremin DURMUŞ	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Özge ENGİN	AVRASYA ÜNİVERSİTESİ
Arş. Gör.	Yakup Batuhan ARSLAN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ

BİLDİRİ ÖZETLERİ

ETİK LİDERLİĞİN ÖRGÜTSEL AİDİYETE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mustafa YURDAKUL¹, Seçkin ARSLAN²,

ÖZET

Etik liderlik, çalışanların güvenini kazanarak bir organizasyonda yönetime adil, dürüst ve sorumlu bir yaklaşım sağlar. Bu liderlik tarzı, çalışanların duygusal bağlılığını ve kurumsal aidiyeti artırır. Çalışanlar, etik davranışları benimseyen liderlerin olduğu ortamlarda kendilerini işlerine ve kurumlarına daha değerli ve bağlı hissederler. Bu bağlılığın iş tatmini ve performansı üzerinde de olumlu bir etkisi vardır. Algılanan kurumsal destek, çalışanların organizasyondan aldıkları değer ve destek düzeyini yansıtır. Etik liderlik, bu destek algısını güçlendirir ve çalışanların organizasyona olan güvenini güçlendirir. Etik liderlik, kurumsal destek ve kurumsal aidiyet arasındaki güçlü ilişki, çalışan motivasyonunu, üretkenliğini ve işyerinde elde tutmayı artıran önemli bir dinamiktir. Bu nedenle etik liderlik, aidiyet ve destek duygusunu geliştirmede merkezi bir rol oynar. Bu bağlamda, mevcut çalışma etik liderliğin örgütsel destek yoluyla örgütsel aidiyet üzerindeki etkisini araştırmıştır. Bu amaçla, Kayseri'de kamu ve özel sektörde çalışan 456 tam zamanlı çalışan arasında bir saha çalışması ve anket yürütülmüştür. Çalışma, etik liderliğin örgütsel aidiyeti ve örgütsel desteği olumlu yönde etkilediğini ve örgütsel desteğin bu ilişkide kısmi aracılık rolü oynadığını bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Etik Liderlik, Örgütsel Aidiyet, Örgütsel Destek.

¹, Kayseri Üniversitesi, mustafayurdakul@kayseri.edu.tr

² Doç. Dr., Kayseri Üniversitesi, seckinarслан@kayseri.edu.tr

ETKİLEŞİMLİ OKUMA İLE DEĞERLER KAVRAMI VE ERKEN OKURYAZARLIK GELİŞİMİ

Emine Nur AKDAĞ³,

ÖZET

Bu araştırmada okul öncesi dönem çocuklarına yönelik etkileşimli okuma yaklaşımıyla verilen değerler eğitiminin, değerler kavramı ve erken okuryazarlık becerilerinin gelişimine olan etkisi incelenmiştir. Bu çalışma, nitel yöntemin kullanıldığı eylem araştırması modelinde tasarlanmıştır. Veri toplama aracı olarak MEB 2024 Okul Öncesi Eğitim Programındaki beceri gözlem formu kullanılmıştır. Veriler betimsel analiz ile incelenmiştir. Araştırma 2024-2025 eğitim-öğretim döneminde öğrenim gören 4-5 yaş grubu okul öncesi öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırma kapsamında gerekli izinler alınmıştır. Genel olarak, etkileşimli okuma uygulamaları, okul öncesi dönemde dil gelişimini destekleyen, çocukların kitaplara karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlayan ve eğlenceli yapısıyla öğrenmeyi teşvik eden etkili bir araç olarak değerlendirilmiştir. Ancak, değerler eğitimi gibi daha soyut ve uzun süreli kazanımlar için aile iş birliği, somutlaştırılmış içerikler ve süreklilik arz eden uygulamalarla desteklenmesi gereken bütüncül bir yaklaşıma ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, okul öncesi eğitim programlarında etkileşimli okuma etkinliklerinin yer alması önerilmekte; ancak bu uygulamaların uzun vadeli planlanması, çok boyutlu ele alınması ve farklı öğrenme stratejileriyle desteklenmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etkileşimli Okuma; Değerler Eğitimi; Erken Okuryazarlık; Okul Öncesi

³ Öğretmen, Kilis, eminenurakdag101@gmail.com

ÖZBEKİSTAN'DA ÇEVRESEL DURUM VE ONUN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİ SAĞLAMA SORUNLARI

Diloram BABAJANOVA⁴,

ÖZET

Bu makalede, Özbekistan'daki çevresel durum, onun tarihî gelişimi, mevcut sorunları ve gelecekte sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik pratik öneriler incelenmiştir. Temel olarak su kaynakları, toprakların bozulması, hava kirliliği ve iklim değişikliği gibi faktörlere odaklanılmıştır. Dünyada olduğu gibi, Özbekistan'da da 20. yüzyılın ortalarına gelindiğinde çevresel sorunların keskinleşmesi sonucunda bu alanın işlevsel özelliklerini incelemeye yönelik araştırmalar geniş ölçekte yürütülmektedir.

Halkın çevre koruma çalışmalarına aktif olarak katılımını sağlamak, çevre mevzuatını güçlendirmek ve genç nesle çevre bilinci kazandırmak amacıyla geniş kapsamlı tedbirler alınmasında bu makalede ele alınan konular büyük önem taşımaktadır. Çevresel güvenlik, yalnızca insan sağlığı açısından değil, geleceğimiz açısından da son derece önemlidir. Bu nedenle, vatandaşların çevreyi koruma çalışmalarına aktif olarak katılımı ve bilinçlerinin geliştirilmesi, günümüzün en acil meselelerinden biridir.

Amaç; doğal kaynaklardan akılcı ve verimli yararlanmak, ekolojik dengeyi yeniden tesis etmek, çevreyi korumaya yönelik modern yöntemlerle ekolojiyi yeni teknolojiler aracılığıyla korumak, insanların yaşadığı ortamı muhafaza etmek ve gelecek nesiller için sürdürülebilir bir çevre oluşturma gibi meseleleri bilimsel bakış açısıyla ele almaktır. Araştırma; tarihî analiz, hükümet programları, uluslararası kuruluşların raporları ve modern izleme verileri temelinde gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, doğal kaynakların tasarrufu ve akılcı kullanımı, ekolojik sürdürülebilirliğin sağlanması, bitki ve hayvan dünyasının korunması, çoğaltılması ve gelecek nesillere aktarılması ile biyolojik çeşitliliğin muhafaza edilmesinde daha sorumlu olunması gerektiğini vurgulayarak, gençleri aktif olmaya çağırmaktadır.

Elde edilen sonuçlar, su kıtlığı, üretim ve ulaşım sektörlerinden kaynaklanan kirlilik ile atmosferdeki zararlı gazların artışının çevreye ciddi şekilde etki ettiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, çevre politikasının geliştirilmesi, yenilikçi çözümler üretilmesi ve kamuoyunun aktif katılımının sağlanması, önemli görevlerden biri olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik Sürdürülebilirlik, Su Kaynakları, Kirlilik, İklim Değişikliği, Yeşil Politika, Doğal Kaynaklar

⁴ Prof. Dr., Tashkent, dilorambabajanova52@gmail.com

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN'DA YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL ARAÇLARIN KULLANIMI: KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME

Nigora ABDURAKHİMOVA⁵,

ÖZET

Bu araştırma, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital teknolojilerin ve iki dilliliğe dayalı yaklaşımların öğrenme başarısı, motivasyon ve derslere uzun vadeli katılım üzerindeki etkilerini incelemektedir. Çalışmada, Türkiye ve Özbekistan'daki mevcut uygulamalar karşılaştırmalı bir bakış açısıyla ele alınarak, etkili olan pedagojik yöntemler ve kurumsal düzenlemeler ortaya konulmuştur. Küresel ölçekte dijitalleşmenin eğitim süreçlerine etkisi son yıllarda belirgin biçimde artmıştır. Pandemi sonrası dönemde, çevrim içi platformların ve mobil öğrenme araçlarının dil öğretiminde yaygınlaşması, derslerin mekân ve zamandan bağımsız olarak yürütülmesine imkân tanımıştır. Türkiye'de yükseköğretim kurumlarında dijital araçların ders planlamasında merkezi bir rol oynadığı; Özbekistan'da ise bu araçların daha çok dersleri destekleyici ek materyal olarak değerlendirildiği gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, her iki ülkede de iki dillilik olgusunun yaygınlaşması, eğitimde bilingual yaklaşımların daha stratejik biçimde ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Araştırma, nitel karşılaştırmalı durum çalışması yöntemiyle yürütülmüştür. Katılımcılar, iki ülkeden toplam yirmi Türkçe öğretmeni olup; yarı yapılandırılmış görüşmeler, sınıf içi gözlemler ve doküman analizi ile veri toplanmıştır. Veriler betimsel analiz ve tematik kodlama teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, Zoom, LMS sistemleri ve kelime öğrenme uygulamaları gibi dijital platformların düzenli kullanımının, kelime bilgisi gelişimi ve sözlü üretimde kalıcılığı artırdığını göstermektedir. Ancak, Özbekistan'da dijital erişim altyapısındaki sınırlılıklar, Türkiye'de ise öğrencilerin çevrim içi dikkat dağınıklığı önemli engeller olarak öne çıkmaktadır. Öğretmenlerin dijital pedagojik yetkinliklerinin geliştirilmesi, içeriklerin bağlamsal uyarlanması ve senkron–asenkron görev dengesinin sağlanması önerilmektedir. Ayrıca, mobil öğrenme teknolojileri, erişim kolaylığı ve esnek yapısı sayesinde TTÖ sürecinde yeni fırsatlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi, Dijital Teknolojiler, Bilingual Yaklaşım, Mobil Öğrenme

⁵ Özbekistan, Taşkent, abdurakhimova24@gmail.com

EĞİTİMDE DİJİTAL YETKİNLİKLER VE HAREZMİ MODELİ: GELECEĞE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Muzaffer BARMAN⁶, Serhat ÇAĞILTAŞ⁷, Tayfun MACİT⁸,

ÖZET

Amaç:Bu çalışmanın amacı, dijital yetkinliklerin eğitimdeki rolünü incelemek ve Harezmi Modeli'nin dijital becerilerin kazandırılmasına yönelik potansiyel katkılarını değerlendirmektir. Günümüz bilgi toplumunda bireylerin yalnızca teknoloji kullanıcısı değil, aynı zamanda bilinçli, üretken ve etik birer dijital vatandaş olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda çalışma, dijital yetkinliklerin eğitsel boyutunu ele alarak Harezmi Modeli'nin sunduğu yenilikçi katkıları ortaya koymayı hedeflemektedir.

Önemi:Dijitalleşmenin hızla arttığı çağımızda bireylerin dijital yetkinliklere sahip olmaları hem bireysel hem de toplumsal düzeyde stratejik bir gereklilik haline gelmiştir. Dijital becerilerin geliştirilmesi, bireylerin bilgiye erişim, eleştirel değerlendirme, siber güvenlik farkındalığı ve dijital etik gibi alanlarda güçlenmelerine katkı sunmaktadır. Harezmi Modeli, disiplinlerarası yapısı ve öğrenci merkezli yaklaşımıyla bu yetkinliklerin kazandırılmasında yenilikçi bir yol sunmakta; bu yönüyle çalışmanın önemi artmaktadır.

Yöntem:Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş olup doküman analizi gerçekleştirilmiştir. Konuyla ilgili akademik çalışmalar, raporlar ve uygulama örnekleri incelenmiş, veriler tematik içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Bu yaklaşım, dijital yetkinliklerin kapsamını ve Harezmi Modeli'nin bu alandaki potansiyel etkilerini belirlemeyi mümkün kılmıştır.

Sınırlılıklar:Çalışmanın temel sınırlılığı, yalnızca mevcut doküman ve ikincil kaynaklara dayanmasıdır. Bu nedenle araştırmada elde edilen bulgular, Harezmi Modeli'nin doğrudan uygulama sonuçlarını değil, modelin potansiyel katkılarına yönelik teorik değerlendirmeleri yansıtmaktadır. Ayrıca uygulama boyutunda saha verilerinin eksikliği, sonuçların genellenebilirliğini sınırlamaktadır.

Bulgular:Araştırma bulguları, dijital yetkinliklerin teknik becerilerin ötesinde eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık ve iş birliği gibi üst düzey becerileri kapsadığını ortaya koymuştur. Harezmi Modeli'nin, öğrencilerin teknolojiyi bilinçli ve etik biçimde kullanmalarına katkı sağladığı, disiplinlerarası öğrenmeyi desteklediği ve proje tabanlı etkinliklerle dijital okuryazarlığı geliştirdiği belirlenmiştir. Bu yönüyle modelin, bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlamalarını kolaylaştıran ve eğitimde yenilikçi bir değer taşıyan önemli bir yaklaşım olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Harezmi Modeli; Dijital Yetkinlikler; Problem Çözme

⁶ Öğretmen, Manisa, ras_45_89@hotmail.com

⁷ Öğretmen, Bingöl, serhatcagiltas@gmail.com

⁸ Öğretmen, Bingöl, tayfun.macit12@gmail.com

ÖZBEKİSTAN’DA EKOLOJİK KRİZ: SORUNLAR VE ÇÖZÜMLER

Baltabayeva MANZURAHON⁹,

ÖZET

Bu makalede, günümüzde dünyada ve uluslararası arenada devam eden karmaşık ve tehlikeli süreçler, sonuçları öngörülemeyen değişimler ve bunların her ülkenin, özellikle de Özbekistan’ın bugünü ve geleceği için oluşturduğu tehditler ele alınmıştır. Onlarca küresel sorun – iklim değişikliği, atmosferin kirlenmesi, gezegenimizin sıcaklığının artması, kuraklıkların ortaya çıkması – insanlığın yüzyıllar boyunca doğaya yanlış yaklaşımı, doğal kaynakları akılcı kullanmaması gibi hatalarının sonucudur. Dünya araştırma merkezlerinde ekolojik sorunların nedenleri ve gelecekte ortaya çıkabilecek tehditler üzerine araştırmalar yapılmaktadır. Özbekistan’da da bu alandaki çalışmaların kapsamı genişlemektedir. Vatandaşların çevreye doğru yaklaşması, çevreyi koruması, çevre yasalarını güçlendirmesi ve genç nesle çevre bilinci kazandırması amacıyla kapsamlı tedbirler uygulanmaktadır. Birleşmiş Milletler’in 245 ülkede yaptığı araştırma raporuna göre, dünya toplumu mevcut gelişim seyrinde devam ederse, ekoloji uçurumun eşiğine gelecektir. İklim değişikliği açıkça insan faaliyetlerinin sonucudur. Bundan böyle tüm ülkeler birlikte ve uyum içinde çalışmazsa, benzeri görülmemiş trajik sorunlar ortaya çıkmaya devam edecektir. 2050 yılına kadar iklim değişikliğini ve sıcaklık artışını 1,5°C seviyesinde tutamazsak ve göstergeler daha da yükselirse, sonuçlar felaket olabilir. Bugün Afrika’da yağın karlar ve hızla eriyen buzullar bunun çarpıcı örnekleridir. Ekoloji alanındaki görevlerin çok büyük ve sayısız olduğu devlet düzeyinde ifade edilmektedir. Dolayısıyla, insanlığın geleceğini tehdit eden bu tehlikelere karşı mücadelede dünya ülkelerinin ortak akılcı hareketleri önemlidir. Sonuç olarak, ekolojik sürdürülebilirliği sağlama yolundaki tutarlı politikaların sürdürülmesi ve her vatandaşta bu konudaki görevleri kararlılıkla benimseme bilincinin oluşturulması önemli görevlerdendir.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik Sürdürülebilirlik, Su Kaynakları, Kirlilik, İklim Değişikliği, Yeşil Politika, Doğal Kaynaklar.

⁹ Dr. Öğr. Üyesi, Özbekistan, Taşkent, baltabaevamanzura68@gmail.com

AVRUPA SU YÖNETİM SİSTEMİ VE SU SORUNLARI

Sobirzhonova MOKHLAROY¹⁰,

ÖZET

Bu koşullarda Su Kaynaklarının eşit dağılımı ve yönetimi, başta Avrupa olmak üzere büyük su kaynaklarına sahip olan ve sınır ötesi Su Kaynaklarının yönetiminde önemli rol oynayan ülkeler ve özellikle Almanya için temel sorunlardan biridir. Su her zaman çatışmalara ve çatışmalara neden olan merkezi bir konu olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Son yıllarda, dünya nüfusunun hızlı büyümesi, iklim değişikliği ve sanayinin gelişmesiyle durum özellikle akut hale geldi. Bu durum, suyun rasyonel kullanımı ile giderek daha karmaşık hale gelmektedir. İklim değişikliği ve artan su talebi bağlamında, etkili su yönetimi küresel toplum için giderek daha önemli hale geliyor.

Önemli su kaynakları ve Avrupa'daki merkezi konumu ile Almanya tüm devletlerin dikkatini çekmektedir. Su Kaynakları, nüfusa içme suyu, tarım, sanayi ve hidroelektrik sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca sınır ötesi nehirler, çatışmaları önlemek ve Su Kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını sağlamak için devletler arasında koordinasyona ihtiyaç duymaktadır.

Bugün, Avrupa ülkeleri Su Kaynaklarının yönetiminde bir takım ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Birincisi, iklim değişikliğinin etkisi kesinlikle önemlidir. Kuraklık ve taşkınların sıklığının ve yoğunluğunun artması su yönetimini zorlaştırmaktadır. Bu, altyapıyı uyarlamak ve istikrarlı bir su temini sağlamak için yeni stratejilerin geliştirilmesini gerektirir.

İkincisi, sınır ötesi işbirliği sorunu hala geçerli olmaya devam ediyor. Tuna ve Ren gibi birçok büyük nehir birçok ülkeden akmaktadır. Bu, Su Kaynaklarının uygun ve karşılıklı olarak yararlı koordinasyonunu varsayar. Nehir kirliliğini önleme konusu hala geliştirilme aşamasındadır.

Bu makale, özellikle Federal Almanya Cumhuriyeti örneğinde Avrupa Su Kaynakları Yönetimi modelini incelemektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliği, Sınır Ötesi Nehirler, Avrupa Su Kaynakları Yönetimi Modeli.

¹⁰ Özbekistan, Taşkent, sabirjanovamohlaroy@gmail.com

AİLEMLE DENEY YAPIYORUM

Sami SATILMIŞ¹¹,

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca kurulan medeniyetlerin ömürlerinin uzun yada kısa olmasını belirleyen faktörlerden birinin pozitif bilimlere verilen önemle doğru orantılı olduğu gerçeğinden hareketle, yalnızca bilek gücü ve toprak genişletme arzusuyla hareket eden toplumların insanlığa bir faydası olmadığı gibi bu tip ülkelerin de tarih sahnesinden kısa sürede silindiği bir realitedir.

Günümüzdeki güçlü ülkeler aslında gerçek gücünü XV.yüzyıl rönesans reform ve nihayet aydınlanma çağından almış, pozitif bilimler ve deneylerle sağlanan gelişmelerle, insanlığın bugünkü seviyesine çıkmasında aklın bilimin ve bilginin gücü en güçlü silahların dahi önüne geçmiştir.

Birçok Müslüman-Türk ilim adamı bilime katkı sağlasa da XV.yy dan sonra pozitif bilimler, deney ve bilginin gücü İslam ve Türk dünyası tarafından teğet geçilmiş, hurafeler, yanlış dini öğretiler gelişimi engellemiştir. Atatürk'ün önderliğinde kurulan cumhuriyet dönemiyle bu kısır döngüden çıkılmış, bilim ve akıl rehber edinilmiştir. Bu dönem bilimsel bilginin önünü açtığı için Türklerin aydınlanma çağı cumhuriyetle başlamış sayılır.

Temel eğitim çağındaki öğrencilerin bilim ve en önemlisi deneyle tanıştırılması, fen bilimlerinin önemini kavraması ve geleceğin bilim adamlarının yetişmesi küçük yaşlarda verilecek eğitimle doğrudan ilişkilidir.

Öğrencilerin ailesiyle hazırladığı deneyler onların bilime olan merakını artıracak, velileri eğitime katacak, bu alana ilgi duyan öğrenciler için bir başlangıç olacak ve gelecekte meslek seçiminde de doğru kararlar verebileceklerdir.

1. Öğrencilerin ailesiyle mutlu vakit geçirirken yeni bilgiler kazanması
2. Eğlenceli deneylerle öğrencinin dikkatinin bu yöne kaydırılması
3. Ailenin de eğitime katkı sunması
4. Bilgisayar oyunları ve tablet bağımlılığında kurtulma

İlkokul 2.sınıf seviyesinde 20 öğrenci aileleriyle birlikte yapacağı deneyleri belirlemiş, yaptıkları bu deneyleri sınıf öğretmeniyle paylaşmıştır. Tüm deneyler sınıf ortamında izletilmiş, deneyi yapan öğrenci deneyin amacını yapılışını ve sonuçlarını arkadaşlarıyla paylaşmıştır. Bu sayede diğer öğrencilere de yeni deneyler konusunda ilham vermişlerdir.

1. Öğrencilerin bilime ve deneylere olan merakı artmıştır.
2. Öğrencilerin bir kısmının evde velileriyle farklı deneyler de yaptığı , tablet , sanal bilgisayar oyunu alışkanlıklarından uzaklaştığı belirlenmiştir.
3. Atatürk'ün bilime verdiği önem üzerinde durulmuş, Atatürk sevgisi aşılanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen Deney Aile

¹¹ Öğretmen, Amasya TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu, misket23@hotmail.com

KAPILAR, KÖPRÜLER VE YOLLAR: KÜLTÜRLERARASI ÖĞRENMENİN KESİŞME NOKTALARI

Burcu PAZAR¹², Pınar ÜNLÜ AŞIK¹³,

ÖZET

Bu poster, okulumuzda yürütülmüş olan Erasmus+ EU Intercultural Paths projesi kapsamında gerçekleştirilen kültürlerarası öğrenme deneyimlerini paylaşmayı hedeflemektedir. Projede İspanya, Fransa ve Türkiye’den öğrenciler, kimi zaman kendi sınıflarında, kimi zaman da başka ülkelerin sınıflarında buluşarak farklı kapılardan çıkıp aynı köprülerde buluşmuşlardır.

Bu buluşmalar sadece mekânsal bir birliktelik değil, aynı zamanda düşüncelerin, duyguların ve deneyimlerin ortaklaşa bir zeminde buluşması anlamına gelmiştir. Her öğrenci, kendi kültürel bagajıyla bir yolculuğa çıkmış; kimi zaman bir atölyede, kimi zaman bir oyun masasında, kimi zaman da bir müze ziyaretinde yollarını diğerleriyle kesiştirmiştir. Farklı dillere, farklı geleneklere ve farklı hikâyelere sahip olsalar da her buluşmada yeni bir kapı açılmış, her işbirliği bir köprüye dönüşmüş, her etkinlik ortak bir yolun parçası haline gelmiştir.

Öğrenciler; kısa film yarışmaları, fotoğraf ve video kursları, zekâ oyunları atölyeleri, spor etkinlikleri, kültürel miras gezileri ve sanal hareketlilikler gibi çok yönlü etkinliklerde yer almışlardır. Bunun yanı sıra çevre ve sanat temalı atölyeler, göçmen öğrencilerin katılımını güçlendiren kapsayıcı çalışmalar ve ortak dijital ürünler de proje sürecine renk katmıştır. Bu etkinlikler sayesinde öğrenciler hem kendi kültürlerini ifade etme hem de başka kültürleri tanıma fırsatı bulmuş; dijital araçlar (Padlet, Canva, eTwinning vb.) işbirliği için güçlü birer köprü olmuş, dil öğrenimi ve iletişim becerileri doğal bir şekilde gelişmiştir.

Projede yer alan öğretmenler ise farklı eğitim sistemlerini tanıma, kapsayıcı yöntemler geliştirme, kültürlerarası öğrenmeyi derslerine entegre etme ve yeni dijital araçları pedagojik amaçlarla kullanma konusunda önemli deneyimler kazanmışlardır.

Poster, farklı yolların sonunda kesişen ortak bir öğrenme alanını vurgulamaktadır. Projede farklı geçmişlerden gelen öğrenciler bir araya gelmiş, ortak etkinlikler aracılığıyla birbirlerini daha yakından tanıma fırsatı bulmuşlardır. Katılımcılar, benzerliklerini keşfederken farklılıkların da bir zenginlik olduğunu deneyimlemiş; “farklı görünsek de aslında benzeriz” bilinci güçlenmiştir. Bu yönüyle proje, kültürlerarası öğrenmenin yalnızca bir Erasmus deneyimi değil, aynı zamanda kapsayıcı eğitim anlayışını destekleyen kalıcı bir yol açtığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültürlerarası Öğrenme, Erasmus+, Ortak Değerler, Kapsayıcılık

¹² Öğretmen, Söke Fevzipaşa Ortaokulu, burcupazar@hotmail.com

¹³ Öğretmen, Söke Fevzipaşa Ortaokulu, unluasikpinar@gmail.com

ÇOCUK GELİŞİMİ VE EĞİTİMİ ALANI ÖĞRENCİLERİNİN ALAN DERSLERİNDE UYGULADIKLARI STEM ÇALIŞMALARI ÖRNEKLERİ VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Nur ÖZYEŞER CİNEL¹⁴,

ÖZET

Meslek liselerinde alan öğretmenleri tarafından alan dersinin özelliğine uygun olarak uygulanan pek çok öğrenme yöntemi bulunmaktadır. Ancak öğrencilerin farklı öğrenme biçimleri dikkate alındığında, bazı öğrenme yöntemlerinin yetersiz kaldığı görülmektedir. Öğrencilerin 21.yy becerileri olarak nitelendirilen çalışmalara katılarak, alanlarına dönük olarak aldıkları derslerde; akıl yürütme, problem çözme, sorgulama becerilerinin artırılması için, ders içeriklerine uyarlanarak, öğrenciye uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Günümüzde başarılı sonuçlar elde edilmiş STEM çalışmaları gibi yenilikçi yaklaşımların alan derslere uyumlu hale getirilmesi, öğrencilerin derse olan ilgisini ve motivasyonunu artırmaktadır. Bu yüzden STEM çalışmalarının özellikle meslek liselerinde gerçekleştirilmesine ve derslerde uygulanmasına ihtiyaç vardır.

Bu çalışmanın amacı, çocuk gelişimi ve eğitimi alanında okuyan lise öğrencilerinin STEM destekli öğrenme yönteminden yararlanarak, çağımızın getirdiği becerileri ve bu becerilere uygun disiplinleri kavrayabilmelerini, alanlarına uygun hale getirebilmeleri ve dijital beceriler kazanmalarını sağlamak, öğrencilerin araştırma yapma, keşfetme, sorgulama gibi bilişsel farkındalıklarını artırarak kalıcı öğrenme sağlamalarına yardımcı olmak ve aynı zamanda donanımlı bir alan bilgisi elde etmelerini sağlamaktır.

Çalışmada, Gaziosmanpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi çocuk gelişimi ve eğitimi alanında okuyan 20 öğrenci karar örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Derslerde müfredata uygun olarak planlama yapılarak aşama aşama öğrencilerin ilerlemesi sağlanmıştır. Uygulamalar sonunda öğrencilerin bu çalışmalar hakkındaki görüşleri alınarak incelenmiştir. Gerçekleştirilen her STEM uygulaması sonunda, uzman görüşü olarak hazırlanmış görüşme soruları sorularak, öğrencilerle yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu nitel çalışma sonucunda, elde edilen verilerle betimsel istatistik gerçekleştirilerek, içerik analizi yapılmıştır. Sorular benzer kodlar bir araya getirilerek kategorizelendirilip, tablolastırılmış ve yorumlanmıştır. Buna göre; öğrencilerin stem çalışmalarına ilk kez katıldığı, aktif olarak katıldıkları çalışmalarda, klasik ders anlatımına göre öğrendikleri bilginin daha kalıcı olduğu, kendilerini değerlendirme şansı buldukları, bakış açılarının değiştiği, alan derslerinin dışında diğer derslerin de stem çalışmaları ile işlenmesi gerektiğini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan çalışma doğrultusunda, öğrencilerde öğrenmenin kalıcı olması, aktif katılımlı öğrenmenin gerçekleşebilmesi için özellikle meslek liselerinde stem çalışmalarının uygulanması öğrenci üzerinde olumlu etki yaratacağı düşünüldüğünden bu tür öğrenme temelli yaklaşımların planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stem, Öğrenme Yöntemleri, Yeni Yaklaşımlar, Çocuk Gelişimi

¹⁴ Öğretmen, Gazi Osman Paşa Kız Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi, nurcinel@gmail.com

TERTEMİZ YARINLAR OKULLARDA BAŞLAR**Nur DURMUŞ¹⁵,****ÖZET**

İnsan yaşamının gelişim dönemleri boyunca ilerler. Okul öncesi dönem gelişim özellikleri arasında tuvalet eğitimi almış olmak ve temizlik alışkanlığı kazanmış olmak gelir. Çocuklarımızın gelişiminin temel alan bir okul öncesi eğitim kurumu olarak, tuvalet eğitiminin doğru iletişim ve temizlik alışkanlığının kazandırılması, israfın önüne geçilmesi, Temizliğin bireysel gelişimdeki gelişimin kapsamlı kampanyamızın kurallarından oluşur.

Kampanyanın Amacı : İl-ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerimiz, İl-ilçe Sağlık Müdürlüğümüz, Mahalle Muhtarlığı, Çevre Okullar ve Yerel Basının işbirliğiyle 'okul öncesi yetişkinler için doğru tuvalet eğitimi, tuvalet eğitiminin bildiğimiz üzerinde kalıcı olan kullanımı, tuvalet kullanımında esas olan kurallar (ortak kullanılan tuvaletler), sosyal el yıkama işlemleri, tuvalet kullanımı ve el yıkama sırasında kullanılanların ve suyun israf edilmemesi, yetişen mahremiyetin bildiğin yerde olmak'.

Kampanyanın Hedef Kitlesi : Kurumumuzda eğitim alan 3-6 yaş okul öncesi eğitim veren ve sahipleri, Öğrenci velileri, Kurumumuzda eğitim gören Çocuk Gelişimi bölümünü okuyan Stajyer öğrencilerimiz, Bu yaşta çocuğu olan çocuğu olan veli yakınları, Öğretmenlerimiz, İdari Kadromuz ve Diğer okul çalışanları, Sosyal Medya okuyanlarımız.

Sosyal Paydaşlar/İş Birlikleri : İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğümüz, İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri, Temizlik Malzemesi Tedarikçilerimiz, Mahalle Muhtarımız, Velilerimiz, Çevre Okullar, Yerel ve Ulusal Basın

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Hijyen Eğitimi, Mahrem Eğitimi, Tasarruf

¹⁵ Öğretmen, Kayseri, enyuarnur@gmail.com

EBU ALİ İBNİ SİNA'NIN SOSYAL VE FELSEFİ GÖRÜŞLERİ

Gulnoz RUZMATOVA¹⁶,

ÖZET

İbn-i Sina (Avicenna, 980–1037), Doğu ve dünya felsefesi, tıp, matematik, astronomi ve diğer bilimlerdeki devasa bir figür olarak insan düşüncesinde silinmez bir iz bıraktı. Toplumsal faaliyet üzerine felsefi görüşleri, devlet yönetimi, insan doğası ve toplumsal ilişkileri kapsayan çok yönlü çabalarında yansır. İbn-i Sina'nın toplumsal felsefesi, onun metafizik, etik ve politik perspektifleriyle karmaşık bir şekilde iç içe geçmiş olup, Aristoteles, El-Farabi ve diğer düşünürlerin geleneklerinden beslenir. Toplumsal faaliyet üzerine fikirleri, esas olarak “Kitab al-Shifa”, “Kitab al-Najat”, “Danishnama” ve “Siyasat” gibi eserlerinde ifade edilir. İbn-i Sina, insanlığı doğası gereği toplumsal olarak görür. Aristoteles'in “insan politik (toplumsal) bir hayvandır” fikrini benimseyerek, insanın toplumdan izole bir şekilde gelişemeyeceğini vurgular. Ona göre, bireyler ancak bir topluluk içinde iş birliği ve iş bölümü yoluyla hedeflerine ulaşabilir. “Kitab al-Shifa”da şöyle yazar: “İnsan doğası, mükemmelliğinde kendi kendine yeterli değildir; başkalarıyla karşılıklı bağımlılık içinde var olur, birlikte çalışır ve birbirine dayanır. Bu karşılıklı bağımlılık, insan toplumsal faaliyetinin temelini oluşturur.” İbn-i Sina, toplumda iş bölümüne büyük önem verir. Bireylerin farklı meslek ve roller aracılığıyla birbirlerinin ihtiyaçlarını karşıladığını ve böylece toplumsal istikrarın sağlandığını öne sürer. Toplumsal felsefesinde adalet ve etik değerler merkezi bir yer tutar. “Siyasat”ta, toplumsal istikrarın adil yönetime bağlı olduğunu vurgular. İbn-i Sina için adil yönetim, her bireyin toplumda hak ettiği yeri bulması ve buna uygun muamele görmesi anlamına gelir. Şöyle yazar: “Toplumun temeli adalettir. Eğer bir yönetici adaletten saparsa, toplum düzensizliğe sürüklenir.” İbn-i Sina, etik değerleri toplumsal faaliyetin köşe taşı olarak görür. Onun toplumsal felsefesi, hem çağının Doğu hem de Batı düşünürlerini derinden etkiledi ve günümüzde de geçerliliğini koruyor. Toplumsal katılım üzerine görüşleri, metafizik, etik, politika ve psikoloji üzerine eserlerinde yankılanır. “Siyasat”ta adalet, toplumun temel ilkesi olarak sunulur. İbn-i Sina, adaleti yalnızca yöneticilerin eylemleriyle sınırlamaz, bireyler arasındaki ilişkileri düzenleyen etik standartlara da genişletir. Adaletin, toplumun çeşitli sınıfları ve grupları arasında orantılılık sağladığını savunur. “Kitab al-Shifa”da şöyle der: “Adalet, toplum üyelerinin görevlerini dengeli bir şekilde yerine getirmesi ve her birinin hak ettiğini almasıdır. Bu sayede toplumda düzen ve uyum korunur.” İbn-i Sina, etik davranışları toplumsal faaliyetin ayrılmaz bir bileşeni olarak görür. Ona göre, bireyin ahlaki mükemmelliği, toplumla olan etkileşiminde kendini gösterir. “Danishnama”da, erdem arayışını toplumsal ilişkilerin temeli olarak tanımlar: “İnsanın etik etkinliği, toplumla birlik içinde ortaya çıkar. Erdem arayışı, görevlerini adaletle yerine getirmekte yatar.”

Anahtar Kelimeler: Sosyal Aktivizm, Adalet, Eğitim, Hakikat, Bilinç, Bilgi

¹⁶ Prof. Dr., Özbekistan, Taşkent, ruzmatovagulnoz1968@gmail.com

ÇİÇEĞİMLE BÜYÜYORUM, ÇİÇEĞİMİ BÜYÜTÜYORUM.

Şenol KUTUCU¹⁷,

ÖZET

Çelikle Çiçek Çoğaltma ve Çevre Bilinci

Çelikle çiçek çoğaltma, bitkilerin dal, yaprak veya köklerinden alınan parçaların toprağa dikilerek yeni bir bitkiye dönüştürülmesi yöntemidir. Bu yöntem sayesinde, bir bitkiden pek çok yeni bitki elde etmek mümkündür. Yeni bitkiler, ana bitkinin özelliklerini taşır. Yani aynı renkte, aynı kokuda ve aynı güzellikte çiçekler açar.

Çelikle üretim, sadece çiçek sayısını artırmak için değil, aynı zamanda çevreyi korumak ve güzelleştirmek için de önemlidir. Çocuklar bu yöntemle bitki yetiştirirken doğayı daha iyi tanır, ona değer vermeyi öğrenir. Toprak, su ve ışığın bitkiler için ne kadar gerekli olduğunu fark eder. Böylece çevre bilinci gelişir.

Çiçek dikmek, yaşadığımız çevreyi daha renkli ve sağlıklı hale getirir. Ayrıca çiçekler havayı temizler, böcek ve kuşlar için yaşam alanı oluşturur. Öğrenciler çelikle çoğaltma yaparken, doğayı korumanın küçük adımlarla başladığını görürler. Bir dalın yeni bir hayata dönüşmesi, doğanın gücünü ve güzelliğini anlatır.

Sonuç olarak, çelikle çiçek çoğaltmak hem doğaya katkı sağlar hem de insanlara çevreyi koruma bilinci kazandırır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Çiçek, Çelik, Sorumluluk

¹⁷ Öğretmen, Amasya, skutucu2005@hotmail.com

PLOTINUS'UN FELSEFİ SİSTEMİ VE ANALİZİ

Dilnavoz RAKHİMDJANOVA¹⁸,

ÖZET

Bu makale, Plotinos'un felsefesine kapsamlı bir yeniden değerlendirme sunarak, onun özgünlüğünü ve metafizik sistemindeki özbilginin (kendini bilmenin) merkezi rolünü vurgular. Plotinos'un yalnızca bir Platon takipçisi olarak görülmesine karşı çıkarak, düşüncesinin Bir olan'ın birliği üzerine kurulu dinamik ve derinlemesine içsel bir gerçeklik anlayışını temsil ettiğini ve bu anlayışın benliğin dönüşümünde zirveye ulaştığını savunur. Makale, Plotinos felsefesinin 19. yüzyıldaki ihmali ve 20. yüzyıldaki yeniden canlanması bağlamında aldığı farklı tepkileri inceler; A.F. Losev, P.P. Blonsky, J.M. Rist, J. Moreau, A.H. Armstrong, P. Hadot ve J. Trouillard gibi çağdaş düşünürlerin yorumlarıyla eleştirel olarak yüzleşir. Felsefi-tarihsel ve yorumlayıcı bir yöntemle yazılan bu çalışma, Plotinos'un mirasını nasıl farklı düşünürlerin çerçevelediğini tartışır — bazıları onu Freudcu psikolojiye veya katı Platonculuğa indirgerken, diğerleri düşüncesindeki içe dönük ve varoluşsal boyutları öne çıkarır. Makale, geleneksel yaklaşımların çoğunun Plotinos'un felsefesinin yaşayan ve dönüştürücü yönünü kavrayamadığını, çünkü onun düşüncesinin insan benliği ve onun en yüce hâline ulaşma yolu tarafından canlandırıldığını ileri sürer. Çalışmanın temel tezi, özbilginin Plotinos'un düşüncesinde yalnızca bir unsur değil, metodolojik ve varoluşsal bir çekirdek olduğudur. Plotinos'a göre felsefe, soyut bir spekülasyon değil, ruhun ilahi olanla birliğe doğru yaşanmış bir yükselişidir. İnsanın kendini anlama sorusuna odaklanan bu makale, Plotinos'un felsefesine canlılık kazandırarak onu yalnızca bir metafizikçi değil, aynı zamanda ruhun ve insan dönüşümünün filozofu olarak yeniden konumlandırır.

Anahtar Kelimeler: Öz-Bilgi, Bir Olan, Ontoloji, Epistemoloji, İnsan Ruhu, Felsefi Antropoloji, Metafizik

¹⁸ Doç. Dr., Özbekistan, Taşkent, ruzmatova.dilnavoz@gmail.com

MAKAMDAN MASALA**Şerife Gül ÇAKIR¹⁹, Yasemin Oğuz DANACIOĞLU²⁰,****ÖZET**

Milli Eğitim Bakanlığımızın Dilimizin Zenginlikleri Projesi Kapsamında;

Ada Anaokulu'nda yapılan sözlerin zenginleştirme çalışmaları ile tanındığımız dilimizin zenginliklerini, kültür taşıyıcıları olan sözcüklerimizle buluşmasını, buna bağlı olarak da dili iyi kullanmasını ve düşünce dünyasını geliştirmesini sağlıyor. Evde eğitim işlemlerinin gerçekleştirilmesi işlemleri olana önce kelimelerle başlamak üzere masal ve hikayelerle kalıcı öğrenmeler sağlamak amacıyla Çocuklarımızı öğrenmek, sorgulamaya ve eğlenerek sıcaklıkları desteklemek ve günlük dilde kullanılan kelimeleri anlamalarına olanak tanıyarak zengin bir kelime hazinesi ile geliştirme çabasını göstermek amaçlanmaktadır. İlimizin yerel olarak beslenmemizi öğrenmemizde kaybımızı azaltmalarını da örnek model oluşturmalarını, büyüklerimizden yeni kelimeler ve ne iş faaliyetleri konusunda bilgi sahibi olmalarının, o küçük yüreklerine dokunarak kalıcılaştırılmasını sağladık

Her hafta okulumuzda bir yerel idari çöküntülerle sohbet ettiğini ve önce mesleğini tanıtarak, ne iş yaptığını ve genişlettiğini anlattı. devamında onlara hikaye kitabı okuyarak dinlemelerini sağladı Daha sonra hikayede geçen kelimelerin yoğunluğu hakkında konuşuldu ve Türk dilinin zenginliği ve güzel vurgu yapıldı.

Anahtar Kelimeler: Kocaman Yürekli Büyüklerimizden Kelimelerin Dansıyla Masallara Yolculuk

¹⁹ Öğretmen, Sinop Ada Anaokulu, gulcakil57@gmail.com

²⁰ Öğretmen, Cumhuriyet İlkokulu, gulcakil57@gmail.com

ÖZBEK ÂLİMLERİNİN ARAŞTIRMALARINDA TASAVVUF FELSEFESİ

Shakhnoza TURSUNKULOVA²¹,

ÖZET

Bu makale, Özbek bilim insanları tarafından tasavvuf felsefesi ve öğretileri üzerine yürütülen bilimsel araştırmaları derinlemesine ve sistematik bir şekilde analiz etmektedir. Yazar, tarihî dönemlerden günümüze kadar Özbek aydınlarının tasavvuf hakkında geliştirdikleri felsefi, dini ve sosyal yaklaşımları incelemekte ve bu akademik yaklaşımların tarihsel süreçte nasıl şekillendiğini ve hangi yöntemlerin kullanıldığını ortaya koymaktadır. Tasavvufun özü, manevi ve ahlaki değerleri ile Özbek halkının kültürel ve fikrî kimliğinin oluşumundaki rolü ayrıntılı olarak ele alınmaktadır.

Tasavvufun temel kavramları olan ruhsal arınma, sabır, tevekkül, aşk ve kemal erme gibi fikirlerin insanın ahlaki gelişimindeki önemi vurgulanmaktadır. Bahâüddin Nakşbend, Ali Şir Nevaî, Ahmed Yesevî ve Necmüddin Kübrâ gibi büyük Özbek düşünürlerinin eserlerinde tasavvufun derin felsefi temellerine dayandığı gösterilmektedir. Makalede, modern Özbek araştırmacıların klasik tasavvuf kaynaklarını yeniden incelediği ve bu kaynakları günümüzün sosyal ve felsefi sorunları bağlamında yorumladıkları vurgulanmaktadır.

Tasavvuf araştırmalarının disiplinlerarası niteliği ön plana çıkarılarak tarih, edebiyat, felsefe, ilahiyat ve kültürel çalışmalar gibi alanların bir araya gelmesinin önemi üzerinde durulmaktadır. Tasavvuf, yalnızca dini veya tarihsel bir olgu olarak değil, aynı zamanda ahlaki eğitim, toplumsal değerler ve kültürel bilinç açısından da ele alınmaktadır. Makalede, barış, sabır, merhamet, adalet ve insanlık gibi evrensel insani değerlerin tasavvuf yoluyla nasıl pekiştirilebileceği açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Bilim, Tasavvuf Felsefesi, Tasavvuf Tarihi.

²¹ Prof. Dr., Özbekistan, Taşkent, shaxnozaxon058@gmail.com

DİJİTAL AYAK İZİ FARKINDALIĞI

Aybike IŞIK ÖZGÜN²², Yeliz DEMİRKALEM²³,

ÖZET

Dijital ayak izi; bireylerin internette yaptıkları tüm işlemler, paylaşımlar, aramalar ve etkileşimler sonucunda bıraktıkları izlerdir. Sosyal medyada yapılan yorumlar, yüklenen fotoğraflar, internet alışverişleri veya ziyaret edilen siteler dijital kimliğin parçaları haline gelmektedir. Bu izler; eğitim, iş, sosyal ilişkiler ve güvenlik açısından gelecekte olumlu ya da olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Günümüzde dijital dünyada var olmak kaçınılmazdır; ancak bu varoluşun bilinçli ve güvenli şekilde sürdürülmesi gerekmektedir.

Bu çalışmanın yapılma gerekliliği; gençlerin sosyal medya ve dijital platformları yoğun kullanmalarına rağmen dijital ayak izlerinin uzun vadeli etkilerinin farkında olmamalarıdır. Kontrolsüz paylaşımlar, kişisel verilerin korunamaması ve siber güvenlik tehditleri bu bilinçsizlikten kaynaklanmaktadır. Bu nedenle öğrencilerde dijital farkındalık oluşturmak, güvenli internet kullanımını öğretmek ve çevrimiçi ortamda sorumlu bireyler yetiştirmek amacıyla “Dijital Ayak İzi Farkındalığı Projesi” uygulanmıştır.

Proje kapsamında okulda seminerler düzenlenmiş, siber güvenlik uzmanları davet edilerek öğrencilere dijital ayak izi kavramı örneklerle açıklanmıştır. Öğrencilerden kendi dijital ayak izlerini incelemeleri istenmiş, ayrıca atölye çalışmalarıyla “güvenli şifre oluşturma”, “sosyal medyada gizlilik ayarları” ve “dijital nezaket” konularında uygulamalı etkinlikler yapılmıştır. Süreç sonunda öğrenci görüşlerini değerlendirmek amacıyla anket uygulanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre; öğrenciler interneti daha bilinçli kullanmaya başlamış, sosyal medyada paylaştıkları içerikleri daha dikkatle seçmiş, güvenli şifre oluşturma ve kişisel veri koruma konularında farkındalık kazanmıştır. Ayrıca proje, öğrencilerin aile ve arkadaş çevresinde de dijital bilinç oluşturmalarına katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Ayak İzi, Farkındalık, Güvenli İnternet, Siber Güvenlik

²² Öğretmen, MEB Trabzon, aybikeozgun@gmail.com

²³ Öğretmen, MEB Ankara, yelizdemirkalem@gmail.com

OKUL YÖNETİCİLERİNİN LİDERLİK STILLERİNİN ÖĞRETMEN MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Nazım BAKBAK²⁴,

ÖZET

Eğitim kurumlarının başarısı, yalnızca müfredatın niteliği, öğretim yöntemleri veya teknolojik imkânlarla değil, aynı zamanda okul yöneticilerinin sergiledikleri liderlik anlayışlarıyla doğrudan ilişkilidir. Liderlik stilleri, öğretmenlerin okula olan bağlılıklarını, iş doyumlarını, mesleki motivasyonlarını ve hatta öğrencilerle olan etkileşimlerini etkileyen kritik bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim yönetimi literatüründe liderlik, yalnızca yönetsel görevlerin yerine getirilmesi değil, aynı zamanda vizyon geliştirme, ekip ruhu oluşturma ve öğretmenleri ortak hedefler doğrultusunda harekete geçirme süreci olarak tanımlanmaktadır.

Bu çalışmada, farklı liderlik stillerinin öğretmen motivasyonu üzerindeki etkileri derinlemesine incelenmiştir. Demokratik, dönüşümcü ve otoriter liderlik yaklaşımları temelinde yürütülen analizlerde, öğretmen görüşleri, gözlem verileri ve ilgili literatür taraması yoluyla elde edilen bulgular değerlendirilmiştir. Özellikle demokratik ve dönüşümcü liderlik yaklaşımlarının öğretmenlerin içsel motivasyonlarını artırdığı, yenilikçi uygulamalara yönelimlerini güçlendirdiği, ekip çalışmasına katılımı desteklediği ve mesleki bağlılığı pekiştirdiği görülmüştür. Bu liderlik biçimleri, öğretmenlerin mesleki potansiyellerini açığa çıkarmakta ve okulun genel başarısını yükseltmektedir.

Buna karşılık, otoriter liderlik anlayışının öğretmenler üzerinde olumsuz etkiler yarattığı; stres, tükenmişlik, güvensizlik ve motivasyon kaybına yol açtığı tespit edilmiştir. Özellikle dönüşümcü liderliğin öğretmenlerin bireysel gelişimini teşvik etme, onları ortak bir vizyon etrafında birleştirme ve okulun genel verimliliğini artırma açısından önemli bir rol üstlendiği vurgulanmaktadır.

Elde edilen bulgular, okul yöneticilerinin liderlik stillerinin eğitimde kaliteyi doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, eğitim politikalarının oluşturulması ve hizmet içi eğitim programlarının tasarlanmasında liderlik becerilerinin geliştirilmesine daha fazla önem verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda, demokratik ve dönüşümcü liderlik anlayışlarının yaygınlaştırılması, yalnızca öğretmen motivasyonunu artırmakla kalmayacak, aynı zamanda eğitim kurumlarının sürdürülebilir başarısına da katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Okul Yöneticisi, Öğretmen Motivasyonu, Eğitim Yönetimi, Dönüşümcü Liderlik

²⁴ Öğretmen, Görece Şehit Gökhan Bayraktar Anadolu Lisesi, teachernazim@gmail.com

EĞİTİMDE ŞİDDET VE MEDYANIN ROLÜ : VAKA ANALİZLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Gülcan BEKEZ ESİN²⁵, Mine DEMİR TÜRK²⁶, Berrin GÜNGÖR SOLA²⁷,

ÖZET

Bu çalışma, okul çağındaki olgusunu medyanın rolü ve güvenlik önlemlerinin gerekliliği açısından incelenmektedir. Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, "okul ilişkileri" konusundaki bilimsel araştırmaların (tezler ve doktora tezleri) 2000'li yıllardan bu yana medyada nasıl yansıtıldığı incelenmektedir. Laurence Bardin'in İçerik Analizi yaklaşımına dayanan bu inceleme, medyanın Türkiye'deki okullarda temizliğinin nasıl ele alındığı ve burada ilgili bilgi üretiminin nasıl devam ettiğini gösteriyor. İnceleme, yazar profil kriterlerini, araştırma odağını ve bu incelemelerde kullanılan yöntem ve teknikleri değerlendirmektedir.

İkinci bölümdeki kaçakların medya ve pratik boyutlarını ortaya koymak için nitel vaka çalışması yöntemini kaydetti. Vaka çalışması olarak iki vaka seçildi: Türkiye'de teröristlere yönelik şiddet ve ABD'deki Uvalde örgütünde saldırı. Her iki vaka da kurumsal tepki, medya tasviri ve benimsenen güvenlik protokolleri açısından kapsamlı bir şekilde incelendi. Vaka analizinde kullanılan temel bilgi kaynakları gazete haberleri, televizyon haberleri, akademik raporlar ve politikaların özetiydi.

Araştırmanın açıklanması, okul nüfusunun bireysel bir davranış sorunu olmaması, kurumsal güvenlik uygulamalarının, okul ikliminin ve kaliteli medya haberciliğinin ortaya çıkması ve algısını şekillendirdiğini açıkça göstermektedir. İncelenen vakalar ve bilimsel literatür, okul düzeninin karmaşık bir olgusu olduğu ve tek bir güvenlik uygulamasıyla ele alınamayacağını göstermektedir.

Bu araştırma çalışmasının ortaya çıkardığı sonuç, eğitimde kişilerin ele alınmasında çok ortaklı ve disiplinlerarası bir yaklaşımın hayati önem taşıdığıdır. Tartışma ve gelişmeler, sorun çözümüne yönelik aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

- Disiplinlerarası bir tedavinin vazgeçilmezidir.
- Medyada sorumlu gazetecilik ilkeleri benimsenmelidir.
- Okullarda genel güvenlik ve koruma önlemleri geliştirilmelidir.
- Paydaş işbirliğinin geliştirilmesi gerekiyor.

Bu çalışma, eğitimsel kayıpların yalnızca fiziksel güvenlikle değil, aynı zamanda medyanın sorumlu bir rolünün üstlenmesiyle de önlenebileceğinin ortaya çıkabileceğini gösteriyor. Bu çözümün çok boyutlu yapısı, konunun mevcut akademik olarak birleştirmesini içerir ve sonraki araştırmalar için çözümler sunar.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Medya, Şiddet

²⁵ Öğretmen, Aydın Ticaret Borsası Bilim Sanat Merkezi, gulcanbekez88@gmail.com

²⁶ Öğretmen, Aydın Ticaret Borsası Bilim Sanat Merkezi, mdemir313@gmail.com

²⁷ Öğretmen, Aydın Ticaret Borsası Bilim Sanat Merkezi, berringungorsola@gmail.com

BİR GÜNDE FELSEFE: HİKÂYE TEMELLİ P4C ETKİNLİĞİ İLE İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNDE YARATICI DÜŞÜNMEYİ GELİŞTİRME

Şeyma Berna IRGIN²⁸, Merve ARSLAN²⁹,

ÖZET

Bu çalışma, ilkokul 4. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilen bir günlük, hikâye temelli P4C (Philosophy for Children – Çocuklar için Felsefe) uygulamasını ele almaktadır. P4C yaklaşımı, çocukların eleştirel, yaratıcı ve empatik düşünme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir sorgulama topluluğu modeline dayanmaktadır. Çalışmada iki oturum düzenlenmiş; öğrenciler hem bireysel hem de grup içinde düşüncelerini ifade etme fırsatı bulmuştur.

İlk oturumda “Zaman ve Hayal” teması işlenmiş, Zamanı Yutan Çalar Saat hikâyesi üzerinden “Zaman nedir?”, “Herkes için aynı mı geçer?” gibi felsefi sorular tartışılmıştır. Öğrenciler, hayal kurma ve zamanı fark etme üzerine düşüncelerini resim çalışmalarıyla ifade etmiştir.

İkinci oturumda ise “Ben ve Diğerleri / Değerler” teması işlenmiş, Aynadaki Çocuk hikâyesi üzerinden “Sen sadece kendin misin?”, “Empati nedir?” ve “Kendini tanımak neden önemlidir?” gibi sorular tartışılmıştır. Öğrenciler, “Ben kimim?” temalı sembolik çizimler yapmış, kısa hikâyeler yazarak kendilerini farklı bakış açılarından ifade etmişlerdir.

Etkinlik sürecinde öğrencilerin felsefi sorgulamaya hızla adapte oldukları, açık uçlu sorularla özgün düşünceler geliştirdikleri gözlenmiştir. Çizim ve yazı gibi farklı ifade yolları katılımı artırmış, empati becerilerinde belirgin gelişmeler görülmüştür. Öğrencilerin paylaşımlarında merak, özgürlük, şaşkınlık ve mutluluk gibi duygular ön plana çıkmıştır.

Sonuç olarak, P4C etkinliklerinin çocukların düşünsel dünyasında kalıcı izler bıraktığı ve sınıfta demokratik bir düşünme ortamı oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle P4C uygulamalarının ders programlarına bütüncül biçimde entegre edilmesi ve öğretmenlere yönelik eğitimlerin artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Felsefe, P4C, ilkokul

²⁸ Öğretmen, Afyonkarahisar, berna_irgin@hotmail.com

²⁹ Öğretmen, Afyonkarahisar, mervearslan03@gmail.com

EĞİTİM SİSTEMİNDE YAPAY ZEKÂNIN FELSEFİ SORUNLARIUmida NURMATOVA³⁰,**ÖZET**

Günümüz dijital devrim çağında yapay zekâ, insan faaliyetlerinin neredeyse tüm alanlarına, özellikle de eğitim sistemine derinlemesine nüfuz etmektedir. Bu dönüşümsel değişimler olumlu sonuçlar vermekle birlikte, aynı zamanda derin felsefi ve ahlaki soruları da gündeme getirmektedir. Yapay zekâ aracılığıyla bilgilerin aktarılması, değerlendirilmesi ve analiz edilmesi imkânı artar iken, bu teknolojilerin ontolojik, epistemolojik ve aksiyolojik yönleri göz ardı edilmemelidir.

Yazar tarafından yapay zekâ temelli eğitim araçlarının toplumdaki bilgi paradigmasını yeniden yorumlaması, insan ile teknoloji arasındaki düşünce farklılıkları ve bu farklılıkların gelecek nesillerin düşüncesine etkisi dengeli bir şekilde değerlendirilmiştir. Makalede yapay zekânın eğitime etkisi, özellikle insan bilgisinin mahiyeti, öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişim, manevi eğitim ve ahlaki sorumluluk gibi konular felsefi bakış açısından incelenmektedir. Yapay zekâ aracılığıyla bilginin üretilmesi ve aktarılması sürecinde düşüncenin doğasının değişimi, insan ile teknoloji arasındaki sınırın felsefi yorumu, yapay zekâ kararlarına bağlı ahlaki sorumluluk sorunu, bireyin şekillendirilmesinde yapay zekâ araçlarının rolü ve yapay zekâ temelli yeni bilgi paradigmasının oluşumu ele alınmıştır. Ayrıca, bilgi kaynağı olarak yapay zekânın güvenilirliği, onun tarafsız olmaması ve algoritmik kararların adalet ölçütleriyle çelişmesi durumları tartışılmaktadır. Makalede, yapay zekâ teknolojilerinin insani öz'e etkisi ve onun bir 'eğitim öznesi' olarak kabul edilip edilemeyeceği de tartışılmaktadır. Yapay zekânın insan zihnini tamamen yönetemeyeceği, ancak ona yön vermede ve geliştirmede yardımcı bir araç olabileceği ortaya konulmuştur. Bu nedenle, eğitimde yapay zekânın uygulanmasında onun teknolojik potansiyelinin yanı sıra felsefi ve ahlaki ölçütlere dayalı bir yaklaşımın gerekliliği vurgulanmıştır. İnsan düşüncesinin yeri, eleştirel düşünme, ahlaki seçim ve özgürlük meseleleri temel dikkat merkezinde olup, bu makale yapay zekânın eğitim alanında hangi felsefi sorunları ortaya çıkardığını derinlemesine incelemeye yardımcı olmaktadır. Makalenin sonunda, yapay zekânın eğitim sistemine dâhil edilmesi sürecinde felsefi yaklaşıma dayalı sonuç ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Eğitim Felsefesi, Ahlaki Sorunlar, Teknoloji, Algoritmik Zihin, Özgürlük, Bilgi, Ontoloji, Teknolojik Düşünce, İnsanilik, Eleştirel Düşünme.

³⁰ Doç. Dr., Samarqand, nurmatova5055@gmail.com

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE DOĞA VE GERİ DÖNÜŞÜMLE ÖĞRENME; AÇIK HAVA SINIFLARININ ÇOCUK GELİŞİMİNE KATKILARI

M. Tuba ÖZDEMİR³¹, Yeliz DEMİRKALEM³², İdris KINASAKAL³³, Birol KILIÇ³⁴, Gökçen BALAT³⁵,

ÖZET

Günümüzde çocukların doğadan uzak, kapalı alanlarda ve ekran karşısında daha fazla vakit geçirmesi; dikkat dağınıklığı, obezite, özgüven sorunları ve yaratıcılıkta azalma gibi gelişimsel olumsuzluklara yol açmaktadır. Bu bağlamda, okul öncesi eğitimde çocukların doğa ile etkileşimini artırmak, onların gelişim alanlarını desteklemek açısından önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı, tamamen doğal materyaller (ahşap, taş, toprak, bitkiler) ve geri dönüşüm ürünleri (palet, lastik, şişe, kutu vb.) kullanılarak oluşturulan açık hava sınıflarının çocukların gelişimine, eğitime ve çevreye katkılarını incelemektir.

Hipotez: Açık hava sınıfları, çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemenin yanı sıra çevresel farkındalıklarını da artırmaktadır.

Bu çalışma nitel araştırma yöntemiyle yürütülmüş olup; literatür taraması, gözlem raporları ve öğretmen-ebeveyn görüşleri kullanılmıştır. Çocukların açık hava sınıflarında sergiledikleri davranışlar gelişim alanlarına göre sınıflandırılmıştır. Çalışmanın uygulama boyutu Balıkesir’de bulunan Naciye Kabakçı Anaokulu’nda kurulan açık hava sınıfında gerçekleştirilmiştir. Bu sınıf;

Ahşap paletlerden yapılmış, öğrenme merkezleri, masa ve oturma alanları,

Lastiklerle oluşturulan oyun parkurları,

Ağaç kütüklerinden yapılan denge yolları ve oturma köşeleri,

Sebze-meyve ekim alanları,

Taşlar ve ahşaplarla düzenlenmiş oyun ve sanat ve öğrenme merkezlerinden oluşmaktadır.

Çocuklar bu ortamda oyun, fen ve doğa deneyleri, bahçecilik, sanat ve grup etkinlikleri aracılığıyla doğayla bütünleşmiş bir öğrenme deneyimi yaşamıştır.

Elde edilen gözlemler ve literatür bulguları değerlendirildiğinde açık hava sınıflarının çocukların gelişim alanlarına çok yönlü katkılar sunduğu belirlenmiştir:

Fiziksel Gelişim: Tırmanma, denge kurma, koşma gibi etkinliklerle büyük kas gelişimi güçlenmiştir.

Bilişsel Gelişim: Matematiksel kavramlar (sayma, gruplama) ve fen deneyleri (bitki büyümesi, su döngüsü) doğal süreçlerle öğrenilmiştir.

³¹ Öğretmen, Balıkesir, mtubaozdemir@gmail.com

³² Öğretmen, Ankara, yelizdemirkalem@gmail.com

³³ Öğretmen, Karabük, idriskinasakal@hotmail.com

³⁴ Öğretmen, MEB, kilic_birol@hotmail.com

³⁵ Öğretmen, MEB, gokcen.balat@gmail.com

Sosyal Gelişim: Grup oyunları ve bahçe etkinlikleri sırasında işbirliği, paylaşma, liderlik ve iletişim becerileri gelişmiştir.

Duygusal Gelişim: Açık hava ortamında özgürce hareket eden çocukların özgüvenleri artmış, kaygı düzeyleri azalmıştır.

Çevresel Bilinç: Bahçecilik etkinlikleri ile doğanın döngüsünü gözlemlemiş, sürdürülebilir yaşam hakkında farkındalık geliştirmişlerdir.

Açık hava sınıfları; çocuk merkezli, oyun temelli ve doğa odaklı eğitim ortamları olarak çocukların gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Çalışmada elde edilen bulgular, doğal ve geri dönüşüm materyalleriyle oluşturulan bu sınıfların düşük maliyetli, sürdürülebilir ve ekolojik yönleriyle okul öncesi eğitimde uygulanabilir olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, açık hava sınıflarının okul öncesi eğitimde yaygınlaştırılması gereken yenilikçi bir model olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak: Açık hava sınıfları, çocukların çok yönlü gelişimini destekleyen, sürdürülebilir eğitime katkı sağlayan ve çevreye duyarlı bireyler yetişmesine zemin hazırlayan bir eğitim yaklaşımıdır.

Anahtar Kelimeler: Açık Hava Sınıfı, Doğa, Geri Dönüşüm

GELECEK İÇİN YEŞİL BECERİLER

Arzu OYGUNBAŞ³⁶,

ÖZET

Günümüz dünyasında çevresel sorunların giderek artması öğrencilere yeşil beceriler kazandırmanın önemini daha da vurgulamaktadır. yeşil beceriler, sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan, çevre dostu uygulamaları ve yenilikçi çözümleri içeren yetkinliklerdir. Bu becerilerin öğrencilere kazandırılması, sadece onların kişisel gelişimlerini değil, aynı zamanda toplumsal ve küresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmayı da destekler. Eğitim kurumları, müfredatlarına çevre bilinci, enerji verimliliği ,atık yönetimi ve yenilenebilir enerji kaynakları gibi konuları entegre ederek, öğrencilerin bu alanlarda bilgi sahibi olmalarını hedeflemekteyiz. Ayrıca pratik uygulamalar ve projelerle öğrencilerin yeşil becerilerini gerçek hayatta nasıl kullanacaklarını deneyimlemelerini istiyoruz. Projemiz ile ekolojik sistemi korumak, kaynakların verimli kullanımı, çevre dostu alışkanlıklar kazandırmak, atıkların geri dönüşümü, sürdürülebilirliği ve çevre bilincini arttırmak, Web2 araçlarını etkili bir şekilde kullanma becerisi kazandırmak, ve işbirlikli çalışma becerileri geliştirmek gibi hedeflere ulaşmayı amaçlıyoruz. Böylece gelecek nesillerin daha bilinçli, sorumlu ve çevreye duyarlı bireyler olarak yetişmesi sağlanabilir. Projemizde Kuzey Makedonya'dan 1, Romanya'dan 3 ve Türkiye'den 8 okul, toplam 12 öğretmen ve 98 öğrenci görev almıştır. Projemize katılan tüm okullarımız ile işbirliği halinde hareket ederek öğrencilerimizin birlikte katılacağı etkinlikler ve işbirliği yaparak ortaya koyacakları ürünler oluşturmalarını planladık . Benim için gerçek anlamda katıldığım ve sonuna kadar büyük bir keyifle görev aldığım bu projenin bana ve öğrencilerime çok önemli katkılar sağladığını düşünüyorum. Projede emeği geçen tüm ortaklarımıza ve öğrencilerimize çok teşekkür ederim.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Geri Dönüşüm, Çevre Bilinci, Sıfır Atık, Doğa, Gelecek

³⁶ Öğretmen, Kayseri, arzuoygunbas@hotmail.com

"BİR ADIM EMPATİ, BİN ADIM SEVGİ VE SAYGI!"Aysun AKYOL³⁷,**ÖZET**

Bu proje, öğrencilerin akran zorbalığının olumsuz etkileri konusunda farkındalık kazanmalarını sağlamak ve onların empati becerilerini geliştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Akran zorbalığı günümüzde okullarda ciddi bir problem olmaya devam etmektedir ve öğrenciler, fiziksel saldırı, sözlü hakaret ya da çevrimiçi taciz gibi farklı biçimlerde zorbalıkla karşılaşabilmektedir. Bu projeye öğrencilerin zorbalık türlerini tanımaları, bireyler ve okul topluluğu üzerindeki etkilerini anlamaları ve bu durumlara karşı bilinçli bir tavır geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Projenin temel amaçlarından biri, öğrencilerin empati ve şefkat duygularını geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Katılımcılar, kendilerini başkalarının yerine koymayı öğrenerek farklı bakış açılarını tanıyacak, duyguları ayırt etme konusunda farkındalık kazanacak ve zorbalıkla karşılaştıklarında daha düşünceli, destekleyici ve yapıcı tepkiler verebileceklerdir. Böylece öğrenciler yalnızca olumsuz davranışlardan uzak durmayı öğrenmekle kalmayacak, aynı zamanda zorbalığa maruz kalan akranlarını korumak ve onlara destek olmak konusunda da daha bilinçli hale geleceklerdir.

Proje süresince öğrenciler iş birliğine dayalı çalışmalara katılacak, grup etkinlikleri ve etkileşimli uygulamalarla sürece aktif şekilde dâhil olacaklardır. Rol canlandırmaları, yaratıcı drama, tartışmalar, dijital hikâye anlatımı ve sanat temelli etkinlikler yoluyla zorbalığa karşı durmayı, nezaketi teşvik etmeyi ve empatiyi yaygınlaştırmayı öğreneceklerdir. Ayrıca öğrenciler, sınıf içi ve dışındaki ortamlarda zorbalığa karşı uygulanabilecek pratik yöntemler geliştirme konusunda da deneyim kazanacaklardır.

Projenin bir diğer önemli boyutu dijital vatandaşlık olacaktır. Günümüzde çevrimiçi zorbalık gençler arasında hızla artmakta ve ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Bu nedenle öğrenciler, güvenli internet kullanımı, saygılı iletişim, sorumluluk bilinci ve teknolojiyi olumlu yönde kullanmanın önemi üzerine bilgilendirilecektir. Böylelikle hem çevrimiçi zorbalığı tanıyacak hem de bu durumlarla başa çıkmak için gerekli becerileri edineceklerdir.

Genel olarak proje, öğrencilerin kendilerini değerli ve güvende hissettikleri saygılı bir öğrenme ortamı yaratmayı hedeflemektedir. Zorbalığın sosyal ve duygusal yönlerini ele alarak öğrenciler, öz farkındalıklarını geliştirecek, farklılıkları kabullenmeyi öğrenecek ve daha sağlıklı ilişkiler kurmaya hazırlanacaklardır. Sonuçta, empati ve saygıyı hayatın her alanına taşımayı başaracaklardır.

Anahtar Kelimeler: Akran Zorbalığı, Empati, Zorbalık Çeşitleri, Sevgi, Saygı

³⁷ Öğretmen, Şanlıurfa Karaköprü Borsa İstanbul İlkokulu, aysun197401@hotmail.com

ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN SİNOP YERLİ MALI POSTERİ

Erhan ÇELEM³⁸,

ÖZET

Bir eğitim portalı olan eTwinning kapsamında ülkemizde başlatılan "81 iliz hepimiz biriz" yerli malı poster projesi, Türk malları hakkında bilgi sahibi olabilme, milli birlik ve beraberlik bilincini oluşturabilme, genel ve yerel kültür alanlarında araştırma yapma, üretilen ürünler hakkındaki bilgileri görsel ve nesnel yolla anlatabilme, yerli malı tüketimini bilinçli olarak artırabilme ve eşgüdümlü çalışabilme becerilerinin öğrencilere kazandırılması amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Sinop ili, Ayancık ilçesi, Fatih İlkokulu 3. ve 4. sınıfı 40 öğrenciden oluşmuştur. Süreçte Sinop ve ilçeleri tarihi ve doğal yerlere gezi düzenlenerek öğrencilerin gözlem yapması sağlanmıştır. Bu çalışmalar sonucunda eTwinning projesinde değerlendirilmek üzere öğrenci velileri katkıları ile Sinop ilinin tarihi, doğal ve kültürel değerleri hakkında Sinop ilini tanıtan bir yerli malı poster oluşturulmuştur. Bu poster, proje kapsamında 81 ilde eş zamanlı gerçekleştirilen "81 iliz hepimiz biriz" yerli malı poster sergisinde yer almıştır. Bu proje sonucunda öğrencilerde, yaşadıkları bölgenin tarihi, doğal ve kültürel değerlerini öğrenme ve farkına varma, paylaşma, misafirperverlik ve dayanışma gibi değerlerin olduğu gözlenmiştir. Yürütülen çalışma kapsamında; Türk malları hakkında bilgi sahibi olabilme, milli birlik ve beraberlik bilincini oluşturabilmek, yerel kültürü yaşatabilmek için eğitim faaliyetlerinin tarih, kültür ve turizm ile birlikte yürütülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sinop, Yerli Malı, Belirli Gün Ve Haftalar, E-Twinning, 81 İliz Hepimiz Biriz

³⁸ Öğretmen, Sinop Fatih İlkokulu, erhancelem@msn.com

BİLGİSAYARSIZ KODLAMA

Ümran UÇAR³⁹, Sultan UÇAR⁴⁰,

ÖZET

Bu çalışma, ortaokul matematik konularından koordinat sistemini, bilgisayarsız kodlama yöntemiyle kültürel mirasımız olan kanaviçe işlemeciliğiyle birleştirerek eğlenceli ve somut bir şekilde öğretmeyi amaçlamaktadır. Öğrencilerin matematiksel düşünme ve kodlama becerilerinin, kültürel değerlerimize dayalı etkinlikler aracılığıyla geliştirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, bu tür etkinliklerle kültürel mirasımızın genç nesillere aktarılması desteklenmektedir. Çalışmada, kanaviçe işlemeciliğinin algoritmik yapısının oluşturulmasında koordinat düzleminin kullanımına odaklanılmıştır. Bu proje matematiksel koordinat sistemi aracılığı ile algoritmik yapıyla tasarlanan kanaviçe işlemeciliği ürün tasarımı yapılmıştır. Temel kodlama eğitimi ve koordinat düzlemi kazanımlarına sahip öğrenciler kanaviçe ürün tasarımı için saha araştırması yaparak, uygun tasarımları tespit etmişlerdir. Saha araştırması kültürel bir miras olan kanaviçe sanatı için aile büyüklerini ve komşularını gözlemleyerek gerçekleştirilmiştir. Koordinat düzlemi kullanılarak hangi renk işlemenin nerelere yapılacağı algoritma olarak belirlenmiş ve tasarım yapılmıştır. Etkinlik sonrasında katılımcı 10 öğrenciye uygulanan değerlendirme ölçeği ile niceliksel olarak projenin başarısı değerlendirilmiştir. Katılımcılar, koordinat düzlemi ve algoritma yapısının günlük hayatta gündelik bilgi olarak yaşamlarında yer aldığını fark etmişlerdir. Bu projede, koordinat sisteminin soyut yapısı somutlaşarak etkili öğrenme gerçekleştirilmiştir. Kanaviçe el sanatı deneyimlenerek sanatsal ve kültürel bir bakış açısı kazanılmıştır. Proje saha araştırması sürecinde, aile büyükleri ve komşularla gerçekleşen kuşaklar arası etkileşim hem projeye hem de eğitim hayatına motivasyonu artırarak araştırmacıların sosyalleşmelerini sağlamıştır. Sonuçta, bilgisayarsız kodlamayla kanaviçe işlemenin eğlenceli ve motive edici olduğu görülmüş ve matematik dersi koordinat sistemi konusunun öğretiminde etkili bir yöntem olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayarsız Kodlama, Kültürel Miras, Kanaviçe, Algoritma

³⁹ Öğretmen, Aksaray Yavuz Sultan Selim Yatılı Bölge Orta Okulu, Ucarumran929@gmail.com

⁴⁰ Öğretmen, Ortaköy Ertuğrulgazi Halk Eğitim Merkezi, sultanimucar68@gmail.com

DİSLEKSİK ÖĞRENCİLERİN OKUMA BECERİLERİNİ GÜÇLENDİRMEK İÇİN BÜYÜK DİL MODELİ DESTEKLİ WEB TABANLI OKUMA PLATFORMUNUN GELİŞTİRİLMESİ

Hüseyin POLAT⁴¹,

ÖZET

Disleksi, doğru okuma ve yazma becerilerini etkileyen nörogelişimsel bir öğrenme güçlüğüdür. Bu durum, öğrencilerde özgüven eksikliği, kaygı ve hayal kırıklığına yol açabilmektedir. Özellikle uzun metinli dokümanları okumak, disleksili öğrenciler için göz korkutucu olabilmektedir. Disleksi, her ne kadar önlenemese de öğrencilere çeşitli okuma stratejileri uygulamak önemli bir fark oluşturabilir. Disleksili öğrencilerin okuma faaliyetlerine yardımcı olabilecek mevcut dijital teknolojiler fayda sağlasa da, yüksek maliyetli lisanslar, veri gizliliği endişeleri ve sürekli internet bağlantısı gerekliliği, bu çözümlerin benimsenmesini sınırlamaktadır. Ancak yapay zeka tabanlı büyük dil modelleri, uzun metinleri kısa özetlere dönüştürerek disleksili öğrencilere yardımcı olma potansiyeline sahiptir. Bu çalışma, disleksili öğrencilere daha erişilebilir ve gizlilik odaklı bir okuma deneyimi sunmayı amaçlamaktadır.

Bu çalışma, disleksili öğrencilerin dijital metinlerle etkileşimini iyileştirmek üzere, büyük dil modeli destekli ve web tabanlı bir okuma platformunun geliştirilmesini ele almaktadır. Platform, öğrencilerin .pdf, .docx ve .txt gibi belgeleri yükleyip özetleyebilmesini, ardından zengin görsel ve işitsel araçlarla daha rahat okuma yapabilmesini sağlamaktadır. Belge özetlemesi, Ollama yapay zeka motoru üzerinde yerel olarak çalıştırılan büyük dil modeli sayesinde gerçekleştirilir, bu sayede hassas veriler cihaz dışına çıkmaz. Dil modeli, Biyonik Okuma tekniği gibi özel formatlar içeren, yapılandırılmış ve anlaşılması kolay özetler üretir. Platformun mimarisi, Frontend (Önyüz-İstemci) ve Backend (Arkayüz-Sunucu) olmak üzere iki mantıksal katmandan oluşmaktadır. Metin seslendirme için tarayıcının yerleşik Web Speech API'si kullanılmaktadır.

Geliştirilen web platformunda yapılan testlerde, “cogito:8B” dil modelinin metinlerden tutarlı, anlamlı ve bağlamı koruyan özetler ürettiği gözlemlenmiştir. Yapılandırılmış istemler sayesinde çıktılar, sadece bir metin bloğu olmaktan çıkarak başlıklar ve madde işaretleri ile hiyerarşik bir yapıya kavuşmuştur. Biyonik Okuma formatının özete entegrasyonu, metnin taranmasını ve anahtar kelimelerin yakalanmasını kolaylaştırarak önemli bir katma değer sağlamıştır. OpenDyslexic fontunun başarılı entegrasyonu, harf ve kelime tanımda zorluk yaşayan kullanıcılar için iyileşme sunmaktadır. Yazı boyutu, satır aralığı ve renk temaları üzerindeki anlık kontrol, görsel stresi azaltmada etkilidir. Yan yana panel tasarımı, kullanıcıların orijinal metin ile yapay zeka özetini eş zamanlı karşılaştırmasına olanak tanıyarak özetin doğruluğunu ve metne sadakatini kolayca teyit etmelerini sağlamaktadır.

Bu çalışma, disleksi gibi okuma güçlüklerine yönelik tasarlanmış, yerel yapay zeka destekli, gizlilik odaklı ve zengin özellikli bir web uygulamasının bir prototipini sunmaktadır. Metin kişiselleştirme,

⁴¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, polath@gmail.com

sesli okuma ve akıllı özetleme gibi kritik fonksiyonları, kullanıcı verilerini cihazda tutan güvenli bir mimari içinde birleştirerek mevcut çözümlere bir alternatif oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Disleksi; Büyük Dil Modelleri; Web Tabanlı Platform

YAPAY ZEKÂNIN ÖĞRETİM TASARIMI SÜREÇLERİ İLE ÖĞRETİM TASARIMCISI ROLLERİNE ETKİLERİ

Yasemin DEMİRASLAN ÇEVİK⁴², Fatma GÜR ARSLAN⁴³, Zeynep AÇIKGÖZ⁴⁴,

ÖZET

Günümüzde yapay zekâ (YZ), eğitim ortamlarında öğrenme ve öğretme süreçlerine sunduğu katkılarla dikkat çeken yenilikçi bir teknoloji haline gelmiştir. Metin, görsel, ses ve video gibi çok modlu verilerden yazılı anlatılar, görseller ve ses kompozisyonları üreten YZ araçları, öğretim süreçlerinde içerik geliştirme, değerlendirme, kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri sağlama ve etkileşimli öğrenme ortamları oluşturma gibi birçok işlevi yerine getirebilmektedir. Bu bağlamda, çalışmanın problem durumu; YZ'nin öğretim tasarımı süreçlerinde yarattığı dönüşümün ve öğretim tasarımcılarının rollerinde ortaya çıkan değişimlerin bütüncül ve sistematik biçimde ele alınma ihtiyacıdır.

Bu çalışmanın amacı, YZ'nin öğretim tasarımı süreçlerine etkilerini ortaya koymak ve öğretim tasarımcılarının üstlenmesi gereken yeni rolleri ile yetkinliklerini irdelemektir. Araştırma, kuramsal çerçeveye ve doküman incelemesine dayanmaktadır.

Elde edilen bulgular, YZ'nin ADDIE öğretim tasarımı modelinin tüm aşamalarında önemli katkılar sunduğunu göstermektedir. Analiz aşamasında, YZ büyük veri analitiği ile öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini, öğrenme stillerini ve bireysel ihtiyaçlarını belirlemektedir. Tasarım aşamasında, öğrenme hedefleriyle uyumlu içerik önerileri, ders haritaları ve modül planlamaları sunarak öğretim tasarımcılarının sistematik ve yaratıcı süreçlerine destek olmaktadır. Geliştirme sürecinde simülasyonlar, oyunlaştırılmış materyaller ve multimedya içerikler üretmekte; uygulama aşamasında ise öğrenci performansını anlık olarak izleyerek kişiselleştirilmiş geribildirim sağlamaktadır. Değerlendirme aşamasında sınavları otomatik olarak puanlamakta, öğrenme analitiği yoluyla hangi etkinliklerin daha etkili olduğunu belirlemekte ve öğretim sürecine yönelik iyileştirme öngörülerini sunmaktadır.

Bununla birlikte bulgular, YZ'nin eğitimde tek başına yeterli olmayıp, öğretim tasarımcılarının rehberliğiyle daha etkin sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Öğretim tasarımcıları, YZ'nin sunduğu verilerin doğruluğunu, içeriklerin pedagojik bağlamını ve etik uygunluğunu denetleme sorumluluğunu taşımaktadır. Bu süreçte tasarımcılar operasyonel görevlerden ziyade stratejik, denetleyici ve yönlendirici roller üstlenmektedir. YZ araçlarının etkin kullanılabilmesi için öğretim tasarımcılarının yeni yetkinlikler kazanması kaçınılmazdır. Bunlar arasında YZ okuryazarlığı, veri gizliliği ve güvenliği konularında farkındalık, prompt mühendisliği becerileri, analitik ve eleştirel düşünme öne çıkmaktadır. Ayrıca YZ'nin etik kullanımına yönelik duyarlılık, önyargıların giderilmesi, şeffaflık ve hesap verebilirlik gibi ilkeler kritik önem taşımaktadır.

⁴² Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, yasemind@hacettepe.edu.tr

⁴³ Öğretmen, MEB YEĞİTEK, fatmagurr@gmail.com

⁴⁴ Hacettepe Üniversitesi, zeynepacikgozankara@gmail.com

Sonuç olarak, alışma YZ'nin ğretim tasarımında giderek stratejik bir iş birliği ortağına dnŖeceęini ortaya koymaktadır. Bu dönüşüm, ğretim tasarımcılarının rolünü değiştirerek onları veri yöneticileri ve etik standartları denetleyen danışmanlar haline getirebilir. Gelecekte, YZ destekli ğretim tasarımı süreçlerinde kişiselleştirilmiş öğrenme yolları, VR/AR entegrasyonu, anlık geri bildirim ve işbirlikli öğrenme ortamlarının yaygınlaşması beklenmektedir. Bu çerçevede ğretim tasarımcılarının, teknolojiyi pedagojik ilkelerle bütünleştiren, etik ve yaratıcı çözümler geliştiren liderler olarak konumlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, ğretim Tasarımı, ğretim Tasarımcısı, ADDIE Modeli

HİKÂYE SENİN GÜCÜN: ANLAT, DUYUR, DÖNÜŞTÜR

Hale TUNÇAY⁴⁵,

ÖZET

Hikâye anlatıcılığı, insanlık tarihi boyunca bilgilerin, değerlerin ve kültürel mirasın aktarılmasında en güçlü araçlardan biri olmuştur. Hikâyeler, bireyler arasında köprü kurarak anlam üretmeyi, paylaşımı paylaşmayı ve bölüm bilincini güçlendirmeyi sağlar. Eğitimin ayrıntıları hikaye anlatımı, öğrenmeyi kolaylaştıran, kalıcılığını artıran ve katkılarını teşvik eden bir yöntem olarak öne çıkıyor. Eğitimde hikâye anlatımcılığı, karmaşık konuları anlaşılır kılma, bilimsel bilgiler ve duygusal bağ kurmalarını teşvik etme ve öğrenmelerini artırma potansiyeline sahip etkili bir pedagojik yaklaşımdır. Geleneksel anlatım yöntemlerinin aksine hikâyeler, soyut bileşenlerin somutlaştırılmasında ve kalıcılığının sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışma, hikaye anlatıcılığının yetişkin eğitimindeki rolü, pedagojik potansiyelini ve uygulama çapında incelemelerini sürdürmektedir.

Günümüzde özellikle yetişkin eğitim ve yaşam boyunca öğrenmenin ayrıntılarında hikâye anlatıcılığının yeniden önem kazanması dikkat çekicidir. Çünkü her birey, bilgisi olmadan kendi hikâyesini oluşturmakta ve aktarılmaktadır. Çoğu zaman yalnızca “özel bir yetenek” olarak bilinen hikâye anlatımcılığı, aslında herkesin günlük pratiklerinde var olan doğal bir beceridir. Bu bildiride bilgilerin bilinmesi olmadan da birer hikâyecisi anlatımlı deneyimlemelerini amaçlayan uygulamalı bir atölyede çalıştırılması planlanacaktır.

Atölye, yetişkinlere yönelik olarak tasarlanmış ve dört aşamalıdır. İlk aşamada, sistemin devamı boyunca aktif olarak katılmasını sağlamak için kısa bir sıcaklık oyununun işleyişi ve ikinci aşamada, hikaye anlatıcılığının gündelik yaşamda nasıl ortaya çıktığına dair kısa bir giriş yapıp, anlatımın iletişim ve öğrenmedeki yerlerindeki yeri vurgulanacak. Üçüncü aşamada ise ikili gruplar hâlinde kısa hikâyeler paylaşarak, bu süreçte hem anlatıcı hem de dinleyicilerin rollerinde rol alacaklar. Son aşamada ise grup değerlendirmesi gerçekleştirilip; parçalar atölyeden gelenler arasında mevcutları ve değiştirerek paylaşma sürecini tamamlayacaklardır.

Bu bağlamda, hikâye anlatıcılığına dayalı atölye, iyileştirme iletişim becerileri ve sürdürülmesiyle sağlanan duygusal bağların güçlendirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Böylece, davranış, rehberlik ve psikolojik gelişim çözümlerinde olduğu gibi, çocukların kendilerini ifade etmelerine ve daha fazla aktif katılım göstermelerine daha fazla destek verebiliyorlar.

Eğitim bölümlerinde hikaye anlatıcılığına dayalı atölyelerin daha yaygın olarak bilinenleri. Bu tür etkinliklerin farklı yaş ve endüstride ayrıştırılabilir da uyarlanabilir olduğu yerededir. Ayrıca, insanların deneyimlerini kullanabileceği şekilde nitel ve güzel araştırmalara yer vermek, hikaye anlatıcılığının eğitimdeki eğitimdeki yaşantılarını daha iyi kılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hikaye Anlatıcılığı, Atölye Çalışması, Yaşam Boyu Öğrenme, Pedagojik Yaklaşım

⁴⁵ Öğretmen, Helvalı İlkokulu, hltnc31@gmail.com

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖZÜNDEN TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ 5.SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ SINIRLILIKLARI

Osman KOCAMAN⁴⁶, Nedim ÇOKSÖYLER⁴⁷,

ÖZET

Yeni programlar, öğrencilerin günümüz toplumunun ihtiyaç duyduğu katılımcı ve üretken bireyler olarak yetişmelerini amaçlamaktadır. Bu amaçla öğrenci ve öğretmenlere sınıf ortamında çeşitli roller verilmiştir. Öğrenciler kendi öğrenmelerinden sorumlu olan ve öğrenme sürecine aktif katılan bireyler olarak görülmekte olup, öğretmenlerden de öğrencilere bu yönde rehberlik yapmaları beklenmektedir. Dolayısıyla yeni programlar, öğretmen ve öğrencilere alışlagelmişten farklı bir takım roller tanımlamakta ve uygulamada bunların hayata geçirilmesini teşvik etmektedir

Türkiye'nin eğitim sisteminde köklü bir dönüşümü temsil eden Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrenci merkezli bir yaklaşıma, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesine, teknoloji entegrasyonuna ve küresel rekabetçiliğe odaklanır. Modelin temelleri, eğitim sistemindeki zorlukları aşmak, öğrencilerin bireysel potansiyellerini en üst düzeye çıkarmak ve çağın gereksinimlerine uyum sağlamak üzerine kurulmuştur. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel amaçları, öğrenci merkezli eğitim, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesi, teknoloji entegrasyonu, küresel rekabetçilik ve sosyal-duygusal gelişim üzerinedir. Model, öğrencilerin bilgi ve becerilerinin yanı sıra, karakter ve liderlik gibi önemli nitelikler kazanmalarını hedefler.

Fakat yeni uygulanmakta olan programların en iyi eleştiricileri uygulayıcı konumundaki öğretmenlerdir. Programın aksıyan veya kullanışlı olmayan, geliştirilmesi gereken noktalarını en iyi öğretmenler tespit edebilir.

İşte bu çalışma bu amaçla, yani yeni uygulanan Türkiye Yüz Yılı Maarif Modeli 5. Sınıf sosyal bilgiler öğretim programının öğretmenler gözüyle sınırlılıklarını ortaya koymaktadır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup araştırma deseni olarak durum çalışması kullanılmıştır. Araştırma örneklemini Amasya ili Suluova ilçesindeki ortaokullarda görev yapan ve 5. Sınıf sosyal bilgiler dersine girerek yeni programı uygulayan öğretmenler oluşturmaktadır. Veri toplama yöntemi olarak görüşme tekniği seçilmiş olup yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmaya ait veriler daha sonra açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim, Program, Eğitim

⁴⁶ Öğretmen, Amasya, osmankocaman0552@gmail.com

⁴⁷ Öğretmen, Ankara, ndmcksylr@gmail.com

TÜRKİYE'DE KAPSAYICI EĞİTİMİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: KIRKLARELİ İLİ ÖRNEĞİ

Şahin DEĞER⁴⁸,

ÖZET

Bu çalışma, Kırklareli İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Mayıs 2025'te düzenlenen Uluslararası Kapsayıcı Eğitim Çalışmaları temel alınarak, beş farklı öğrenci grubu (özel şartlıdalı eğitim, mültecilerin, Romanların, üstün yetenekli ve özel olarak kurtarılmayan) eğitim sürecinde karşılaştıkları engelleri ve önerilerini analiz etmektedir. Nitel araştırma yöntemi kapsamında, çalışma modeli benimsenmiş ve 57 uygulamalarından (öğretmen, idareci, aile, öğrenci, STK üyesi, akademisyen) elde edilen veriler dört ana tema (eğitim ortamı, sistemi eğitim/mevzuat, aile ve sosyal çevre, bireyin) tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Araştırma olanağı, tüm öğrencilerin katılımı için fiziksel erişilebilirlik, öğretmen yeterlilikleri, toplumsal önyargılar ve psikolojik destek ihtiyaçlarının ortak sorunlarının olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, her grubun bölümleri farklılaşmaktadır: özel yoğunlukta eğitim için fiziksel adaptasyonlar, mülteci sertifikası için dil desteği ve travma odaklı çalışmalar, Roman kaynağı için sosyoekonomik destek ve kültürel konfigürasyon, üstün yetenekli eğitim için zenginleştirilmiş müfredat ve mentorluk programları kritik sistemlere sahiptir. Çalışma, kapsayıcı eğitim uygulamalarının geliştirilmesi için politika, uygulama ve toplumsal düzeyde çok boyutlu öneriler sunmaktadır. Öğretmen eğitiminin, fiziksel altyapının öğrenilebilmesi, aile yapısının genişletilmesi ve psikolojik desteğin çeşitlendirilmesi bu öneriler arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı Eğitim, Özel Gereksinimli Öğrenciler, Mülteci Öğrenciler, Roman Öğrenciler, Üstün Yetenekli Öğrenciler, Eğitim Politikaları.

⁴⁸ Öğretmen, Kırklareli, sahindeger86@hotmail.com

KANSER HASTASI ÖĞRENCİLERDE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞUN DESTEKLENMESİ

Serap ERİK⁴⁹,

ÖZET

Kanser tanısı, öğrencilerin hem fiziksel hem de psikososyal yaşamlarını derinden etkileyen zor bir süreçtir. Eğitim, sosyal ilişkiler ve günlük yaşam aktiviteleri olumsuz etkilenebilir. Kanser süreci öğrencilerde kaygı, depresyon ve izolasyon gibi duygusal zorluklara yol açabilir. Psikolojik iyi oluşun desteklenmesi, öğrencilerin tedaviye uyumunu artırmak, sosyal ilişkilerini güçlendirmek ve akademik başarılarını sürdürmelerine yardımcı olmak açısından büyük önem taşır. Bu nedenle kanser hastası öğrencilerin psikolojik destek programlarına erişimi kritik bir gerekliliktir.

Bu çalışmada 25 tane lise ve ortaokul düzeyinde kanser hastası öğrenci ile yarı deneysel bir araştırma yürütülmüştür. 6 haftalık destek programı uygulanmış, program süresince grup psikoeğitimi, bireysel danışmanlık ve nefes/gevşeme egzersizleri gibi uygulamalara yer verilmiştir. Katılımcıların psikolojik iyi oluş düzeyleri Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PiÖ) kullanılarak ölçülmüştür. Ön test-son test yöntemi ile değişim değerlendirilmiş, sürecin öğrencilerin akademik ve sosyal uyumlarına etkisi araştırılmıştır.

Uygulamalar, hastane sınıfları ve üniversite danışmanlık merkezlerinde gerçekleştirilmiş, ders ve tedavi süreçlerini aksatmamak amacıyla hibrit yöntemler (yüz yüze ve çevrim içi) kullanılmıştır. Böylece öğrencilerin programa erişim kolaylığı sağlanmış ve katılım sürekliliği desteklenmiştir.

Kullanılan Malzemeler;

- Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PiÖ)
- Psikoeğitim içerikleri (kaygı yönetimi, sosyal destek, akademik motivasyon artırıcı aktiviteler)
- Nefes ve gevşeme egzersizleri yönergeleri
- Dijital destek materyalleri (online videolar, rehber dokümanlar)

Program sonunda öğrencilerin psikolojik iyi oluş puanlarında anlamlı bir artış gözlenmiştir ($p<0.05$). Katılımcıların %80'i kaygı düzeylerinin azaldığını, %72'si sosyal ilişkilerinde güçlenme yaşadığını, %68'i akademik motivasyonlarında artış olduğunu bildirmiştir. Bu bulgular, düzenli psikososyal desteğin öğrencilerin genel iyilik haline katkısını açıkça göstermektedir.

Çalışma, psikososyal destek programlarının kanser hastası öğrencilerin hem psikolojik hem de akademik uyumlarını artırdığını göstermektedir. Grup ve bireysel destekler, öğrencilerin umut ve özgüven duygusunu güçlendirmektedir. Eğitim kurumları ile sağlık kuruluşlarının iş birliği, öğrencilerin tedavi sürecinde ve akademik yaşamlarında sürdürülebilir bir iyileşme sağlamada kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, Öğrenci, Psikolojik İyi Oluş

⁴⁹ Öğretmen, Balıkesir Karahallılar Ortaokulu, seraperik@gmail.com

HAREZMÎ MODELİYLE OKUL ÖNCESİNDE AÇIK HAVA ÖĞRENME MERKEZLERİ: *DUVARLARDA OYNAR*

Sevilay YILMAZ⁵⁰,

ÖZET

Araştırmanın Amacı: Bu araştırma Harezmi Eğitim modeliyle okul öncesi dönemde açık hava öğrenme merkezlerinin aktif öğrenmeyi nasıl etkilediğini ortaya çıkarmak için gerçekleştirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır.

1. Açık hava öğrenme merkezlerinin okul öncesi çocukların bilişsel, sosyal ve motor gelişimlerine etkisi nedir?
2. Harezmi Eğitim Modeli doğrultusunda yapılandırılan açık hava “duvar etkinlikleri” çocukların öğrenmeye yönelik motivasyonlarını nasıl etkiler?
3. “Duvarlarda Oynar” temasıyla yürütülen etkinlikler, çocukların yaratıcılık ve problem çözme becerilerini ne ölçüde geliştirir?
4. Duvar temelli açık hava etkinliklerinin, çocukların akran etkileşimi ve sosyal becerileri üzerindeki etkileri nelerdir?

Eylem araştırması, uygulayıcının kendi uygulama ortamında yaşadığı sorunları tanımlaması, çözüm üretmesi ve uygulamalarını geliştirmesi amacıyla yaptığı, katılımcı, döngüsel ve reflektif bir nitel araştırma türüdür." Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2021). Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan eylem araştırması yöntemiyle yürütülmüştür. Eylem araştırması, bir uygulamanın planlanması, uygulanması, gözlemlenmesi ve değerlendirilmesini içeren döngüsel bir süreçtir ve öğretmenin doğrudan uygulayıcı olarak yer aldığı uygulama tabanlı araştırmalara olanak tanır.

Araştırma, Giresun ili Piraziz ilçesinde yer alan bir devlet anaokulunda yürütülmüş; 5 yaş grubuna devam eden 28 çocuk (16 kız, 12 erkek) çalışmaya dâhil edilmiştir.

Veli-öğretmen görüşmeleri, , öğrenci doğa yapılandırılmış gözlem formları, öğrenci beklenti formları, fotoğraf/video kayıtları ile gözlem, öğrenci ürünleri (görsel tasarımlar)

Araştırma süreci devam ettiği için veriler; tümevarımcı, keşfedici ve açıklayıcı bir yaklaşım benimsenerek, sistematik ve döngüsel bir süreç olarak çalışma takvimine uygun bir şekilde yorumlanacaktır. Toplanan verilerden anlam çıkarmak ve uygulamayı daha iyiye taşıyacak içgörüler üretilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Harezmi Eğitim Modeli, Okul Öncesi Dönem, Açık Alan Öğrenme Merkezi, Eylem Araştırması

⁵⁰ Öğretmen, Şehit Tuğgeneral Bahtiyar Aydın Anaokulu, sevilayarif29@hotmail.com

ANAOKULLARINDA RİTİM VE MÜZİK EĞİTİMİ

Meral YAVANOĞLU AKYOL⁵¹,

ÖZET

Okul öncesi dönem, çocukların bilişsel, duygusal, sosyal ve psikomotor gelişimlerinin en hızlı olduğu, temel alışkanlıkların kazanıldığı kritik bir evredir. Bu dönemde müzik eğitimi, çocukların yaratıcılık, estetik duygusu, ritim algısı ve iletişim becerilerinin gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Ancak birçok kurumda öğretmenlerin bilgi ve deneyim eksiklikleri nedeniyle müzik eğitiminin etkinliği sınırlı kalmaktadır. Özellikle Orff enstrümanlarının eğitim aracı olarak kullanılmasında eksiklikler göze çarpmaktadır. Bu durum, okul öncesi eğitimde nitelikli müzik etkinliklerine duyulan ihtiyacı ortaya koymuştur.

Bu bağlamda, Giresun Gedikkaya Anaokulunda yürütülen “Anaokullarında Ritim ve Müzik Eğitimi” adlı Erasmus+ projesi, okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimindeki bilgi ve becerilerini geliştirmeyi, çocukların çok yönlü gelişimlerini desteklemeyi ve Orff pedagojisi temelli uygulamaları eğitim ortamlarına kazandırmayı hedeflemiştir. Projede Bulgaristan ve Romanya’daki deneyimli okul öncesi kurumları ile iş birliği yapılmış, ulusötesi eğitim faaliyetleri düzenlenmiştir.

Proje kapsamında 18 okul öncesi öğretmeni, 3 müzik öğretmeni, 3 İngilizce öğretmeni, okul yöneticileri, veliler ve 4–6 yaş arası en az 60 çocuk aktif olarak yer almıştır. Öğretmenler kısa süreli ortak eğitim programlarına katılmış; her ülkeden temsilcilerin bulunduğu çalışma grupları oluşturularak Orff enstrümanlarıyla ses dinleme, şarkı söyleme, doğaçlama ve ritim etkinlikleri uygulanmıştır. Çalışma sürecinde farklı uygulamalar gözlemlenmiş, örnek çalışmalar paylaşılmış ve etkili yöntemler belirlenerek “Orff Eğitim Günlüğü” hazırlanmıştır.

Elde edilen sonuçlar, Orff pedagojisi temelli müzik etkinliklerinin çocukların dikkat, hafıza, ritim algısı ve müzikal becerilerini geliştirdiğini; aynı zamanda özgüven, yaratıcılık, grup bilinci ve sosyal uyum açısından önemli kazanımlar sağladığını göstermektedir. Öğretmenlerin bu süreçte edindiği bilgi ve deneyim, müzik eğitiminin kalitesini artırmış ve uygulamaların sürdürülebilirliğine katkıda bulunmuştur.

Sonuç olarak, proje hem öğretmenlerin mesleki gelişimine hem de çocukların çok yönlü gelişim süreçlerine katkı sunarak, Türkiye’de okul öncesi müzik eğitiminde Orff pedagojisinin etkin kullanımına yönelik örnek bir model ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Orff Pedagojisi, Okul Öncesi Müzik Eğitimi, + Erasmus, Çocuk Gelişimi.

⁵¹ Öğretmen, Giresun Gedikkaya Anaokulu, ranaakyol.28@hotmail.com

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN DERSLERDE RESFEBE KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ

Halil POLAT⁵²,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin derslerinde resfebe kullanım durumlarını, bu konudaki görüşlerini ve uygulama pratiklerini Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkâmil ilçeleri örneğinde incelemektir.

Resfebe, öğrenme sürecini eğlenceli hale getiren, öğrenci motivasyonunu ve görsel okuryazarlık, yaratıcı düşünme gibi becerilerin gelişimine katkı sağlayan yenilikçi bir araçtır. Bu çalışma, resfebenin ilkokul ortamındaki kullanım profilini çizerek teori ile pratik arasındaki boşluğu doldurmayı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin hedeflerine katkı sağlama potansiyelini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Araştırma, nitel verilerin nicel olarak özetlendiği betimsel bir tarama çalışmasıdır. Çalışma grubunu, Gaziantep'te görev yapan, cinsiyet ve mesleki kıdem değişkenleri açısından dengeli olarak belirlenmiş 40 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış; içerik analizine tabi tutularak benzer cevaplar gruplandırılmıştır.

Araştırmanın bulguları Gaziantep ili Şahinbey ve Şehitkâmil ilçeleri ile sınırlıdır. Örneklem büyüklüğü (n=40) ve verilerin öz bildirime dayalı olması çalışmanın sınırlılıklarındandır.

Katılımcıların %70'i (n=28) resfebeyi kullandığını, %30'u (n=12) ise bilgi sahibi olmadığı için kullanmadığını ifade etmiştir. En yaygın kullanım Türkçe ve Hayat Bilgisi derslerinde ve 4. sınıflarda gözlemlenmiştir. Resfebe en çok "dikkat çekme ve motivasyon sağlama" amacıyla kullanılmakta ve öğretmenler materyal temininde büyük oranda internet kaynaklarına başvurmaktadır. Öğrenci tepkilerinin son derece olumlu olduğu vurgulanmıştır. Kullanmayan öğretmenlerin ana nedeni ise "yeterli bilgi ve beceriye sahip olmama"dır. Resfebe kullanımı ile cinsiyet ve mesleki deneyim arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Araştırma, resfebenin öğrenci motivasyonunu ve katılımını artıran etkili bir araç olarak görüldüğünü ortaya koymuştur. Bilgi eksikliği ve materyal teminindeki zorluklar benimsemenin önündeki engellerdir. Sınıf öğretmenleri, bu uygulamanın yaygınlaşması için EBA'da yer almasını, ders kitaplarına eklenmesini ve hizmet içi eğitim talep etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Resfebe, Sınıf Öğretmeni, Öğretim Yöntemi, Görsel Okuryazarlık, Yaratıcı Düşünme, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

⁵² Öğretmen, Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğü, halilpolat2000@hotmail.com

HAREZMİ EĞİTİM MODELİ ÇERÇEVESİNDE OKUL ÖNCESİ AÇIK ALANLARINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR OYUN ORTAMLARININ TASARIMI

Aylin DİRİCAN⁵³,

ÖZET

Erken çocukluk döneminde çocukların, fiziksel, sosyal-duygusal ve dil gelişimlerinin temellerinin atıldığı göz önünde bulundurulduğu, doğal ve açık alanlardan çocuklar için sadece eğlenceli etkinlik değil, aynı zamanda kapsamlı bir öğrenme ve gelişim süreci olduğu görülmektedir.

Açık hava öğrenme ortamları; çocukların özgürce hareket edebilmelerine, keşfedebileceklerine, deneyimleyebilmelerine ve doğayla etkileşim kurabilmelerine fırsatlar sunar. Bu ortamlar sayesinde çocukların motor gelişimi, bilişsel gelişimi, problem çözme, karar verme ve yaratıcı düşünme gibi yönleri desteklenmektedir. Ayrıca açık havada yapılan grup etkinlikleri çocuklarda, iş birliği, paylaşım ve iletişim kurma gibi sosyal varlığının kavranılmasına katkısını sağlamakta; bu sayede çocukların bilinçleri ve sorumlulukları güçlendirilmektedir. Bu fiziksel aktivitelerin de olduğu, açık hava öğrenme ortamları; bireylerin sağlıklı, sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimlerinde etkin rol almaktadır.

Mevcut okul öncesi eğitim sistemlerinin bahçeleri çoğu zaman donanımsızlık, maddi yetersizlikler, mevsimsel koşullara verisilere karşı yeterli güvenlik önlemlerinin alınamaması, velilerin hava koşulları nedeniyle çocukları korumalı davranışları, doğadan uzak malzemeler gibi sınırlılıkları barındırılmaktadır. Bu sınırlılıklar da çocukların dört mevsim açık havada oyun oynamalarının ve açık hava öğrenme ortamlarında eğlenerek özgürce öğrenmelerinin önüne engeller çıkarmaktadır.

Bu araştırmada yöntem olarak tasarım tabanlı araştırma yöntemi seçilmiştir. Tasarım tabanlı araştırma, çalışma, tasarım ve uygulama arasındaki ilişkinin kurulmasına; öğretme-öğrenme hakkında çalışmaların somutlaştırılmasına yardımcı olmaktadır. Tasarım sürecinde pedagojik temel olarak Harezmi Eğitim Modeli ilkeleri doğrultusunda uygun ortam tasarımı önerisi geliştirilmiştir. Harezmi Eğitim Modeli, disiplinler arası iş birliğine dayalı, öğrenci merkezli ve proje tabanlı yapısıyla çocukların hem problem çözme hem de yaratıcı düşünme becerilerini geliştirirken, sürdürülebilir öğrenme ortamlarını teşvik eder.

Bu çalışma ile Harezmi Eğitim Modeli'nin temel ilkeleri doğrultusunda okul öncesi dönemdeki çocukların yılın dört mevsimi boyunca açık alanda özgürce oyun oynayabilecekleri, öğrenme süreçlerini destekleyen ve doğayla bütünleşik bir oyun alanının tasarım sürecini ve okul öncesi eğitim kurumlarının mevcut bahçe koşullarına çözüm üretmek amacıyla, yenilikçi bir açık alan tasarımı önerisi sunmayı amaçlamaktadır.

Çalışma sonucunda kurum bahçesinde dört mevsim özgürce eğlenebilecekleri ve öğrenebilecekleri öğrenme ortamı oluşturmak amacıyla doğal malzeme ağırlıklı; üzeri şeffaf iglo yapılı yarı açık "Açık Hava Sınıfı" tasarımı yapıldı. Yapılan tasarımın tüm aşamalarında çocuklar aktif rol oynadılar ve tasarım üç boyutlu maket haline getirilerek somutlaştırıldı. Çalışmayla aileler ve çocuklarla işbirliği

⁵³ Öğretmen, Giresun, aydogan_aylin@hotmail.com

yapılarak katılımcı bir planlama yürütölmüş; Harezmi Modeli'nin çoklu bakış açısı, etkinliklerde ve alan düzenlemelerinde rehber olmuştur. Tasarlanan açık hava sınıfı ilgili birimlere sunularak hayata geçirilerek diğerkurumlara örnek teşkil etmesi hedeflenmektedir

Anahtar Kelimeler: Harezmi Eğitim Modeli, Erken Çocukluk Eğitimi, Açık Hava Öğrenme Ortamı.

1.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZ TATİLİNDE OKUMA BECERİ VE ALIŞKANLIKLARININ ARTTIRILMASI (MUZAFFER BARIŞYURT ÖRNEĞİ)

Vedat SÖNMEZ⁵⁴,

ÖZET

1.Sınıftan 2.Sınıfa geçen öğrencilerde, yaz tatilinde anlamlı ve yaş seviyesine uygun okuma hızlarında yavaşlama olduğu görülmektedir. Bunun engellenmesi ve okuma alışkanlığının severek kazandırılması için iki aylık dönemde öğrencilerimizin kitap okumalarına yönelik velilerimiz ile bir takip formu oluşturulmuş, öğrencilerimizin günlük en az yarım saat kitap okumaları sağlanmıştır. Burada amaç kazanılan okuma becerisinin gerilemesine engel olmak, küçük yaşta okuma zevk ve alışkanlığını pekiştirmektir. Bilindiği üzere okumaya ilgi ve istek ilkökul çağında oturup olgunlaşırsa ileriki yaşlarda kalıcı olabilmektedir. Öğrencilere yıl boyunca okuma becerilerinin kazandırılması yanında okumaya karşı ilgi ve istek aşılanmaya çalışılmış, velilere de bu konuyu önemi hissettirilmiştir. Yaz tatili süresince velilerin yapmaları gerekenler anlatılıp, istekli olanlar ile çalışma yürütülmüştür. Velilerimize öğrenci günlük okuma takip formları dağıtılıp, her gün düzenli olarak izlemeleri tavsiye edilmiş, düzenli olarak çalışmayı yürüten öğrencilerimizde anlamlı ve hızlı okuma seviyelerinde değişimi ve okumaya karşı ilgi, okuma alışkanlığının kazanılmasında olumlu gelişmelerin veliler tarafından gözlemlenmesi istenilmiştir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden” Durum Çalışması Yöntemi” ile gerçekleştirilmiştir. Amaçlı örneklem grubu olarak Samsun ili, İlkadım İlçesi, Muzaffer Barışyurt İlkokulu 1/C ve 1/D sınıflarındaki öğrenci ve veli katılımları ile 2025 yılı temmuz ve ağustos aylarında gerçekleştirilmiştir. Okulların açılması ile çalışmaya katılan velilere anket ile sorular sorulmuş, çalışmanın sonuçları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Okuma, Yaz Tatili

⁵⁴ Öğretmen, MEB, vmsb1907@hotmail.com

EĞİTİM ORTAMLARINDA TÜRK İŞARET DİLİ

Hülya AYKUTLU ADALI⁵⁵,

ÖZET

Türk İşaret Dili, işitme engelli bireylerin iletişimini sağlar. Diğer diller gibi çevresel etmenlerin etkisiyle dil edinimindeki gelişim bireyden bireye farklılık gösterebilir. Sosyal ve toplumsal yaşam içerisinde bulunan aile bireyleri ve çevrenin etkisiyle küçük yaşlardan itibaren dil öğrenilir. Dil öğrenme süreci açısından bakıldığında, dil edinim sürecinde kritik yaşlar 0-6 yaş dönemidir. İşitme engelli bireyler, tıbbi tanılanma sürecinden, eğitim hayatına ve mesleki yaşantılarına kadar her ortamda dil edinme süreçlerinde ve dili iletişim aracı olarak kullanma süreçlerinde Türk İşaret Dili bilen farklı disiplinlerdeki uzmanlara, ailelere ve toplumdaki diğer bireylere ihtiyaç duyarlar. Farklı disiplinlerdeki eğitim uzmanlarının, akademik çalışanların ve eğitim üzerine araştırma yapan, ilgi duyan her katılımcının Türk İşaret Dili öğrenmesi ve bu alanda bilgi sahibi olması; bireysel açıdan kişilere farkındalık kazandıracaktır. Toplumsal açıdan tüm disiplinlerde işitme engellilerin eğitime dikkat çekecek olup, gerçekleştirilebilecek olumlu eğitim uyarlamalarına ışık tutacaktır.

Akademik çalışan ve eğitim araştırmaları gerçekleştirecek uzmanlara uygulama alanlarındaki çalışma grupları ile diyalog imkanı sunacaktır. Öğretmen adaylarına işitme engellilerin eğitimi alanında farklı bakış açıları sunacaktır. İlgi duyan işitme engelli bireylerin ailelerinin ve çevrelerindeki diğer bireylerin Türk İşaret Dili'ne olumlu tutumlarının geliştirilmesine ve toplumda ihtiyacı olan bireylere bu dili kullanarak iletişimi başlatma ve sürdürme imkanı sağlayacaktır. Özel eğitim gerektiren tüm bireyler gibi, işitme engelli bireylerin de özel ihtiyaçları vardır. Özel gereksinimlerine yönelik uyarlamalar sağlamak, toplumsal düzeyde tüm alanlarda interdisipliner çalışmaları gerektirir. Eğitim hakkı herkes içindir, eğitim alırken bireyin ihtiyacına yönelik olarak sağlanan iletişim dili özel gereksinimleri olan başta işitme engelli bireyler ve yakın çevresi açısından oldukça önemlidir. Farklı bazı engel grupları ve meslek gruplarında da işaret dili kullanımı mevcuttur. Bilimsel ortamlarda ulusal dil olan Türk İşaret Dilinin kullanımının yaygınlaştırılması, eğitimcilerin ve araştırmacıların kendini geliştirmesi açısından etkili olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, Türk İşaret Dili, İşitme Engelli, Kaynaştırma

⁵⁵ Öğretmen, Edirne, hulyaaykutlu@gmail.com

AKTİF ÇOCUK, MUTLU ÇOCUK

Halime TÜRKER⁵⁶, Cemil KILIÇ⁵⁷,

ÖZET

Günümüzde çocuklar, teknolojik cihazların karşısında fazla zaman geçiriyor. Bu durum, hareketsiz yaşam tarzına ve sağlıksız alışkanlıklara yol açıyor. Çocuklarda fiziksel sağlık sorunları, duygusal dengesizlik, dikkat eksikliği ve sosyal beceri kayıpları görülebiliyor. Bu yüzden çocukların hem bedensel hem de ruhsal gelişimi için aktif yaşam alışkanlıkları kazanmaları çok önemlidir. Hareketli bir yaşam tarzı, okul başarısını da olumlu yönde etkiler."Aktif Çocuk, Mutlu Çocuk" eTwinning projesi, çocukların fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimini desteklemek için tasarlanmıştır. Proje, ekran süresini azaltarak; fiziksel aktiviteyi, sağlıklı beslenmeyi ve sosyal etkileşimi artırarak öğrencilerin aktif bir yaşam tarzı alışkanlıkları edinmesini teşvik etmeyi hedeflemektedir. 2024-2025 akademik yılı boyunca, altı farklı ülkedeki 15 ortak okuldan 7 ila 11 yaşlarındaki öğrencilerle yürütülmüştür.

Projenin amacı; çocukların hareketli yaşam tarzıyla fiziksel ve ruhsal gelişimini desteklemek, okulda başarılarını ve özgüvenlerini artırmak, mutlu bireyler olarak büyümelerine katkıda bulunmak ve yaşam kalitelerini yükseltmektir. Oyunlar, spor, sağlıklı beslenme, sosyal etkinlikler ve yaratıcı aktiviteler yoluyla çocukların mutlu, sağlıklı ve sosyal bireyler olmalarına yardımcı olunması hedeflenmiştir.Proje, öğrenci yaş grubuna uygundu. Etkinlikler planlanan takvime göre gerçekleştirildi.Projede; öğrenci merkezli, yaparak-yaşayarak öğrenme, araştırma, drama, görsel-işitsel yöntemler, uygulama, teknoloji entegrasyonu, iş birliğine dayalı öğrenme, takım çalışması, beyin fırtınası, soru-cevap, tartışma, görsel okuma, kelime tanıma ve zihinde yapılandırma gibi birçok yenilikçi ve yaratıcı metot uyguladık.Yaratıcı drama, hikâye yazımı, sanat, spor, oyun, kodlama, okuma, geziler ve yaratıcı etkinliklerle öğrenciler hem eğlendi hem öğrendiler. Sağlıklı yaşam, güvenli internet kullanımı, çevre ve çocuk hakları gibi konular işlendi. Güvenli internet kurallarını uyguladık. Sağlıklı yaşamla ilgili etkinlikler yaptık. Açık hava oyunları oynadık. Doğa yürüyüşü ve çevre temizliği yaptık.Teknolojiyi bilinçli kullanmayı öğrendiler.

Sonuç olarak,hedeflerimize ulaştık. Projeyi zamanında tamamladık. Etkinlikler, derslerin tema kazanımlarına uygun olarak yürütüldü. Disiplinler arası geçişlere dikkat edildi. Ayrıca canlı bağlantılar ve okul dışı geziler yapıldı. Öğretmen rehber, öğrenci ise uygulayıcıydı. Çocuk hakları, çevre bilinci, sağlıklı beslenme ve güvenli internet konularını pekiştirdik. Çocuklar, fiziksel aktivitenin sadece sağlık açısından değil, aynı zamanda mutluluk kaynağı olduğunu da kavradılar. Öğrencilerin ekran bağımlılığı azaldı. Okula istekli ve mutlu geldiler. Ekip çalışması, sosyal beceriler, sağlıklı yaşam alışkanlıkları ve çevre bilinci gelişti. Ortak kültürleri tanıyıp saygı duyular. Stresleri azaldı ve mutlu oldular. Akıl yürütme, eleştirel düşünme, yaratıcılık, dijital yeterlilik ve dil becerileri gelişti. Kısacası, aktif ve mutlu çocukların daha başarılı, öz güvenli ve sorumluluk sahibi bireyler olduğunu gözlemledik.2025 Eylülde Ulusal Kalite Etiketini aldık.

Anahtar Kelimeler: Aktif, Mutlu, Ekran Bağımlılığı, Spor, Dijital Okuryazarlık

⁵⁶ Öğretmen, Alanya Hamit Özçelik İlkokulu, empati-0@hotmail.com

⁵⁷ Öğretmen, Vakıfkebir Halk Eğitim Merkezi, cakirli61@hotmail.com

GELİŞİM GERİLİĞİ GÖSTEREN ÇOCUKLARDA EVDE OYUN OYNAMANIN ÖNEMİ

Rumeysa Büşra İLHAN⁵⁸,

ÖZET

Giriş:Gelişim geriliği, çocukların motor, dil, bilişsel ve sosyal alanlarda yaşıtlarına göre geri kalması durumudur. Evde oyun etkinlikleri, bu çocukların gelişimsel becerilerini desteklemede önemli bir araçtır. Bu çalışmada evde oyun oynamanın önemi incelenmiştir.

Yöntem:Nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş, literatür taraması ve aile gözlemleri üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

Uygulama Ortamı:Çalışma ortamı ev koşullarıdır. Çocukların günlük yaşamda aileleriyle oyun oynama süreçleri analiz edilmiştir.

Kullanılan Malzemeler:Bloklar, puzzle, oyuncak bebekler, top, resimli kartlar gibi evde bulunabilen basit oyuncaklar kullanılmıştır.

Bulgular:Ev ortamında düzenli oyun oynayan çocukların dil gelişiminde daha hızlı ilerleme kaydettiği, ince motor becerilerinde güçlenme yaşandığı ve sosyal-duygusal açıdan daha olumlu davranışlar sergilediği gözlemlenmiştir. Ayrıca aile-çocuk etkileşiminin güçlendiği belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç:Evde oyun oynamak, gelişim geriliği yaşayan çocukların desteklenmesinde düşük maliyetli, erişilebilir ve etkili bir yöntemdir. Oyun, çocukların öğrenme motivasyonunu artırırken aile bağlarını da kuvvetlendirmektedir. Sonuç olarak, ailelerin evde oyun etkinliklerine aktif katılımı çocukların gelişim süreçlerine olumlu katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gelişim Geriliği, Evde Eğitim, Oyun Temelli Öğrenme, Çocuk Gelişimi, Aile Katılımı

⁵⁸ Öğretmen, , rumeysa_ilhan@hotmail.com

ÖĞRETMENLERDE POZİTİF PSİKOLOJİ YAKLAŞIMLARININ EĞİTİM ORTAMLARINA YANSIMALARI

Fatmanur İNEGÖL⁵⁹,

ÖZET

Pozitif psikoloji, bireylerin güçlü yönlerini, potansiyellerini ve yaşam doyumlarını merkeze alan bir yaklaşım olarak eğitim ortamlarında giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Öğretmenler, sınıf içi atmosferi belirleyen temel aktörlerdir ve onların tutumları, öğrencilerin motivasyonunu, akademik başarılarını ve psikolojik iyi oluşlarını doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle öğretmenlerin pozitif psikoloji yaklaşımlarını benimsemeleri, hem öğrenciler hem de okul iklimi için kritik bir değere sahiptir.

Bu çalışma, nitel bir araştırma olarak literatür taraması ve mevcut uygulama örneklerinin incelenmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Pozitif psikolojiye dayalı öğretmen tutumları; öz-yeterlik, iyimserlik, umut ve psikolojik dayanıklılık kavramları üzerinden ele alınmıştır. Ayrıca öğretmenlerin sınıfta uygulayabilecekleri minnettarlık çalışmaları, güçlü yönler odaklı etkinlikler ve farkındalık uygulamaları değerlendirilmiştir.

Araştırmanın odağı, ilkokuldan lise düzeyine kadar farklı eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenlerdir. Sınıf içi iletişim, öğretmen-öğrenci etkileşimi ve okul iklimi, uygulamanın temel bağlamlarını oluşturmaktadır. Özellikle öğrencilerin öğrenme süreçlerinde motivasyon artırıcı uygulamalar ve olumlu geri bildirim mekanizmaları üzerinde durulmuştur.

Literatür ve uygulama örnekleri, öğretmenlerin pozitif psikoloji ilkelerini benimsediğinde sınıf ikliminin daha güvenli, destekleyici ve motive edici hale geldiğini göstermektedir. Öğrencilerde öz güven, akademik başarı ve sosyal uyum artarken; öğretmenlerde ise tükenmişlik düzeyinde azalma ve mesleki doyumda yükselme görülmektedir.

Pozitif psikoloji temelli yaklaşımlar, öğretmenlerin yalnızca akademik bilgi aktaran kişiler değil; aynı zamanda öğrencilerin psikososyal gelişiminde rehber rol üstlenen bireyler olmalarını sağlamaktadır. Eğitimde sürdürülebilir başarı için öğretmenlerin güçlü yönlerini fark etmeleri, olumlu bakış açısı geliştirmeleri ve bu tutumlarını sınıfa yansıtmaları büyük önem taşımaktadır. Sonuç olarak, pozitif psikoloji temelli hizmet içi eğitim programları, öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı sağlayarak eğitim ortamlarının kalitesini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Psikoloji, Öğretmen Tutumları, Sınıf İklimi, Psikolojik Dayanıklılık

⁵⁹ Öğretmen, Balıkesir, fatmanurakbykpdr@gmail.com

OKUL ÖNCESİNDE GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARININ ÖNEMİ

Ferda KANAT⁶⁰,

ÖZET

Oyunların çocukların dil gelişimi, sosyal-duygusal becerileri, motor gelişimi ve kültürel değerlerin aktarımı üzerindeki etkileri, Türkiye'deki literatür ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) politikaları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Çalışma, okul öncesi eğitimde geleneksel oyunlara daha sistematik biçimde yer verilmesini ve öğretmenlerin bu oyunları pedagojik araç olarak kullanmalarını önermektedir. (MEB, 2023; Yatmaz, 2021)

Geleneksel çocuk oyunlarının okul öncesi eğitim kurumlarında bilişsel hem de sosyo-kültürel alanlarındaki bütüncül bir gelişim sağlanabilir mi? Temelde öğrencilerin küçük yaşta yaparak yaşayarak öğrenme bilinci kazandırılıp bilinir mi? Okul öncesi eğitimde farklı öğrenme ortamlarının çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimine katkısı nelerdir?

Nitel araştırma yöntemi ve gözlem tekniği kullanılmıştır. 48-72 ay Aralığındaki 4 şubenin bulunduğu okulumuzda haftanın belirli günlerinde Öğretmenler çok amaçlı salonda geleneksel çocuk oyunlarını tanıtarak farklı tekniklerle gözlem yapmışlardır. Öğrenciler burada tamamen Kültürel Aktarım ve Değerlere yönelik etkinlikler yapmışlardır. Yapılan gözlemlerde farklı eğitim ortamlarında (okul bahçesi) kendilerini ifade edebilme olanağı bulmuşlardır. Öğretmenler tarafından yapılan gözlemlerde özgün ve nitelikli çalışmaların ortaya çıktığı görülmüştür.

Veri Toplama Analizi Geleneksel çocuk oyunlarını değerlendirme 10 veli 4 öğretmen gözlem notları sınıf ortamında yüz yüze okunmuştur. Katılımcılardan oyunların niteliğine, öğretmenin yeterliliğine, fiziksel ortama ve kullanılan materyallere dair gözlemlediklerini belirtmeleri istenmiştir. Verilerin toplanması sırasında, açık uçlu soruların önemine vurgu yapılmıştır.

Dil Gelişimi Geleneksel oyunlar, tekerleme, sayısmaca, mani ve rol yapma gibi öğeler içererek dil gelişimini doğal yoldan destekler. Kenanoğlu ve Balcı'nın (2021) çalışmasında, geleneksel oyunların okul öncesi çocuklarda kelime hazinesi, cümle kurma becerisi ve anlatım yeteneğini artırdığı saptanmıştır. Sosyal-Duygusal Gelişim Yatmaz (2021), 3-6 yaş grubundaki çocukların sosyal-duygusal gelişiminde geleneksel oyunların iş birliği, empati ve sorumluluk bilincini artırdığını belirtmiştir. Geleneksel oyunlarda çocuklar sıra beklemeyi, paylaşmayı ve kaybetmeyi öğrenmektedir.

Millî eğitim bakanlığına bağlı çalışan bağımsız anaokulu olarak Geleneksel çocuk oyunlarını öğrenebilecekleri ve uygulayabilecekleri ortam hazırlayarak 1 adet çok amaçlı salon (Aktif öğrenci katılımına yöntemlerin kullanımına ve eylem çalışmaları) ile renklendirilmiştir. Eğlenirken öğrenmelerine rehberlik edildi. Geleneksel çocuk oyunları okul öncesi dönemde: 1) Sosyal-duygusal gelişime işbirliği, empati ve sorumluluk yoluyla katkı sağlar (Yatmaz, 2021). 2) Kültürel değerlerin aktarımında önemli bir araçtır (Sümbüllü, 2017; Haçat, 2021). Bu bulgular ışığında, okul öncesi eğitim programlarında geleneksel oyunlara daha fazla yer verilmesi; öğretmenlerin bu oyunları planlı ve bilinçli şekilde kullanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Geleneksel Çocuk Oyunları, Okulöncesi Öğretmenleri, Veli

⁶⁰ Öğretmen, Konya, ferdakanat@hotmail.com

ÇOCUK KİTAPLARINDA ÇOCUĞA GÖRELİK İLKESİNİN İÇERİK ÖZELLİKLERİ

Ceyhan AYTAÇ⁶¹,

ÖZET

Çocuğa yönelik eserlerde olması geren temel özellik, çocuğa görelilik ilkesine uygun olup olmadığıdır. Çocukların dünyalarını saran, dil gelişimine katkı sağlayan, duygu ve düşünce dünyalarına katkı sunan, sanatsal bir yapıya sahip olan, çocuklara estetik bakış açısı sağlayan özellikleri içerisinde bulundurulmalıdır. Aynı zamanda çocukların kelime dağarcığını geliştiren, yaratıcılık özelliklerini açığa çıkaran, resimlemeleri ile içeriği uyumlu olan, birbiriyle uyum içinde olan ve çocuğu sosyal ve psikolojik hayata hazırlayan bir bütünlük içinde olmalıdır.

Bu araştırmanın amacı çocuk kitaplarının seçiminde çocuğa görelilik ilkesinin içerik özelliklerinde nelere dikkat edilmesi gerektiğinin değerlendirilmesidir. Bu kapsamda çocuk kitaplarının çocuğa görelilik ilkesinin içerik özellikleri altı başlık altında ele alınmıştır.

Çocuk kitaplarında çocuğa görelilik ilkesinin içerik özellikleri:

- Konu,
- Kurgu,
- Karakter,
- Dil ve Anlatım,
- İleti.

Araştırma sırasında alanyazını taranarak çocuğa görelilik ilkesine göre içerik özelliklerinin nasıl değerlendirilmesi gerektiği ile ilgili incelemeler yapılmıştır.

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar; incelenen problemleri sorgulayan, yorumlayan ve incelenen problemi doğal ortamında anlamaya çalışan bir yöntemdir (Guba ve Lincoln, 1994; Klenke, 2016). Nitel araştırma; hayatın içinde gerçekleşen olguları, bütün doğallığı ile inceleyen (Maxwell, 2008), yaşamın içindeki olguların karmaşık yönlerini belirlemeye çalışan ve çok yönlü bakış açıları içeren bir uğraş alanıdır (Kitzinger, 1995). Nitel araştırmalarda, araştırılmak istenen olgunun incelenme sürecinin her kademesinde, araştırmacıya yeni yöntemleri ve yaklaşımları geliştirmesini ve yeni düzenlemeler yapmasını sağlayan bir esneklik vardır (Guba ve Lincoln, 1994; Merriam, 1998; Patton, 1990). Nitel araştırmalarda olguyu detaylarıyla ve derinliğiyle ele alarak en iyi şekilde ifade edilmesi sağlanır (Connolly, 2016; Marshall ve Rossman, 2014; Şimşek ve Yıldırım, 2011).

Araştırma sırasında alanyazını taranarak çocuğa görelilik ilkesine göre nasıl değerlendirilmesi gerektiği ile ilgili incelemeler yapılmıştır. İncelemeler sırasında Çakır (2013) ve Çer' in (2014) "Kitapların Çocuğa Görelilik İlkesi Açısından İncelenmesi" başlıklı çalışmalarından faydalanılmıştır.

Bu araştırma sonucunda çocuk kitaplarının çocuğa görelilik ilkesinin içerik özellikleri açısından taşıması gereken özellikler araştırılarak olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu araştırma sonucunda çocuk

⁶¹ Öğretmen, Amasya TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu, egitim0535@hotmail.com

kitaplarının seçiminde nelere dikkat edilmesi gerektiği okuyucu tarafından anlaşarak çocuk kitaplarının seçimlerinde netlik kazanılacaktır.

Elde edilen veriler sonucunda çocuk kitaplarının çocuğa görelilik ilkesinin içerik özellikleri bakımından değerlendirilip tercih edildiğinde çocukların okurken eğlenmesine olanak vermesi, okuma isteklerini arttırıcı yönde olması, yaratıcılığın ön plana çıkartılması, toplumsal rolleri sezdirici nitelikte olması, çocuklarda iç denetimini arttırması, hayatın gerçeklerinin sezinletilmesine yardımcı olması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuğa Görelilik İlkesi, İçerik Özellikleri, Çocuk Edebiyatı.

EVVEL ZAMAN İÇİNDE BİR DEYİM VARMIŞ

Davut EKİNCİ⁶²,

ÖZET

GİRİŞ: Ülkemizde ve dünyamızda geçmişten günümüze gelen birçok deyim kullanırız. Deyimler her ülkenin kültürel zenginlikleridir. Deyimler Türk dilinin önemli yapıtaşlarındandır. Deyimler; anlatımı etkili kılma, söyleneni açıkça, kolay, anlaşılır bir şekilde dile getirme ve bunları yazılı olarak ifade edebilme konusunda çok önemli etkilere sahiptir. Bu anlamda Türkçenin ve Türk kültürünün zenginliğinin en önemli göstergesidir. Bir dili etkili kullanabilmek için deyimlerin öğrenilmesi ve bilinmesi gerekmektedir.

Türk dilinin önemli yapıtaşlarından olan deyimlerimizin eğlenceli bir oyun şeklinde çocuklarımıza anlatılması sağlamak.

Öğrencilerinin kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalarını ve kendi kendine öğrenme fırsatı

Vererek onların öğrendikleri bilgileri günlük yaşamda ihtiyaçları olduğu alanlarda kullanmalarına imkân veren beceriler kazandırmak,

Deyimlerin kültürlerde ki önemini bilen bilinçli bireyler yetiştirerek dili etkili kullanma becerisini arttırmak, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve özgüven duygularını geliştirmek,

Etkinliklerle küçük kas gelişimlerini desteklemek,

Deyimleri Web2 araçlarını kullanarak öğrenirken, deyimleri drama ile canlandırıp kendilerini ifade becerilerini geliştirmek,

Öğrencilerin; gözlem yapma, düşünme, hayal kurma, gördüğü ile kendi yaşamı arasında bağ kurma, nesneleri algılama, kültürel değerleri paylaşma gibi birçok olguyu aynı anda yaşamasını sağlamak.

Öğrencilere, kendi kültürel değerlerine sahip çıkma ve bu değerleri koruma bilinci kazandırmak.

Web2 araçları projede yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Canlandırma ve akrostiş çalışmaları yapılmıştır. Öğrencilere projenin tanıtımı yapılmıştır. Her öğrenci istediği bir deyim anlamını değişik kaynaklardan araştırarak öğrenmiştir. Anlamını öğrendiği deyimlerle ilgili maketler yaparak arkadaşlarına sunum yapmıştır. Proje sonunda yapılan maketler bir program dahilinde sergilenmiştir.

Proje sonucunda çocukları deyimlerin anlamlarını öğrenirken problem çözme becerilerini, görsel sanatlarda estetik duyguların gelişme becerileri oluşurken kendine güvenen ve sorumluluk alabilen bireyler haline getirdik. Projemiz öğretmen ve öğrencilerde sorumluluk bilincini geliştirirken kültürümüze sahip çıkma içgüdüsünü artırdık.

Anahtar Kelimeler: Deyim, Proje, Eğitim

⁶² Öğretmen, Amasya TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu, davutek@hotmail.com

SİBER ZORBALIK VE ÇEVİRİMİÇİ ETİK

Aybike IŞIK ÖZGÜN⁶³,

ÖZET

Siber zorbalık; bireylere çevrim içi ortamlarda hakaret, tehdit, dışlama, ifşa etme veya küçük düşürme gibi yollarla zarar verilmesidir. Sosyal medya, mesajlaşma uygulamaları ve çevrim içi oyunlar, gençlerin yoğun kullandığı platformlar olduğundan siber zorbalık vakaları en çok bu alanlarda görülmektedir. Bu durum; psikolojik travmalara, akademik başarının düşmesine ve sosyal ilişkilerde bozulmalara yol açabilmektedir.

Bu çalışmanın yapılma gerekliliği; gençlerin dijital platformlarda etik dışı davranışlarla karşılaşmalarına rağmen, siber zorbalığın etkileri ve çevrim içi etik kurallar konusunda yeterli bilgiye sahip olmamalarıdır. Çalışmada amaç; öğrencilerde siber zorbalık farkındalığı oluşturmak, çevrim içi ortamda etik davranışların önemini vurgulamak ve güvenli dijital iletişim kültürü geliştirmektir.

Proje kapsamında okulda bilgilendirme seminerleri düzenlenmiş, hukukçular ve psikolojik danışmanlar öğrencilere “siber zorbalık nedir?”, “hukuki boyutu nedir?”, “çevrim içi etik kurallar nelerdir?” gibi başlıklarda sunumlar yapmıştır. Öğrencilere yaşanmış siber zorbalık vakalarından örnekler verilmiş ve çözüm yolları tartışılmıştır. Ayrıca drama etkinlikleriyle öğrenciler zorbalığa maruz kalan kişi ve zorba rolünü deneyimleyerek empati geliştirmiştir. Süreç sonunda öğrenci ve veli görüşlerini ölçmek amacıyla anket uygulanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre; öğrenciler çevrim içi ortamlarda daha dikkatli davranmaya başlamış, zorbalık içeren davranışlara karşı daha bilinçli tepki göstermiş ve etik kurallar konusunda duyarlılık geliştirmiştir. Proje aynı zamanda öğrencilerin ailelerinde de farkındalık oluşturarak dijital ortamda güvenli iletişim kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Siber Zorbalık, Çevrim İçi Etik, Farkındalık, Dijital Güvenlik, Empati

⁶³ Öğretmen, MEB Trabzon, aybikeozgun@gmail.com

SAHNE IŞIĞINDA KENDİNE GÜVEN**Salih ERİŞTİ⁶⁴,****ÖZET**

Kaynaştırma eğitimi, özel eğitim gereksinimi olan bireylerin, özel olarak düzenlenmiş sınıflar yerine, yaşlılarıyla birlikte aynı okul ve sınıflarda eğitim görmesidir. Bu eğitim modelinin temel amacı, farklı gelişim ve öğrenme özelliklerine sahip tüm öğrencilerin, birbirleriyle etkileşim içinde bulunarak sosyal, duygusal ve bilimsel gelişimlerini desteklemektir. Kaynaştırma eğitimi, özel gereksinimli öğrencilerin toplumdan soyutlanmasını engellerken, akranlarının da farklılıklara saygı duymayı ve hoşgörülü olmayı öğrenmesine olanak tanır.

Bu araştırmanın amacı, kaynaştırma öğrencisinin tiyatro çalışmaları aracılığıyla sosyal becerilerini ve özgüvenini arttırmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu; Samsun ili Tekkeköy ilçesinde bulunan Nedime Serap Ulusoy Denizcilik Meslek Lisesinin 11. sınıfında öğrenim gören kaynaştırma öğrencisi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni ve akran gruplarıdır. Bu araştırmanın kapsamını tiyatro çalışmalarının kaynaştırma öğrencilerinin öz güveni üstündeki etkisi oluşturmaktadır. Çalışma başlamadan önce ve çalışma sonrasında kaynaştırma öğrencisine öz güven ölçeği uygulanmıştır. Ölçekler aracıyla toplanan veriler analiz edilmiştir. Tiyatro çalışmasına katılan kaynaştırma öğrencisinin, kendisini ifade etme ve sosyal ortamlarda daha rahat hissetme becerilerinde gözle görülür bir artış olmuştur. Grup içerisinde yapılan provalar ve ortak çalışmalar sayesinde öğrenciler arasındaki iletişim ve yardımlaşma becerileri güçlenmiştir. Kaynaştırma öğrencisinin akranlarıyla daha sağlıklı ilişkiler kurabildiği gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, kaynaştırma öğrencisinin tiyatro çalışmasına katılması özgüven kazanmasını sağlamış, sosyal ilişkilerinin kuvvetlenmesine yardımcı olmuş ve akademik başarısının artmasına vesile olmuştur. Okul içerisinde yapılan sosyal faaliyetlere kaynaştırma öğrencilerini dahil etmek bu çocukların gelişimleri açısından önemli olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Tiyatro, Meslek Lisesi

⁶⁴ Öğretmen, Samsun Atatürk MTAL, saliheris@gmail.com

BENİM GÜNÜM - FOTOĞRAF VE HİKÂYE PANOSUAyten GÖKTAŞ⁶⁵,**ÖZET**

Özel eğitim öğrencisi; bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal, dil ve iletişim gelişimi ile davranış özellikleri yönünden akranlarından anlamlı farklılık gösteren, gelişim ve eğitim süreçlerinde yetersizlik veya üstünlük yaşayan, bu nedenle özel yöntem, personel, araç-gereç ve programlarla desteklenmesi gereken bireydir. Bu araştırmanın amacı, özel eğitim öğrencisinin kendini ifade etmesini kolaylaştırmak, sınıf arkadaşlarının onun dünyasını tanımasını sağlamak ve empati duygusunu artırmaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış gözlem yöntemi uygulanmıştır. Çalışma grubunu; Aksaray ilinde bulunan Hacı Ömer Usluer Özel Eğitim Meslek Okulu 11/A sınıfında öğrenim gören 9 özel eğitim öğrencisi, sınıf öğretmeni, okul rehberlik öğretmeni ve öğrenci velileri oluşturmaktadır. Bu projenin kapsamı, hem eğitsel hem de sosyal-duygusal gelişimi destekleyen çok yönlü bir çerçeveye sahiptir. “Benim Günüm – Fotoğraf ve Hikâye Panosu” projesi, özellikle özel eğitim öğrencilerinin kendilerini ifade etmeleri, sınıf içinde görünür olmaları ve sosyal bağ kurmaları için tasarlanmış kapsayıcı bir öğrenme ortamı yaratmayı amaçlar. Bu araştırmanın uygulanışında öğrenciler evde, okulda veya dışarıda yaptığı bir etkinliği temsil eden 1-2 fotoğraf seçmişlerdir ve bu fotoğraflarla ilgili kısa hikâyeler oluşturmuşlardır. Bütün öğrencilerin fotoğraf ve hikâyeleri sınıf panolarında sergilenmiştir.

Bu uygulamanın sonucunda projeye katılan özel eğitim öğrencilerin kendilerini daha rahat ifade ettikleri gözlemlenmiştir. Sınıf arkadaşları özel eğitim öğrencisinin hayatı hakkında bilgi sahibi olmuş ve empati yetenekleri gelişmiştir. Sınıf içerisinde aidiyet ve güven duygusunun geliştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma Eğitimi, Özel Eğitim

⁶⁵ Öğretmen, Aksaray Hacı Ömer Usluer Özel Eğitim Meslek Okulu, Aytengoktas6855@gmail.com

ÖĞRETMENLERİN SESİNDEN: KARMA VE TEK TİP EĞİTİM UYGULAYAN OKULLARDA MUTLULUK VE MUTSUZLUK NEDENLERİNİN NİTEL ANALİZİ

Duriye Arzu YÜZÜGÜLEÇ⁶⁶,

ÖZET

Bu araştırma, öğretmenlerin mutluluk ve mutsuzluk nedenlerini ortaya koymak amacıyla, karma eğitim veren ve tek tip cinsiyetli eğitim uygulayan okullarda görev yapan öğretmenlerle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelere dayalı nitel bir araştırmadır. Daha önce nicel yöntemlerle elde edilen mutluluk ve iş doyumu düzeylerine ilişkin bulguları derinlemesine anlamayı hedefleyen bu araştırmada, toplam 40 öğretmenle görüşmeler yapılmış ve veriler içerik analiziyle çözümlenmiştir.

Araştırma sonuçları, öğretmenlerin mutluluk nedenlerini başlıca üç boyutta toplamıştır: öğrenci başarısı ve olumlu ilişkiler, meslektaş desteği ve işbirliği, yöneticilerin takdir ve destekleyici tutumları. Mutsuzluk nedenleri ise yoğun iş yükü, sınıf yönetimi güçlükleri ve yönetimden yeterli destek görememe şeklinde öne çıkmıştır. Karma eğitim veren okullardaki öğretmenler, farklı öğrenci profillerinin sağladığı çeşitlilikten memnuniyet duyarken disiplin sorunlarının fazla olduğunu; tek tip cinsiyetli okullardaki öğretmenler ise daha sakin bir sınıf ortamından ve güçlü meslektaş dayanışmasından mutluluk duyduklarını, ancak sınırlı sosyal gelişim fırsatlarının olumsuzluk yarattığını ifade etmişlerdir.

Sonuç olarak, öğretmenlerin mutluluk ve mutsuzluk nedenleri yalnızca okul türüne değil, okul iklimi ve yönetim anlayışına da bağlı olarak değişmektedir. Bulgular, öğretmenlerin mesleki refahını artırmaya yönelik politikaların, öğretmenlerin öznel deneyimlerini merkeze alacak şekilde geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Mutluluğu, Mutsuzluk Nedenleri, Karma Eğitim, Tek Tip Eğitim

⁶⁶ Öğretmen, Samsun Fatma Çavuş MTAL, d.arzu@windowslive.com

AFETLERE KARŞI DAYANIKLILIK: SPOR VE STEAM TEMELLİ TASARIMLAR

Ayşegül TAŞKIN⁶⁷,

ÖZET

Afetler, bireylerin ve toplumların yaşamını olumsuz etkileyen en önemli risk faktörleri arasında yer almaktadır. Bu nedenle, bireylerin afetlere karşı bilinçli, hazırlıklı ve dayanıklı hâle gelmesi büyük önem taşımaktadır. Bu proje, sporun bedensel ve zihinsel katkılarını STEAM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Sanat ve Matematik) temelli öğrenme yöntemleri ile bir araya getirerek öğrencilerin afet bilincini artırmayı ve dayanıklılıklarını güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Bu araştırmada deneysel yöntem kullanılmıştır. Sporun dayanıklılık, problem çözme, işbirliği ve hızlı karar alma becerilerine sağladığı katkılar ile STEAM yaklaşımının tasarım, yaratıcılık ve bilimsel düşünme süreçlerini destekleyen boyutları birleştirilmiştir. Proje kapsamında bir devlet lisesinde öğrenim gören 35 öğrenci ile gerçekleştirilen atölye çalışmaları, deneyim temelli öğrenme ortamlarında öğrencilerin aktif katılımını sağlamış; öğrenciler afetlere karşı dayanıklı yapılar tasarlamış ve uygulamalı etkinliklerle bilgi ve becerilerini geliştirmiştir.

Elde edilen bulgular, öğrencilerin afet bilincinin belirgin şekilde arttığını, dayanıklılık ve işbirliği becerilerinin güçlendiğini, ayrıca spor ile bilimsel yöntemler arasında işlevsel bir bağ kurulduğunu ortaya koymaktadır. Proje, afetlere hazırlık eğitimlerinde yenilikçi bir model önererek, sporun fiziksel ve zihinsel katkıları ile STEAM yaklaşımının problem çözme ve tasarım odaklı katkılarını bütünleştirmektedir.

Sonuç olarak, bu yaklaşımın eğitim süreçlerinde uygulanması; afet bilinci yüksek, yaratıcı, dayanıklı ve işbirliğine açık bireylerin yetiştirilmesine katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Steam, Afet Bilinci, Spor, Dayanıklılık, Eğitim

⁶⁷ Öğretmen, Samsun Köksal Ersayın Anadolu Lisesi, ataskin_79@hotmail.com

DOĞADA HAREKET, OYUNLA GELİŞİM

Çiğdem YILDIZ⁶⁸,

ÖZET

Günümüzde çocuklar, teknolojik aletlerle uzun süre zaman geçirdikleri için fiziksel aktivite ve açık hava oyunlarına daha az katılmaktadır. Bu durum, çocukların sosyal becerilerini, fiziksel gelişimlerini ve ruhsal sağlıklarını olumsuz etkileyebilir. Bu proje ile çocukların açık alanda aktif, yaratıcı ve iş birliğine dayalı oyunlar oynayarak gelişimlerini desteklemek hedeflenmiştir. “Bahçede Oyun” projesinin temel amacı, çocukların doğal çevreyle etkileşim kurarak fiziksel, sosyal, duygusal ve zihinsel gelişimlerini çok yönlü olarak desteklemektir. Modern yaşam koşulları ve dijital çağın etkisiyle giderek azalan açık hava etkinliklerini artırmak ve çocuklara yapılandırılmış, eğlenceli, öğretici oyunlar sunmak bu projenin odak noktasıdır.

Çocukların fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla doğayla iç içe oyunlar oynamalarına olanak sağlamak. Geleneksel ve serbest oyunlarla çocukların hayal güçlerini geliştirmek, iş birliği ve iletişim becerilerini artırmak.,

Amacımız; Açık alanda serbest hareket, koşma, zıplama, tırmanma, atlama gibi etkinliklerle çocukların motor becerilerini ve koordinasyon yeteneklerini geliştirmek.Oyunlar aracılığıyla problem çözme, karar verme, strateji geliştirme ve dikkat toplama gibi bilişsel becerileri desteklemek.Grup oyunları ile çocukların paylaşma, sıra bekleme, kurallara uyma, birlikte hareket etme, empati kurma gibi sosyal-duygusal beceriler kazanmalarını sağlamak.Çocukların doğada zaman geçirerek doğayla bağ kurmalarını, çevreye karşı daha duyarlı bireyler olmalarını sağlamak.Serbest oyun alanlarında çocukların hayal gücünü kullanarak kendi oyunlarını kurgulamalarına imkân tanımak.Oyun yoluyla stres atmalarını, özgüven geliştirmelerini ve kendilerini ifade etmelerini kolaylaştırmak. Sosyal etkileşim içinde bulunan çocukların arkadaşlık ilişkilerini geliştirmelerine destek olmak.

Projenin içeriği, çocukların oyun yoluyla öğrenmelerini, doğayla bütünleşmelerini ve günlük hayatın stresinden uzaklaşmalarını sağlayacak çeşitli etkinlikleri kapsamaktadır.

Çocukların kültürel değerleri tanımasını ve fiziksel olarak aktif olmasını sağlayacak şu oyunlar çizilmiştir.Yağ Satarım, Bal Satarım,Mendil Kapmaca,Saklambaç,Halat Çekme,Sek Sek,Yakan Top,Çuval Yarışı

Yöntem ve tekniklerimiz; Oyun Temelli Öğrenme: Etkinliklerin tamamı oyunlaştırma yaklaşımıyla planlandı.Yaparak-Yaşayarak Öğrenme: Çocukların birebir deneyimle katıldığı, doğrudan uygulamaya dayalı etkinlikler hazırlandı. İşbirlikli Öğrenme: Grup oyunları ile çocukların ortak hareket etmeleri teşvik edildi.Proje Tabanlı Öğrenme: Proje boyunca farklı etkinliklerin bir araya getirilmesiyle tematik bir öğrenme ortamı sunuldu.

Proje sonuçlarımız;;Formun AltıEtkinlik süresince çocukların yüksek motivasyonla ve mutlulukla katılım sağladığı gözlemlenmiştir. Öğrenciler arasında pozitif iletişim artmış, ekran süresi dışında

⁶⁸ Öğretmen, Aşağıoba Hasan Atıcı İlkokulu, chydemen1@gmail.com

kaliteli zaman geçirme alışkanlığı desteklenmiştir."Bahçede Oyun" projesi, çocukların gelişimine çok yönlü katkı sağlamaktadır. Bu tür açık hava etkinliklerinin yıl boyunca periyodik olarak tekrarlanması ve velilerin de sürece dahil edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bahçe Oyunlari, Resim izme, Motivasyon, Doğa

GENÇLERİN HİJYEN ALIŞKANLIKLARI

Feryal DELİKAYA⁶⁹,

ÖZET

Bu çalışma, öğrencilerin mikroorganizmalarla ilgili bilgi, tutum ve farkındalık düzeylerini anlamaya yönelik olarak yürütülmüştür. Çalışmada öğrencilerin günlük yaşamlarında hijyen kurallarına ne ölçüde dikkat ettikleri ve mikroorganizmalara yönelik davranış biçimleri incelenmiştir. Elde edilen bulgular, gençlerin hijyen alışkanlıklarının oldukça farklılaştığını ve bazı riskli davranışların yaygın olduğunu göstermektedir. Bu araştırmanın örneklem alanını Antalya ili Alanya ilçesi Türkler Borsa İstanbul Sosyal Bilimler Lisesi oluşturmaktadır. Çalışma nicel bir araştırmadır. 300 öğrenciye yapılan anket uygulamasının verileri kullanılmıştır.

Araştırmada öncelikle öğrencilerin su ihtiyacını karşılama durumları sorgulanmıştır. Katılımcıların önemli bir bölümü, yanlarında su olmadığı zaman arkadaşlarının kullanılmış şişesinden su içebileceklerini belirtmiştir. Bu durum, mikroorganizmaların ağız yoluyla kolayca bulaşabileceğini bilseler dahi, susuzluk gibi temel ihtiyaçların baskın gelmesiyle öğrencilerin risk alabilme eğiliminde olduklarını göstermektedir.

Bir diğer ilginç bulgu ise cep telefonlarının tuvalete götürülme alışkanlığıdır. Öğrencilerin çoğunluğu bu davranışı sergilemediklerini ifade etse de azımsanmayacak bir kısmının tuvalet ortamında telefon kullandığı görülmektedir. Bu alışkanlık, telefonların hijyenik olmayan ortamlarda mikroorganizmalarla temas ederek bir taşıyıcıya dönüşmesine neden olabilir. Bu sonuç, özellikle gençlerin teknolojiyle kurduğu yoğun ilişki düşünüldüğünde dikkat çekicidir.

Kıyafet ve makyaj malzemelerinin paylaşımı ile ilgili veriler de mikrobiyal bulaşma açısından önemli ipuçları sunmaktadır. Kıyafet paylaşımı öğrenciler arasında orta düzeyde yaygınken, makyaj malzemelerinin paylaşımı çok daha yüksek oranda görülmüştür. Bu bulgu, kişisel eşyaların kullanımında öğrencilerin farkındalık düzeyinin düşük olduğunu ve bulaşıcı hastalıkların bu yolla yayılabileceğini gözler önüne sermektedir.

Son olarak el yıkama alışkanlıkları değerlendirilmiştir. Katılımcıların büyük bir bölümü gün içinde ellerini yıkamadan zaman geçirebildiklerini kabul etmiştir. Oysa el hijyeni, mikroorganizmaların bulaşmasını önlemede en temel ve en etkili yöntemlerden biridir. Bu sonuç, öğrencilerin bilgi düzeylerinin pratikte davranışa yeterince yansımadığını göstermektedir.

Genel olarak araştırma, öğrencilerin mikroorganizmalar hakkında belli bir farkındalığa sahip olduklarını ancak bu farkındalığın davranışlara tam anlamıyla yansımadığını ortaya koymaktadır. Temel hijyen kurallarının göz ardı edilmesi, özellikle ortak eşya kullanımı ve el hijyeni konularında dikkat çekmektedir. Bu bulgular, gençler arasında hijyen eğitiminin güçlendirilmesi gerektiğini ve mikroorganizmaların bulaş yollarına ilişkin bilinçlendirmenin pratik yaşam alışkanlıklarına dönüştürülmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hijyen, Mikroorganizma, Öğrenci

⁶⁹ Öğretmen, Türkler Borsa İstanbul Sosyal Bilimler Lisesi, fdelikaya@hotmail.com

DENETİMLİ SERBESTLİK YÜKÜMLÜLERİ İÇİN MESLEKİ EĞİTİM VE TOPLUMSAL KATKI MODELİ

Bircan Gülçin DELİKAYA⁷⁰,

ÖZET

Bu proje, denetimli serbestlik yükümlüsü bireylerin topluma kazandırılması ve meslek edinmeleri amacıyla geliştirilen özgün bir yaygın eğitim uygulamasıdır. Melikgazi Şehit Hüseyin Danacı Halk Eğitimi Merkezi, Kayseri İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğü işbirliğiyle yürütülen çalışmada, 176 saatlik Su Bazlı Boya Kursu aracılığıyla hem teorik hem uygulamalı eğitim verilmiştir. Eğitim sürecine dahil edilen 18 yükümlü, herhangi bir mesleği olmayan ve alt gelir grubuna mensup bireylerden oluşmaktadır.

Projenin başlangıcında katılımcıların isteksizliği dikkat çekici olsa da, uygulama süreci ilerledikçe yükümlülerin gönüllü katılım göstermeleri, eğitimin dönüştürücü gücünü ortaya koymuştur. Özellikle yaptıkları işin somut çıktısını görmek —boyanan okulların öncesi ve sonrası— bireylerin kendilerine olan güvenini artırmış, topluma faydalı olma hissiyle motivasyonlarını pekiştirmiştir.

Yedi okulun boyanmasıyla hem binlerce öğrenciye daha nezih bir eğitim ortamı sağlanmış hem de kamuya 45 milyon TL'lik ekonomik katkı sunulmuştur. Bu yönüyle proje, yalnızca bireysel kazanımları değil, toplumsal faydayı da önceleyen çok yönlü bir model sunmaktadır.

Yaygın eğitimin, bireyin yaşamına dokunan ve onu dönüştüren bir araç olabileceğini gösteren bu örnek, denetimli serbestlik kapsamındaki bireylerin istihdama katılımı açısından da umut verici bir başlangıçtır. Projenin nihai etkisi, yükümlülerin denetimli serbestlik sonrası istihdama dahil olma durumlarının takip edilmesiyle daha net ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaygın Eğitim, Yükümlü, Boya

⁷⁰ Öğretmen, Kayseri, bgdelikaya@gmail.com

ÇEVRECİ MİNİK ELLER

Yasemin OĞUZ DANACIOĞLU⁷¹, Şerife Gül ÇAKIR⁷²,

ÖZET

“Çevreci Minik Eller” projesi ile, Sinop Merkez Lala İlkokulu öğrencilerinin, tarımsal üretim süreçleri hakkında bilgilenmeleri, çevresel duyarlılığın ve atık yönetiminin tarımda sürdürülebilirlik açısından önemini kavramaları ve öğrendiklerini hayata aktarmaları amaçlanmıştır. Proje kapsamında, taşımali eğitime tabi bir köy ilkokulu olan okulumuz bahçesinde kurulu 100 m² büyüklüğündeki seramızda, 2021 yılı itibarıyla 4 yıl boyunca, öğrencilerimizin etkin katılımıyla, özellikle kış sebzeleri yetiştirilmiş ve örtü altı tarımın önemi ve teknikleri hakkında yaparak yaşayarak bilgi sahibi olmaları sağlanmıştır. Yetiştirilen bu sebzeler öğle yemeklerinde öğrencilerimize ikram edilmiştir. Proje sürecinde öğrencilerimize; öğretmenlerimiz tarafından “Çevre Duyarlılığı ve Atık Yönetimi” ve Ziraat Mühendisleri tarafından da “Seracılık ve Tarımsal Üretim” konularında eğitimler verilmiştir ve ilimiz merkezinde bulunan tarımsal üretim alanlarına teknik geziler yapılmıştır. Projemizin görünürlüğünün ve yaygın etkisinin artırılması amacıyla, etkinliklerimizin İl Mili Eğitim Müdürlüğünün ve okulumuzun sosyal medya hesaplarında ve yerel basında yer alması sağlanmıştır.

Sıfır atık uygulamalarımızı, örtü altı tarımsal üretim faaliyetlerimize entegre ederek, yeşil dönüşüm ve çevre dostu uygulamalarımızın yaygınlaştırılmasını hedefledik. Bu amaçla; sulamada su israfını önlemek ve yağmur suyunun alternatif kullanım alanları hakkında öğrencilerimizi bilinçlendirmek amacıyla, okul binalarımızın yağmur oluklarına “Yağmur Suyu Hasadı Sistemi” kurulmuş ve biriken sular fidanların sulanmasında kullanılmış, sera içerisine damlama sulama sistemi döşenmiştir. Yine atık yönetimi uygulaması kapsamında, taşımali öğrencilerimizin okulda öğle yemeğinde yedikleri ve evlerinden getirdikleri meyve ve sebze kabukları, okulda belirlediğimiz alanda biriktirilerek “kompost gübre” oluşturulmuştur. Bu kompost, sera toprağına karıştırılarak toprağın azot, fosfor ve potasyum ihtiyacını karşılanmış ve sebzelerin daha verimli büyümesi sağlanmıştır. Ayrıca, her yıl “Atık Pil Toplama Kampanyası” uygulanmış ve bir yılda yaklaşık 450 kilogram atık pil geri dönüşüme kazandırılmıştır. Geri dönüşüm kutularında toplanan atık maddeler de (kağıt, cam, plastik) biriktirilerek yetkili geri dönüşüm firmalarına düzenli olarak teslim edilmiştir.

Projemiz kapsamında 4 yıl boyunca sürdürdüğümüz bu uygulamalarımızla, Milli Eğitim Bakanlığının 2024 yılında düzenlediği “Sıfır Atık Projesi - İyi Uygulama Yapan Okul Yarışması” kategorisinde başvurumuzu yaptık ve Bakanlığımız tarafından okulumuz Sinop il birincisi seçilerek “Çevre Berati” kazandık. Geleceğimiz olan öğrencilerimizin, çevreci minik elleriyle yaptıkları bu uygulamaların ilkokullarda yaygınlaştırılması; “Yeşil Dönüşüm”, “Atık Yönetimi” ve “Tarımsal Sürdürülebilirlik” gibi konuların müfredat kapsamına alınması, “Yeşil Bir Dünya” için önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örtü Altı Tarım, Yeşil Dönüşüm, Su Hasadı Sistemi, Kompost Gübre, Atık Yönetimi

⁷¹ Öğretmen, Sinop Cumhuriyet İlkokulu, yasemindanacioglu@hotmail.com

⁷² Öğretmen, Sinop Ada Anaokulu, gulcakil57@gmail.com

KIRSAL OKULLARDA FIRSAT EŞİTLİĞİ İÇİN DİJİTAL EĞİTİM: WEB 2.0 ARAÇLARIYLA MATEMATİK ÖĞRETİMİ

Zeynep SEVİM⁷³, Veysi ÖZGÜL⁷⁴,

ÖZET

Bu çalışma, kırsal bölgelerde sınırlı imkânlarla rağmen dijital eğitim uygulamalarının matematik öğretiminde nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma, Batman ili Kozluk ilçesinde bulunan Karpuzlu Ortaokulu'nda 5., 6. ve 7. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Sekiz hafta süren uygulama sürecinde Wordwall, GeoGebra, Mathigon, Scratch ve Canva gibi Web 2.0 araçları matematik dersi içeriklerine entegre edilmiş ve öğrencilerin öğrenme süreçleri bu araçlar üzerinden desteklenmiştir. Araştırmada temel amaç, Web 2.0 araçlarının öğrencilerin motivasyon, başarı ve dijital okuryazarlık becerilerine etkisini incelemektir. Çalışma üç aşamada planlanmıştır: ilk olarak kullanılacak araçların belirlenmesi, ikinci aşamada matematik konularının seçilmesi ve üçüncü aşamada uygulamanın yürütülmesi. Öğrenciler uygulamalar süresince hem ders içinde hem de ders dışında etkinliklere katılmış; kendi ürünlerini tasarlayarak öğrenme sürecinde aktif rol üstlenmiştir. Veri toplama araçları olarak öğretmen gözlemleri, öğrenci ürünleri ve uygulanan anketlerden yararlanılmış, elde edilen veriler nitel ve nicel açıdan değerlendirilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, öğrencilerin matematiğe yönelik ilgilerinde belirgin bir artış gözlenmiştir. Özellikle Wordwall oyunları sayesinde öğrenciler matematik konularını eğlenceli bir şekilde tekrar etme fırsatı bulmuş, GeoGebra uygulamaları ile geometri konularını daha kolay anlamış, Scratch etkinlikleri ile algoritmik düşünme becerileri gelişmiş, Mathigon sayesinde soyut kavramları görselleştirmiş ve Canva ile de öğrendiklerini afiş ve dijital tasarımlar hâline getirmiştir. Bu süreç, öğrencilerin problem çözme, iş birliği, sorumluluk alma ve estetik bakış açısı gibi becerilerini geliştirmiştir. Sonuç olarak, Web 2.0 araçlarının kırsal okullarda da etkili bir şekilde kullanılabileceği ortaya konmuştur. Bu araçların öğrencilerin matematiksel kavramları öğrenmelerine katkı sağladığı, aynı zamanda onların dijital okuryazarlık düzeylerini yükselttiği belirlenmiştir. Çalışma, eğitimde fırsat eşitliği bağlamında önemli bir örnek sunmakta ve kırsal öğrencilerin kentteki akranlarıyla benzer öğrenme deneyimleri yaşamasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca elde edilen sonuçlar, Yeni Türkiye Maarif Modeli'nin dijitalleşme ve beceri temelli öğrenme hedefleriyle uyumlu olup kırsal bölgelerde uygulanabilirliğini destekleyen güçlü bir uygulama örneği sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 Araçları, Matematik Eğitimi, Dijital Okuryazarlık, Kırsal Eğitim, Yeni Türkiye Maarif Modeli

⁷³ Öğretmen, Batman, zynpsevim@gmail.com

⁷⁴ Öğretmen, , vozgul@hotmail.com

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA STEM ALANLARI

Emel AYDIN⁷⁵,

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 2024 yılında güncellenen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli doğrultusunda hazırlanan Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda STEM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) alanlarının ne ölçüde yer bulunduğunu incelemektir. Araştırma, nitel yöntemlerden içerik analizi tekniğiyle yürütülmüştür. Veriler, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan güncel öğretim programı dokümanlarından elde edilmiştir. Analiz sürecinde önceden belirlenen STEM temaları esas alınarak programdaki kazanımlar ve açıklamalar sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, STEM alanlarının özellikle “Bilim, Teknoloji ve Sanat” öğrenme alanı çerçevesinde dolaylı olarak programa yansıtıldığını göstermektedir. Bazı kazanımların fen ve mühendislik disiplinleriyle ilişkilendirilebilir olduğu tespit edilmiş olmakla birlikte, STEM kavramının doğrudan ve açık bir şekilde vurgulanmadığı ancak farkındalık oluşturmaya yönelik öğrenme çıktılarının bulunduğu görülmüştür. Programın erken yaş grubuna yönelik olması, mühendislik ve teknoloji boyutlarının daha sınırlı ve yüzeysel ele alınmasına neden olduğu düşünülmektedir. Matematiksel becerileri ile ilgili doğrudan bir içeriğe rastlanmamıştır. Sonuç olarak, Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nda STEM alanlarına yönelik bir farkındalık oluşturulmaya çalışıldığı; ancak disiplinler arası entegrasyonun güçlendirilmesi gerektiği söylenebilir. Program, erken yaşta temel STEM becerilerinin kazandırılmasına yönelik bir zemin sunmakla birlikte, bu yaklaşımın daha yapılandırılmış ve bütüncül bir çerçevede ele alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırma kapsamında şu önerilerde bulunulmuştur: STEM alanlarını doğrudan içeren ve açık şekilde ifade edilen kazanımlara programda yer verilmelidir, öğretmenlerin STEM entegrasyonu konusundaki bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitimler yaygınlaştırılmalıdır; ders materyalleri STEM odaklı etkinliklerle desteklenmeli ve öğrencilerin aktif katılımını teşvik etmelidir, disiplinler arası öğrenme ortamları oluşturularak öğrencilerin erken yaşta problem çözme, eleştirel düşünme ve tasarım temelli düşünme becerileri geliştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Hayat Bilgisi, Stem, Öğretim Programı

⁷⁵ Dr., MEB Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, emelayofficial@gmail.com

GERİ DÖNÜŞÜMLE DÖNÜŞÜYORUM (MUZAFFER BARIŞYURT ÖRNEĞİ)**Menekşe SÖNMEZ⁷⁶,****ÖZET**

İlkokul, çoğu yaşam becerisinin ve alışkanlığının kazanılmasında temelini oluşturur. Bu düzeyde kazandırılacak bilgi, beceri ve yetenekler sonraki dönemlerde kalıcı olarak raporlamada değişikliklere dönüşebilir. Geri dönüşüm gerek Dünya gerekmediği için önemsemek. İlkokul düzeyinde özellikle hayat bilgileri bölümünde bu konu sık sık işlenmektedir. Geri dönüştürülecek parametreler ile boş harcanmaması ve yurdumuza ekonomik olarak yararları sürekli vurgulanmaktadır. Geri dönüştürülebilecek; Kağıt, plastik, cam, pet şişe gibi ürünler günlük hayatımızda her alanda ve sürekli olarak toplam puanların toplamı tanıtılmış, bu özellikler ile yenilenebilir ürün ve kayıt ile hem çevre kirliliğinin önüne geçilmeye hem de yaptırılarda hayal gücüyle yapılan çalışmalar yapılmıştır. Öğrencilerimizin sınıf düzeyine uygun olarak belirli zamanlar ev ve çevreden bulunan atık özellikleri getirilerek, sınıf ve okul gösterileri yapılmaktadır. Çevreyi koruyarak güzelleştirme çalışmaları ile bu alanda öğrenci ve velilerde kalıcı olarak oluşturulmaya yönelik çalışmalar yapılır. boşluklarda bu alanda meydana gelen değişiklikler ve değişiklikler gözlenmiş, velilerden okul dışı zamanlarında öğrenci davranışları gözlemlenmeleri istenilmiştir. Araştırma nitel araştırma - durum çalışması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Amaçlı grup grubu olarak Samsun ili, İlkadım İlçesi, Muzaffer Barışyurt İlkokulu veli ve kayıtlıdır. Elde edilen veriler ile önerilerde bulunabilirsiniz.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Geri Dönüşüm, İlkokul

⁷⁶ Öğretmen, Samsun Muzaffer Barışyurt İlkokulu, meneksesonmez74@gmail.com

BÜYÜK DUYGULAR OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLAR İÇİN DUYGU FARKINDALIĞI PROJESİ

Nezahat ÇELEM⁷⁷,

ÖZET

Okul öncesi dönem, çocukların bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerinin temellerinin atıldığı kritik bir dönemdir. Bu dönemde çocukların duygularını tanıması, ifade etmesi ve başkalarının duygularını anlaması onların sosyal uyumlarını artırır ve sağlıklı iletişim becerileri kazanmalarını sağlar. Bu bildiri, 'Büyük Duygular' isimli proje kapsamında okul öncesi çocuklarda duygu farkındalığını geliştirmeye yönelik etkinlikleri ve süreci ele almaktadır. Projede çocuk gelişimi öğrencilerinin aktif katılımıyla hem akademik hem de uygulamalı bir yaklaşım benimsenmiştir. Duygusal farkındalık, bireyin kendi duygularını tanıması ve başkalarının duygularını anlaması olarak tanımlanmaktadır (Denham, 1998). Özellikle okul öncesi dönemde bu becerilerin desteklenmesi, çocukların ilerleyen yaşamlarında özsaygı, empati, problem çözme ve sosyal uyum gibi temel becerilere sahip olmalarını kolaylaştırır (Özkan & Güngör, 2019). Literatürde, duygu eğitime yönelik etkinliklerin çocukların sosyal-duygusal gelişimlerini güçlendirdiği belirtilmektedir (Saarni, 1999). Bu projenin temel amacı, okul öncesi dönemdeki çocukların duygularını tanıyabilmesi, doğru şekilde ifade edebilmesi ve akranlarının duygularına duyarlılık geliştirebilmesini sağlamaktır. Ayrıca, çocuk gelişimi öğrencilerinin bu süreçte uygulamalı deneyim kazanması hedeflenmiştir. Proje, 5-6 yaş grubundaki çocuklarla yürütülmüş olup; Duygu kartları- Duygu kuklaları- Drama etkinlikleri- Masal ve hikâye anlatımı- Sanat etkinlikleri (resim, kolaj, oyun hamuru çalışmaları) gibi yöntemler kullanılmıştır. Etkinliklerde çocuk gelişimi öğrencileri rehber öğretmenlerle birlikte rol almış, çocuklarla birebir iletişim kurarak gözlem ve değerlendirme yapmıştır. Uygulama sonunda çocukların temel duyguları (mutluluk, üzüntü, öfke, korku, şaşkınlık) daha kolay tanıyabildiği, kendi duygularını sözel ya da görsel yollarla ifade edebildiği gözlemlenmiştir. Ayrıca çocukların empati becerilerinde artış, akran ilişkilerinde olumlu değişiklikler ve grup içi işbirliği davranışlarında gelişme kaydedilmiştir. Çocuk gelişimi öğrencileri ise teorik bilgilerini sahada uygulama fırsatı bulmuş, çocuklarla duygu eğitimi konusunda deneyim kazanmıştır. 'Büyük Duygular' projesi, okul öncesi çocukların duygusal farkındalıklarını güçlendirmede etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Projenin yaygınlaştırılması, farklı okul ve bölgelerde uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Duygu, İfade, Kart

⁷⁷ Öğretmen, Sinop Ayancık Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi, nezahatcelem@gmail.com

YAZAR-ÖĞRENCİ BULUŞMALARININ ÖĞRENCİLERİN EDEBİYATA YÖNELİMİNE ETKİSİ

Mahmut ÜNAL⁷⁸,

ÖZET

Bu çalışma, yazarların öğrencilerle doğrudan buluşmalarının, öğrencilerin edebiyata yönelik ilgilerini artırma ve yazınsal üretim motivasyonlarını geliştirme üzerindeki etkilerini incelemektedir. Edebiyat eğitiminin temel amacı, yalnızca bilgi aktarmak değil; öğrencilerin duygu dünyalarını, estetik algılarını ve düşünme becerilerini geliştirmektir. Ancak günümüzde dijital kültürün yaygınlaşması, hızlı tüketim alışkanlıkları ve öğrencilerin dikkat sürelerinin kısılması, edebiyatla kurulan bağı zayıflatmaktadır. Bu noktada, öğrencilerin edebiyatı “yaşayan bir olgu” olarak deneyimlemelerini sağlayan yazar-okur buluşmaları önemli bir eğitimsel araç olarak öne çıkmaktadır. Araştırmanın kuramsal temeli Rosenblatt’ın (2005) Okur Tepkisi Kuramı ve Vygotsky’nin (1978) sosyal etkileşim kuramına dayandırılmıştır. Rosenblatt’a göre okur, metinden anlam çıkarma sürecinde etkin bir özne konumundadır. Yazar ile gerçekleşen yüz yüze etkileşim, bu süreci zenginleştirmekte ve öğrencilerin metne yönelik kişisel tepkilerini güçlendirmektedir. Vygotsky’nin kuramı ise öğrenmenin sosyal bağlamda gerçekleştiğini vurgulayarak, yazarlardan gelen doğrudan deneyim aktarımının öğrenme sürecinde kalıcı etki yarattığını göstermektedir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmış; ortaöğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerle üç farklı yazar buluşması gerçekleştirilmiştir. Etkinlikler sonrasında öğrencilerden yazılı ve sözlü geri bildirimler toplanmış, veriler içerik analizi yoluyla değerlendirilmiştir. Bulgular, öğrencilerin büyük çoğunluğunun bu buluşmaların ardından kitap okuma isteklerinin arttığını, yazınsal üretim konusunda daha istekli hale geldiklerini ve edebiyatı daha erişilebilir bir alan olarak gördüklerini ortaya koymuştur. Ayrıca öğrenciler, yazarların yaşam öykülerinden ilham alarak kendi edebi kimliklerini keşfetmeye yönelik eğilim göstermiştir.

Bulgular: Öğrencilerin büyük çoğunluğu, yazarlarla tanıştıktan sonra kitap okuma isteklerinin arttığını belirtmiştir. Yazarların kişisel deneyimlerini paylaşması, edebiyatın “ulaşılmaz” bir alan olmadığı, herkesin kendini ifade edebileceği bir mecra olduğu düşüncesini pekiştirmiştir. Öğrencilerin yazmaya yönelme eğiliminde artış gözlenmiştir. Günlük tutma, kısa hikâye yazma gibi faaliyetlere katılım oranı yükselmiştir. Yazarlarla birebir iletişim kurmanın öğrencilerde özgüveni artırdığı ve edebi eserlerin daha derinlikli okunmasına katkı sağladığı belirlenmiştir.

Analiz sonucunda şu bulgulara ulaşılmıştır:

1. Okuma ilgisi: Öğrencilerin %72’si, yazarla buluşmanın ardından yeni kitaplar edinmeye istekli hale geldiklerini belirtmiştir.
2. Yazma motivasyonu: Öğrencilerin %58’i, kendi yazılarını (şiir, hikâye, deneme) üretmeye başladıklarını ifade etmiştir.

⁷⁸ Öğretmen, Samsun, mahmutunal42@hotmail.com

3. Algı değişimi: Öğrenciler, yazarların kişisel deneyimlerini dinledikten sonra edebiyatı daha ulaşılabilir ve insani bir uğraş olarak değerlendirmiştir.

4. Etkileşim: Soru-cevap bölümlerinde öğrencilerin aktif katılım sergilediği gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, yazar-okur buluşmaları, öğrencilerin edebiyata yönelik ilgilerini canlı tutan, okuma kültürünü güçlendiren ve yazılı anlatım becerilerini destekleyen etkili bir yöntem olarak değerlendirilmektedir. Bu buluşmaların eğitim kurumlarında düzenli hale getirilmesi, gençlerin edebiyatla kurdukları bağı kalıcı kılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat Eğitimi, Yazar-Okur Buluşması, Okuma Kültürü, Yazma Motivasyonu

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KÜLTÜREL AKTARIMIN BİR ARACI OLARAK YAŞLILARIN ROLÜ

Ayşe GÜL⁷⁹,

ÖZET

Kültür, toplumların ortak değerler, inançlar, gelenekler ve yaşam biçimleri toplamıdır. Bu kültürel mirasın kuşaktan kuşağa aktarılması, toplumsal sürekliliğin en önemli boyutlarından birini oluşturur. Erken çocukluk dönemi, bireyin kişilik yapısının şekillendiği, dil gelişiminin en hızlı olduğu ve temel değerlerin öğrenildiği kritik bir süreçtir. Bu nedenle okul öncesi eğitimde kültürel aktarım, yalnızca akademik becerilerin kazandırılmasıyla sınırlı kalmayıp; kimlik, aidiyet ve toplumsal bilinç açısından da hayati bir öneme sahiptir.

Şehrimizin yaşlı bireyleri, sahip oldukları bilgi, deneyim ve yaşam öyküleriyle kültürümüzün taşıyıcıları konumundadır. Onların çocuklarla kuracağı doğrudan etkileşim, kültürel belleğin canlı kalmasına ve küçük yaşta kültürel farkındalık oluşmasına katkı sağlamaktadır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Şehrimizdeki bazı anaokullarında düzenlenen Elazığ'ın Çınarları Tarihin Tanıkları adlı projemizin içerisinde “Ninemden Masallar”, “Dedemle Oyunlar” ve “Geçmişten Günümüze Gelenekler” gibi etkinlikler düzenlenmiştir. Öğretmenler, veliler ve etkinliklere katılan yaşlı bireylerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca çocukların etkinlikler sırasında gösterdikleri tepkiler, dil ve sosyal gelişim süreçleri alan notlarıyla kayıt altına alınmıştır.

1. Masal ve Hikâye AnlatımıYaşlı bireylerin çocuklara aktardığı masallar, hikâyeler ve halk anlatıları; çocukların dil gelişimini desteklemiş, hayal gücünü zenginleştirmiş ve kültürel sembollerin erken yaşta öğrenilmesine katkı sağlamıştır. Özellikle yöresel masalların çocuklar tarafından ilgiyle dinlendiği gözlenmiştir.
2. OyunlarYaşlılarımızla beraber oynanan oyunlar, çocukların sosyal etkileşimlerini artırmış, işbirliği ve kurallara uyum becerilerini geliştirmiştir. Bu oyunların aynı zamanda fiziksel gelişime de katkı sağladığı görülmüştür.
3. Değer AktarımıYaşlıların yaşam deneyimlerinden yola çıkarak anlattıkları hikâyeler; sabır, saygı, yardımlaşma ve paylaşma gibi temel değerlerin aktarımında etkili olmuştur. Çocukların bu değerleri günlük yaşam pratiklerine yansıttığı öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.
4. Kuşaklar Arası Bağ ve AidiyetEtkinlikler sırasında çocukların yaşlılarla güçlü duygusal bağ kurduğu, onlara sevgi ve güvenle yaklaştığı gözlenmiştir. Bu durum, çocuklarda toplumsal aidiyet ve kuşaklar arası saygı bilincini güçlendirmiştir.

Elde edilen bulgular, ulusal ve uluslararası literatürde yer alan araştırmalarla örtüşmektedir. Okul öncesi dönemde yaşlı bireylerin eğitime dahil edilmesi, çocukların kültürel kimlik kazanımını desteklediği gibi, yaşlı bireylerin toplumsal hayata aktif katılımını da artırmaktadır. Ayrıca bu

⁷⁹ Öğretmen, Elazığ, aysegul23e@gmail.com

uygulama, yaşı bireylerde toplumsal fayda duygusunu güçlendirerek psikososyal iyilik hâlini olumlu yönde etkilemektedir.

Sonuç olarak, okul öncesi dönemde yaşı bireylerin çocuklarla etkileşimi, kültürel mirasın korunmasında ve kuşaklar arası bağların güçlendirilmesinde önemli bir fırsattır. Bu süreç, yalnızca çocukların gelişimine katkı sunmakla kalmayıp, yaşlıların da toplumsal yaşama etkin bir şekilde katılımını desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Kültürel Aktarım, Yaşı Bireyler, Kuşaklar Arası İletişim

DİJİTAL ÇAĞDA ÖĞRENCİLERİN DİKKAT SÜRELERİ VE ÖĞRENMEYE ETKİLERİ

Çağlar ÇİFTÇİ⁸⁰,

ÖZET

Günümüz eğitim ortamı, dijital teknolojilerin hızlı gelişimiyle birlikte köklü bir dönüşüm yaşamaktadır. Akıllı telefonlar, sosyal medya, çevrim içi oyunlar ve sürekli uyarıcıya maruz bırakılan öğrenciler, dikkat sürelerinde önemli değişimler göstermektedir. Bu çalışma, dijital çağda öğrencilerin dikkat sürelerindeki kısalmanın öğrenme süreçlerine olan etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma kapsamında yapılan literatür incelemesi, öğrencilerin geleneksel sınıf ortamlarında uzun süreli odaklanmakta zorlandıklarını, kısa süreli dikkat odaklarının ise dijital araçlarla daha uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle ilkokul ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin derslere ilgilerinin azaldığı, sık sık dikkat dağınıklığı yaşadıkları ve bu durumun akademik başarılarını olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Bununla birlikte, doğru tasarlanmış dijital öğrenme araçları ve etkileşimli materyallerin dikkat sürelerini desteklediği ve öğrenmeye olumlu katkı sunduğu gözlemlenmektedir.

Çalışma sonuçları, öğretmenlerin ve eğitim yöneticilerinin dijital çağın getirdiği dikkat sorunlarını dikkate alarak yeni öğretim yöntemleri geliştirmesi gerektiğini göstermektedir. Özellikle mikro öğrenme teknikleri, oyun tabanlı öğrenme ve kısa süreli etkileşimli içerikler öğrencilerin dikkat sürelerine uygun pedagojik yaklaşımlar olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin ekran sürelerinin bilinçli şekilde sınırlandırılması ve dijital farkındalık eğitimlerinin verilmesi, öğrenme sürecinin daha verimli hale gelmesine katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak, dijital çağın öğrenciler üzerinde oluşturduğu dikkat değişimleri hem bir tehdit hem de bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Eğitimcilerin bu değişime uygun stratejiler geliştirmesi, geleceğin öğrenme modelleri için kritik önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Çağ, Dikkat Süresi, Öğrenci Motivasyonu, Öğrenme, Eğitim Teknolojileri, Mikro Öğrenme

⁸⁰ Öğretmen, Süleyman Çevik Ortaokulu Menderes, caglarciftci1@gmail.com

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DÖNÜŞÜM: OYUN, DİJİTAL DENGİ VE AİLE İŞBİRLİĞİ İLE GELECEĞİ İNŞA ETME

Nihal ALBAYRAK⁸¹,

ÖZET

Bu bildiri, Ulusal Eğitimde Dönüşüm Formu (UEDFOR) kapsamında, erken çocukluk eğitiminin (ECE) Türkiye'nin eğitim dönüşümündeki kritik rolünü ele almayı amaçlamaktadır. Erken çocukluk dönemi, çocuğun bilişsel, sosyal-duygusal, fiziksel ve dil gelişiminin en hızlı olduğu ve yaşam boyu öğrenmenin temellerinin atıldığı bir süreçtir. Ancak, mevcut uygulamalar çoğunlukla akademik becerilerin erken kazandırılmasına odaklanmakta, çocuğun bütüncül gelişimini ve oyunun gücünü göz ardı edebilmektedir.

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden derleme tekniği ile hazırlanmış olup, erken çocukluk eğitiminde küresel eğilimler ve ulusal ihtiyaçlar analiz edilmiştir. Araştırmanın bulguları, dönüşüm için üç temel eksen önermektedir: Birincisi, çocuğun doğal öğrenme aracı olan oyunun, müfredatın merkezine yerleştirildiği, keşfe dayalı ve çocuk odaklı bir pedagojik yaklaşımın benimsenmesidir. İkincisi, dijital çağın gereklilikleri ile uyumlu, ekran bağımlılığından uzak, dijital okuryazarlık becerilerini destekleyen dengeli bir öğrenme ortamının tasarlanmasıdır. Üçüncü ve en kritik eksen ise, eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak aile katılımının ve toplum temelli uygulamaların güçlendirilmesidir.

Sonuç olarak, kaliteli ve erişilebilir bir erken çocukluk eğitimi, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasındaki en güçlü dengeleyicidir. Bu bildiri, politika yapıcılara, erken yıllara yapılan yatırımın uzun vadeli toplumsal ve ekonomik getirisine dair kanıtlar sunarak, okul öncesi eğitimin kapsayıcılığını ve niteliğini artırmaya yönelik somut stratejiler önermektedir. Eğitimde dönüşüm, en güçlü temellerini erken çocuklukta atmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erken Çocukluk Eğitimi, Oyun Tabanlı Öğrenme, Bütünleşik Gelişim, Dijital Okuryazarlık, Aile Katılımı

⁸¹ Öğretmen, Çileme İlkokulu Menderes, niha1210@gmail.com

KAPSAYICI EĞİTİMİN ÖZEL GEREKSİNİMLİ BİREYL

Özlem BAKBAKM⁸²,

ÖZET

Eğitim, bireylerin toplumsal yaşama katılımı, kimlik geliştirmesi ve yaşam boyu öğrenme becerileri kazanması açısından temel bir haktır. Bu bağlamda kapsayıcı eğitim, farklı bireysel özelliklere ve öğrenme ihtiyaçlarına sahip tüm öğrencilerin aynı eğitim ortamında, eşit fırsatlarla öğrenme sürecine katılmasını amaçlamaktadır. Özellikle özel gereksinimli bireyler için kapsayıcı eğitim, yalnızca akademik başarıyı değil; sosyal uyumu, özgüveni, iletişim becerilerini ve toplumsal katılımı da destekleyen kritik bir yaklaşımdır.

Literatür incelemeleri, kapsayıcı eğitimin özel gereksinimli bireylerin eğitimde ayrımcılığa uğramalarını önlediğini, akran etkileşimlerini artırdığını ve öğrenme süreçlerini zenginleştirdiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, kapsayıcı sınıf ortamlarında diğer öğrenciler de empati, hoşgörü ve farklılıklara saygı gibi değerleri daha etkin biçimde geliştirmektedir. Bununla birlikte, öğretmenlerin kapsayıcı eğitim uygulamaları konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları, fiziki altyapının iyileştirilmesi ve aile-okul iş birliğinin güçlendirilmesi sürecin başarısı için vazgeçilmezdir.

Sonuç olarak, kapsayıcı eğitim yalnızca özel gereksinimli bireyler için değil, tüm öğrenciler için daha adil, eşitlikçi ve zenginleştirici bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Bu yaklaşım, toplumsal bütünleşmenin ve fırsat eşitliğinin sağlanmasında önemli bir araç olarak görülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı Eğitim, Özel Gereksinimli Bireyler, Eğitimde Fırsat Eşitliği, Sosyal Uyum, Öğrenci Katılımı

⁸² Öğretmen, Çileme İlkokulu Menderes, miss_275@hotmail.com

OKUL ÖNCESİNDE MASALLARLA BİLİMSEL DÜŞÜNME

Ayşenur BABAYİĞİT⁸³,

ÖZET

Okul öncesi dönemde çocukların bilimsel düşünme becerilerini geliştirmek, merak duygularını canlı tutmak ve problem çözme yeteneklerini desteklemek için yaratıcı yöntemlere ihtiyaç vardır. Masallar, çocukların hayal gücünü besleyen güçlü bir araçtır. Bu çalışmada masallar bilimsel etkinliklerle bütünleştirilerek çocuklarda sorgulama, tahmin etme ve gözlem yapma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Uygulama sürecinde dört etkinlik planlanmıştır. “Rapunzel’in Saçları Güçlü mü?” etkinliğinde ipler ve ağırlıklarla saçların köprü olup olamayacağı test edilmiştir. “Külkedisi’nin Balkabağı Arabası” adlı çalışmada farklı büyüklükte balkabakları ve tekerleklerle hareket denemeleri yapılmıştır. “Kırmızı Başlıklı Kız Ormanda Nasıl Yol Bulur?” etkinliğinde çocuklar basit harita ve yön kavramlarını deneyimlemiştir. “Pamuk Prenses ve Zehirli Elma” etkinliğinde ise elmalar üzerine doğal ve yapay boyalarla kimyasal değişimler gözlenmiştir.

Çocukların bilimsel süreç becerilerini değerlendirmek için literatürde yer alan Okul Öncesi Bilimsel Süreç Becerileri Ölçeği temel alınarak uyarlanmış bir gözlem formu kullanılmıştır. Ölçüm sonuçlarına göre, çocukların tahmin etme becerileri %35’ten %68’e, gözlem yapma becerileri %42’den %74’e, sonuç çıkarma becerileri %30’dan %65’e yükselmiştir. Bu gelişim, masal tabanlı etkinliklerin çocukların bilimsel düşünme süreçlerini önemli ölçüde desteklediğini göstermektedir.

Sınırlılıklar arasında uygulamanın kısa süreli olması ve bazı materyallere erişim güçlükleri yer almaktadır. Gelecekte farklı masalların dahil edilmesi, daha uzun süreli uygulamalar yapılması ve aile katılımının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Masal, Bilimsel Düşünme, Gözlem Formu

⁸³ Öğretmen, Karatay Fevzi Çakmak Anaokulu, anurbabayigit@gmail.com

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL ARAÇLARIN ROLÜ: TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ BAĞLAMINDA BİR DEĞERLENDİRME

Cennet KAYA⁸⁴,

ÖZET

Dil, insanlar arası iletişimin en temel aracıdır ve bireyler, doğdukları andan itibaren kendilerini ifade etmek için farklı iletişim yollarına başvurmaktadırlar. Ancak günümüzde yabancı dil öğretiminde yıllardır süren çabalara rağmen öğrencilerin dili aktif olarak kullanmada yeterli başarıyı elde edememeleri önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durumun altında bireysel öğrenme farklılıkları, öğrenme tercihleri ve geleneksel yöntemlerin sınırlılıkları yatmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, yabancı dil öğretiminde yaşanan zorluklara dijital araçlar yoluyla çözüm önerileri sunmak ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde bu araçların öğretim süreçlerine katkılarını değerlendirmektir. Araştırmanın yöntemi, nitel bir çerçevede yürütülmüş ve geniş bir literatür taramasına dayandırılmıştır. Çalışmada, farklı dijital uygulamalar ve platformların dil öğretiminde nasıl kullanılabileceği, öğrenenlerin motivasyonuna ve öğrenme çıktılarının kalitesine etkisi incelenmiştir. Elde edilen bulgular, dijital araçların öğrenme süreçlerinde kişiselleştirilmiş deneyimler sunduğunu, anında geri bildirim sağlayarak öğrenmeyi hızlandırdığını, oyunsallaştırma sayesinde motivasyonu artırdığını ve kültürel kaynaklara erişimi kolaylaştırarak öğrenenlerin farkındalıklarını genişlettiğini göstermektedir. Ayrıca çevrimiçi kütüphaneler, multimedya arşivleri ve sanal kültürel alışveriş ortamları, öğrencilerin farklı bağlamlarda dil becerilerini geliştirmelerine olanak tanımaktadır. Bunun yanında dijital araçlar, işbirliğine dayalı öğrenme fırsatları sunarak farklı coğrafyalardan bireylerin bir araya gelip iletişim kurmasını mümkün kılmakta, böylece dil öğrenimini sosyal ve kültürel açıdan da zenginleştirmektedir. Sonuç olarak, dijital araçların yabancı dil öğretimine entegrasyonunun geleneksel yöntemlerin sınırlılıklarını aşarak öğrenmeyi daha dinamik, kapsayıcı ve esnek hale getirdiği; fakat aynı zamanda teknolojiye erişim farklılıkları, öğretmenlerin dijital pedagojik yeterlikleri ve dijital içeriklerin kalite güvencesi gibi sınırlılıkların dikkate alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan öneriler, öğretmenlerin dijital pedagojik yeterliklerinin artırılmasına yönelik sürekli mesleki gelişim programları, nitelikli dijital içeriklerin geliştirilmesi ve kalite denetiminin sağlanması, sosyoekonomik farklılıklardan doğan fırsat eşitsizliklerini azaltacak eğitim politikalarının uygulanması ve çevrimiçi işbirlikçi öğrenme etkinliklerinin yaygınlaştırılması yer almaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, bu bağlamda dijital araçların dil öğretiminde etkin biçimde kullanılmasına olanak tanıyarak öğrenenlere daha erişilebilir, motive edici ve sürdürülebilir öğrenme ortamları sunmaktadır. Sonuç olarak, yabancı dil öğretiminde dijital araçların entegrasyonu, iletişim becerilerini güçlendiren, öğrenmeyi kültürel boyutla zenginleştiren ve öğrencilerin özgüvenle dil yeterliliğine ulaşmasını kolaylaştıran dönüştürücü bir süreç olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil Öğrenimi, Dijital Araçlar, Yabancı Dil Eğitimi, Öğrenme Farklılıkları, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

⁸⁴ Öğretmen, Afyonkarahisar, cennetkara@hotmail.com

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE AİLE KATILIMLI ÇEVRE FARKINDALIĞI ATÖLYELERİ

Songül KARADAĞ İNAN⁸⁵,

ÖZET

Okul öncesi dönemde çevre bilincinin kazandırılması, çocukların sürdürülebilir yaşam sürdürebilmeleri açısından büyük önem vereceği. Bu yapılabilir, aile değişimini merkeze alan atölye çalışmaları yoluyla çocuklarda çevre bilincinin arttırılması sağlanır. Uygulamalar kapsamında “Atık Avcıları” adlı ayırıştırma oyunu, “Yeşeren Eller” isimli tohum ekim atölyesi, “Geri Dönüşüm Sanatçıları” ödüllü sanat etkinliği ve “Doğa Dedektifleri” yürüyüşleri gerçekleştirilmiştir.

Uygulamanın etkililiğini belirlemek amacıyla donanımlar tarafından hazırlanan gözlem formülü kullanılmıştır. Formda çocuklara yönelik tutumları, geri dönüşüm ve doğa ile ilgili kavram bilgileri değerlendirilmektedir. Ayrıca ailelerin katılım düzeyi ve ev ortamına yansıyan çevre de gözlem raporlarıyla kayıt altına alınmıştır.

Çalışmanın sonunda elde edilen verilerde, çocukların çevresel bölgelerinde belirgin bir artış olduğu görüldü. Örneğin, uygulama öncesinde çocuklar yalnızca %28'i attıkları doğru şekilde ayırabilirken, uygulama sonrasında bu oran %76'ya yükselmiştir. “Yeşeren Eller” atölyesinde tohum ekiminde doğru basamakları takip eden çocuk oranı %35'ten %81'e çıktı. Ailelerin %64'ü evde çocuklarıyla birlikte geri dönüşüm uygulamalarına kaydolduklarını belirtti.

Bununla birlikte süre sınırlılığı ve bazı ailelerin düzenli katılımının sağlanamamasının sınırlanmalıkları oluşturulmuştur. Özellikle yoğun iş temposu nedeniyle düzeninin bozulduğu gözlenmiştir.

Sonuç olarak, ailelerin çoğaltılmasıyla çevre odaklı atölyeler, okul öncesi dönemdeki çocukların çevre bilincinin geliştirilmesinde etkili bir yöntem. Çocukların hem sağlıklı hem de duygusal gelişimlerine katkı sağlayan bu çalışmaları, aynı zamanda velilerin de çevre konusunda bilinçlenmesine olanak tanımaktadır. Gelecekte daha uzun süreli ve farklı mevsimlerde tekrarlanan daha kapsamlı sonuçlar ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Aile Katılımı, Çevre Farkındalığı, Atölye, Sürdürülebilirlik

⁸⁵ Öğretmen, Karatay Fevzi Çakmak Anaokulu, songulkaradaginan@gmail.com

ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL İMAJ ALGILARININ İNCELENMESİ: KARABÜK İLİ ÖRNEĞİ

Nefise VARGELOĞLU⁸⁶,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Anadolu liselerinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel imaj algılarını incelemektir. Çalışmada örgütsel imaj; hizmet kalitesi, yönetim kalitesi, finansal sağlamlık, çalışma ortamı, toplumsal sorumluluk, duygusal çekicilik ve kurumsal etik olmak üzere yedi boyutta ele alınmıştır. Araştırmanın evrenini Karabük ilinde görev yapan 408 öğretmen, örneklemini ise evrenin %93,38'ini oluşturan 381 öğretmen teşkil etmiştir. Veriler Gürbüz (2008) tarafından geliştirilen “Örgütsel İmaj Algısı Ölçeği” aracılığıyla toplanmış; SPSS programı kullanılarak t-testi, ANOVA ve LSD testleri ile analiz edilmiştir.

Elde edilen bulgular, öğretmenlerin örgütsel imaj algılarının genel olarak olumlu ve yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir ($\bar{x}=4,08$). Alt boyutlar arasında en yüksek ortalama “kurumsal etik” ($\bar{x}=4,24$), en düşük ortalama ise “finansal sağlamlık” ($\bar{x}=3,87$) boyutunda ortaya çıkmıştır. Cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Buna karşın, okulda çalışma süresi, branş, hizmet yılı ve kuşak değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Özellikle 1-5 yıl arası görev yapan öğretmenlerin yönetim kalitesine ilişkin algılarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, Y kuşağı öğretmenlerin imaj algıları genel olarak daha olumlu iken, Bebek Patlaması kuşağındaki öğretmenlerin algıları daha düşük düzeyde bulunmuştur. Bu durum, kuşaklar arası beklenti ve iş doyumu farklılıklarıyla ilişkilendirilmiştir.

Sonuçlar, Anadolu liselerinde görev yapan öğretmenlerin örgütsel imaj algılarının olumlu bir düzeyde olduğunu, bu algının ise kurumların dış çevreye yönelik görünürlüğünü ve güvenilirliğini artırdığını göstermektedir. Bununla birlikte, finansal sağlamlık boyutunda düşük algının dikkat çekici olduğu söylenebilir. Çalışma, eğitim kurumlarında imaj yönetiminin yalnızca dış paydaşlara yönelik değil, aynı zamanda iç paydaşların algılarını güçlendirecek şekilde planlanması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kurumların özellikle finansal güvenilirlik alanında iyileştirme sağlamaları, kuşak farklılıklarını dikkate alan yönetim anlayışı geliştirmeleri ve öğretmenlerin memnuniyetini artırmaya yönelik politikalar benimsemeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Örgütsel İmaj, Algı

⁸⁶ , Ordu İl Milli Eğitim Müdürlüğü, nefise_vargeloglu@hotmail.com

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ'NE İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENİ GÖRÜŞLERİ

Ömercan ŞENTÜRK⁸⁷,

ÖZET

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ortak metninde “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin nihai hedefi, yetkin ve erdemli insanlar yetiştirmektir. Yetkinlik ve erdem, birbirini tamamlayan iki önemli değerdir. Yetkinlik, belli bir alanda gerekli olan bilgi ve becerilere sahip olmayı ifade ederken erdem, ruhsal olgunluğu başka bir ifadeyle ahlaken övülen meziyetleri kapsar. Yetkinlik ve erdemin merkezde olduğu öğrenci profilinde öğrencilerin bilgi, beceri, eğilim ve değerleri göz önünde bulundurulmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli “Bilgi, beceri, eğilim ve değerlere sahip yetkin ve erdemli insanı hedefleyen bir eğitim yaklaşımı olarak kavramsallaştırılan “maarif yaklaşımımızın” somut tezahürleri olan öğretim programlarımız; insanın bütün yönleriyle gelişimini esas alır. Programlarda bilgi, beceri, eğilim ve değerler; yetenek, ilgi, ihtiyaç ve bireysel farklılıklarla güçlendirilerek ele alınır. Programların teknik açıdan gerektiğinde yenilenen, güncellenen, sadeleşen bir esnekliğe sahip olması ve aynı zamanda millî, manevi ve insani değerlerimiz istikametinde hayata geçirilmesi amaçlanmıştır.” İfadeleri yer almaktadır. Programın bu yaklaşım ve felsefesinden yola çıkarak bu araştırmanın amacı Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesidir. Nitel araştırma yönteminin tercih edildiği bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ordu ili Altınordu ilçesinde görev yapan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre katılımcı öğretmenlerden 16 tanesinin programı birebir uygulamıştır. Katılımcı tüm öğretmenler programdaki yenilikçi yaklaşımları beğendiğini, 20 öğretmenden 13 tanesi programlar arası karşılaştırmayı yorumlayabildiği, 17 öğretmenin programın faydasının çok yüksek olacağına inandığı görülmüştür. Araştırmanın sonucunda sınıf öğretmenlerinin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne yönelik olumlu tutum içinde olduğu, programı işlevsel bulduğu, önceki programlar ile bu program arasındaki farklılıkları yorumlayabildikleri, programı sahada etkin uygulanabildiğini, eğitime katkısının iyi olacağını söyledikleri tespit edilmiştir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ni tanıtan daha çok hizmet içi eğitim düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Sınıf Öğretmeni, İlkokul

⁸⁷ Öğretmen, Ordu Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu, omercansenturk3@gmail.com

YANILGIDAN DOĞRU BİLGİYE

Kadir OKUYUCU⁸⁸,

ÖZET

Giriş:Fen bilimleri öğretiminde öğrencilerin karşılaştığı en önemli sorunlardan biri kavram yanlışlarıdır. Kavram yanlışlığı, öğrencinin bilimsel olarak yanlış olan fakat kendince tutarlı bir açıklamaya dayandığı kalıcı düşüncelerdir. Bu yanlışlar, derslerde yalnızca sözlü anlatımla kolayca ortadan kaldırılamaz ve öğrenmenin kalıcılığını olumsuz etkiler.Araştırmalar, Fen bilimleri dersinde öğrencilerde çok sayıda kavram yanlışlığı bulunduğunu göstermektedir. Örneğin:Mevsimler Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığından dolayı oluşur.Ağır cisimler hafif cisimlerden daha hızlı düşer.İsı ve sıcaklık aynı kavramlardır.Bu yanlışları gidermek için uygulanan yöntemlerden etkinlik temelli öğrenme yöntemi seçilmiştir.

Etkinlik temelli öğrenme: Öğrencilerin aktif olarak gözlem yapması, veri toplaması ve sonuç çıkarmasıyla kavram yanlışlarını fark edip düzeltmesidir.Kavram yanlışlarının kalıcı olarak giderilmesi, öğrencinin kendi gözlemi ve deneyiminden elde ettiği kanıtlarla çok daha güçlü hale gelir.Bu projede özellikle 8. sınıf Mevsimler ve İklim ünitesi kapsamında yer alan "Mevsimler Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığından kaynaklanır" kavram yanlışlığı ele alınacaktır. Öğrencilere bu kavram yanlışlığını gidermek için etkinlik temelli öğrenme yöntemi ile hazırlanmış bir deney uygulanacak ve bu yöntem, düz anlatım yöntemi ile karşılaştırılacaktır.

Amaçlar:Öğrencilerin "mevsimler Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığından kaynaklanır" yanlışlığını fark etmelerini sağlamak.Etkinlik temelli öğrenmenin, düz anlatım yöntemine göre kavram yanlışlarını gidermedeki etkisini karşılaştırmak.Öğrencilerin bilimsel düşünme, gözlem yapma, veri toplama ve yorumlama becerilerini geliştirmek.Fen bilimleri öğretiminde kalıcı öğrenmeyi destekleyen yöntemleri önermek.

Yöntem:İki farklı 8. sınıf şubesinden yaklaşık 25'er öğrenci seçilecektir.Kontrol Grubu:Konu öğretmeni tarafından klasik düz anlatım yöntemiyle işlenecektir. Öğretmen tahtada Dünya'nın eksen eğikliğini çizerek mevsimlerin oluşumunu açıklayacaktır.Deney Grubu: Daha önce tasarlanan etkinlik temelli deney uygulanacaktır. Öğrenciler Dünya maketi ve ışık kaynağıyla eksen eğikliğinin mevsimleri oluşturduğunu gözlemleyecek, ölçümler yapacak ve sonuçları tartışacaktır.Öğrencilerin ön bilgilerini ölçmek için ön-test (10 soru).Uygulama sonrası kavram yanlışlarının giderilme düzeyini görmek için son-test (20 soru).Testler çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorulardan oluşacaktır.Ön-test ve son-test sonuçları karşılaştırılacak, iki grup arasında başarı farkı istatistiksel olarak incelenecektir.

Sonuç.:Elde edilen bulgulara göre, etkinlik temelli öğrenme yöntemiyle ders işleyen deney grubundaki öğrenciler kavram yanlışlığını büyük ölçüde terk etmiş ve mevsimlerin oluşumunu eksen eğikliği ve Güneş ışınlarının geliş açısıyla açıklayabilmiştir. Öğrenciler, kendi gözlemleri ve ölçümleri sonucunda yanlışlarını fark etmişlerdir.

⁸⁸ Öğretmen, Erfelek Yunus Emre Ortaokulu, kadirokuyucu@hotmail.com

Kontrol grubunda ise, düz anlatım yöntemiyle konu işlendiğinde kavram yanlışısının kısmen devam ettiği, bazı öğrencilerin bilgiyi ezberledikleri fakat kavramsal düzeyde tam anlamıyla içselleştiremedikleri gözlemlenmiştir. Bu durum, kavram yanlışlarının yalnızca sözlü anlatım yoluyla kolayca giderilemediğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik Temelli Öğrenme, Kavram Yanlışları

AVUSTRALYA VE SİNGAPUR'DA OKUL YÖNETİCİSİ YETERLİK STANDARTLARININ LİDERLİK BOYUTUNA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Zeynep AKYÜZ⁸⁹, Sait AKBAŞLI⁹⁰,

ÖZET

Dünyada eğitim sistemleri sıralamalarında başarılı bulunan ülkelerin ekonomik gelişmeleri eğitim sistemlerindeki öğretmen ve okul yöneticisi yeterlik standartlarının uygulanmasına bağlı olarak yükselmektedir. Eğitim liderleri, vizyon belirleme ve bu yönde insan kaynaklarını geliştirme amacıyla zamana, güvene ve desteğe ihtiyaç duyan değişim temsilcileridir (Unesco, 2024).

Araştırma Avustralya ve Singapur'da okul yöneticileri yeterlik standartlarının liderlik boyutuyla incelenmesini ve karşılaştırılmasını amaçlamaktadır. Araştırma, karşılaştırmaya dayalı tarama modelinde olup betimsel bir çalışmadır. Veri toplama tekniği olarak doküman taraması yapılmıştır. Bu kapsamda iki ülkenin okul yöneticileri yeterlik standartları incelenmiş, bu ülkelerin başarılı olmasını sağlayan okul liderleri yeterlikleri analitik yöntemle analiz edilmeye çalışılmıştır. Ülkeler arasında somut bir karşılaştırma yapabilmek ve geçerli bir zemin oluşturmak üzere, liderlik türleri, verilen liderlik eğitimleri ve okul yöneticileri standartlarının izlenme ve değerlendirilmesi bakımından karşılaştırmalar yapılmıştır.

Araştırma bulgularına bakıldığında, Avustralya okul müdürleri için Okul Müdürleri Mesleki Standardı ve Liderlik Profilleri (APSP) yeterlik belgesi açıklamıştır. Bu belgedeki standartların özünü liderlik boyutu oluşturmaktadır. Belgeye göre liderlik, bağlam odaklı, öğrenme merkezli ve Avustralya'daki okulların çeşitliliğine duyarlı olmalı, etkili liderlik, dağıtılmış ve iş birliğine dayalı olarak yapılır. Okul yöneticisi mesleki standartları beş temel mesleki uygulama aracılığıyla uygulamaya geçirilen üç liderlik gereksinimi üzerine oluşturulmuştur (AITLS, 2019). Singapur ise okul yöneticisi yeterlikleri için sürekli bir liderlik geliştirme sürecine yatırım yapmaktadır. Singapur Milli Eğitim Bakanlığı (MOE) Okul Müdürleri Liderlik Yeterlilikleri (LCP) çerçevesini benimsemektedir. Singapur'da okul müdürlerinin rolü Etik, Eğitim Lideri, Değişim ve Ağ Lideri olmak üzere altı boyutta belirtilebilir.

Araştırma sonucunda Avustralya'da okul yöneticisi mesleki standartları, okul yöneticisinin öğrencinin öğrenmesini geliştiren ve mükemmel öğretim uygulamalarını destekleyen liderlik uygulamaları olarak görülmektedir. Singapur'da okul yöneticisinin yeterlikleri bağlamında liderlik eğitimleri oldukça bilimsel ve etkin programa dayalı, NIE (National Institute of Education) ve Milli Eğitim Bakanlığı (MOE) işbirliği içerisinde, eğitimsel liderliğin ön planda olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırma sonucunda şu öneriler sunulmuştur: Türkiye'de okul yöneticisi yeterlikleri, uluslararası sınavlarda başarı gösteren Avustralya ve Singapur ülkeleri yeterlikleri örnek alınarak ayrıntılı olarak hazırlanmalı, uygulamaya geçirilmelidir. Bilimsel içerik ve uygulama ağırlıklı yönetici eğitimleri, ilgili kuruluşların işbirliği halinde verilmeli, yeterliklerin kazanılması ve sürekliliğinin sağlanması için yeterliklerin izleme ve değerlendirilmesi yapılmalı, performans değerlendirmesi uygulaması yerine

⁸⁹ Dr., MEB Milli Eğitim Akademisi, zaakyuzz@gmail.com

⁹⁰ Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, sakbasli@gmail.com

getirilmelidir. Bu konuda henüz kurulmuş olan Milli Eğitim Akademisi Türkiye’de eğitim liderliğinin geliştirilmesi için önemli bir fırsat olarak görülmeli, kurumun bu yönde gelişimi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Okul Liderliği, Yönetici Yeterlikleri, Liderlik Standartları, Eğitim Liderliği

GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARINDA DA VARIM

İmraniye DEMİR KARAKOÇ⁹¹,

ÖZET

Oyun, çocukların mutlu ve sağlıklı gelişiminde temel bir rol oynar. Sadece bireysel değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel gelişimi de destekler. Oyun yoluyla çocuklar; toplumun değerlerini, normlarını ve kültürel mirasını öğrenir, keşfeder ve geleceğe taşırlar. Geleneksel oyunların bu süreçteki yeri büyüktür. Bu oyunlar, geçmişin kültürel belleğini bugünün çocuklarına aktararak toplumsal bağları güçlendirir.

Projemizin amacı, öğrencilerin geleneksel oyunları tanıması, bu oyunları oynarken gerekli sosyal ve duygusal becerileri geliştirmesi ve süreci dijital araçlarla destekleyerek kalıcı ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sunmaktır. Web 2.0 araçlarıyla oyun süreci daha etkili ve etkileşimli hale getirilmiştir.

Çocuklar bu süreçte sadece oyun oynamakla kalmamış, aynı zamanda kendilerini ve çevrelerini daha iyi tanıma fırsatı bulmuşlardır. Bu da onların bireysel kontrol algılarını geliştirerek kaygı düzeylerini azaltmış, öz güvenlerini artırmıştır. Saygı, iş birliği, yardımlaşma gibi sosyal beceriler kazanarak sağlıklı bir zihin ve beden yapısına sahip bireyler olma yolunda önemli adımlar atmışlardır.

Proje kapsamında öğrencilere ip atlama, yakan top, aç kapıyı bezirganbaşı ve beş taş gibi geleneksel çocuk oyunları oynatılmıştır. Bu oyunlar sayesinde öğrenciler hem akranlarıyla hem de büyükleriyle güçlü bir etkileşim kurmuş, kuşaklar arası bağları deneyimleme fırsatı yakalamışlardır.

Sonuç olarak, geleneksel oyunlarla desteklenen bu süreç; çocukların hem bireysel hem sosyal gelişimlerini olumlu yönde etkilemiş, kültürel değerlerin yaşatılmasına katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Geleneksel, Çocuk Gelişimi, Web2.00 Araçları, Değerler

⁹¹ Öğretmen, MERSİN, im_ra_niye@hotmail.com

DEĞİŞEN VELİ DAVRANIŞLARI VE EĞİTİME ETKİLERİ

Hüseyin CEYLAN⁹²,

ÖZET

Eğitim insanlığın varoluşu ile başlayan bir süreçtir. Bu süreci tamamlayan çevre ve insandır. İnsan için olumlu davranışlar geliştirmek, bunları pekiştirmek eğitimin asıl amacıdır. Yaygın ve örgün eğitim kurumları bunun için var. Bu kurumları destekleyen en önemli yapı ise ailedir. Ailede meydana gelen davranış değişiklikleri eğitimi etkiler. Özellikle son yıllarda gözlemlenen bazı veli davranışları çocuk gelişimi ve eğitimi üzerinde olumsuz etkilere sebep olmaktadır. Bu davranışların ortadan kaldırılması veya en alt seviyeye indirilmesi çok önemlidir. Projede amaç, son yıllarda artarak devam eden olumsuz veli davranışlarının ortadan kaldırılmasıdır. Bu konuda okul-aile işbirliği yapılması ve velilerin bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir. Öğrencilerin kişilik gelişimini olumsuz etkileyen veli davranışları:

- Okula geliş-gidişlerde öğrenci çantalarının veliler tarafından taşınması,
- Öğrencinin yapması gereken kantin alışverişlerinin veliler tarafından yapılması,
- Öğrencilerin sınıflardaki yerlerine kadar veliler tarafından getirilmesi,
- Okula uyum problemi yaşayan öğrencilerin çok uzun süreler veliler tarafından kontrol edilmesi,

Bu davranışların çocukların kişilik gelişimini olumsuz yönde etkilediği, onları daha pasif, karar alamaz, başkalarına bağımlı hale getirdiği ileri yaşlarda bu olumsuzlukların devam edeceği gözlenmektedir. O nedenle velilerin bilinçlendirilmesi amacıyla, sınıf veli toplantılarında bu konu üzerinde önemle durularak velilerin davranış değişiklikleri teşvik edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Veli, Olumsuz Davranışlar

⁹² Öğretmen, TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu, hceylan74@hotmail.com

KO-ORYANTRİNG

Sultan UÇAR⁹³,

ÖZET

Koordinat sistemi alan ve konum belirlenmesi konusunda önem arz eden önemli buluşların arasında yer almaktadır. Koordinat sisteminin uygulanması için belirli formül ve parametreler gerekmektedir. Matematiksel anlatımla ikisayı doğrusunun 0 (sıfır) noktasında dik kesişmesi sonucu oluşan yapıya koordinat sistemi adı verilir. Koordinat sistemi günlük hayatta kullanılan navigasyon uygulamasının temelini oluşturur. Navigasyon uygulaması, hava ve deniz ulaşımı araçlar için yön bulma konusunda son derece önemlidir. Okullarımızda ise koordinat sistemi 8. sınıf düzeyindeki öğrencilere anlatılmaktadır. Oryantiring ise harita yardımı ile yön bulmayı içeren, zamana karşı yapılan bir spor dalıdır. Oryantiringde sporcular kendilerine verilen yarışma bölgesinin haritasında belirtilmiş hedeflere sırasıyla ve en kısa sürede ulaşmaya çalışırlar. Amaç hedefleri en kısa sürede tamamlamaktır. Projenin amacı koordinat sistemi konusunu oryantiring sporuna entegre ederek, konunun hem günlük hayata uygulanabilirliğini gözlemleme olanağı sağlamak hem de farklı öğrenme ortamları oluşturarak öğrenilen bilgilerin kalıcılığını sağlamaktır. Oryantiringde sporcular kendilerine verilen yarışma bölgesinin haritasında belirtilmiş hedeflere sırasıyla ve en kısa sürede ulaşmaya çalışırlar. Kontrol noktalarında turuncu-beyaz bayraklar bulunur. Yarışmacılar bayrağın yanındaki zimbayı ellerindeki fişe basarak kontrol noktasına ulaştıklarını kanıtlarlar. İki hedef arasında hangi yolu izleyeceğine yarışmacı kendi karar verir. Amaç hedefleri en kısa sürede tamamlamaktır. Tüm hedeflere ulaşamayanlar genellikle diskalifiye edilir. Oryanting sporunun gerçekleştirilmesi için öncelikle açık veya kapalı bir alana ihtiyaç duyulmaktadır. Bu alan okul bahçesi olarak belirlenmiş ve harita olarak kullanılmak üzere okul bahçesinin krokisi çıkarılmıştır. Kroki üzerine koordinat sistemi çizilmiş ancak oryantiringden farklı olarak hedef yerleri harita üzerinde belirtilmeyip koordinatları verilecektir. Hedeflere sırasıyla ve en kısa sürede ulaşan takım oyunun kazananı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Oryanting, Kroki, Diskalifiye, Bayrak, Psikomotor Öğrenme

⁹³ Öğretmen, Ortaköy Ertuğrul Gazi Halk Eğitim Merkezi, omertalhaucar11@gmail.com

EĞİTİM VE OYUN

Abdolvahap BOZKURT⁹⁴,

ÖZET

Öğrenmek hayatın her safhasında ve her yerde bizimledir. İnsanlığın var olduğu ilk andan beri en büyük amacı öğrenmektir. Oyunla öğrenmek de bunlardan biri. Çocuk oyunları hayatın çekirdeğidir. Bütün insanlar orada gelişir, büyür ve olgunlaşır. İnsanın en güzel ve en olumlu yetenekleri orada yükselir. Çocuk oyunu oynamak ister, öğrenmek değil çünkü çocuk oyunu oyun içinde öğrenir. Vücudun ve fikrin gelişmesinde oyunun rolü başta gelir. Bunu böyle bilmeli ve programlarımızı ona göre yapmalıyız. Oyunu tam ve eksiksiz öğretme yollarından birisi, hatta en başta geleni; bu etkinliklere karşı ölçsüz bir istek ve ilgi duymak, yaratma ve ortaya koyma gücünü taşımak, nihayet ustası olmak yeterlidir. Oyuna başlamadan oyun planlanmalı, iyi bir planlamada yapılacak işler düzenlenmeli, sıraya konmalıdır. Bir oyun planlanırken: Eğitsel değeri ne olmalıdır? Oyun hangi yaşlara göre düzenlenmelidir? Oyun yerimiz bu etkinliğe uygun mudur? Oyun materyalimiz yeterli midir? Oyun süresi ne olmalıdır? Sorularının cevabı planlama aşamasında verilmelidir. Uygulama aşamasında ise gerekli araç-gereç hazırlanmalı, oyundaki dizilmeler sağlanmalı oyun kısaca çocuklara açıklanmalı ve belli başlı kurallar çocuklara hatırlatılmalıdır. Oyuna başlamadan ebe, elebaşı, takım başı, lider seçilmelidir. Her yeni oyun öğretilirken önceden denemesi yapılmalı ve kuralları hatırlatılmalıdır. Oyuna çocukların duyabileceği bir sesle başlanmalıdır. Oyun sırasında kural dışı davranışlara asla göz yumulmamalıdır. Bilinmeden yapılan hatalar hoşgörü ile karşılanabilir. Oyuna katılanlar bir sonuca varmak için çaba harcar, yeteneklerini ortaya koyar. Öğretmen bunları tarafsız davranışları ile ortaya koyar.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Eğitim, Oyun

⁹⁴ Öğretmen, TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu, vhpbozkurt9@gmail.com

GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARININ ÖĞRENCİLERİN FİZİKSEL, SOSYAL, DUYGUSAL VE EĞİTSEL AÇIDAN GELİŞMELERİNE KATKILARI

Özcan TURAN⁹⁵, Rafet DÖNER⁹⁶, Begüm GÜLCÜ⁹⁷, İlayda TURAN⁹⁸,

ÖZET

Bu bildiride, geleneksel çocuk oyunlarının öğrencilerin çok yönlü gelişimlerine olan katkıları ele alınmaktadır. Türk kültüründe önemli bir yere sahip olan bu oyunların, özellikle ilkökul çağındaki çocukların fiziksel becerilerini geliştirdiği, sosyal iletişimlerini güçlendirdiği, duygusal denge sağlamalarına yardımcı olduğu ve eğitsel açıdan destekleyici işlev gördüğü ortaya konulmuştur. Geleneksel çocuk oyunlarının, kültürel aktarımda ve toplumsal değerlerin yaşatılmasında da önemli bir rol üstlendiği vurgulanmaktadır. Son yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından da desteklenerek özellikle okul bahçelerinde yaygın bir şekilde uygulanması öğrencilerdeki olumlu dönütleri artırmıştır.

Oyun, çocukların dünyayı keşfetme, öğrenme ve kendilerini ifade etme yollarından biridir. Özellikle geleneksel çocuk oyunları, nesiller boyu aktarılan kültürel bir miras olmasının yanı sıra öğrencilerin eğitim-öğretim sürecine de önemli katkılar sağlar. Teknolojik gelişmeler ve dijital oyunların yaygınlaşmasıyla unutulmaya yüz tutan geleneksel oyunların yeniden canlandırılması, hem kültürel devamlılık hem de çocukların çok yönlü gelişimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Öğrencilere dersi sevdirmenin en güzel yolu onları derslerin içine dâhil ederek, hedefleri ve kazanımları bizzat yaşatarak öğretmektir. Oynayarak öğrenen çocuklardaki bilgiler daha kalıcı olur. Bu projenin en temel amacı öğrencilerin potansiyellerini keşfederek kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu üstlenerek öğrenme sürecine aktif olarak katılmalarını sağlamaktır. Bu projede hedeflenen okullardaki fiziki mekânların daha etkili ve verimli kullanılması bilincini geliştirmektir. Böylece okullar sınıflara hapsedilmiş sıkıcı eğitim ortamlarından kurtarılarak, okul bahçelerinde eğlenerek öğrenme ortamları oluşturulacaktır.

Ana sınıfı ve ilkökul öğrencileri hedef gurubu teşkil etmiştir. Geleneksel oyunlar ve çeşitli sportif faaliyetler ile öğrencilerin bilinç düzeylerinin geliştirilerek artırılması öngörülmüştür. Yaparak ve yaşayarak geliştirdikleri fiziksel, sosyal, duygusal ve eğitselyönden becerilerini geliştirmeleri hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel Oyunlar, Öğrenci, Okul, Beceri, Eğitim

⁹⁵ Öğretmen, Başakşehir Cahir Zarifoğlu İlkokulu, ozcanturan2000@gmail.com

⁹⁶ Öğretmen, MEB, rafet_doner22@hotmail.com

⁹⁷ Öğretmen, MEB, begumgulcu2002@gmail.com

⁹⁸ Öğretmen, MEB, ilaydatturan2004@gmail.com

3-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARINA YÖNELİK GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARINDAN OLUŞAN “OYUN KUMBARASI” EĞİTİM PROJESİ

Sema ÖZEN ALTINSOY⁹⁹,

ÖZET

Günümüzde dijital teknolojiler, çocukların oyun alışkanlıklarını değiştirmiştir. Ancak geleneksel çocuk oyunları, çocukların fiziksel gelişiminden sosyal becerilere kadar pek çok alanda olumlu etkiler yaratmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarında geleneksel çocuk oyunlarının sürdürülebilirliğini artırmak, çocukların teknoloji bağımlılığını azaltması ve çocukların akran işbirliği içerisinde sosyal yaşam becerilerini öğrenmeleri açısından önemlidir. Bu proje de, 3-6 yaş grubu çocuklarının, gelişimlerinin geleneksel oyunlarla desteklenmesi, eğlenerek öğrenmeleri ve geleneksel oyunların gelecekteki nesillere aktarılması açısından sürdürülebilirliğinin sağlanması, aynı zamanda ailelerin çocuklarının eğitim süreçlerine katılımının artırılması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında, çocuklar ve aileler birlikte geleneksel oyunları deneyimleyerek, kültürel bir bağ oluşturmuş, bu oyunları sınıf ortamında uygulayarak öğrenmişlerdir. Ayrıca, oyunlar aracılığıyla çocukların sosyal becerilerini geliştirirken, ailelerin de çocuklarının gelişim sürecine aktif katkı sağlanmıştır. Çalışmaya 7 sınıf 130 öğrenci kayıtlı olup, her sınıf için ayrı bir kumbaralı oyun kutusu hazırlanmıştır. Ebeveynlerin çocukluklarında oynadıkları geleneksel oyunlardan birer tane hazırlayarak bu kumbaralara atmaları sağlanmıştır. Kumbaralar 20. Günün sonunda diğer sınıflarla değiştirilmiştir. Buna göre; Çocuklar, geleneksel oyunlar aracılığıyla grup halinde çalışmayı, sıra beklemeyi ve başkalarıyla iletişim kurmayı öğrenmişlerdir. Çocukların motor becerilerinde de belirgin bir gelişim gözlemlenmiştir. Ayrıca, hafıza oyunları gibi bilişsel oyunlar sayesinde dikkat sürelerinin uzadığı ve daha hızlı öğrenme becerileri geliştirdikleri saptanmış, ailelerin çocuklarının gelişim sürecine daha fazla dâhil olmalarını sağlamıştır. Çocukların kültürel farkındalıklarının arttığı ve çocukların oyunlar etkileşim ve işbirliği içinde olduğu gözlemlenmiştir. Elde edilen bulgular neticesinde; Okullarda bu tür oyunları daha sistematik bir şekilde uygulaması, okul müfredatına entegre edilerek Maarif modeline uygun hale getirmesi, geleneksel oyunlar konusunda atölyeler düzenlenmesi, ebeveynlere rehberlik edebilecek kitapçıkların basılması, evde uygulamalarının sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Oyunları, Geleneksel, Okul Öncesi

⁹⁹ Öğretmen, Ankara Üniversitesi Cebeci Anaokulu, se.ozen@hotmail.com

EĞİTİMDE YAPAY ZEKÂ ENTEGRASYONUNA İLİŞKİN ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİLERİN KAYGILARI: ETİK, PEDAGOJİK VE POLİTİK YANSIMALAR

Murat ŞEYHOĞLU¹⁰⁰,

ÖZET

Bu çalışma, eğitim ortamlarında hızla artan yapay zekâ uygulamalarına yönelik öğretmen ve okul yöneticilerinin kaygılarını ortaya koymayı ve bu kaygıların eğitim politikaları ile öğretim süreçlerine etkilerini tartışmayı amaçlamaktadır. Özellikle ChatGPT gibi üretken yapay zekâ araçlarının yaygınlaşması, akademik dürüstlük, veri güvenliği, algoritmik önyargı ve pedagojik yeterlilikler konusunda tartışmaları gündeme taşımıştır. Araştırma, nitel bir sistematik derleme yöntemiyle gerçekleştirilmiş; 2018–2024 yılları arasında yayımlanmış hakemli makale ve bildiriler incelenmiştir. Scopus, Web of Science ve ERIC gibi veri tabanlarında yapılan taramalar sonucunda elde edilen çalışmalar tematik analize tabi tutulmuş ve beş ana başlıkta sınıflandırılmıştır: akademik dürüstlük, etik ve gizlilik, pedagojik kaygılar, dijital eşitsizlik ve mesleki roller. Analiz sonucunda öğretmen ve yöneticilerin en sık dile getirdiği kaygının, öğrencilerin ödev ve sınavlarda yapay zekâ araçlarını kullanarak akademik dürüstlüğü ihlal etmesi olduğu görülmüştür. Ayrıca algoritmaların şeffaf olmaması, karar süreçlerinde önyargılara yol açabileceği yönünde endişeler doğurmuştur. Veri gizliliği ve öğrenci bilgilerinin korunması, özellikle K-12 düzeyinde öğretmenlerin dikkat çektiği başka bir noktadır. Pedagojik açıdan, yapay zekâya aşırı bağımlılığın öğrencilerin eleştirel düşünme ve yaratıcılık becerilerini zayıflatabileceği vurgulanmaktadır. Bunun yanında, sosyoekonomik farklılıklara bağlı dijital uçurumun, yapay zekâ entegrasyonunun fırsat eşitsizliklerini artırabileceği belirtilmiştir. Öte yandan bazı öğretmenler, yapay zekânın ders hazırlığında, bireyselleştirilmiş öğrenme süreçlerinde ve idari işlerin kolaylaştırılmasında fayda sağladığını ifade etse de kurumsal destek ve hizmet içi eğitim eksikliği sebebiyle uygulamada zorlandıklarını aktarmıştır. Elde edilen bulgular, yapay zekânın eğitimde dönüştürücü bir potansiyele sahip olduğunu, ancak etik, pedagojik ve kurumsal düzeyde ciddi belirsizlikler doğurduğunu göstermektedir. Öğretmenler ve yöneticiler bu teknolojiyi tamamen reddetmemekte, fakat şeffaflık, etik standartlar ve eşitlikçi uygulamalar konusunda güvence talep etmektedir. Bu bağlamda, eğitimde yapay zekâ kullanımının yalnızca teknik değil aynı zamanda toplumsal ve etik bir mesele olduğu anlaşılmaktadır. Çalışma, eğitim politikalarının yeniden yapılandırılması, öğretmenlere yönelik sürekli mesleki gelişim programlarının düzenlenmesi, dijital eşitsizliklerin azaltılması, kullanılan yapay zekâ araçlarının şeffaf hale getirilmesi ve pedagojik entegrasyonun öğretmen rolünü destekleyici şekilde tasarlanması gerektiğini önermektedir. Sonuç olarak, yapay zekânın eğitimde başarılı ve sürdürülebilir biçimde kullanılabilmesi için politika yapıcılar, öğretmenler ve teknoloji geliştiriciler arasında iş birliğini esas alan, şeffaf ve kapsayıcı bir yaklaşım benimsenmelidir. Böylelikle yapay zekâ, öğretmenlerin yerini alan bir tehdit olmaktan çıkarak onların mesleki rollerini destekleyen, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştiren ve eğitim sisteminin daha adil ve etkili işlemesine katkı sağlayan bir araç haline gelebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Eğitim, Öğretmen, Kaygı

¹⁰⁰ Öğretmen, Bursa Erkek Lisesi, muratseyh@gmail.com

BENLİK BİLİNCİ VE ÖZ SAYGI

Mustafa ASLAN¹⁰¹,

ÖZET

Psikolojik sağlamlık ve bireysel gelişim bağlamında benlik bilinci (self-awareness) ile öz saygı (self-esteem) kavramlarını incelemektedir. Benlik bilinci, bireyin kendini tanıma ve anlamlandırma kapasitesini ifade ederken; öz saygı, kişinin kendine verdiği değeri yansıtır. Bu iki kavram hem bireyin içsel uyumunu hem de sosyal ilişkilerdeki başarısını doğrudan etkilemektedir. Kuramsal temeller, psikoloji literatüründen örneklerle desteklenerek açıklanmış; günlük yaşamdan somut örneklerle ilişkileri ortaya konmuştur.

Bireyin kendisini tanıma ve kendine değer verme biçimi, yaşam kalitesi ve ilişkiler açısından belirleyici bir faktördür. Bu noktada benlik bilinci ve öz saygı kavramları öne çıkar. Benlik bilinci, bireyin kendi düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını fark etme kapasitesidir. Öz saygı ise bireyin kendine dair genel değerlendirmesini ve değer yargılarını içerir (Rosenberg, 1965). Bu çalışmada, bu iki kavram arasındaki ilişki kuramsal temeller ışığında ele alınmış ve uygulamalı örneklerle desteklenmiştir. Benlik bilinci, bireyin iç dünyasını gözlemleme, değerlendirme ve anlamlandırma kapasitesidir (Goleman, 1995). Kendi duygularını fark edebilen bireyler, duygularını düzenleyebilir, sosyal ortamlarda daha uyumlu davranabilirler. Sokrates'in "Kendini bil" sözü, bu kavramın tarihsel köklerine işaret eder. Öz saygı, bireyin kendine ilişkin genel değerlendirmesidir. Rosenberg (1965), öz saygıyı bireyin kendisiyle ilgili olumlu ya da olumsuz yargılarından oluşan bir yapı olarak tanımlar. Carl Rogers'a göre ise bireyin gerçek benliği ile ideal benliği arasındaki uyum, öz saygının temel belirleyicisidir (Rogers, 1959). Maslow'un hiyerarşisinde ise öz saygı, bireyin kendini gerçekleştirme için gerekli bir adımdır (Maslow, 1943). Benlik bilinci ve öz saygı arasındaki ilişki karşılıklı ve döngüseldir. Kendisini tanımayan birey, genellikle dış referanslara bağlı kalır ve bu durum öz saygıyı zedeler. Tersine, öz saygısı düşük bireyler, benliklerine yönelik gözlem ve kabul geliştirmekte zorlanır.

Eğitim sistemlerinde sosyal-duygusal öğrenme programlarının yer alması, bu kavramların erken yaşta içselleştirilmesini destekleyebilir. Ayrıca psikolojik danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, gençlerin kendi benliklerini daha sağlıklı bir şekilde tanımlarına olanak sunar. Sonuç olarak, benlik bilinci ve öz saygının gelişimi, bireyin hem kendisiyle hem çevresiyle kurduğu ilişkinin kalitesini belirleyen, süreklilik gerektiren ve desteklenmesi gereken süreçlerdir.

Anahtar Kelimeler: Benlik Bilinci, Öz Saygı, Bireysel Gelişim

¹⁰¹ Öğretmen, MEB, xmustafaxyz1@gmail.com

EZGİDEN RESME: TÜRKÜ YOLCULUĞU

Sevinç KALYONCU¹⁰²,

ÖZET

Halk kültürü, geçmişten günümüze toplumsal hafızayı taşıyan en önemli unsurlardan biridir. Türküler, bireysel duyguların yanı sıra tarihsel olayları da yansıtarak kültürel mirasın korunmasında önemli rol oynar. Görsel sanatlar eğitimi, öğrencilerin estetik duyarlılığını artırırken kültürel değerlerin sanatsal ifade yoluyla yeniden yorumlanmasına imkân tanır. Bu proje, 7. sınıf öğrencilerinin türkülerin hikâyelerini çözümleyerek onları resim aracılığıyla ifade etmelerini amaçlayan disiplinler arası bir çalışmadır.

Öğrencilerin halk müziğini ve türkülerin barındırdığı kültürel mirası tanımlarını sağlamak,

- Türkülerin öykülerinden hareketle duygu ve düşünceleri görsel sanatlar yoluyla ifade etmelerine imkân tanımak,
- Öğrencilerin yaratıcı düşünme, yorumlama ve estetik ifade becerilerini geliştirmek,
- Grup içi etkileşimle paylaşım, işbirliği ve ortak kültürel değerler etrafında bütünleşme bilinci kazandırmak,
- Kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması konusunda farkındalık oluşturmak.

Türkü Seçimi: Projede kullanılmak üzere beş türkü belirlenmiştir: Kara Tren, Çanakkale Türküsü, Mihriban, Yemen Türküsü, Alı Turnam.

Türkülerin Tanıtımı: Öğrencilere türkülerin sözleri dinletilmiş, hikâyeleri aktarılmış ve tarihsel-kültürel bağlamları açıklanmıştır.

Hikâye Çözümleme: Öğrenciler grup çalışmalarıyla her türkünün duygu yoğunluğunu, karakterlerini ve olay örgüsünü tartışmıştır.

Sanatsal Uygulama: Öğrenciler, seçtikleri bir türküden hareketle hikâyeyi resimle yeniden kurgulamış; renk, sembol ve kompozisyon kullanımı üzerinde çalışmıştır.

Sunum ve Sergi: Öğrenciler yaptıkları resimleri sınıfta sözlü sunmuş, ardından çalışmalar okul panosunda sergilenmiştir.

Çalışma süreci sonucunda öğrencilerin türkülere ve halk kültürüne karşı ilgilerinin arttığı, hikâyeleri anlamlandırarak görsel dile aktardıkları gözlemlenmiştir. Resimlerde kullanılan semboller ve renkler, öğrencilerin duygusal yoğunluğu kavradığını ve kendi bakış açılarıyla yorumladığını göstermektedir. Grup tartışmaları, öğrencilerde empati, işbirliği ve farklı bakış açılarını değerlendirme becerilerini geliştirmiştir.

Proje, öğrencilerin sanatsal yaratıcılıklarını ve kültürel farkındalıklarını geliştirmiştir. Türkülerin işlediği evrensel değerler (vatan sevgisi, dostluk, özlem, fedakârlık) öğrencilerde duygudaşlık geliştirmiş,

¹⁰² Öğretmen, Gerze Yunus Emre İmam Hatip Ortaokulu, sevinc.8057@gmail.com

toplumsal aidiyet duygusunu güçlendirmiştir. Ayrıca, sergileme süreci öğrencilerin özgüvenlerini artırmış, yaptıkları sanatsal üretimleri paylaşma motivasyonu kazandırmıştır. Bu bağlamda, proje hem estetik hem de kültürel açıdan öğrencilerin gelişimine katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkü, Kültürel Miras, Resimleme, Yaratıcılık

KÖKLENMİŞ GELECEK

Sevil PEKDEMİR BAYLAN¹⁰³, Derya KAYNAR¹⁰⁴, Filiz YANKIN¹⁰⁵,

ÖZET

Tüm canlılar için sağlıklı bir yaşamın yolu, sağlıklı bir çevrede yaşamak ve temiz suya, havaya ve sağlıklı toprağa erişimden geçer. Toprak olmadan, yaşam için olmazsa olmaz olan temiz su ve sağlıklı gıdadan bahsetmek mümkün değildir. Çocukların dijital ortamlar yerine doğal ortamlarla bağlarını güçlendirmek, toprak temalı etkinlik örnekleri oluşturmak, yaşam için gerekli bileşenlere dikkat çekmek ve ayrıca çocuklar ve ebeveynleri arasında toprak koruma konusunda farkındalık yaratmak projemizin önemli hedeflerinden biri olmuştur. Öğrenci merkezli projemizde ilk hedeflerimizden biri öğrencilerimizin; sürdürülebilir ve sağlıklı bir yaşam için öncelikle temiz çevreye, temiz suya, havaya ve sağlıklı bir toprağa sahip olmamız gerektiği bilincini oluşturmaktır. Geleceğimiz olan çocuklarımızla projemizde özellikle topraktan başlayıp doğaya ve çevreye duyarlılık etkinlikleri yapılmıştır. Hayatın toprakla devam ettiği, toprağı koruyarak vatanımızı ve geleceğimizi koruyabileceğimiz konular üzerinde etkinlikler yapılmıştır. Doğada drama, resim çalışmaları ve bitki dikim çalışmaları yapılarak öğrencilerimizin toprakla teması sağlanmıştır. Okul bahçelerinde tarım alanları oluşturularak mahsuller üretilmiştir. Teknolojik araçları etkin ve güvenli bir şekilde kullanılmıştır. Bilim, Fen, Sanat alanlarını günlük yaşama uyarlayarak öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirecek çalışmalar yapılmıştır.

Proje çalışmalarımızı genelde doğa ortamında doğal malzemeler kullanarak öğrencilerimizi doğrudan öğrenme merkezine alarak küçük gruplar halinde bazen de bireysel olacak şekilde, yaparak, yaşayarak ve uygulama yoluyla etkinliklere katılımları sağlandı. Yapılacak çalışmalar öncesinde sınıf ortamında o konuyla ilgili bilgilendirmeler ve yaş grubuna göre ilgilerini çekecek videolar izlenerek etkinlik öncesi ön hazırlıklar yapılmıştır. Uygulamalar öncesinde öğretmen önce demonstrasyon yapmış ve sonrasında öğrencilerin uygulama yoluyla katılımları sağlanmıştır. Proje 6-11 yaş grubundaki öğrenciler ile gerçekleştirilmiştir. Proje öncesi ön değerlendirmeler ve proje sonrası son test değerlendirmeleri veli, öğrenci ve öğretmen bazında yapılarak veri analizleri yapılmıştır. Ülkemizden 8 okul ve 1 yabancı ortak ile başladığımız projemiz kalite etiketi olarak başarı ile sonuçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toprak, Doğa, Vatan, Gelecek

¹⁰³ Öğretmen, Kocaeli Alikahya İlkokulu, sevilpekdemir@hotmail.com

¹⁰⁴ Öğretmen, Kocaeli Alikahya İlkokulu, alikahyailkokulu@gmail.com

¹⁰⁵ Öğretmen, Kandıra Halk Eğitim Merkezi, fyankin@hotmail.com

İLKOKUL TÜRKÇE DERSİNDE DRAMA YÖNTEMİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİSİNE ETKİSİ

Ömercan ŞENTÜRK¹⁰⁶, Nur KOÇ¹⁰⁷, Betül EKER¹⁰⁸, Sibel TEMUR¹⁰⁹, Hatice YÜCEL HERGÜL¹¹⁰,
Tamer KARAKAN¹¹¹, Songül KARLI TEMİZ¹¹²,

ÖZET

Eğitimde drama, bireylerin yaşantılarından, hayal güçlerinden ve gözlemlerinden yola çıkarak bir durumu, olayı ya da kavramı canlandırmalarına dayanan, yapılandırılmış öğrenme etkinlikleridir. Drama, tiyatro tekniklerinden yararlanmakla birlikte bir gösterim amacı taşımaz; öğrenme sürecine katılımı, duyuşsal ve bilişsel gelişimi desteklemeyi hedefler. Bu bağlamda, eğitimde drama; bireyin empati kurma becerisini geliştiren, yaratıcılığını destekleyen ve çok boyutlu düşünme yetisini besleyen disiplinler arası bir yaklaşımdır (San, 1996). İlkokul düzeyinde drama yöntemi, öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımlarını sağlayarak onların kalıcı ve anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmelerine olanak tanır. Özellikle somuttan soyuta geçiş aşamasında olan çocuklar için, drama etkinlikleri öğrenilen kavramların somutlaştırılması açısından büyük bir işlev görür. Bu yöntem sayesinde öğrenciler, duygusal, sosyal, dilsel ve bilişsel alanlarda gelişim gösterir; öz güven kazanır, etkili iletişim kurma becerileri gelişir ve problem çözme yetenekleri artar (Özdemir & Uğur, 2013). Bu bilgilerden yola çıkarak bu araştırmanın amacı ilkokul Türkçe dersinde kullanılan drama yönteminin öğrencilerin okuduğunu anlama becerisine etkisini tespit etmektir. Karma yöntem araştırması tercih edilen araştırmada nicel ve nitel veriler ayrı ayrı toplanmıştır. Veri toplama sürecinde okuduğunu anlamaya yönelik başarı testi ve araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış gözlem formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir devlet okulunda öğrenim gören 34 3. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın bulguları; öğrencilerin okuduğunu anlamaya yönelik uygulanan ön test ve son test arasında pozitif yönde bir puan artışı olduğunu, puan artışının anlamlı düzeyde bulunduğu, en çok metin içi soruların cevaplanmasında başarının arttığı, metinden yola çıkarak yorumlama gerektiren sorularda artış miktarının diğer maddelere göre düşük olsa da anlamlı derece arttığı, öğrencilerde öz güven, konuşma gibi becerilerle okuduğunu anlama becerisinin desteklendiği şeklindedir. Araştırmanın sonucunda ilkokul Türkçe dersinde kullanılan drama yönteminin öğrencilerin okuduğunu anlama becerisini olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Özellikle ilkokul düzeyinde daha fazla drama yönteminin kullanılması, öğretmen yetkinlerinin artırılmasına yönelik desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Drama, Okuduğunu Anlama

¹⁰⁶ Öğretmen, Ordu Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu, omercansenturk3@gmail.com

¹⁰⁷ Öğretmen, MEB, nurulu72@hotmail.com

¹⁰⁸ Öğretmen, MEB, betuleker76@gmail.com

¹⁰⁹ Öğretmen, MEB, sibeltemur1@gmail.com

¹¹⁰ Öğretmen, MEB, hatticeysel@gmail.com

¹¹¹ Öğretmen, MEB, karakantamer@hotmail.com

¹¹² Öğretmen, MEB, karlitemizsongul@gmail.com

OKUL MÜDÜRLERİNİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİNİN EĞİTİM ORTAMLARINDAKİ LİDERLİK YAKLAŞIMLARINA YANSIMASI

Ömercan ŞENTÜRK¹¹³, İsmail Hakkı GÜVEN¹¹⁴, Serdar HALİS¹¹⁵, Zehra DAĞLI¹¹⁶, Işıl GÖDREN¹¹⁷, Orhan ÇELİK¹¹⁸,

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, okul müdürlerinin duygusal zekâ düzeylerinin eğitim ortamlarındaki liderlik yaklaşımlarına nasıl yansıdığını incelemektir. Araştırma kapsamında, duygusal zekânın okul yöneticilerinin liderlik tarzlarını (dönüşümcü, etkileşimci, etik liderlik vb.) nasıl etkilediği analiz edilmiştir. Ayrıca, öğretmen algıları üzerinden müdürlerin duygusal zekâ becerilerinin okul iklimi, motivasyon ve iletişim süreçleri üzerindeki rolü değerlendirilmiştir. Araştırma, karma yöntem yaklaşımıyla yürütülmüştür. Nicel veriler, devlet ilkokulunda görev yapan toplam 150 öğretmene uygulanan “Duygusal Zekâ Ölçeği” (Goleman, 1995’ten uyarlanmış) ve “Liderlik Stilleri Değerlendirme Anketi” aracılığıyla toplanmıştır. Nitel veriler ise 10 okul müdürü ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerle elde edilmiştir. Veriler SPSS ile analiz edilmiş; nitel veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularına göre: Yüksek düzeyde duygusal zekâya sahip okul müdürlerinin, dönüşümcü ve etik liderlik yaklaşımlarını daha sık benimsedikleri gözlemlenmiştir. Müdürlerin empati, öz farkındalık ve duygusal kontrol becerileri arttıkça, öğretmenlerle kurdukları ilişkilerin niteliği de olumlu yönde gelişmektedir. Duygusal zekâ düzeyi düşük olan müdürlerin ise daha çok otoriter ve geleneksel liderlik yaklaşımlarına yöneldikleri saptanmıştır. Öğretmenler, duygusal açıdan dengeli ve iletişimde açık yöneticilerle çalıştıklarında motivasyonlarının ve kuruma bağlılıklarının arttığını belirtmiştir. Sonuç olarak: Duygusal zekâ, okul yöneticilerinin liderlik tarzlarını belirlemede ve etkili liderlik sergilemelerinde kritik bir değişken olarak öne çıkmaktadır. Özellikle eğitim gibi insan ilişkilerinin yoğun olduğu bir alanda, duygusal zekâ becerilerinin gelişmiş olması; öğretmenlerin verimliliği, öğrenci başarısı ve genel okul iklimi açısından olumlu sonuçlar doğurmaktadır. Okul müdürlerinin duygusal zekâ becerilerini geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitim programları düzenlenmesi, eğitim yönetimi lisansüstü programlarında, duygusal zekâ temelli liderlik yaklaşımlarına daha fazla yer verilmesi, yeni atanan yöneticiler için duygusal farkındalık ve iletişim temelli oryantasyon süreçleri planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Müdürü, Duygusal Zekâ, Liderlik

¹¹³ Öğretmen, Ordu Öğretmenevi ve Akşam Sanat Okulu, omercansenturk3@gmail.com

¹¹⁴ Öğretmen, MEB, yegenli_028@hotmail.com

¹¹⁵ Öğretmen, MEB, halis.serdar@gmail.com

¹¹⁶ Öğretmen, MEB, zehradagli06@icloud.com

¹¹⁷ Öğretmen, MEB, isildalamaz@gmail.com

¹¹⁸ Öğretmen, MEB, ocelik77@hotmail.com

ÇOCUKLARIN ÖĞRENME KAPASİTELERİNİ GÜÇLENDİREN DOĞAL BİR YOL: OYUN

Emrihan YILDIRIM¹¹⁹,

ÖZET

Ünlü oyun terapisti Garry L. Landreth “Kuşlar uçar, balıklar yüzer, çocuklar oynar.” Şarkı sözüyle oyunun çocukları için ne kadar doğal ve gerekli olduğu vurgulanmıştır. Oyun öğrenme ve iletişim biçimidir. Yalnızca bir eğlence değil, aynı zamanda öğrenmenin en doğal hali. Oyun aracılığıyla çocuklar hem kendilerinin hem de çevrelerini keşfederler.

Ayrıca çocukların oyun oynama kapasiteleri daha yüksek ve bu nedenle, eğitim programlarında ve okul programlarında oyunun önemi giderek artıyor. Oyunun eğitim programlarında sistematik olarak yer alması, çocukların öğrenmesini aktif olarak artırmayı artırmaktadır. Bu nedenle oyunsal öğrenme, çağdaş eğitim stratejilerinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu durum, öğrenmeyi kalıcı ve anlamlı hale getirmektedir.

Bu etkili, oyunsal öğrenmenin sınıf içi uygulamalardan hareketle çocukların fiziksel, matematiksel, sosyal ve duygusal gelişimlerine katkıları ele alınmaktadır.

Hangi tür oyun olursa olsun; oyunlarla çocukların öğrenme ortamında daha çok meraklı olduğu bilinen bir gerçektir. Böylece öğrencilerin, öğrenirken keyif aldıkları, öğrendiklerinin günlük yaşamlarına aktardıkları ve çok yönlü gelişimlerini sürdürdükleri tespit edilmiştir.

Oyun sırasında çocukların hücreleri daha açık durumda oldukları, hata yapmaktan korkmadıkları ve yaratıcılıklarını daha rahat ortaya koydukları gözlemlenmiştir. Bedensel, beceriye dayalı ve grup oyunları; çocukların liderliği, yardımlaşma, kazanma ve kaybetmenin yaşanması, bunların olması, kurallara uyma gibi sosyal iletişim özelliklerinin artması; Zihinsel oyunları ile problem çözme becerilerini geliştirirken, odaklanma ve konsantrasyonlarını artırdıkları, hızlı düşünme becerilerini kazandıkları, akıl yürütme becerilerini geliştirdikleri, grup halinde isteklerle katıldıkları gözlemlenmiştir. Örneğin; Origami çalışması ile geometri öğrenme, rol yapma oyunları ile empati geliştirme, kutu oyunları ile matematik becerisi kazanma gibi çeşitli etkinlikler somut sınıf örnekleridir.

Öğretmenler, oyunlar yalnızca eğlenceli bir etkinlik olarak değil, aynı zamanda pedagojik bir araç olarak da ortaya çıktı. Çünkü oyunla çocuklar; Kendilerinin güvenlerini artırır, sosyal yeteneklerini geliştirir ve kendini ifade etme yeteneklerinin daha yüksek hale getirilmesi sağlanır. Aktif katılımını, iş birliğini ve keşfetmeyi destekleyen oyunları, öğrenme sürecini daha kalıcı, anlamlı ve keyifli bir hale getirdiğini ifade ediyor.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Öğrenme Kapasitesi, Oyun Temelli Öğrenme

¹¹⁹ Öğretmen, Samsun Muzaffer Barışyurt İlkokulu, emrihanyldrm@hotmail.com

ETWINNING PROJELERİYLE DİJİTAL ÇAĞDA SORUMLU BİREY YETİŞTİRME: BİR UYGULAMA ÖRNEĞİ “HELLO, I’M A DIGITAL WORLD CITIZEN”

Sibel ÖZDAŞ¹²⁰, Veysi ÖZDAŞ¹²¹,

ÖZET

10’ u Türkiye, 1’ i Romanya ,1’i Portekiz, 1’i Yunanistan ve 1’i Gürcistan’dan olmak üzere 14 ortak, 14 okul ve 89 öğrenci ile Yürüttüğümüz Projemiz 10-15 yaş aralığındaki öğrencilerde vatandaşlık ve dijital vatandaşlık bilincini oluşturmayı, din, dil ve ırk ayrımı gözetmeksizin kendini özgürce ifade etme becerilerini geliştirmeyi, bireyin kendi değerlerine saygı göstermesini amaçlamıştır. Bu bağlamda, öğrenciler kendi kültürel miraslarını keşfedecek ve bunları diğer ülkelerle paylaşma fırsatı bulmuşlardır. Farklılıkları kabul etme ve onlarla bir arada yaşama becerisi de projemizin temel taşlarından biridir. Öğrencilerimize, farklı kültürler, yaşam tarzları ve düşünce biçimleri hakkında farkındalık kazandırmak için Proje süresince aylık olarak çeşitli etkinliklerde (Kimlik kartı,Dijital vatandaşlık uygulamaları,Unesco Dünya Miras Listesimiz, Tarihimize Sanal Yolculuk, Bilime yön veren Yurttaşlarım, Dijital Dünya Mutfacı vb.) aktif rol verildi.

İş birliği becerilerini geliştirmek amacıyla 3 tane ortak ürün çalışması ve Karma ülke takım oluşturarak da grup çalışmasına katkı sağlayan etkinlikler yapıldı.

- Öğrencilerde vatandaşlık, dijital vatandaşlık bilincini oluşturmak.
- Öğrencilerde teknolojiyi bilinçli ve etkili bir şekilde kullanmayı sağlamak
- Öğrencilere empati, saygı, hoşgörü kavramlarının önemini vurgulamak
- Öğrencilerin iş birliği ve sosyal becerilerini artırmak
- Öğrencilere, farklı kültürler, yaşam tarzları ve düşünce biçimleri hakkında farkındalık kazandırmak
- Milli ve manevi duygular hakkında farkındalık sağlamak ve bunları tanıtmak
- web 2.0 araçlarını aktif bir şekilde kullanmak
- Farklılıkları kabul etme ve onlarla bir arada yaşama becerisi kazandırmak
- Öğrencilere farklı bakış açısı kazandırmayı sağlamak

Çalışma üç aşamada planlanmıştır: ilk olarak kullanılacak araçların belirlenmesi, ikinci aşamada Projede ele alınacak konularının seçilmesi ve üçüncü aşamada uygulamanın yürütülmesi. Öğrenciler uygulamalar süresince hem ders içinde hem de ders dışında etkinliklere katılmış ve kendi ürünlerini tasarlayarak öğrenme sürecinde aktif rol üstlenmiştir.

Daha önce herhangi bir projede yer almayan öğrenci ve öğretmenler ilk defa bu projede çalışma şansı yakaladı ve böylelikle eTwinning hakkında bilgi sahibi oldu.

Öğrencilerimiz web 2.0 araçlarını tanıyıp daha aktif bir şekilde kullanmaya başladı.

¹²⁰ Öğretmen, Batman, akbga.sibel@gmail.com

¹²¹ Öğretmen, Batman, ozdasveysi@gmail.com

Projemiz öğrencilerimizde vatandaşlık ve dijital vatandaşlık kavramları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamıştır. Proje sonunda katılım sağlayan tüm öğretmen ve öğrencilerimize katılım sertifikası verildi.

Projemiz öğrencilerin beklentilerini karşılamış ve öğrencilerimiz başka projelerde de yer almak istediklerini belirtmiştir.

Genel yapılan yorumlarda eTwinning projemizin akademik başarının yanı sıra öğrencinin sosyal yönünün gelişmesine fayda sağladığı görülmüş ve bu tarz projelerin yaygınlaştırılması gerektiği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Etwinning, Dijital Vatandaşlık, Proje

OKUL PANSİYONLARINDA KALAN ÖĞRENCİLERİN DERS BAŞARILARI

Abuzer AKIN¹²², Tamer KARAKAN¹²³,

ÖZET

Bu araştırmada, Yozgat ili merkez ilçesinde okul pansiyonlarında kalan ortaöğretim öğrencilerinin akademik başarı düzeyleri incelenmiştir. Araştırma, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında yürütülmüş ve nicel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen 200 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ile sosyo-demografik bilgilerini içeren anket aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, betimsel istatistikler, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir.

Bulgular, pansiyonda kalan öğrencilerin genel akademik ortalamasının $\bar{X} = 72,4$ olduğunu göstermiştir. Cinsiyet değişkenine göre kız öğrencilerin başarı düzeyleri erkek öğrencilere kıyasla anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Pansiyonda kalma süresi (1 yıl ve altı – 2 yıl ve üzeri) ile akademik başarı arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Öğrencilerin ders başarılarını en çok etkileyen faktörler arasında ders çalışma ortamının uygunluğu, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinden yararlanma düzeyi ile pansiyon hizmetlerinden memnuniyet öne çıkmıştır.

Sonuç olarak, pansiyon yaşamı öğrencilerin akademik başarılarını doğrudan olumsuz etkilememekte; ancak öğrenme ortamlarının düzenlenmesi ve rehberlik desteğinin güçlendirilmesi başarıyı artıran kritik unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle pansiyon yönetimlerinin, akademik destekleyici etütler, rehberlik programları ve motivasyon artırıcı etkinliklere ağırlık vermeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Pansiyonu, Öğrenci Başarısı, Yozgat, Akademik Performans, Ortaöğretim

¹²² Öğretmen, EYUDER Yozgat İl Temsilcisi, abuzerakin@hotmail.com

¹²³ Öğretmen, EYUDER Elazığ İl Temsilcisi, abuzerakin@hotmail.com

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKULA YÖNELİK MUTLULUKLARININ İNCELENMESİ

Saim İşçi¹²⁴,

ÖZET

Okullar, çocukların sadece kültürel gelişiminde değil hayatı tanımlarında ve yaşamlarını devam ettirebilmelerinde gerekli olan becerileri edinmelerinde önemli rol oynar. Okulların bu görevi yerine getirmesi için öncelikle öğrencilerin bilgiyi öğrenmeye istekli olması bunun için de okulu sevmesi ve okulda mutlu hissetmeleri gerekir. Okulunda mutlu olan öğrenci okulu sever ve öğrenmeye açık olur. Bu sebeple okulların mutluluk veren bir yer olması, eğitim ve öğrenciler tarafından önemlidir. Bu araştırmanın amacı, ilkokul öğrencilerinin okula ilişkin mutluluklarını belirlemektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2025-2026 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Yenimahalle ilçesinde Şehit Harun Parlak ilkokulundaki 2-K sınıfında öğrenim gören 23 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların 10'u kız, 13'ü erkek öğrencidir. Görüşme formunda elde edilen veriler, içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenine göre öğrencilerin okul mutlulukları arasında anlamlı bir farklılık çıkmamıştır. Öğrencilerin okul mutluluğu ile ilgili düşünceleri olumlu olduğu söylenebilir. Özellikle okulda arkadaşlarıyla vakit geçirdiklerinde, etkinlik ve sportif faaliyetlere katıldıklarında kendilerini daha mutlu hissettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin düşüncelerine göre öğretmen ve okul idaresinin olumlu tutum ve davranışlarda bulunması öğrencilerin okula yönelik mutluluklarını olumlu yönde etkilemektedir. Araştırmanın sonuçları doğrultusunda öğrencilerin okul mutluluğunu destekleyecek etkinliklere ağırlık verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: ilkokul Öğrencisi, Okulda Mutluluk, Öğrenci Mutluluğu

¹²⁴ Öğretmen, Ankara, iscisaim06@gmail.com

KİTAP OKUMA ALIŞKANLIĞI KAZANDIRMAYA YÖNELİK BİR PROJE: EMANET KİTAPLIĞIM

Birgül BOZYURT¹²⁵,

ÖZET

Bu programlama amacı, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi bir anaokulunda 44–72 ay aralığındaki okul öncesi dönemlerde kitap okuma öğrenmelerini kazanmalarını desteklemek, ailelerini artırmayı ve çocukların kitaplarıyla etkileşimlerini derinleştirmektir. Proje kapsamındaki sınıflar içinde bir derleme oluşturulmuş, her günkü bölümleri kitap evlerine götürülmüş ve kitapla birlikte verilen görev kâğıtlarını aileleriyle birlikte tamamlamışlardır.

Görev kâğıtları, onların okuma sürecini yalnızca dinleme veya gözlemle sınırlı bırakmayıp aktif öğrenmeyi teşvik etmiştir. Bu kâğıtlarda bilinmeyen kelimelerin belirlenmesi, dikkat çekici kelimelerin işaretlenmesi, kitap kapağının yeniden tasarlanması, kahraman ekleme veya çıkarma ve gerekçelendirme ile 5N1K sorularının yanıtlanması gibi etkinlikler yer almaktadır.

Uygulama 7 ay boyunca hafta içi her gün düzenli olarak yürütülmüş, günlük kitap okuma ve görev tamamlama aktiviteleri motivasyonu artırma amacıyla artışlar ve aylık törenlerle ödüllendirilmiştir.

Projeye katılan 94 öğrenciden 58'i düzenli olarak her gün kitap kullandığı ve görevleri tamamlamış, geri kalan 36 öğrenci ise aralıklı olarak katılmaya devam etmiştir. Düzenli çalışmayı gösteren kitap sevgisi, dikkat süresi, dilin ilerlemesi ve görev tamamlama performanslarında belirgin olarak gözlenmiştir. Ayrıca ailelerin süresi boyunca aktif olarak yaşaması sayesinde kitap okuma alışkanlığı ev ortamına taşınmıştır.

Bu çalışma, okul öncesi dönemdeki kitap sevgisinin ve okuma alışkanlığının geliştirilmesinde görev odaklı ve aile destekli sistemin etkili bir yöntem olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Kitap Okuma Alışkanlığı

¹²⁵ Öğretmen, MEB, birgulbozyurt.65@gmail.com

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNE DAYALI OKUMA KÜLTÜRÜNÜ TEŞVİK YOLUYLA ÖZBEKİSTAN'DA KADINLARIN SOSYAL KATILIM SÜREÇLERİNİN ARTIRILMASI

Khapızakhon KARIMOVA¹²⁶,

ÖZET

Bu makale, küresel bilgi toplumu bağlamında bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) çeşitli sektörlerde entegrasyonunun bireylerin toplumsal yaşama katılımına etkilerini incelemektedir. Özellikle kadınların sosyal etkinliklere katılımını artırmak amacıyla okuma kültürünün dijital ortamlar aracılığıyla teşvik edilmesi, çalışmanın ana odağını oluşturmaktadır. Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte bilgiye erişimin kolaylaşması, bireylerin entelektüel gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Kadınların kültürel ve sosyal alanda daha aktif roller üstlenmesini destekleyen dijital okuma programları bu kapsamda önem kazanmaktadır.

Çalışmada, kadınların okuma alışkanlıklarını geliştirmeye yönelik olarak oluşturulan çeşitli çevrim içi projeler ele alınmıştır. Bunlar arasında “Bibliyoterapi”, “Sözlü Halk Edebiyatı Tarihi”, “Çevrim İçi Bahru-Beyt”, “Dünya Edebiyatının İncileri”, “Ataların Mirası – Bilginin Işığı”, “Akıllı Okuyan Kadınlar” ve “Okuyan Anneler Günü” gibi yenilikçi yaklaşımlar yer almaktadır.

Ayrıca sosyal medya araçları (Instagram, YouTube, Twitter, Telegram), sanal kütüphane hizmetleri, uzaktan bilgi aktarımı gibi dijital iletişim kanallarının etkili kullanımının kadınların bilgiye erişimini kolaylaştırdığı ve sosyal katılımını artırdığı vurgulanmaktadır. Çalışmada bu dijital ortamların sadece bireysel okuma alışkanlıklarını değil, aynı zamanda topluluk temelli öğrenme ve etkileşim modellerini de desteklediği ifade edilmektedir. Bu bağlamda makale, dijital çağda okuma kültürünün yaygınlaştırılması yoluyla kadınların sosyal hayattaki görünürlüğüne artırılmasına yönelik bütüncül bir değerlendirme sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi Toplumu, Kadın Okuyucular, Bibliyoterapi, Okuyan Anneler Günü, Sanal Kütüphane, Uzaktan Hizmet, Çevrim İçi Şiir Düellosu (Bahru Beyt), Sosyal

¹²⁶ Doç. Dr., Özbekistan Cumhuriyeti, Taşkent, karimova60@mail.ru

OKUL ÖNCESİNDE SANAT YOLUYLA YARATICILIĞIN VE EVRENSEL FARKINDALIĞIN GELİŞTİRİLMESİ SANAT VE ÇOCUK ETWINNING PROJESİ

Pınar AKGÜL¹²⁷,

ÖZET

Bu çalışma, 2023–2024 eğitim öğretim yılında yürütülen “Sanat ve Çocuk (Art and Child)” adlı eTwinning projesinin amaçlarını, süreçlerini ve sonuçlarını ele almaktadır. Proje, 3–5 yaş grubu okul öncesi öğrencilerine yönelik olarak Kasım–Mart ayları arasında farklı ülkelerden katılımcı okulların işbirliğiyle gerçekleştirilmiştir. Projenin temel amacı, çocukların dünyaca ünlü Türk ve yabancı sanatçıları tanımalarını sağlamak, sanat ve sanatçı kavramlarını öğrenmelerine imkân vermek, yaratıcılıklarını geliştirmek, sanata ve sanatçıya karşı olumlu tutum kazandırmaktır.

Uygulama sürecinde, çocukların sanatsal farkındalıklarını artırmak için disiplinler arası etkinliklere yer verilmiştir. Sınıf içi uygulamalar, aile katılım çalışmaları ve sanat, müzik, drama atölyeleri ile birlikte Web 2.0 araçlarının entegrasyonu sağlanmıştır. Canva, Padlet, Wordwall, BookCreator, JigsawPlanet, Platoon gibi araçlar kullanılarak afiş, logo, dijital kitap, oyun, animasyon ve puzzle tasarlanmış; VivaVideo ve diğer araçlarla öğrencilerin ürünleri dijital ortama aktarılmıştır. Ayrıca ortak okullar arasında aylık webinar toplantıları düzenlenerek etkinlikler planlanmış ve değerlendirilmiştir.

Proje kapsamında Mozart, Romero Britto, Osman Hamdi Bey, Vivaldi, Picasso, Beethoven, Barış Manço ve Alessio Fassianos gibi sanatçılar ele alınmış; çocuklar bu sanatçıların yaşam öykülerini ve eserlerini tanıma fırsatı bulmuşlardır. Etkinliklerde müzik ve ritim çalışmaları, beden perküsyonu, drama, kodlama ve resimleme uygulamaları ile disiplinler arası bir yaklaşım benimsenmiştir. Projenin final ürünleri arasında öğrencilerin çalışmalarının yer aldığı e-sergi ile çocukların yazıp resimlediği hikâyelerden oluşturulan dijital kitap bulunmaktadır.

Sonuçlar incelendiğinde, öğrencilerin sanat ve sanatçılar hakkında bilgi düzeylerinin arttığı, sanata karşı duyarlılık ve saygı geliştirdikleri, yaratıcılık, problem çözme, iş birliği ve sorumluluk alma becerilerinin güçlendiği görülmüştür. Ayrıca müzik ve ritim duyarlılıkları artmış, sanatsal ifade becerileri gelişmiştir. Öğretmenler, yeni dijital araçları öğrenme ve uygulama fırsatı bulmuş, veliler ise çocuklarının gelişim süreçlerine aktif biçimde katılım sağlamıştır. Sonuç olarak, proje hem öğrenciler hem öğretmenler hem de veliler için önemli kazanımlar sağlamış; okul öncesi eğitimde sanat, teknoloji ve iş birliği temelli yenilikçi bir model ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Sanat, Yaratıcılık, Etwinning

¹²⁷ Öğretmen, Gazi Üniversitesi Anaokulu, pinarakgl06@gmail.com

ATIKTAN SANATA: KAĞIDA YENİDEN HAYAT

Nilay OKUYUCU¹²⁸,

ÖZET

Çevre sorunlarının giderek artması, doğal kaynakların verimli kullanılmasını ve geri dönüşüm bilincinin erken yaşta kazandırılmasını zorunlu kılmaktadır. İlköğretim düzeyinde gerçekleştirilen uygulamalı etkinlikler, öğrencilerin çevresel farkındalıklarını artırmakta ve sürdürülebilir yaşam kültürünün gelişimine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, Gazi Mustafa Kemal İlkokulu'nda gerçekleştirilen "Kağıt Dönüşüm Atölyesi" çalışması, öğrencilerin atık yönetimi ve geri dönüşüm süreçlerini deneyimleyerek öğrenmelerini amaçlamıştır.

Bu çalışmanın temel amaçları şu şekilde belirlenmiştir: Öğrencilerde geri dönüşüm bilinci oluşturmak. Atık kağıtların yeniden kullanılabilir ürünlere dönüştürülebileceğini deneyimletmek. Öğrencilerin çevreye duyarlı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamak. El becerilerini ve yaratıcılıklarını geliştirmek. Öğrenmeyi uygulama yoluyla kalıcı hale getirmek.

Çalışma, etkinlik temelli öğrenme yaklaşımı doğrultusunda yürütülmüştür. Atölye süreci deneysel uygulamalara dayalı olup öğrencilerin aktif katılımını önceleyen bir yöntem benimsenmiştir. Öğrencilerin kendi topladıkları atık kağıtların dönüşüm sürecini bizzat gerçekleştirmeleri, öğrenmeyi hem bilişsel hem de psikomotor boyutta desteklemiştir.

Etkinlik kapsamında Sinop Gazi Mustafa Kemal İlkokulu 2. sınıf öğrencilerinden toplam 31 öğrenci atölyeye katılım sağlamıştır. Çalışma şu aşamalarla gerçekleştirilmiştir: Öğrenciler tarafından biriktirilen atık kağıtlar küçük parçacıklara ayrıldı. Parçalar bir gün boyunca suda bekletilerek hamur haline getirildi. Hamur telli çerçeve yöntemi ile kalıplara aktarıldı. Ütöleme yöntemiyle düzleştirildi ve kurutuldu. Yeniden kullanılabilir kağıtlar elde edildi. Öğrenciler elde ettikleri bu kağıtlara resimler yaparak süreci tamamladı.

Atölye sonucunda öğrenciler, atık kağıtların geri dönüştürülerek kullanılabilir hale getirilebildiğini somut olarak gözlemlemişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun etkinlik sürecinde yüksek motivasyon ve katılım gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca, uygulamanın öğrencilerde çevre bilinci ve doğaya karşı sorumluluk duygusunu artırdığı gözlemlenmiştir. Öğrencilerin kendi ürettikleri kağıtlara yaptıkları resimler, yaratıcılıklarını ortaya koymalarına olanak sağlamıştır.

Gerçekleştirilen "Kağıt Dönüşüm Atölyesi" etkinliği, ilkokul öğrencilerinde geri dönüşüm bilinci kazandırma açısından etkili bir uygulama olmuştur. Uygulama sonunda yapılan resimlerden oluşan bir okul sergisi oluşturulmuştur. Uygulama temelli öğrenme sayesinde öğrenciler, çevresel farkındalıklarını artırmış ve sürdürülebilir yaşam kültürüne ilişkin temel deneyimler edinmiştir. Bu tür etkinliklerin yaygınlaştırılması, hem çevre koruma bilincinin gelişimine hem de öğrencilerin sorumluluk duygusunun pekişmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilinci, Geri Dönüşüm, Kâğıt Atıkları

¹²⁸ Öğretmen, Sinop Gazi Mustafa Kemal İlkokulu, nilayokuyucu@hotmail.com

EĞLENCELİ MATEMATİK

Selçuk TÜTAK¹²⁹,

ÖZET

Eğlenceli Matematik: Sayılardan Hikâyelere Uzanan Bir Yolculuk

Matematik çoğu zaman sadece formüller ve kurallar bütünü olarak görülür. Ancak biz eğitimcilerin gidişatları ki, doğru zamanda işlendiği matematik hayatın en eğlenceli oyunlarından biridir. Çocuklar için soyut kavramları somut öğrenme hâle getirmek, düzenli günlük yaşamın bir parçası gibi sunmak, onların motivasyonunu güçlendirir.

Eğlenceli matematik yaklaşımında amacımız, yalnızca işlem yeteneklerini geliştirmek değil; Aynı zamanda merakı canlı tutmaktır. Şiirlerle, hikâyelerle, oyunlarla dolu bir matematik dersi; Öğrencilerin hem zihinsel olanları hem de hayal gücüne katkı sağlar. Örneğin, asal profilli birer “kahraman” gibi tanıtım, kesirleri bir “makarna paylaşımı” üzerinden anlatılıyor, hafızasında kalıcı izler kalıyor.

Araştırmalar, görselleştirilmiş ve eğlenceli etkinliklerle matematik derslerinin başarısının belirgin şekilde yükseltildiğini ortaya koyuyor. Fazladan bu kopyalama yalnızca küçük yaş gruplarında değil, ortaokul ve lise düzeyinde de etkilidir. Çünkü eğlence ve öğrenme, aslında bunların hepsini kapsar iki değildir.

Matematiği eğlenceli, geleceğin problemlerini çözecek büyümenin en önemli adımlarından biridir. Öğrenci derste gülümserken öğreniyor, öğreniyorçe daha çok gülümsüyorsa; bu, eğitimcinin hayatının en güzel göstergesidir. Bizler de bu yolculukta matematiği “zorunlu bir ders” çalışabiliyor “keyifli bir bölünme” hâline getirmek için çalışıyoruz.

Kısacası, matematiği eğlenceli hâle getirmek yalnızca bir yöntem değil, aynı zamanda çocukların geleceğe yönelik yürümesini sağlayan güçlü bir köprüdür.

Anahtar Kelimeler: Matematik, Eğlenerek Öğrenme, Eğlence

¹²⁹ Öğretmen, İstanbul, basinselcuktutak@gmail.com

MAARİF MODELİ İLE MATEMATİK EĞİTİMİ: ETKİLEŞİMLİ VE İŞLEVSEL YAKLAŞIM

Derya KARATAŞ¹³⁰, Merve Çelebi¹³¹,

ÖZET

Eğitimde başarı, yalnızca bilgi aktarımıyla değil; öğrencilerin düşünme, problem çözme ve yaratıcı becerilerini geliştirmeleriyle mümkündür. Bu bağlamda, Maarif Modeli, matematik eğitimine yeni bir bakış açısı sunmaktadır. Maarif Modeli, öğrenmeyi merkezine alan, öğrenciyi aktif kılan ve etkileşimli yöntemleri destekleyen bir eğitim yaklaşımıdır.

Matematik derslerinde Maarif Modeli, öğrencilerin soyut kavramları somut deneyimlerle ilişkilendirmesini sağlar. Örneğin, toplama-çıkarma işlemleri günlük yaşam senaryolarıyla, geometri konuları ise gerçek nesnelerle keşfedilir. Bu yöntem, öğrencilerin matematiği yalnızca bir ders olarak değil, hayatın bir parçası olarak görmelerini sağlar.

Model, öğretmenlerin rolünü de yeniden tanımlar: Öğretmen, bilgiyi aktaran kişi yerine, öğrencilerin öğrenme süreçlerini yönlendiren bir rehber konumundadır. Etkileşimli grup çalışmaları, problem çözme aktiviteleri ve tartışmalar, öğrencilerin eleştirel düşünme ve iletişim becerilerini güçlendirir.

Ayrıca, Maarif Modeli dijital araçlarla da desteklenebilir. Eğitim platformları üzerinden sunulan simülasyonlar ve etkileşimli içerikler, öğrencilerin motivasyonunu artırır ve öğrenmenin kalıcılığını sağlar. Bu sayede matematik dersleri, ezberden uzak, deneyimsel ve eğlenceli bir hâl alır.

Sonuç olarak, Maarif Modeli matematik eğitiminde öğrenciyi merkeze koyarak öğrenmeyi anlamlı ve işlevsel kılar. Bu yaklaşım, öğrencilerin akademik başarısını artırmakla kalmaz; aynı zamanda onları geleceğin problem çözen ve yaratıcı bireyleri olarak yetiştirir.

Anahtar Kelimeler: Maarif Modeli, Matematik Eğitimi, Etkileşimli Öğrenme, İşlevsel Matematik, Öğrenci Merkezli Eğitim

¹³⁰ Öğretmen, Hakkari, Deryakaratas1283@gmail.com

¹³¹ Öğretmen, Hakkari, mervecancelebi@gmail.com

TÜRKÇE DERSİNDE ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (P4C) YÖNTEMİ İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE İFADE BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Özdenur AKTAŞ TOPÇU¹³², Rahime Nur ÖZTÜRK¹³³,

ÖZET

Türkçe Dersinde Çocuklar İçin Felsefe (P4C) Yöntemi ile Eleştirel Düşünme ve İfade Becerilerinin Geliştirilmesi

Çocuklar için Felsefe (Çocuklar için Felsefe – P4C) açılışında, onların düşünme süreçlerini geliştirmeyi, sorgulama kültürünü kazandırmayı ve iletişim becerilerini geliştirmeyi öğreten bir öğretim yöntemidir. Özellikle Türkçe derslerinin başlangıcında, öğrencilerin okuduklarını anlama, tartışma ve kendini ifade etme önemli düzeyde gelişmektedir.

P4C yönteminde dersler, bir metin, hikaye ya da görselden hareketle başlar. Öğrenciler, bu çalışmalardan yola çıkarak büyümeler üretir ve tartışma topluluklarını birbirleriyle paylaşırlar. Öğretmen burada bilgileri aktaran değil, düşünme süreçlerini yönlendiren kolaylaştırıcıdır. Bu sayede, kendi analizlerini, bireysel görüşlerine saygı duymayı ve gerekçelendirilen çoğalmaları sunmayı öğrenirler.

Türkçe derslerinde P4C uygulamalarında, çocukların sadece dilsel becerileri edinmeleri sağlanır; Aynı zamanda eleştirel düşünme, empati ve yaratıcılık da çok iyi. Bir hikaye üzerine tartışan çocuk, hem kelime dağarcığını hem de olayları zenginleştirir, farklı bakış açılarıyla yaklaşmayı öğrenir.

Rahime Hoca ile yürüttüğümüz bu başarıyı, P4C'nin en çok öne çıkardığı gücünü artırma, dayanıklılıklarını iyileştirme ve sınıf içi iyileştirmeleri sağlama ne kadar etkili olduğunu gözlemleme fırsatını yakaladı.

Sonuç olarak, Türkçe derslerinde Çocuklar için Felsefe dağıtımı kullanmak; onların düşüncelerini genişleten, onları sadece iyi okuyucu ve yazar değil, aynı zamanda gözlemlenen bireyler hâline gelen güçlü bir eğitim yaklaşımıdır.

Anahtar Kelimeler: Çocuklar İçin Felsefe (P4C), Eleştirel Düşünme, Türkçe Dersi, İfade Becerisi, Sorgulama

¹³² Öğretmen, Bursa, ozdenurtopcu@gmail.com

¹³³ Öğretmen, Konya, rahimenurozturk7@gmail.com

ECOTALK – OKULUMUZUN KARBON AYAK İZİNİ ÖLÇMEK VE İNGİLİZCE SUNMAK

Nurgül GÜRSOY¹³⁴,

ÖZET

Amaç: Bu proje, ortaokul öğrencilerinin hem çevre bilincini hem de İngilizce iletişim becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir. Öğrenciler, okullarının karbon ayak izini ölçerek bilimsel veri toplama, analiz etme ve sonuçları İngilizce olarak sunma deneyimi kazanacaktır.

Yöntem: Proje kapsamında öğrenciler dört gruba ayrılmıştır: enerji kullanımı, su tüketimi, kâğıt tüketimi ve ulaşım alışkanlıkları. Her grup kendi alanında veri toplamış, basit karbon ayak izi hesaplama yöntemleriyle sonuçları analiz etmiştir. Bulgular, İngilizce infografikler, posterler ve kısa videolarla görselleştirilmiştir.

Bulgular: Ölçümler sonucunda okulun yıllık karbon ayak izi belirlenmiş, en yüksek etki yaratan alanlar tespit edilmiştir. Öğrenciler, bu alanlarda karbon ayak izini azaltmaya yönelik uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmiştir.

Tartışma: Proje, öğrencilerin İngilizceyi yalnızca bir ders dili olarak değil, bilimsel iletişim aracı olarak kullanmalarını sağlamıştır. Bu yaklaşım, dil öğrenimini gerçek yaşam problemleriyle ilişkilendirerek motivasyonu artırmıştır. Ayrıca, çevre bilinci kazanımı ile dil becerilerinin eş zamanlı gelişebileceği gösterilmiştir. Bulgular, küçük ölçekli eğitim kurumlarında bile karbon ayak izinin ölçülmesinin mümkün olduğunu ve bu verilerin somut çevre politikalarına dönüştürülebileceğini ortaya koymaktadır.

Sonuç: Proje, öğrencilerin İngilizceyi bilimsel iletişim dili olarak kullanmalarını sağlamış, çevre bilinci ve araştırma becerilerini artırmıştır. Ayrıca, elde edilen veriler ışığında okulun karbon ayak izini azaltmaya yönelik somut adımlar planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karbon Ayak İzi, Çevre Bilinci, İngilizce İletişim, Ortaokul, Bilimsel Proje

¹³⁴ Öğretmen, Fatsa Toki Ortaokulu, kaya.nurgul@gmail.com

MÜZİKLE İNGİLİZCE KELİME ÖĞRENİMİ

Korkut GÜRSOY¹³⁵,

ÖZET

Bu proje, 5. ve 6. sınıf öğrencilerine İngilizce kelime öğretimini daha eğlenceli, etkileşimli ve kalıcı hale getirmek amacıyla Web 2.0 araçları ile müzik temelli öğrenme yöntemlerini bir araya getirmektedir. Öğrencilerin motivasyonunu artırmak ve kelime dağarcıklarını geliştirmek için LyricsTraining, Canva ve Padlet gibi dijital araçlar kullanılmıştır.

Yöntem olarak, öncelikle öğretim programına uygun 15–20 hedef kelime belirlenmiştir. Bu kelimeler etrafında öğrencilerle birlikte beyin fırtınası yapılarak özgün şarkı sözleri yazılmış, bilinen çocuk şarkıları veya telifsiz melodiler üzerine uyarlanmıştır. LyricsTraining ile dinleme ve boşluk doldurma etkinlikleri yapılmış, Canva ile şarkı sözlerini içeren dijital posterler hazırlanmış, Padlet üzerinde ise öğrenciler çalışmalarını paylaşarak birbirlerine geri bildirim vermiştir. Uygulama sürecinde öğrenciler şarkılarını sınıfta seslendirmiş, kayıtlar alınarak dijital ortamda paylaşılmıştır.

Proje sonunda yapılan ön test–son test karşılaştırmaları, öğrencilerin kelime bilgisi düzeylerinde anlamlı bir artış olduğunu göstermiştir. Ayrıca anket sonuçları, öğrencilerin derse yönelik tutumlarında olumlu değişimler olduğunu ortaya koymuştur. Bulgular, müzik ve Web 2.0 araçlarının bütünsel kullanımının yabancı dil öğretiminde etkili bir yöntem olduğunu kanıtlamaktadır. Bu yaklaşımın farklı yaş gruplarına ve ders içeriklerine uyarlanarak yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, İngilizce, Kelime, Şarkı Sözü

¹³⁵ Öğretmen, Ordu, gursoynknk@gmail.com

MAARİF MODELİ'NDE 21. YÜZYIL BECERİLERİ: DİJİTAL DÖNÜŞÜM, YAPAY ZEKÂ VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ

Engin BAYRA¹³⁶,

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) Öğretim Programlarını, 21. yüzyılın gerektirdiği dijital dönüşüm, yapay zekâ (YZ) okuryazarlığı ve öğretim teknolojileri boyutları çerçevesinde incelemektedir. Çalışmanın amacı, programlarda yer alan dijital yeterliklere ilişkin kazanımları sistematik biçimde tespit ederek, bunları ulusal ve uluslararası referans çerçeveler (OECD, UNESCO YZ Yeterlik Çerçeveleri, AB DigComp 2.2) ile karşılaştırmaktır.

Nitel araştırma deseninde yürütülen çalışmada doküman analizi yöntemi kullanılmış; veri kaynağını Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2024 yılında yayımladığı tüm öğretim programları oluşturmuştur. Analiz sürecinde, “dijital, teknoloji, yapay zekâ, veri, bilgi okuryazarlığı, çevrim içi, dijital vatandaşlık” gibi anahtar kavramlar üzerinden kazanımlar taranmış, kodlanmış ve tematik sınıflandırma yapılmıştır.

Bulgular, TYMM'nin özellikle dijital vatandaşlık, güvenlik, etik kullanım ve bilgi–veri okuryazarlığı boyutlarında güçlü bir çerçeve sunduğunu göstermektedir. Fen ve matematik derslerinde veri toplama, analiz ve yazılım kullanımı ön plana çıkarken; sosyal bilim ve vatandaşlık derslerinde çevrim içi güvenlik, etik ve dijital haklar vurgulanmıştır. Dil ve edebiyat derslerinde dijital iletişim, çoklu ortam çözümlemeleri ve yapay zekâ destekli dil öğrenimi dikkat çekmiştir. Tarih ve felsefe derslerinde ise dijital tarih uygulamaları ve bilimin toplumsal dönüşümle ilişkisi öne çıkmıştır. Bununla birlikte, yapay zekâ okuryazarlığının dersler arası dağılımda sistematik bir “kademeli öğrenme hattı” şeklinde sunulmadığı görülmektedir.

Uluslararası literatürle karşılaştırıldığında, TYMM'nin dijital güvenlik, etik vatandaşlık ve veri okuryazarlığı alanlarında UNESCO ve AB DigComp çerçeveleri ile yüksek düzeyde uyumlu olduğu; ancak yapay zekâ pedagojisi, öğretmen yeterlikleri ve uygulama düzeyinde ölçme–değerlendirme mekanizmalarının daha fazla geliştirilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak, TYMM'nin güçlü yönleri dijital vatandaşlık, etik ve veri okuryazarlığı ekseninde küresel standartlarla örtüşmektedir. Geliştirmeye açık alanlar ise yapay zekâ okuryazarlığının müfredata kademeli entegrasyonu, öğretmen mesleki gelişiminin desteklenmesi ve ölçme–değerlendirme araçlarının dijital dönüşümle uyumlu hâle getirilmesidir. Bu çalışma, TYMM'nin küresel dijital eğitim gündemindeki yeri hakkında kapsamlı bir değerlendirme sunmakta ve Türkiye'nin dijital eğitim politikaları için stratejik öneriler ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Dijital Dönüşüm, Yapay Zekâ Okuryazarlığı, Dijital Yeterlik, Öğretim Teknolojileri

¹³⁶ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop Üniversitesi, ebayra@sinop.edu.tr

1. SINIF MAARİF MODELİ FELSEFESİ VE ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ

Nazmiye ATASEVER¹³⁷, Kübra ONURLU¹³⁸,

ÖZET

Maarif Modeli, eğitimi öğrenci merkezli, etkileşimli ve bütünsel bir süreç olarak ele alır. İlkokul birinci sınıf düzeyinde bu model, öğrencilerin temel bilgi ve becerilerini kazanmalarının yanı sıra, öğrenmeye dair merak ve motivasyonlarını geliştirmeyi amaçlar. Erken çocukluk eğitiminde vurgulanan öğrenme ortamının güvenli, keşfetmeye açık ve oyun temelli olması, Maarif Modeli'nin felsefesiyle doğal olarak uyum sağlar.

Birinci sınıfta uygulanan Maarif Modeli, öğrencilerin aktif katılımını temel alır. Dersler, sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda problem çözme, iş birliği ve yaratıcı düşünme aktiviteleriyle zenginleştirilir. Öğretmenler, çocukları yönlendiren rehberler olarak rol alırken, öğrenciler keşfederek öğrenir. Bu yaklaşım, erken çocukluk eğitiminde önem verilen bireysel farklılıkları ve öğrenme stillerini de göz önünde bulundurur.

Model, soyut kavramları somut deneyimlerle ilişkilendirerek öğrenmeyi anlamlı hâle getirir. Örneğin, sayı ve ölçme kavramları oyunlar ve günlük yaşam örnekleri üzerinden işlenir; grup çalışmaları ve etkileşimli etkinlikler, çocukların sosyal ve iletişim becerilerini destekler.

Sonuç olarak, 1. sınıf Maarif Modeli, erken çocukluk eğitimi ilkeleriyle birleştiğinde; öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen kapsamlı bir öğrenme ortamı sunar. Bu model, çocukların öğrenmeye dair merakını canlı tutarken, onları geleceğin sorgulayan, yaratıcı ve özgüvenli bireyleri olarak yetiştirmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler: Maarif Modeli, 1. Sınıf, Erken Çocukluk Eğitimi, Öğrenci Merkezli Eğitim, Etkileşimli Öğrenme

¹³⁷ Öğretmen, Bağcılar Fatih İlkokulu, nazzatasever@gmail.com

¹³⁸ Öğretmen, İZMİR, kbrasln@hotmail.com

PERMAKÜLTÜR DOĞAMIZDA VAR: ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DOĞA TEMELLİ BİR UYGULAMA

Ömrüm UZUN YOLCU¹³⁹,

ÖZET

Erken çocukluk dönemi, bireyin bilişsel, duygusal ve sosyal gelişiminde kritik bir evredir. Bu dönemde doğa ile etkileşim, çocukların çevresel farkındalık, sorumluluk ve sürdürülebilirlik bilinci kazanmalarına katkı sağlar. Modern yaşam koşulları, çocukların doğal çevreyle bağlarını sınırlandırdığı için doğa temelli öğrenme uygulamalarına duyulan ihtiyaç artmaktadır. Bu bağlamda, 'Permakültür Doğamızda Var' projesi, okul öncesi çocukların doğa ile etkileşimlerini artırmak ve çevre dostu davranışlarını desteklemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda çalışmada; okul öncesi öğrencilerine doğa temelli permakültür uygulamaları yapılmış ve yapılan uygulamalar değerlendirilmiştir. Araştırmanın katılımcı grubunu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Giresun ili Bulancak ilçesi Sabiha Özdemir Anaokulu'na yarım gün olarak devam eden ve 4 yaşında olan 10, 5 yaşında olan 10 çocuk oluşturmaktadır. Sınıfın mevcut yapısına ve işleyişine herhangi bir dış müdahalede bulunmadan yürütülen çalışmada, katılımcılar seçkisiz (rastgele) örneklem yöntemle seçilmiştir. Çalışma nitel araştırma yaklaşımıyla durum çalışması deseninde kurgulanmış; gözlemler, öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler ve çocukların proje süresince ortaya koydukları ürünlerin analizi yoluyla veriler toplanmıştır. Etkinlikler arasında bitki ekimi, bahçe bakımı, kompost çalışmaları ve geri dönüşüm temelli sanat uygulamaları yer almıştır. Çocuklar bu etkinlikler sırasında oyun ve keşif yoluyla öğrenme fırsatları bulmuş, doğaya yönelik olumlu tutum geliştirmişlerdir. Elde edilen bulgular, çocukların çevreye karşı daha bilinçli davranışlar sergilediklerini, sorumluluk alma, iş birliği ve paylaşma becerilerinin geliştiğini göstermektedir. Öğretmen raporları, öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarının yükseldiğini ve doğal süreçlere karşı meraklarının arttığını ortaya koymuştur. Aile geri bildirimleri ise çocukların ev ortamında geri dönüşüm ve tasarruf gibi davranışları benimsediklerini göstermiştir. Doğa ile düzenli temasın, çocuklarda öz düzenleme, empati ve sosyal ilişkilerde olumlu değişimlere yol açtığı belirlenmiştir. Sonuç olarak, proje erken çocukluk eğitiminde permakültür temelli etkinliklerin çevre farkındalığı ve sürdürülebilirlik bilinci kazandırmada etkili olduğunu ortaya koymuştur. Benzer uygulamaların farklı bölgelerde yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Temelli Öğrenme; Erken Çocukluk Eğitimi; Sürdürülebilirlik; Permakültür.

¹³⁹ Öğretmen, Giresun, omrum_uzun_ylc28@hotmail.com

OYUNLAR, YEMEKLER VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER YOLUYLA OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARA ANADOLU’NUN TANITILMASI

Serpil EVLER¹⁴⁰,

ÖZET

Bu çalışma, okul öncesi dönemdeki çocuklara Anadolu’nun kültürel ve coğrafi zenginliğini tanıtmak amacıyla hazırlanmıştır. Program kapsamında her hafta bir bölge seçilmiş ve o bölgeye ait özellikler çocuklara çeşitli etkinliklerle aktarılmıştır. Çalışmanın temel amacı, erken yaşta çocukların kültürel mirası tanımasını sağlamak, yaşadıkları ülkenin çeşitliliğini fark ettirmek ve öğrenmeyi eğlenceli bir hale getirmektir.

Her hafta belirlenen bölgeye ait halk oyunları, yetişen tarım ürünleri, yöresel yemekler, tarihi ve doğal güzellikler, müzeler ve kültürel değerler çocuklara tanıtılmıştır. Etkinliklerde çocukların yaş grubu dikkate alınarak görseller, oyunlar, kısa hikâyeler ve dramatizasyon yöntemleri kullanılmıştır. Örneğin Karadeniz bölgesinde kemençe eşliğinde basit ritim çalışmaları yapılmış, Ege bölgesinde zeybek oyunundan kısa figürler gösterilmiştir. Böylece çocukların hem motor becerileri hem de müzik ve ritim algıları desteklenmiştir.

Programın dikkat çeken yönlerinden biri ise beslenme kısmıdır. Haftalık yemek listelerine, tanıtılan bölgenin kahvaltılık çeşitleri ve yöresel yemekleri eklenmiştir. Çocuklar hem görsel hem de tat deneyimi yaşayarak öğrenme fırsatı bulmuştur. Örneğin İç Anadolu haftasında tarhana çorbası, Doğu Anadolu haftasında kete gibi yöresel yiyecekler çocukların menülerine dahil edilmiştir. Bu uygulama, çocukların damak tadını geliştirmesinin yanı sıra kültürel çeşitliliği daha somut bir şekilde kavramalarını sağlamıştır.

Çalışmanın sonucunda, okul öncesi öğrencilerinin Anadolu’nun farklı bölgelerine karşı meraklarının arttığı, yöresel oyunlar ve yemekler aracılığıyla öğrenmeye daha aktif katıldıkları gözlenmiştir. Ayrıca çocukların kültürel değerleri olumlu duygularla deneyimledikleri, arkadaşlarıyla paylaşım yaptıkları ve öğrenme sürecinde daha motive oldukları görülmüştür.

Sonuç olarak, bu uygulama okul öncesi eğitiminde kültürel mirasın tanıtılması için etkili bir yöntemdir. Bölgesel tanıtımların oyun, müzik, görsel materyaller ve yemeklerle desteklenmesi çocukların ilgisini artırmış, öğrenmeyi kalıcı hale getirmiştir. Bu tür çalışmaların farklı yaş gruplarında da uygulanması, kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Kültürel Miras, Oyun Temelli Öğrenme, Yöresel Yemekler, Bölgesel Tanıtım

¹⁴⁰ Öğretmen, Ankara, anaokulugumusede@gmail.com

İŞLEVSEL MATEMATİK

Dilek DEMİRTAŞ¹⁴¹,

ÖZET

Özel Eğitim Meslek Okullarında İşlevsel Matematik: Matematik Ders Kitaplarının Eğitsel Bir Araç Olarak Kullanımı

Matematik yalnızca sayı öğretmekle sınırlı değildir; aynı zamanda öğrencilerin gerçek hayata taşıyabilecekleri problem çözme becerilerini kazandırmayı da hedefler. Çocuklar, merak ve hayal gücünün desteklenmesi gereken kritik bir gelişim dönemindedir. İşte bu noktada işlevsel matematik yaklaşımı önem kazanmaktadır: Matematik, soyut kalmamalı; sınıf öğrenimi ile günlük yaşam arasında köprü kurmalıdır.

Bu çerçevede matematik ders kitapları, sadece alıştırma ve toplama kaynakları değildir. Öğretmen ve öğrencileri etkileşimli ve anlamlı öğrenme deneyimlerine yönlendiren temel birer eğitim aracı işlevi görürler. İyi tasarlanmış bir ders kitabı; işlevsel etkinlikleri, günlük yaşam örneklerini ve görsel destekleri bir araya getirir. Örneğin, alışveriş problemleri üzerinden toplama- çıkarma işlemlerini ya da paylaşım etkinlikleriyle kesirleri öğretmek, çocukların matematiği günlük hayatın bir parçası olarak görmelerini sağlar.

Ayrıca işlevsel matematik öğrencilerin özgüvenini geliştirmektedir. Çocuklar saati okumak, malzemeleri ölçmek ya da nesneleri düzenlemek gibi günlük yaşamda matematiğin karşılıklarını fark ettiklerinde, yalnızca beceri kazanmakla kalmaz; aynı zamanda derse yönelik olumlu bir tutum da geliştirirler. Bu unsurları içinde barındıran ders kitapları, mekanik tekrarları eğlenceli ve keşfe dayalı bir öğrenme sürecine dönüştürür.

Bu yaklaşım sayesinde matematik, ezberden öteye geçerek akıl yürütme, iş birliği ve yaratıcılık gibi temel yaşam becerilerini destekler. Böylece işlevsel matematik, özenle hazırlanmış ders kitaplarıyla birleştiğinde, öğrencileri geleceğe hazırlayan etkili bir eğitim yoluna dönüşür.

Anahtar Kelimeler: İşlevsel Matematik, Matematik Ders Kitapları, Günlük Yaşam, Eğitim Aracı

¹⁴¹ Öğretmen, Kadıköy Rehberlik ve Araştırma Merkezi, dilekdemirtas42@hotmail.com

TÜRK ÇOCUK EDEBİYATI: TÜRKİYE MERKEZLİ LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN SİSTEMATİK BİR DEĞERLENDİRMESİ

Nihan ÇAĞLAR KARACA¹⁴²,

ÖZET

Türk çocuk edebiyatı, sağlıklı, duygusal ve dillerinin katkısını sağlayan önemli bir edebi alan olarak kabul edilmektedir (Sever, 2015). Bu alan, çocukların okuma deneyiminin kazandırılmasının ötesinde, onların hayal güçlerindeki gelişmeler, eleştirel düşünmenin sorunlarının ve kültürel kimliklerini şekillendirdiği gibi çok yönlü olarak sahip olduğu görülmektedir (Şirin, 2007). Türkiye'de çocuk edebiyatı üzerine yapılan akademik çalışmalar, bu alanda edebi ve pedagojik olarak dikkate alınacakları önemsenecek (Balta, 2019). Bulusal alan yazındaki bu eksikliğin giderilmesi, alan gelişimi ve araştırmaların yön verme açısından önemli bir gereklilik olarak ortaya çıkması. Bu işlem amacı, Türk çocuk edebiyatı alanında yapılan lisansüstüleri sistematik bir biçimde inceleyerek, mevcut akademik ulusal alan yazının kapsamını, özelliklerini belirlemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

- Türk Çocuk edebiyatı kayıtlı lisansüstü seriler yayın yılları nedir?
- Türk Çocukta literatürde görülen lisansüstü serilerin üniversite sağlayıcıları nedir?
- Türk Çocuk edebiyatında kayıtlı lisansüstü şiddet araştırması deseni verileri nedir?
- Türk Çocuk edebiyatı kayıtlı lisansüstü serilerin anahtar kelimelere göre tarihi nasıldır?

Araştırma betimsel analize göre Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi doğrulanmış yer alan yüksek lisans ve doktora tezleri içermektedir. YÖK tez sayfası "Türk Çocuk Edebiyatı" anahtar kelimeler üzerinden yapılan taramalar sonucunda 19 yüksek lisans ve 9 doktora çalışması araştırma kapsamı dahildir. Araştırma kapsamına alınan lisans üstü tezler, kodlanarak yıllarına, üniversitelerine, anabilim dallarına, bilim dallarına, anahtar kelimelere ve sınıflara göre araştırma desenlerine göre araştırma desenleri. Elde edilen veriler, aralıklar, frekans tabloları ve yüzdelik dağılımlar kullanılarak iyi bir şekilde analiz edilmiştir.

Araştırma konuları sunum sırasında devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türk Çocuk Edebiyatı, Lisansüstü Tezler, Sistematik İnceleme, Çocuk Edebiyatı Araştırmaları

¹⁴² Dr., MEB, nihancaglar@gmail.com

ETWINNING PROJELERİNİN ÖĞRENCİLERE KATKILARININ ARAŞTIRILMASI

Saliha TOPLU¹⁴³,

ÖZET

Bu çalışmada, uluslararası iş birliği temelinde yürütülen “Folk Tales To Digitales” adlı eTwinning projesine katılan altı lise öğrencisinin projeden elde ettikleri kazanımların incelenmesi amaçlanmaktadır. Proje, halk hikâyelerinin dijital platformlarda yeniden üretilmesi, kültürel aktarımın güçlendirilmesi ve öğrencilerin çok boyutlu gelişimlerinin desteklenmesi üzerine kurgulanmıştır. Araştırmada nitel yöntemlerden durum çalışması yaklaşımı kullanılmış, veriler yarı yapılandırılmış mülakatlar aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir.

Elde edilen bulgular dört tema altında toplanmıştır. Birincisi kültürel farkındalıktır. Öğrenciler farklı ülkelerden akranlarıyla halk hikâyeleri üzerine çalışmanın kültürel çeşitliliği tanımalarına katkı sağladığını ve kendi kültürel değerlerini tanıtmaya sorumluluğu hissettiklerini belirtmiştir. Bu süreç, kültürel mirasın korunması ve aktarılması açısından öğrencilerde farkındalık oluşturmuştur. İkincisi yabancı dil becerileridir. Proje süresince İngilizce, öğrencilerin iletişim dili olarak kullanılmış ve bu durum yazma, okuma, konuşma ve dinleme becerilerinin gelişmesini sağlamıştır. Katılımcılar, özgüvenlerinin arttığını, dil kullanımında daha akıcı hâle geldiklerini ifade etmiştir. Üçüncüsü dijital yeterliklerdir. Dijital hikâye anlatımı, çevrim içi iş birliği araçları, grafik ve multimedya tasarımı gibi uygulamalar öğrencilerin dijital becerilerini artırmıştır. Bu kazanımlar, akademik başarı ve mesleki yaşamda kullanılabilecek önemli yeterlikler olarak değerlendirilmiştir. Dördüncüsü sosyal ve kişisel gelişimdir. Öğrenciler proje sürecinde ekip çalışmasına uyum sağlama, sorumluluk alma, problem çözme ve yaratıcılık becerilerini geliştirmiştir. Farklı ülkelerden akranlarla ortak ürünler ortaya koymak, sosyal ilişkilerini güçlendirmiş ve uluslararası iş birliği deneyimi kazandırmıştır.

Sonuç olarak, eTwinning projelerinin öğrencilerin akademik, sosyal ve kültürel gelişimlerine çok boyutlu katkı sağladığı görülmektedir. “Folk Tales To Digitales” projesi özelinde, kültürel aktarımın dijital araçlarla desteklenmesi öğrenciler için anlamlı ve kalıcı öğrenme deneyimleri oluşturmuştur. Bu bulgular, benzer projelerin yaygınlaştırılmasının ve eğitim programlarında daha sistematik biçimde uygulanmasının önemini ortaya koymaktadır. Özellikle küreselleşen dünyada kültürel mirasın korunması, yabancı dilde iletişim becerilerinin geliştirilmesi ve dijital yetkinliklerin artırılması açısından eTwinning projeleri değerli bir fırsat sunmaktadır. Araştırmaya katılan altı lise öğrencisinin ifadeleri, uluslararası iş birlikli projelerin bireysel ve akademik gelişime yönelik somut katkılar sağladığını güçlü biçimde ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etwinning, Dijital Hikâye Anlatımı, Kültürel Miras

¹⁴³ Öğretmen, Selahaddin Eyyubi Ortaokulu, salihatoplu@gmail.com

SAYFA SAYFA YÜZ GÜN

Kemal OĞUZ¹⁴⁴,

ÖZET

Okul öncesi dönemde çocuklara kitap okuma alışkanlığı kazandırmak, onların dil gelişimini, hayal gücünü ve sosyal becerilerini desteklemenin en etkili yollarından biridir. Bu amaçla uygulamaya koyduğumuz “100 Güne 100 Kitap” projesi, çocukların hem okuma sevgisi kazanmasını hem de sorumluluk bilinci geliştirmesini hedeflemektedir.

Proje kapsamında her öğrenci 5 adet kitap edinmektedir. Öğrenciler bu kitapları sırayla arkadaşlarıyla değiş tokuş ederek okur. Her hafta yapılan bu değişimle, sınıfta sürekli bir kitap dolaşımı gerçekleşir. Böylece öğrenciler yalnızca kendi kitaplarını değil, arkadaşlarının kitaplarını da okuma fırsatı bulur.

Öğrenciler, okudukları her kitabı kendilerine ait bir numara ile işaretler. 1’den 20’ye kadar belirlenmiş numaralar sayesinde hangi kitabın kim tarafından okunduğu kolayca takip edilebilir. Bu uygulama, çocukların hem sürece aktif katılımını sağlar hem de okuduklarını somutlaştırarak motivasyonlarını artırır.

Kitaplar evlere götürülüp getirildiği için öğrenciler, kitapların korunmasından sorumludur. Bu durum, erken yaşta sahiplenme ve sorumluluk bilinci kazandırır. Ayrıca ailelerin de sürece dahil olmasını sağlayarak evde okuma kültürünün desteklenmesine katkıda bulunur.

Yaklaşık 100 gün süren uygulamanın sonunda her çocuk, neredeyse 100 farklı kitapla tanışmış olur. Bu süreçte öğrenciler, farklı yazarlar, karakterler ve konularla karşılaşarak hem kelime dağarcıklarını zenginleştirir hem de okuma sevgisini kalıcı bir alışkanlığa dönüştürürler.

Sonuç olarak “100 Güne 100 Kitap” projesi, çocukların bireysel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlayan, paylaşma, sorumluluk ve okuma kültürünü erken yaşta kazandırmayı amaçlayan verimli bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Kitap, Okumak, Sorumluluk, Seçim, Günler

¹⁴⁴ Öğretmen, , kemal_oguz32@hotmail.com

GELECEK SIFIR ATIKLA GELECEK

Ahmet YALVAÇ¹⁴⁵,

ÖZET

Avrupa'daki okullar için oluşturulmuş bir topluluk olan ve Avrupalı okulların etkileşimini içeren e twinning platformunda kurulan Gelecek Sıfır Atıkla Gelecek projesi ile 5-11 yaş aralığında Anaokulu ve ilkokul düzeyindeki öğrencilere israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılmasının sağlanması, atık oluşumunun nedenlerinin gözden geçirilmesi ve atık atıkların en minimum düzeyde tutulması hedeflenmiştir.

Bu proje ile öğrencilerimize gezegenimizin sınırlı kaynaklarını en iyi potansiyeliyle ve mümkün olan en verimli şekilde kullanmayı öğretmeyi amaçlamaktır. Bunu 3 aylık bir süreçte gerçekleştirmeyi hedefledik. Biz işimiz bittiğinde öğrencilerimizin gezegenimizin kaynaklarını en iyi şekilde kullanmalarını hedefledik. Projemize Türkiye, Azerbaycan ve Moldova'dan ilkokul ve anaokulları katıldı.

Projede yar alan öğrencilerimiz aileleri ile yapılan çalışmalardan keyif aldılar. Sıfır atık ile ilgili farkındalığın arttığı bu proje ile öğrencilerin başka ülkelerde ki akranlarıyla iletişim becerileri gelişti. Öğretmenlerde meslektaşlarıyla etkileşimde bulunmaları mesleki gelişimlerine katkı sağladı.

Proje kapsamında hedeflenen amaçlara ulaşmak için proje tabanlı öğrenme yaklaşımı kullanılmıştır. Proje süresince doğa sevgisi, doğru tüketim alışkanlıkları, enerji kaynaklarının verimli kullanımı, geri dönüşüm bilincini kazandırma amaçlı etkinlikler uygulanmış olup öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme becerileri geliştirerek ilgili konu hakkında farkındalık düzeyleri arttırılmıştır. Disiplinlerarası yaklaşımla planlanan etkinliklerde aile katılımını sürece dahil ederek öğrencilerin dil, sosyal-duygusal, motor, bilişsel dahil kümülatif gelişimini sağlanmıştır. Proje, müfredatla iç içe hale getirilmiş; öğrencilerin sorgulama, ilişkilendirme, proje temelli öğrenme ve ürün geliştirme gibi yollarla, gerçek yaşam koşullarına uygun biçimde üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeye katkı sağlamıştır.

Proje kapsamında ocak ayında ortakların eklenmesi, proje planının yazılması, sayfaların oluşturulması, etkinliklerin planlanması, projeye dâhil edilecek öğrenciler için veli izin belgelerinin alınması, kendimizin okullarımızın ve öğrencilerimizin tanıtım çalışmalarının yapılması, tanışma webinarlarının yapılması, logo ve afiş çalışmalarının yapılması, pano hazırlanarak proje tanıtımının yapılması, öğrenci anketlerinin hazırlanması ve uygulanması, öğretmen anketlerinin hazırlanması ve uygulanması.

Şubat ayında; atık materyallerden bayrak yapılması, öğrenci afişlerinin hazırlanması, atık materyallerden eğitici oyuncak tasarımı etkinlikleri yapılması, yapılan etkinliğin resim kolajının yapılması, yapılan etkinliğin videolarının birleştirilmesi, yapılan etkinliğin e book'a dönüştürülmesi.

Mart ayında; çizgi film etkinliği, masal etkinliği, şarkı etkinliği, tohum topu etkinliği yapılmıştır. Yapılan çalışmalar etwinning platformunda paylaşılmıştır.

¹⁴⁵ Öğretmen, Kayseri ARGE, ahmetyalvac38@gmail.com

Zoom uygulaması üzerinden yaptığımız öğrenci webinarında eğitici videolardan yararlanılmıştır. Sonuç olarak öğrencilere tüm bu etkinlikler ile ilgili konularda farkındalık ve beceri kazandırılmıştır. Projem Ulusal Kalite Etiketı ödölü kazanmış olup ayrıca uluslararası kalite etiketi de almıştır. Bu poster sunumda proje tanıtılacak ve yapılan etkinliklere ilişkin girdi ve çıktılar paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etwinning, İlköğretim, Sıfır Atık, Eğitim

KAĞIT HAMURUNDAN SANATA BİR HAYAL ATÖLYESİ

Kıymet SARAR¹⁴⁶,

ÖZET

Projenin Amacı:Bu projenin amacı, orta ve ağır zihin engelli öğrencilerin yaptığı çalışmalarla geri dönüşüm bilincini toplumun tüm kesimlerine kazandırmak, katılımcı zihin engeli bulunan bireylerin duyuşal ve motor becerilerini geliştirirken yaratıcı düşünme süreçlerine katkıda bulunmaktır. Öğrenciler, kağıt hamuru kullanarak çevre dostu ürünler tasarlayacak ve çevre bilinci hakkında farkındalık oluşturacaklardır. Bu süreç, aynı zamanda öğrencilerin özgüvenlerini artırmayı ve bağımsızlıklarını desteklemeyi hedeflemektedir

Proje Kapsamı:Bu proje, orta ve ağır zihin engelli öğrencilerin yaptığı çalışmalarla topluma geri dönüşüm bilincini kazandırmayı amaçlar. Katılımcılar, atık kağıtları geri dönüştürüp kağıt hamuru yaparak çevre dostu ürünler tasarlarlar. Proje, öğrencilerin motor becerilerini geliştirecek ve çevreye duyarlı alışkanlıklar kazandıracaktır. Ayrıca, sıfır atık anlayışını yerleştirerek katılımcıların sürdürülebilir yaşam tarzlarını benimsemelerine yardımcı olacaktır.

Hedef Kitle:8-17 yaş arası, orta ve ağır zihin engelli öğrenciler. Bu proje, öğrencilerin duyuşal, motor ve yaratıcı becerilerini geliştirmeyi hedeflerken, aynı zamanda sıfır atık hareketine katkıda bulunmalarını sağlar.

Yöntem:Bu projede, öğrenciler adım adım rehberlik alarak geri dönüşüm sürecini öğrenirler. İlk olarak, atık kağıtları toplayıp, gerekli malzemelerle karıştırarak kağıt hamuru yapacaklar. Ardından, kağıt hamurunu kullanarak basit objeler (sakı, çerçeve, vb.) tasarlayacaklar. Öğreticiler, her aşamada öğrencilere yardım ederek duyuşal ve motor becerilerini geliştirmelerine destek olacaklardır.

- Sabit Bekleme Süresi: Yönergelerin anlaşılması için belirli süreler beklenir.
- İpucunun Giderek Azaltılması: Başlangıçta yoğun destek sağlanır ve süreç ilerledikçe bu destek kademeli olarak azaltılır.
- Taklit Eğitimi: Öğreticiler model sergileyerek öğrencilerin taklit yoluyla öğrenmesini sağlar.
- Somut Materyallerle Çalışma: Dokunsal deneyimleri artırmak için öğrenciler somut materyallerle çalışır.
- Sözlü ve Görsel Yönergeler: Öğrencilerin adımları daha iyi anlaması için basit yönergeler kullanılır.

Yöntemlerinden faydalanılacaktır.

Beklenen Sonuçlar:Katılımcılar, geri dönüşüm ve sıfır atık hakkında bilgi edinerek çevreye duyarlı bireyler haline geleceklerdir. Aynı zamanda hedef kitlemiz olan öğrencilerde, motor becerilerini geliştirip, yaratıcı düşünme becerileri artacaktır. Bu süreç, öğrencilerin özgüvenlerini ve bağımsızlıklarını güçlendirerek, onları sürdürülebilir yaşam tarzlarına yönlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Özel Gereksinimli Birey, Geri Dönüşüm

¹⁴⁶ Öğretmen, Kayseri, kiymetsarar@gmail.com

TOHUM TOPLARIYLA DOĞANIN KALBİNE ÖZEL DOKUNUŞ

Serkan KARAKAYA¹⁴⁷,

ÖZET

Tohum Toplariyla Doğanın Kalbine Özel Dokunuş Projesi özel çabalı üretime katılarak, ortaya koyduğu ürünleri ile başarabilmelerini tatmalarını, sosyal yaşamayı ve etkin bireyler olarak katılmalarını sağlar. Özel zorluklarla üretilebilecek yapıda, aktif katılım sağlamaları ve sosyal kabulleri için oldukça önemli bir yere sahiptir. Tohum Toplariyla Doğanın Kalbine Özel Dokunuş Projesi bu alanda özel çabalarla sürdürülebilecek toplumsal yaşamda sahip olunan özellikler ve beceriler ile kabul görmelerini sağlayacaklardır. Özel bireyler, çalışmalar ve eski ürünler ile toplum, yaşanabilir bir çevre, bitki örtüsünün korunması ve sürdürülmesi, üretilen ve kendi kendine yetebilen bireyler olma konusunda örnek teşkil edeceklerdir.

Tohum Toplariyla Doğanın Kalbine Özel Dokunuş Projesi'nin hedef kitleleri 6-17 yaş aralığındaki orta ağır zihinsel engeli tanısı olan bireylerden oluşur. Proje kapsamı olarak pilot geliştirme okulumuzla sınırlı olacaktır. Proje verimliliği ortaya çıktığında detaylandırılarak, diğer okullarla işbirliği halinde bireylerde kendi kendine yetebilen, üretebilen, doğaya uygun bir toplum bilinci oluşturulması hedeflenmektedir. Projenin kapsamındaki tohum topraklarının içine yerleştirilecek ağaç tohumları ile kurak koşullarda ormanlaştırılması hedeflenmektedir.

Tohum Toplariyla Doğanın Kalbine Özel Dokunuş Projesi 6-17 yaş özel tarihlerli bireylerden oluşan, başlangıçta hazırladıkları tohum topraklarının ekim, çimlenme ve gelişim süreçlerini izlemek yoluyla, ölçülebilen test araçları ile projeye başlatılan ön testte, gezi ve saha çalışmaları, doğal olarak başlayan, video ile model olma, eğitimsel oyun, sergi hızlanma yöntemlerinden yararlanılıp son test yapma yöntemi tamamlanabilecek.

Projeye katılımın sağlanmasının sosyalleştirilmesi, el göz koordinasyonu özelliklerinin geliştirilmesi, zaman yönetiminin kazandırılması, bir etkinliğe/işe devam ettirilmesi ve sonuçlandırma özelliklerinin öz düzenleme yoluyla kazandırılması, yetisi gelişmiş daha üretken ve sosyal hayata etkin katılma bağımsız bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel Gereksinimli Birey, Tohum Toprakları, Geri Dönüşüm, Sıfır Atık

¹⁴⁷ Öğretmen, Kayseri, serkankrky38@gmail.com

OKUL MÜDÜRLERİNİN STEM EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ: TÜRKİYE'DEKİ OKULLARDA NİTEL BİR ÇALIŞMA

Gökhan SAVAŞ¹⁴⁸, Çağrı AVAN¹⁴⁹, Erhan DOLAPÇI¹⁵⁰, Cihan GÜLGÜN¹⁵¹,

ÖZET

Bilgi toplumuna geçiş süreci, öğrencilerin yalnızca akademik başarıya değil problem çözme, eleştirel düşünme, yaratıcılık ve işbirliği gibi 21. yüzyıl becerilerine sahip olmalarını gerekli kılmıştır. Bu bağlamda STEM eğitimi, disiplinlerarası yaklaşımıyla öğrencilerin bilişsel ve sosyal gelişimlerini destekleyen çağdaş bir model olarak görülmektedir. Ancak uygulama sürecinin başarısı, öğretmenlerin yanı sıra okul yöneticilerinin bilgi, tutum ve liderlik rollerine de bağlıdır. Türkiye’de okul yöneticilerinin STEM’e ilişkin bakış açılarını doğrudan inceleyen çalışmalar sınırlıdır. Bu araştırma, fenomenolojik desenli nitel bir çalışmadır. Kastamonu ilinde ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan 12 okul müdürü, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş; veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmış ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bulgular, okul müdürlerinin STEM farkındalıklarının arttığını ancak kavramsal algılarının parçalı kaldığını göstermektedir. Katılımcılar STEM’i çoğunlukla problem çözme, analitik düşünme ve yaratıcılığı destekleyen bir pedagojik model olarak tanımlamış; ancak bazıları yaklaşımı yalnızca robotik ve kodlama ile sınırlı görmüştür. Müdürler, STEM’in öğrencilerin akademik, sosyal ve duyuşsal gelişimlerine katkı sağladığını belirtmiş; özellikle işbirliği, özgüven ve motivasyon üzerindeki etkilerini vurgulamıştır. Bununla birlikte materyal eksikliği, öğretmenlerin sınırlı yeterlikleri ve zaman yetersizliği uygulamaları kısıtlayan temel sorunlardır. TEKNOFEST gibi teknoloji yarışmalarının öğrencilerin motivasyonunu artırdığı ifade edilmiş; ancak maliyet ve sürdürülebilirlik konusunda kaygılar dile getirilmiştir. Öğretmenlerin STEM’e olumlu yaklaşımlarına rağmen bilgi eksiklikleri ve yoğun ders yükü uygulamaları yüzeysel bırakmaktadır. Okul dışı STEM etkinlikleri öğrencilerin özgüven ve sosyal becerilerini geliştirse de erişim sorunları yaşanmaktadır. Müdürler, standart okul planlarının kurumsallaşmayı kolaylaştırabileceğini; ancak esnekliğin korunması gerektiğini belirtmiştir. Araştırma, okul müdürlerinin STEM’in kurumsallaşmasında kritik rol oynadığını ortaya koymuştur. Bu doğrultuda yöneticiler için farkındalık artırıcı programlar düzenlenmesi, öğretmenlerin sürekli mesleki gelişimle desteklenmesi, mali ve teknik kaynakların güçlendirilmesi önerilmektedir. Ayrıca okul dışı öğrenme ortamlarına erişimin artırılması ve teknoloji yarışmalarına katılımın kurumsal düzeyde teşvik edilmesi önemlidir. Standartlaştırılmış ancak esnek uygulama planlarının geliştirilmesi, STEM’in sürdürülebilir ve yaratıcı biçimde yaygınlaştırılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: STEM Eğitimi, Okul Müdürleri, Liderlik, Öğretmen Yeterlikleri

¹⁴⁸ Dr. Öğr. Üyesi, Bartın Üniversitesi, gokhansavas@bartin.edu.tr

¹⁴⁹ Dr., Kastamonu Ölçme Değerlendirme Merkezi, cagriavan@gmail.com

¹⁵⁰ Dr., Kastamonu Göl Anadolu Lisesi, erhandolapci85@gmail.com

¹⁵¹ Dr., Kastamonu Ölçme Değerlendirme Merkezi, cihangulgun@hotmail.com

SONSUZ OLASILIKLARIN ARASINDA YÖN BULMAK: YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE WEBQUEST TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMI

Burcu PAZAR¹⁵²,

ÖZET

Dijital çağın öğreneni, bilgiye sınırsız erişimin sunduğu olanaklarla birlikte, dikkat dağınıklığı, hedef kaybı ve anlam karmaşası gibi zorluklarla da karşı karşıyadır. Özellikle internet üzerinde gerçekleştirilen öğrenme süreçlerinde, öğrencilerin bilgiye ulaşmaktan çok, bilgi içinde kaybolma riski artmaktadır. Bu durum, yabancı dil öğretimi gibi sürekli uygulama ve yapılandırılmış içerik gerektiren alanlarda daha da belirgin hâle gelmektedir.

Bu bildiri, yabancı dil öğretiminde WebQuest modelinin bu dijital karmaşa içinde nasıl bir öğrenme rotası sunduğunu incelemektedir. WebQuest, öğrencilerin çevrim içi kaynaklarla yapılandırılmış bir görev dizisini izleyerek ilerlediği, problem temelli ve üretim odaklı bir öğrenme yaklaşımıdır. Model; Giriş, Görev, Süreç, Kaynaklar, Değerlendirme ve Sonuç bölümleriyle hem öğretmene hem öğrenciye yön gösteren bir çerçeve sunar.

Çalışmada, ortaokul düzeyinde İngilizce dersleri için geliştirilen WebQuest senaryoları örneklenmiş; öğrencilerin süreçte gösterdikleri motivasyon, görev tamamlama, anlamlı içerik üretimi ve dijital kaynakları etkili kullanma becerileri gözlemlenmiştir. Veriler, öğrenci ürünleri ve süreç içi gözlemlere dayalı olarak nitel biçimde analiz edilmiştir.

Sonuçlar, WebQuest tabanlı öğrenme yaklaşımının yabancı dil öğretiminde sadece bilgi edinmeyi değil, aynı zamanda hedef odaklı dijital okuryazarlığı, üretken düşünmeyi ve işbirliğine dayalı öğrenmeyi desteklediğini göstermektedir. Öğrencilerin sadece "internette vakit geçiren" değil, "internette öğrenen ve üreten" bireylere dönüşümünde WebQuest modeli etkili bir pedagojik araç olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Webquest, Yabancı Dil Öğretimi, Dijital Okuryazarlık, Görev Temelli Öğrenme, İnternet Destekli Eğitim

¹⁵² Öğretmen, Söke Fevzipaşa Ortaokulu, burcupazar@hotmail.com

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİLERİNİN SINIFA KABULÜ VE AKRAN SAYGISININ GELİŞTİRİLMESİNDE ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIĞI DURUMLAR

Elif ARKALI¹⁵³,

ÖZET

Bu amaçla, okul öncesi eğitim programında görev yapan, özel sıcaklıklı (kaynaştırma) yerlerdeki sınıf ortamında kabul edilme sürecinde karşılaşılan zorluklar, sınıf içi sosyal kabulü artırma çabalarını ve diğer bölgelerdeki kaynaşma öğrencisine duymasını sağlamak için geliştirdikleri ortaya koymaktır. Aynı zamanda bu süreçte ihtiyaç duyulması ve öneriler de belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması (vaka çalışması) desenine göre yürütülmektedir. Araştırmanın çalışma sürümü, farklı şehirlerdeki devlet anaokullarında görev yapan 10 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler, yarı zamanlı görüşme formülü ile toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Veri toplama süreci öğretmenlerine şu temalarda sorular yönlendirilmiştir. Kaynaştırma öğrencisini sınıfa ilk kabul ettiğinizde neler hissediyorsunuz? Diğer bu durumda nasıl tepki verdi? Kaynaştırma hastalarına saygı ve empatinin yayılması için ne tür etkinlikler yapıldı? Bu süreçte çok zorlandığınız konular nelerdi? Hangi desteğe ihtiyacı duyduunuz? Veri analizi sonucunda aşağıdaki temalar ortaya çıkıyor: İlk Kabul Sürecinde Zorluklar: Öğretmenlerin çoğu, kaynaştırma öğrencilerinin büyümesiyle başlamada başlangıçta zorlandıklarını belirtti. Ailelerin kaygılı yaklaşımları ve diğer velilerin ön yargıları öğretmenleri zor durumda bırakılmıştır. Akran ilişkilerinde İlk Tepkiler: Diğer çocukların, özel ortamlı akranlarını başlangıçta dışlayıcı veya meraklı davranışlarla karşıladığı gözlenmiştir. Bazı çocuklarda korku, bazı çocuklarda ise aşırı koruyucu davranışlar sergilendiği belirtildi. Empati ve Saygı Geliştirme Stratejileri: Hikâye anlatımı, drama, kukla gösterileri ve birlikte oyun bireysel olayların çok etkili olduğu ifade edilmiştir. “Hepimiz farklıyız, hepimiz özeli” etkinlikleriyle çocukların çeşitliliğe daha açık hale geldiği vurgulandı. Destek İhtiyacı: Rehber öğretmen desteğinin yetersiz olduğu, Ailelerin eğitimi konusunda rehberlik eksikliğinin yaşandığı, Kaynaştırma konusunda daha fazla hizmet içi eğitime ihtiyaç duyulduğu belirtildi. Araştırmanın başlatılması, okul öncesi süreçlerin kaynaştırılmasıyla ilgili sınıf ortamına entegre etme süreci hem pedagojik hem de duygusal birçok zorlukla karşı karşıya olduklarını gösteriyor. Bununla birlikte, etkili sınıf yönetimi, empati etkinlikleri ve iletişimin sürdürülmesi ile bu sürecin olumlu yönlere dönüştürülebildiği görüldü. Hizmet içi eğitimler: Öğretmenlere yönelik, kaynaştırma eğitimi ve kapsayıcı sınıf yönetimi ile düzenli eğitimler yapılabilir. Aile Katılımı: Hem özel ilgi odağı olan ailelere hem de diğer konulara velilerine yönelik bilgilendirme toplantıları yapılmalıdır. Psikolojik destek: Öğretmenlerin duygusal yüklerini azaltacak danışmanlık ve destek sistemleri oluşturulmalıdır. Etkinlik rehberleri: Öğretmenlerin sınıfta uygulayabileceği empati geliştirici etkinlikleri içeren rehber kitapçıklar hazırlanmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Özel Gereksinimli Çocuklar, Kaynaştırma Öğrencileri,

¹⁵³ Öğretmen, Kayseri, arkalielif@gmail.com

TÜRKİYE'DE ÖĞRETMENEVLERİNDE GÖREV YAPAN İDARECİLERİN GÖREV ALGILARI VE YÖNETİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN BİR ARAŞTIRMA

Dinçer BEKTAŞ¹⁵⁴, Mesut İSKENDER¹⁵⁵,

ÖZET

Öğretmenevleri, eğitim camiasının mesleki gelişimi, sosyal hizmetlerin karşılanması ve eğitim çalışanlarının bir araya gelerek deneyim paylaşımı yaptığı önemli kurumlardır. Bu ürünün etkin ve verimli yönetimi, sundukları hizmetlerin doğrudan doğruya uygulamalarıdır. Öğretmenevlerinde görev yapan idareciler ise bu ölçüde destekleyici, yönetsel ve kritik bir rol üstlenmektedir. Ancak öğretmenevi idarecilerinin görev algıları, karşılaşılan zorluklar ve yönetime ilişkin tutumları üzerine kapsamlı sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu araştırma, öğretmenevlerinde görev yapan idarecilerin görev tanımları, yönetim ve karşılaşılan sorunlar ile çözüm önerilerini ortaya koymayı sağlıyor. Araştırma karma yöntemi (nicel ve nitel) yaklaşımıyla gerçekleştirilmiştir. Veri toplama süreci, öğretmenevi idarecilerine yönelik geliştirilen anket formülleri ve yarı çözümler görüşme teknikleri kullanılmıştır. Çalışmaya Türkiye genelinde farklı illerde görev yapan toplam 50 öğretmenevi idarecisi katılmıştır. Anket verileri betimleyici istatistiklerle analiz edilirken, görüşme verileri içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarının planlandığı, öğretmenevi idarecilerinin görev tanımlarında netlik eksikliği yaşandığı ortaya çıktı. Katılımcılar, görevlerinin kapsamı ve sorumlulukları hakkında farklı algılara sahip olmuşlardır. Yönetim programlarında personel koordinasyonu sağlanması, limitli nakitla hizmet sunulması ve bürokratik olarak karşılaşılan yaygın sorunların ortaya çıkması. Ayrıca idarecilerin kurum içi iletişimin esnek ve hizmet açısından çeşitli öneriler geliştirdikleri tespit edilmiştir. İdarecilerin büyük bir kısmı mesleki gelişim ve yönetim becerileri konusunda destek ve eğitim ihtiyaçlarının bulunduğunu belirtmiştir. Öğretmenevi idarecilerinin görev tanımlarının daha açık ve net hale getirilmesi, yönetimin geniş yerlerdeki dağılımına katkı miktarı. Kurumların bütçesini artırmak için idarecilere yönelik mesleki gelişim programlarının yaygınlaştırılması esasları. Kaynakların etkin kullanımı ve bürokratik girişimin kolaylaştırılması, öğretmenlerin evlerinin büyüklüğünden olumlu yöndedir. Ayrıca idarecilerin deneyim ve önerilerinin dikkate alınması, politika uygulamaları için yol gösterici olacaktır. Gelecek çalışmalarda, öğretmenevlerinde çalışan diğer personel ve hizmet odalarında görüşlerine de yer verilerek daha ayrıntılı değerlendirmeler yapılması tavsiye edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenevi, Yönetici, Görev Algısı

¹⁵⁴ Öğretmen, Ordu, dincerbektas@gmail.com

¹⁵⁵ Öğretmen, Karasu Şehit Üsteğmen İbrahim Abanoz Anadolu Lisesi, mesut_iskender@hotmail.com

YAPAY ZEKÂ KULLANIMININ GENÇLERİN PSİKOLOJİK DURUMU ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ: KURAMSAL VE KANITA DAYALI BİR İNCELEME

Sevgi GÖKTAŞ¹⁵⁶, Müge TÜZEMEN TÜĞSÜZ¹⁵⁷,

ÖZET

Yapay zekâ araçları gençlerin gündelik yaşamında hızla yaygınlaşmakta ve bilgiye erişim, sosyal etkileşim, üretkenlik ile karar verme alışkanlıklarını dönüştürmektedir. Gelişim çağındaki bireylerin zihin dünyası erken yaşta dijital temasla şekillenmekte ve teknolojiyle kurulan ilişkinin psikolojik sonuçları çok katmanlı bir yapıya bürünmektedir. Kuramsal yaklaşımlara açısından ele alındığında ise Öz-belirleme yaklaşımı; özerklik, yeterlik ve aidiyet gereksinimlerinin karşılanma düzeyine odaklanır. Söz konusu gereksinimlerin desteklendiği kullanım örüntüleri benlik algısını güçlendiren bir zemin oluşturur. Karşılanmayan gereksinimler ise başarısızlık duygusu ve içsel güdülenmede azalma gibi sonuçlarla ilişkilendirilebilir. Kullanımlar ve Doyumlar yaklaşımı teknolojiye yönelmenin amaçlarını çözümler. Öğrenme, yaratıcılık ya da pratik kolaylık arayışı hedeflendiğinde deneyimin olumlu kayda geçmesi olasıdır. Yüzeysel taklit ya da anlık onay peşinde olunduğunda tatmin dalgalanmaları ve iç huzursuzluk görünür hâle gelebilir. Sosyal karşılaştırma açıklamaları ise dijital görünürlük ve başarı metriklerinin özdeğer algısına yansımaları incelemektedir. Sürekli performans izleme kültürü dikkat dağınıklığı ve zaman yönetimi sorunlarını artırabilir. Uzatılmış ekran süresi zihinsel yorgunluğu büyütebilir. Yaratıcı üretimde yapay zekâdan yararlanma ise problem çözme güvenini artırır ve ilerleme hissi besler.

Kuramsal sentez genç-teknoloji ilişkisinin tek yönlü bir risk anlatısına indirgenemeyeceğini göstermektedir. Daha uygun bir yaklaşım bağlama duyarlı, amaç odaklı ve sınırları tanımlı kullanım ilkelerini önceleyen bir çerçeveye olan ihtiyacı gözler önüne sermektedir. Eğitimciler ve aileler için dijital öz-düzenleme becerilerini güçlendiren programlar, geliştiriciler için dikkat ekonomisini körüklemeyen tasarım ilkeler, politika yapımcılar açısından medya okuryazarlığını güncelleyen ve gençlerin katılımını önceleyen düzenlemeler öncelik kazanmaktadır.

Literatüre taramasına dayalı bir şekilde geliştirilen bu çalışma literatürdeki değerlendirmeler doğrultusunda kuramsal bir sentez sunmakta ve genç kullanıcıların deneyimini anlamlandırmak için açıklayıcı kavramları bir araya getirmektedir. Sunulan çalışma, ölçülü kullanım stratejileri ile yaratıcı üretimin birlikte tasarlandığı bir yol haritasını önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Ve Dijital Davranış Örüntüleri, Yapay Zekâ Ve Ruh Sağlığı, Yapay Zekâ Kullanımı Ve Psikoloji, Öz-Belirleme Yaklaşımı

¹⁵⁶ Öğretmen, İzmir Atatürk Lisesi, sevgigoktas1978@hotmail.com

¹⁵⁷ Öğretmen, İzmir Konak Şehit Ömer Halisdemir Bilim ve Sanat Merkezi, mugetuzemen14@gmail.com

TÜKETİMDEN FARKINDALIĞA: YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA GENÇLERİN PSİKOLOJİK UYUM STRATEJİLERİ

Sevgi GÖKTAŞ¹⁵⁸, İlkay UYSAL¹⁵⁹,

ÖZET

Dijital teknolojiler gençler için uzun süre pasif tüketim aracı olarak görülmektedir. Yapay zekânın gündelik yaşama hızlı eklenmesi ilişki örüntüsünü beklenenden daha karmaşık hâle getirmiştir. Yapay zekâ sistemleri yalnızca içerik sunmaz. Karar süreçlerini, bilişsel alışkanlıkları ve benlik algısını doğrudan etkilemektedir. Dijital evrende yaşanan değişim, yeni teknolojik ortamlar karşısında uyum stratejilerinin yeniden değerlendirilmesini tartışmaya açmaktadır. Alanyazı değerlendirildiğinde hızlı teknolojik değişim dönemlerinde uyum stratejilerinin psikolojik dengeyi korumada belirleyici olduğu görülmektedir. Stratejilerin yapay zekâyâ özgü boyutları henüz yeterince bilinmemektedir. Çalışmalar sıklıkla ekran süresi, bağımlılık ya da erişim gibi başlıklara odaklanmıştır. Farkındalık, amaçlı yönelim ve öz-düzenlemenin uyum sonuçlarını nasıl şekillendirdiği çoğu zaman ikinci planda kalmıştır. Alan yazındaki boşluk, algoritmik yapıların dikkat kontrolü, sosyal karşılaştırma dinamikleri ve duygusal düzenleme üzerindeki artan etkisi düşünüldüğünde daha belirgin hâle gelmektedir. Diğer bir ifadeyle tüketime dayalı bakışın ötesine geçen farkındalığa ve dengeye yaslanan bir etkileşim modelinin varlığına olan ihtiyaç dikkat çekmektedir. Literatürde süren tartışmalar araştırmanın odağını gençlerin yapay zekâyâ ilişkilerini nasıl yeniden kurduklarına çevirmektedir. Merkezde şu soru yer alır: pasif kullanım farkındalık ve amaçlı düzenleme eşliğinde yönlendirilen bir süreç nasıl dönüşür, böyle bir düzenek uyumda nasıl iş görür? Araştırma, yapay zekâyâ özgü uyum stratejilerini açıklığa kavuşturmayı ve ileride yürütülecek ampirik çalışmalar için sağlam bir kavramsal zemin önermeyi amaçlamaktadır.

nahtar Kelimeler: Gençlerde Yapay Zekâ Kullanımı, Psikolojik Uyum Stratejileri, Teknoloji Farkındalığı, Dijital Etkileşim, Öz-Düzenleme, Sosyal Karşılaştırma, Bilinçli Teknoloji Deneyimi

¹⁵⁸ Öğretmen, İzmir Atatürk Lisesi, sevgigoktas1978@hotmail.com

¹⁵⁹ Öğretmen, İzmir Konak 50.Yıl Anadolu Lisesi, silarda@gmail.com

YAPAY ZEKÂYA GÜVEN VE GENÇLERİN KARAR VERME SÜREÇLERİ: PSİKOLOJİK BİR ANALİZ

Sevgi GÖKTAŞ¹⁶⁰, Hakan KAYLI¹⁶¹,

ÖZET

Gençler bugün neredeyse her adımda yapay zekâ ile karşılaşmaktadır. Üniversite tercihlerini yaparken, staj başvurusu hazırlarken ya da kariyer planı kurarken artık bu sistemlerden yardım almaktadırlar. Sosyal medyada izledikleri videoların ya da gördükleri içeriklerin bile arka planda çalışan öneri motorları tarafından seçildiğini çoğu zaman fark etmemektedirler. Bu durum yaygınlaştıkça, karar verme biçimleri de eskisine göre farklı bir şekle bürünmektedir. Asıl mesele, gençlerin bu sistemlere ne kadar güven duyduğudur. Kimi genç için algoritma adeta tarafsız bir rehberdir. Öneriler sorgulanmadan kabul edilmektedir, kararlar gönül rahatlığıyla ona bırakılmaktadır. Ama diğerleri için durum çok farklıdır. Tek bir hata gördüklerinde güven hızla kaybolmuş ve sistemi terk etmiştir. Yani bir uçta tam güven vardır, diğer uçta en ufak bir hatada kopma eğilimi bulunmaktadır. Çeşitli araştırmalar, gençlerin büyük bölümünün yapay zekâdan gelen tavsiyelere uyduğunu göstermektedir. Küçük de olsa ayar yapabilme imkânı olduğunda bu sistemlerle daha uzun süre etkileşim kurmaktadır. Ancak işin riskli tarafı şudur: öneriler sorgulanmadan kabul edildiğinde eleştirel düşünme süresi kısalmaktadır. Uzun vadede bu durum bağımsız değerlendirme alışkanlığını zayıflatabilmektedir. Sonuçta yapay zekâ gençlere hız ve kolaylık kazandırmaktadır. Ama bu konforun gölgesinde özerklik duygusu azalmaktadır. Çözüm için şeffaflık, doğrulama adımları ve dijital farkındalık şarttır. Eğitim ortamlarında bu bilinç güçlendirildiğinde, gençler hem hızdan faydalanabilmekte hem de kendi kararlarını korumayı sürdürebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ Güven, Gençlerin Karar Verme, Algoritma Öneri Sistemleri, Özerklik Algısı, Dijital Okuryazarlık

¹⁶⁰ Öğretmen, İzmir Atatürk Lisesi, sevgigoktas1978@hotmail.com

¹⁶¹ Öğretmen, İzmir Atatürk Lisesi, hakankayli73@gmail.com

PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE DİJİTAL ÇAĞ: YAPAY ZEKÂ İLE ETKİLEŞİMDE GENÇLERİN KORUYUCU FAKTÖRLERİ

Sevgi GÖKTAŞ¹⁶²,

ÖZET

Bu çalışma gençlerin yapay zekâ ile etkileşiminde psikolojik dayanıklılığın koruyucu rolünü incelemektedir. Dijital ortam gençler için hem fırsat hem risk taşımaktadır. Dayanıklılık bu ortamda stres ve kaygıya karşı direnç kazandıran bir güç olarak değerlendirilmektedir. Yapay zekâ kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte gençlerde ruhsal yükleri de artmıştır. Güçlü psikolojik kaynakların bu yükleri ne ölçüde hafiflettiğini anlamak müdahale programlarının tasarımı açısından önemlidir. Çalışma üç temel soruya yönelmektedir. Sosyal destek yapay zekâ temelli ortamlarda koruyucu faktörler yapay zekâ ile etkileşimde nasıl işlev görmektedir? Bu işlev gençlerin öznel iyi oluşuna nasıl yansımaktadır? Bulgular müdahale tasarımlarına nasıl aktarılmaktadır? İkinci aşamada algoritmik farkındalık ve yapay zekâ okuryazarlığı değerlendirilmektedir. Sosyal ağlarda görünürlüğü belirleyen algoritmaların işleyişini kavramak gençlerin seçim süreçlerinde bilinç geliştirmesini sağlamaktadır. AMCA ölçeği bu farkındalık düzeyini ölçmek için kullanılmaktadır. Bulgular farkındalık arttığında dikkat yönetiminin kolaylaştığını göstermektedir. Sonuç kısmında dayanıklılık ile yapay zekâ etkileşimi arasındaki bağ bütüncül biçimde ortaya konulmaktadır. Çalışma saha uygulamalarına yönelik tasarımlar için temel sağlamaktadır. Gelecekte yürütülecek ampirik araştırmalar için yöntemsel ve uygulamalı bir çıkış noktası oluşturulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Dayanıklılık, Sosyal Destek, Öz-Düzenleme, Algoritmik Farkındalık

¹⁶² Öğretmen, İzmir Atatürk Lisesi, sevgigoktas1978@hotmail.com

DİJİTAL FARKINDALIK VE YAPAY ZEKÂ TEKNOLOJİYLE KURULAN İLİŞKİYE YENİ BİR BAKIŞ

Sevgi GÖKTAŞ¹⁶³,

ÖZET

Dijital farkındalık çevrimiçi ortamda dikkati yönetme ile davranışı izleme becerisidir. Yapay zekâ çağında kapsam ekran süresi denetiminin ötesine geçmektedir. Algoritmik yönlendirmeyi tanıma ile içerik etkisini kavrama boyutları eklenmektedir. Literatür dijital pratikler ile öznel iyi oluş arasında karşılıklı etkileşim bulunduğunu göstermektedir. Yarar risk dengesi aracı bir boyut olarak ele alınmaktadır. Gençler için dijital ortam sosyalleşme ile öğrenme sahasıdır. Ekran süresi tek başına zihinsel sağlık üzerinde güçlü bir açıklayıcı değildir. Kullanım biçimi ile bağlam daha belirleyici olmaktadır. Bu çalışma dijital farkındalığı yapay zekâ temelli algoritmaların yönlendirici gücü üzerinden tartışmaktadır. Gençler için koruyucu ve geliştirici bir beceri olarak işleyişi açıklanmaktadır. Kavramsal çerçeve ile ölçme araçları üzerinden yapılan analiz dijital iyi oluşun bireysel ve tasarımsal katmanlarını göstermektedir. Literatürdeki değerlendirmeler algoritmik farkındalık ile yapay zekâ okuryazarlığının dijital farkındalıkla bütünleşmesi gerektiğine işaret etmektedir. Değerlendirmelerimiz bu yönde olup dijital farkındalığın bireysel koruma kalkını olmaktan öte eleştirel düşünme ile öz düzenleme yönünde dönüştürücü bir yetkinlik olarak ele alınması gerektiği yönündedir. Sunulan çerçeve sonraki ampirik araştırmalar için ölçme ile müdahale tasarımı açısından uygulanabilir bir başlangıç zemini sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Farkındalık Becerileri, Algoritmik Farkındalık Düzeyi, Gençlerde Dijital İyi Oluş, Yapay Zekâ Okuryazarlığı

¹⁶³ Öğretmen, İzmir Atatürk Lisesi, sevgigoktas1978@hotmail.com

ERKEN ÇOCUKLUKTA GERİ DÖNÜŞÜM BİLİNCİNİN KAZANDIRILMASININ ÇOCUKLARIN PROBLEM ÇÖZME VE İNOVATİF DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Emine Gökşen AKKUŞ¹⁶⁴,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; erken çocukluk döneminde çocuklara geri dönüşüm bilincinin kazandırılmasının, çocukların problem çözme becerileri ve inovatif (yenilikçi) düşünme becerileri üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırma; çevreye duyarlı, yaratıcı ve çözüm odaklı bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Araştırma Modeli; Nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntem. Örneklem: 5–6 yaş grubunda, okul öncesi eğitime devam eden 40 çocuk (20 deney, 20 kontrol grubu). Deney Grubu; Geri dönüşüm temelli etkinliklere (atık malzemelerle oyun, proje geliştirme, hikâye tamamlama, geri dönüşüm kutularının tasarlanması vb.) katıldı. Kontrol Grubu; Erken Çocukluk Eğitimi müfredat etkinlikleri uygulandı. Veri Toplama Araçları; Problem çözme becerisi ölçeği, İnovatif düşünme gözlem formu, Yarı yapılandırılmış öğretmen görüşmeleri. Analiz; Nicel veriler için istatistiksel testler (t-testi, ANOVA), nitel veriler için içerik analizi.

Deney grubundaki çocukların problem çözme beceri puanları uygulama sonunda kontrol grubuna göre anlamlı derecede artmıştır. Çocuklar geri dönüşüm malzemeleriyle yeni ürünler tasarlarken yaratıcılık ve yenilikçi düşünme açısından daha zengin fikirler üretmiştir. Öğretmen görüşlerine göre, çocuklar çevre bilincinin yanı sıra iş birliği, sorumluluk alma ve farklı yollar deneme konularında da gelişim göstermiştir. Çocukların günlük yaşamda geri dönüşüm farkındalığının arttığı gözlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç OLARAK;

- Erken yaşta geri dönüşüm bilincinin verilmesi, sadece çevre duyarlılığı kazandırmakla kalmayıp bilişsel gelişim üzerinde de olumlu etkiler yaratmaktadır.
- Çocuklar, atık materyalleri kullanarak hem yaratıcı çözümler geliştirmiş hem de problem çözme süreçlerini deneyimlemiştir.
- Bu durum, çocukların inovatif düşünme becerilerinin desteklenmesine katkı sağlamıştır.
- Araştırma, çevre eğitiminin erken çocukluk müfredatına entegre edilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Öneriler;

- Okul öncesi eğitim programlarında geri dönüşüm ve sürdürülebilirlik etkinliklerine daha fazla yer verilmelidir.
- Aileler sürece dahil edilerek ev ortamında da geri dönüşüm bilinci desteklenmelidir.
- Öğretmenlere, çevre eğitimi ve yaratıcı problem çözme etkinlikleri konusunda hizmet içi eğitim verilmelidir.

¹⁶⁴ Giresun 75. Yıl Anaokulu, goksenakkus@yahoo.com

- Geri dönüşüm kutuları, doğa gezileri, proje temelli öğrenme gibi uygulamalar yaygınlaştırılmalıdır.
- Gelecek araştırmalarda farklı yaş grupları ve uzun vadeli etkiler incelenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm Bilinci, Problem Çözme Becerileri, İnovatif Düşünme, Sürdürülebilirlik, Çevre Bilinci, Sosyal Sorumluluk, Yaratıcı Düşünme

VELİ EV ZİYARETLERİNİN ÖĞRENCİ BAŞARISI VE VELİLERİN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ

Mustafa Kemal ARI¹⁶⁵,

ÖZET

Günümüz eğitim anlayışında öğrencinin başarısı yalnızca sınıf içi öğrenme süreçleriyle sınırlı değildir; öğrencinin aile ortamı, velilerin eğitime yönelik tutumları ve okul–aile işbirliği de başarı üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, veli ev ziyaretleri, öğretmen ile aile arasında güçlü bir iletişim kanalı oluşturmakta ve hem öğrencilerin akademik gelişimlerini hem de velilerin eğitime katılım düzeylerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu çalışmanın amacı, ev ziyaretlerinin öğrencilerin akademik başarısı ve velilerin eğitime bakış açıları üzerindeki yansımalarını incelemek ve bu uygulamanın eğitim sürecine katkılarını tartışmaktır.

Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı temelinde gerçekleştirilmiş ve uygulamaya katılan öğrenci, veli ve öğretmen etkileşimleri gözlem, görüşme ve doküman incelemesi yoluyla değerlendirilmiştir. Veri analizi sürecinde içerik analizi yöntemi kullanılmış, elde edilen bulgular temalar hâlinde sınıflandırılmıştır.

Bulgular, ev ziyaretlerinin öğrencilerin akademik motivasyonunu güçlendirdiğini, ödev ve ders takibinde düzenliliği artırdığını ve öğrencilerin öğrenme süreçlerine daha yüksek bir sorumlulukla katılmalarına katkı sağladığını ortaya koymuştur. Öğrenciler, öğretmenlerini ev ortamında görmenin güven duygusunu pekiştirdiğini ifade ederken, öğretmen gözlemleri de öğrencilerin okul başarısında gözle görülür ilerlemeler olduğunu göstermektedir.

Veliler açısından elde edilen sonuçlar da dikkat çekicidir. Ev ziyaretleri, velilerin eğitime yönelik algılarında ve tutumlarında olumlu bir dönüşüm yaratmıştır. Velilerin büyük çoğunluğu, ev ziyaretleri sayesinde okul ile daha güçlü bir bağ kurduklarını, öğretmen ile iletişimlerinin derinleştiğini ve çocuklarının eğitimine daha bilinçli bir şekilde katkıda bulunduklarını belirtmiştir. Ayrıca ev ziyaretleri, velilerin eğitimi yalnızca okul binasında gerçekleşen bir süreç olarak değil, ev ortamı ile bütünleşmiş bir olgu olarak algılamalarına yardımcı olmuştur.

Sonuç olarak, ev ziyaretleri, yalnızca öğrencilerin akademik başarısına katkıda bulunan bir araç değil, aynı zamanda velilerin eğitime yönelik tutumlarını geliştiren ve okul–aile işbirliğini güçlendiren etkili bir uygulamadır. Araştırmanın bulguları, ev ziyaretlerinin daha geniş çapta teşvik edilmesi gerektiğini, öğretmen yetiştirme programlarında bu uygulamaya yönelik farkındalık kazandırılmasının önemli olduğunu ve eğitim politikaları düzeyinde sistematik bir şekilde desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Böylelikle, ev ziyaretleri, hem öğrenci başarısının yükseltilmesinde hem de velilerin eğitime etkin katılımının sağlanmasında stratejik bir araç olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ev Ziyaretleri, Öğrenci Başarısı, Veli Tutumu, Aile-Okul İşbirliği, Eğitim Süreci

¹⁶⁵ Öğretmen, Mersin Memduh Türkoğlu İlkokulu, mkemalari7@gmail.com

"MİNİ ECOMENDERS" - İLKOKUL DÜZEYİNDE ETWINNING PROJESİ

Gülcan AKYÜREK¹⁶⁶,

ÖZET

Küresel ölçekte artan çevre sorunları, erken yaşlardan itibaren çocukların çevresel farkındalık kazanmasını ve problem çözme becerilerini geliştirmesini zorunlu hale getirmiştir. Eğitimde disiplinlerarası bir yaklaşım sunan STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik), öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini, yaratıcılıklarını ve eleştirel düşünme yetilerini destekleyen etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda geliştirilen Mini EcoMenders (Minik Eko Onarıcılar) projesi, ilkokul 1.–3. sınıf düzeyindeki öğrencilerin yaşadıkları çevrede gözlemledikleri sorunlara STEM yaklaşımıyla yenilikçi çözümler üretmelerini amaçlamaktadır.

Proje kapsamında öğrenciler; su israfı, geri dönüşüm, enerji tasarrufu, atıkların yeniden kullanımı, doğal yaşamın korunması ve sürdürülebilir kaynak kullanımı gibi temalar üzerinde çalışmıştır. Öğrenme süreci; problem temelli öğrenme, işbirlikçi çalışmalar, deney–gözlem etkinlikleri, model tasarımları ve dijital araç destekli sunumlarla zenginleştirilmiştir. Öğrenciler, günlük yaşamla bağlantılı küçük ölçekli sorunlardan yola çıkarak çözüm önerileri geliştirmiş, bu önerileri grup çalışmaları aracılığıyla uygulamaya dönüştürmüş ve sonuçlarını akranlarıyla paylaşmıştır.

Proje, yalnızca bilişsel değil, aynı zamanda duyuşsal kazanımlara da odaklanmıştır. Öğrenciler, “minik onarıcılar” kimliğiyle doğaya karşı sorumluluk alma, toplumsal bilinç geliştirme ve çevresel değerleri içselleştirme fırsatı bulmuştur. Aile katılımı, etkinliklerin ev ortamına taşınmasını sağlamış; böylece çevresel farkındalık okul sınırlarının ötesine geçerek günlük yaşam pratiklerine yansımıştır. Öğretmenler açısından ise proje, STEM tabanlı çevre eğitiminin uygulanabilirliği ve öğrencilerin erken yaşta bilimsel düşünme becerileriyle donatılmasına yönelik önemli örnekler sunmuştur.

Elde edilen ilk bulgular, öğrencilerin problem çözme becerilerinde, yaratıcılıklarında ve çevreye yönelik duyarlılıklarında belirgin bir gelişim olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte proje, STEM yaklaşımının yalnızca akademik başarıya katkı sunmakla kalmadığını, aynı zamanda çocukların doğaya karşı aktif birer özne olarak yetişmelerine imkân verdiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak Mini EcoMenders, erken yaşlarda uygulanan STEM tabanlı çevre eğitiminin, bireylerde sürdürülebilir yaşam bilincini geliştirmede ve toplumsal sorumluluk kültürünü pekiştirmede önemli bir araç olduğunu göstermektedir. Bu çalışma, eTwinning gibi uluslararası işbirliği platformlarının, öğrencilerin hem yerel hem de küresel çevre sorunlarına yönelik duyarlılık kazanmasında kritik rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: STEM, Çevre Eğitimi, Sürdürülebilirlik, Etwinning, Problem Çözme

¹⁶⁶ Öğretmen, Mersin 19 Mayıs İlkokulu, gulcanakyurek33@gmail.com

STEM EĞİTİMİNE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN BAKIŞ AÇISI

Gülbahar Dilek ÖRENLİ¹⁶⁷,

ÖZET

STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) eğitimi okul öncesinden yüksek öğretime kadar tüm sınıf seviyelerini kapsayan bir yaklaşımdır. Öğrencilerin problemlere disiplinler arası bakış açısıyla bakmasını, yeni nesil eğitim yaklaşımıyla bilgi ve beceri kazanmasını hedefler. Oyunlaştırarak öğrenme, çocuklarda öğrenmeyi kalıcı hale getirir. STEM, bireyleri başarılı olma ve bu değişen dünyaya uyum sağlama becerileriyle güçlendirmeyi amaçlar. Öğrenciler ezberden uzak bir şekilde araştırma ve sorgulama yaparak öğrenirler. Dört disiplin iç içe geçmiş şekilde günlük hayata transfer edilerek kullanıldığı için öğrenmede kalıcılık sağlanır.

- STEM, öğrencilerin aşağıda sıralanan 21. Yüzyıl becerilerinin gelişmesine katkı sağlar:
- Fen, Matematik ve Teknoloji okuryazarlık düzeylerini artırır.
- Eleştirel ve kritik düşünme becerisi kazandırır.
- Günlük hayatta karşılaşılabilecek hayat problemlerinin farkına varmalarını sağlar.
- Üreten birey olmalarını katkı sağlar.
- Yaratıcılığı artırır.
- İşbirlikçi çalışma becerisini güçlendirir.
- Kişilerarası iletişim becerilerini geliştirir.
- Oyunla kalıcı ve yaparak-yaşayarak öğrenme gerçekleşir.
- Değişime ve yeniliğe karşı merak duygusunu uyandırır.
- Girişimcilik becerilerinin gelişmesine destek olur.
- STEM kariyer alanlarında duyulan ihtiyacı karşılamalarını kolaylaştırır.

STEM eğitiminin verimli işliyor olmasının ardında yatan en önemli faktörlerden birisi okul. Okul yöneticilerinin bu derse gereken ilgiyi göstermesi, okuldaki materyallerin yeterliliğini ve etkin kullanılabilmesini sağlayabilmesi, dersin işleyişini tamamıyla olumlu yönde etkilemektedir. Fakat bu durumun her zaman gerçekleştiği söylenemez. Bazı okullarda materyal eksikliğinden kaynaklı olarak ders, amacından sapabilmekte; öğrenciler dersten yeterli verim alamayabilmektedir.

Bir diğer eksik nokta, öğrencilerin bu ders hakkında yetersiz bilgiye sahip olmalarıdır. STEM eğitiminin öğrenci tarafından daha anlamlı bir hale gelebilmesi için onların bu konuda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

STEM farkındalığı öğretmen ya da öğretmen adaylarının derslerde yenilikçi bakış açısı ile hareket etme, öz güvenli olma ve fırsatları görerek değerlendirme gibi öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacak özelliklere sahip olmalarını kapsamaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarının STEM farkındalıklarının yüksek olması onların STEM'e yönelik tutum ve ilgilerini de arttırabileceği ve böylece ilerideki meslek hayatlarında da STEM okuryazarlıklarına katkı sağlayabileceği söylenebilir. Nitekim yapılan araştırmalarda STEM eğitimi verecek öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının farkındalık

¹⁶⁷ Öğretmen, Bursa, zarifegulbahar@hotmail.com

düzeylerinin belirlenmesinin önemli olduğu belirtilmektedir. Okul öncesi öğretmenlerinin STEM eğitime yönelik farkındalıklarının yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Bu sonucun okul öncesi öğretmenlerinin disiplinler arası derslere sahip olmasından kaynaklı olabileceği düşünülebilir. Okul öncesi öğretmenlerinin öğretim programlarındaki derslerde ders yürütücüleri yoluyla STEM eğitimi ile ilgili bilgilere aşina oldukları düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Stem, Okul Öncesi Öğretmeni, Oyunlaştırma

YAĞMUR SULARININ KULLANIMA KAZANDIRILMASI**Durali AKSU¹⁶⁸, Günseli AKSU¹⁶⁹,****ÖZET**

Dünya nüfusunun artması ve küresel ısınmanın gün geçtikçe zarar verici boyutlara ulaşması sonucu yeryüzündeki yaklaşık 1,4 milyar insan yeterli içme suyu ihtiyacını karşılayamamaktadır. Doğal su kaynaklarının hızla yok olması nedeniyle suya olan ihtiyacın farklı kaynaklardan elde edilmesi gerekmektedir. Yağmur sularının özel tekniklerle toplanarak doğal filtrasyon sisteminden geçirildikten sonra depolanıp ihtiyaç duyulan bina içi temizlik ve bina dışı bahçe sulama vb. işler için kullanılması amaçlanmaktadır. Binaların çatı yüzeylerinden gelen yağmur suları yağmur oluk iniş borularından alınıp rögarlarla toplanıp oradan yeterli çaptaki borular aracılığıyla farklı irilikte kum ve çakıl malzeme ile jeotekstil malzemesi kullanılarak hazırlanmış doğal filtre sisteminden geçirilip iki ayrı depoya alınacak. Depolarda dinlendirilen su bina içinde kullanılacak ise istenmesi halinde içerisine anti bakteriyel kimyasallar (klor) katılarak kullanım alanına pompa sistemi marifetiyle borular kullanılarak iletilecek, bina dışı bahçe kullanımında ise aynı yöntemle klorlanmadan kullanıma sunulacaktır. Binalarımıza şehir şebekesi aracılığıyla getirilen içilebilir nitelikteki suların içme suyu ve mutfak kullanımı ile çamaşır yıkama dışında kullanımının önlenerek kullanımda büyük oranda tasarruf sağlanacak, temiz su kaynaklarının yok olması ve ekolojik dengeye zararı önlenecektir. Bina içi diğer kullanım ve bina dışı sulama vb. işler için kullanılacak suyun yağmur suyundan yukarıda belirtilen yöntemlerle elde edilerek kullanılması ile doğal su kaynaklarının hızla yok olmasının önüne geçilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yağmur Suları, Su Tasarruf

¹⁶⁸ Öğretmen, Sinop Seydi Ali Reis Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, duraliaksu53@gmail.com

¹⁶⁹ Öğretmen, Sinop Anadolu Lisesi, aksugunseli@gmail.com

OYUNA DEĞİL HAYATA BAĞLAN

Saniye AKDAŞ¹⁷⁰,

ÖZET

Bu araştırma Erzincan'daki ortaöğretim öğrencileri arasında çevrimiçi oyun bağımlılığının nedenlerini ve etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. İnternetin yaygınlaşmasıyla birlikte çevrimiçi oyunlar gençler arasında önemli bir ilgi odağı haline gelmiş bu durum öğrencilerin gerçeklik algısını olumsuz etkilemiş, aile ve arkadaş ilişkilerinin zayıflamasına, sosyal izolasyona ve bazı örgütlerin hedefi haline getirmiştir hatta bireylerde psikolojik sorunlara neden olacak boyutlara ulaşmaktadır.. Ayrıca öğrencilerin akademik başarılarında da düşüslere neden olmaktadır. Çalışmanın örneklemini 201-2018 eğitim öğretim döneminde Erzincan'da farklı lise türlerinde öğrenim gören 350 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan anket yoluyla toplanmış Cronbach alfa değeri 0,91 olarak belirlenmiş ve SPSS programında t-testi ile ANOVA analizleri uygulanarak değerlendirilmiştir. Bulgular erkek öğrencilerin kızlara kıyasla daha yüksek bağımlılık düzeyine sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca okul türü, annenin mesleği ve öğrencinin yaşadığı yer gibi değişkenlerin bağımlılık düzeyinde anlamlı farklılık yarattığı saptanmıştır. Fen Lisesi ve Spor Lisesi öğrencilerinde bağımlılık daha yüksek bulunmuş, Güzel Sanatlar Lisesindeki öğrencilerde ise daha düşük çıkmıştır. Annesi çalışan, ailesiyle birlikte yaşayan öğrencilerde bağımlılık oranlarının düşük olduğu görülmüştür. Bununla birlikte sevgi evlerinde ve yatılı okullarda kalan öğrencilerde bağımlılık oranları daha yüksek olması aile desteği ve ilginin bağımlılık üzerinde önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Sonuç olarak çevrimiçi oyun bağımlılığı, gençlerin akademik, sosyal ve psikolojik gelişimlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Çalışma bağımlılıkla mücadelelenin yalnızca bireysel değil aile , okul ve toplum boyutunda ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Okullarda uzman kişiler tarafından bilgilendirici konferansların düzenlenmesi, afiş ve kamu spotuyla gençler ve ailelerin bilinçlendirilmesi ayrıca öğrencilerin yeteneklerine uygun sanat,spor ve kültürel faaliyetlerle desteklenmesi önerilmektedir.Bu yaklaşımın çevrimiçi oyun bağımlılığının azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar, Oyun, Bağımlılık, Öğrenci

¹⁷⁰ Öğretmen, MEB, saniyeakdas@gmail.com

KORUYUCU KURUL KALESİ’NİN GİZEMİ “TARİHİN DERİNLİKLERİNDE BİR SIR VE BİR KALE...”

Ercan UÇAK¹⁷¹, Barış Semih YAZICI¹⁷²,

ÖZET

Kurul Kalesi, gençlerle tarihi ve keşfi buluşturmaya çalışan özel bir kitaptır. Kitap okumayı seven, teknolojiyi yakından takip eden (bilgisayar oyunları, yeni buluşlar...) dağcılık çalışmaları, ilk yardım ile ilgili gelişmeleri yakından takip eden, donanımlı, bilinçli, maceracı ruhunu bilgilerle dolduran, hiçbir şeyden korkmayan, aklına koyduğunu yapan meraklı gençlerin hikayesidir. Kurul Kalesi tarihi bilgileri hikayeleştirerek anlatırken aynı zamanda dilbilgisi konusu olan “Fiilimsi” konusunu da pekiştirir. Türkçeyi sevdiren Kurul Kalesi hikaye yolu ile öğrenmeyi ön plana almıştır. Meraklı, öğrenmeyi seven, yaşamayı seven, kendini seven, geçmişi bilen, anı yaşayan, geleceği hayalleriyle süsleyen herkesin ortak kitabıdır Kuru Kalesi.

Kurul Kalesi; Tarih, macera ve Türkçe'nin büyülu yolculuğu! ☐ Bu Kitap Kimin İçin? Merak eden, öğrenmeye doymayan, teknolojiyi takip eden, macerayı seven, kendine güvenen GENÇLER için! ☐ Kitapta Neler Var? ☐ Hikâye ile Öğrenme: Kurul Kalesi'nin tarihini sürükleyici bir kurguyla keşfet! ☐ Dil Bilgisi – Fiilimsi Konusu: Türkçe'yi severek öğren, fiilimsileri hikâyede fark et! ☐ Karakter Özellikleri: Donanımlı Cesur Meraklı Hayalperest Kararlı ☐ Kurul Kalesi Sadece Bir Kale Değil... Geçmişin izini süren, bugünü anlayan ve geleceğe yön veren gençlerin ortak noktası! ☐ Slogan: “Geçmiş keşfet, Türkçeyi sev, kendini bul!” ☐ Kitap Seni Şu Konularda Geliştirir: Tarih bilinci Dil bilgisi farkındalığı Okuma sevgisi Macera tutkusu Değerler eğitimi ☐ Unutma! Kurul Kalesi, sadece bir hikâye değil; Senin yolculuğun, senin gelişimin! İstersen bu posterin görselleştirilmiş versiyonu

Anahtar Kelimeler: Koruyucu- Kale- Gizem-Fiilimsiler-Şifre

¹⁷¹ Öğretmen, MEB, albatros7652@gmail.com

¹⁷² Öğretmen, VHB Adil Karlibel İlkokulu, fatsahem@gmail.com

İYİLEŞTİRİCİ GÜÇ: SEVGİ

Gamze CEYHAN UÇAK¹⁷³, Ercan UÇAK¹⁷⁴,

ÖZET

MEB 4. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan bu dokunaklı hikayemiz "İyileştirici Güç: Sevgi" empati, yardımlaşma ve hayvan sevgisini erdemler teması etrafında işler. Kamp ortamında geçen olaylar, bir çocuğun ve arkadaşlarının yaralı bir köpeğe nasıl yardım ettiklerini anlatır. Hayvan sevgisi, sorumluluk bilinci, ve insan-hayvan ilişkileri üzerine sıcak, samimi bir örnek sunar. Öğrencilere duygusal bir farkındalık kazanmayı amaçlayan bu hikaye aynı zamanda grup içi dayanışmayı pekiştirir.

Hikayemizde önce kamp ortamı ve tanıtımı yapılmıştır. Daha sonra köpeğin değişen halleri, köpeğin tedavisi ve sevgiyle iyileşmesi giriş, gelişme ve sonuç bölümü olarak kaleme alınmıştır.

Hikayemizin ana fikri: Sevgi bir iyileştirici güçtür. Hayvanlara duyulan ilgi ve merhamet onları mutlu eder. Yardımlaşma, empati ve sevgi ile her şey güzelleşir.

Hikayemizi okumadan önce ve okuduktan sonra sınıf içi etkinliklerini keyifli bir şekilde yapabiliriz.

Sınıf içi tartışma sorularıyla beyin fırtınası ve konuyu pekiştirme çalışmaları yapabiliriz.

1. Hiç yardıma ihtiyacı olan bir hayvana yardım ettiniz mi?
2. Siz Adil'in yerinde olsaydınız ne yapardınız?

Anahtar Kelimeler: Sevgi-Erdem- Hayvan Sevgisi

¹⁷³ Öğretmen, MEB, gamzeceyhan35@hotmail.com

¹⁷⁴ Öğretmen, MEB, albatros7652@gmail.com

TURİZM MESLEK LİSELERİNDE YİYECEK-İÇECEK HİZMETLERİ EĞİTİMİNDE UYGULAMALI DERSLERİN ÖĞRENCİ KATILIMINA VE MESLEKİ GELİŞİME ETKİSİ: PİLOT UYGULAMA ÖNERİSİ

Samiye MEYDAN¹⁷⁵,

ÖZET

Mesleki ve teknik eğitimde öğrencilerin yalnızca teorik bilgi edinmeleri değil, bu bilgileri mesleki becerilere dönüştürebilmeleri kritik öneme sahiptir. Özellikle turizm meslek liselerinde yiyecek-içecek hizmetleri alanında uygulamalı dersler, öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını teşvik ederek mesleki gelişimlerini destekleyebilecek potansiyele sahiptir. Bu çalışmanın amacı, turizm meslek liselerinde uygulanacak bir pilot proje aracılığıyla, uygulamalı derslerin öğrencilerin derse katılımı, motivasyonu ve mesleki beceri gelişimi üzerindeki etkilerini incelemektir.

Önerilen proje kapsamında, yiyecek-içecek hizmetleri öğrencilerinin uygulamalı derslerde aktif katılımını artıracak etkinlikler planlanacaktır. Bu etkinlikler arasında mutfak ve servis uygulamaları, grup çalışmaları, küçük ölçekli etkinliklerin organize edilmesi ve öğrenci projelerinin yürütülmesi yer alacaktır. Öğrencilerin katılım düzeyi ve mesleki beceri gelişimleri, gözlem ve anketler yoluyla izlenecek; proje sonuçları nitel ve nicel yöntemlerle analiz edilecektir.

Beklenen sonuçlar arasında, uygulamalı derslerde öğrencilerin motivasyon ve derse katılım düzeylerinin artması, ekip çalışması ve problem çözme becerilerinin gelişmesi ve mesleki özgüvenin güçlenmesi yer almaktadır. Ayrıca öğrencilerin teorik bilgilerini pratiğe dönüştürme yeteneklerinin gelişmesi ve sektör beklentilerine daha uygun niteliklerle mezun olmaları hedeflenmektedir.

Sonuç olarak, bu pilot proje, turizm meslek liselerinde uygulamalı derslerin önemini vurgulamakta ve öğrencilerin mesleki yeterliliklerini artırmaya yönelik somut bir model sunmayı amaçlamaktadır. Pilot uygulamanın başarıyla tamamlanması, müfredat tasarımıyla uygulamalı derslerin ağırlığının artırılmasına ve öğrencilerin aktif öğrenme süreçlerine daha etkin katılım sağlamalarına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Eğitim, Uygulamalı Öğrenme

¹⁷⁵ Öğretmen, Akçaabat Atatürk Turizm MTAL, samiyekeykc@gmail.com

HAYATA DEĞER KAT

Emel HALİS¹⁷⁶,

ÖZET

Hayata Değer Kat isimli çalışma bir e-Twinning projesi olup Ankara ili Mamak ilçesi Toki İlkokulunda gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 10 öğretmen ve 6-10 yaş arası 288 öğrenci katılmıştır.

Projenin Amacı: Bu amacın; verilerdeki insani değerler, erdemler kazandırmayı, değerlere karşı sayfa oluşturmayı ve bu değerlerin özelliklerini dönüştürmektir.

Hedefler: Ahlaki değerleri ile takviye edilmesi, değerlerin davranışlarına dönüştürülmesi, olumlu davranışların alınmasıdır.

- Okulda ve ailede değerlerin yaşatılmasını sağlıyor, sporcuların sosyal ve duygusal gelişimlerini sağlıyor.
- Gelişmekte olan teknolojik gelişmeler.
- Öz güven, işbirliği, sorumluluk bilincini arttırma.
- Beklenen Sonuçlar: çocuklara ait değerler kazandırılacak,
- Değerler davranışlarına dönüşecek,
- Öğrencilerin duygusal, sosyal davranışları gelişecek,
- Web 2.0 araçlarının kullanımı ile veri aktarımı teknolojik olarak artırılacak,
- Takım çalışması ve işbirliği öğrenilecek,
- Sorumluluk bilinci artırılacak
- Öğretmenlerin mesleki ve teknolojik becerilerini geliştirme.

Belirlenen Değerler ve yapılan çalışmalar:

- Sevgi: Sevgi kutusu, istasyon istasyonları ile akrostiş oluşturma, resim çalışması.
- Saygı: Büyüklere, Kutsallara ve Bayrağa saygı olarak; sayfaları yuvarlayarak üç boyutlu bayrak oluşturma, konulara uygun olarak görsel sanatlar dallarında etkinlikler işlendi.
- Sorumluluk: Evde ve okuldaki sorumluluklarla ilgili videolar çekildi. Sorumluluk Ağacı yapıldı.
- Sabır: Tohum ekimi yapıldı, bitki yetiştirildi.
- Güzel Ahlak: Afiş tasarımları sergilenmiştir.

Sonuç olarak: öğrencilerde görünen aşamalar oluşur. Sürdürülebilir durumlar devam etmektedir. Teknolojik düzeyde erişilebilenler elde edilmiştir. Ailelerde etkinliklere katılarak çocuklarıyla etkileşimde bulunuyorlardı.

Anahtar Kelimeler: Değer, Erdem, Beceri

¹⁷⁶ Öğretmen, Ankara, emelhalis06@gmail.com

HİKİKOMORİ FENOMENİNİN GENÇLERDE SOSYAL İZOLASYON ÜZERİNDEKİ YANSIMALARI

Elif KÖTÜĞ¹⁷⁷,

ÖZET

Bu çalışma, günümüzde gençler arasında giderek daha görünür hâle gelen hikikomori fenomenini ve bunun sosyal izolasyon üzerindeki yansımalarını incelemektedir. Japonya'da ortaya çıkan bu olgu, zamanla farklı ülkelerde de gözlenmiş ve küresel bir gençlik sorunu haline gelmiştir. Çalışmanın amacı, hikikomorinin bireysel, ailesel ve toplumsal boyutlarını ortaya koyarak gençlerin eğitim, psikoloji ve sosyal yaşamlarında nasıl sonuçlara yol açtığını literatür temelli bir bakışla tartışmaktır.

Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ile yürütülmüştür. Konuyla ilgili ulusal ve uluslararası çalışmalar taranmış, elde edilen bulgular karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Bulgular, hikikomori eğiliminin yalnızlık, okuldan uzaklaşma, akran ilişkilerinde zayıflık, aile içi iletişim sorunları, dijital yoğunluk ve psikolojik sıkıntılarla yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu eğilimin yalnızca Uzak Doğu toplumlarına özgü olmadığı, farklı kültürel bağlamlarda da benzer biçimde ortaya çıkabildiği görülmektedir.

Sonuç olarak hikikomori, gençlerin sosyal izolasyonunu artıran önemli bir risk faktörüdür. Bu nedenle eğitim kurumlarında sosyal etkileşimi destekleyen çalışmaların güçlendirilmesi, ailelerin bilinçlendirilmesi ve psikososyal destek mekanizmalarının geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hikikomori, Psikososyal Faktörler, Sosyal Faktörler, Sosyal İzolasyon,

¹⁷⁷ Öğretmen, MEB, Elifkotuggg@gmail.com

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ BAĞLAMINDA AİLE GÖRÜŞLERİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Tamer KARAKAN¹⁷⁸, Ezgi Elif KARAKAN¹⁷⁹,

ÖZET

Türkiye'de eğitim politikalarının yeniden yapılandırılması sürecinde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, öğrenci merkezli yaklaşımı ve değer temelli yapısıyla dikkat çekmektedir. Ancak bu dönüşümün başarısı, yalnızca okul içi uygulamalarla sınırlı kalmayıp, ailelerin bu modele dair algı ve tutumlarıyla da yakından ilişkilidir. Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne yönelik ebeveyn görüşlerini inceleyerek, modelin toplumsal kabul düzeyine dair ipuçları sunmayı amaçlamaktadır.

Nitel araştırma desenine uygun olarak yapılandırılan bu çalışmada, Elazığ ili Çatalçeşme İlkokulu'nda öğrenim gören farklı sosyo-ekonomik düzeylere sahip 1.Sınıf öğrenci velileriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeye 48 tane 1.sınıf öğrenci velisi katılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

Değer Temelli Eğitim Algısı: Velilerin büyük çoğunluğu, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin ahlaki ve kültürel değerleri öncelmesini olumlu bulmaktadır. "Çocuğumun sadece akademik değil, karakter olarak da gelişmesini istiyorum" ifadesi sıkça dile getirilmiştir.

- Programın Anlaşılabilirliği: Velilerin büyük çoğunluğu ayrıca modelin kavramsal çerçevesini yeterince tanımadıklarını belirtmiş; bilgilendirme eksikliği vurgulanmıştır.
- Ev-Okul İşbirliği: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin aileyi sürece daha fazla dahil etmesi gerektiği yönünde görüşler öne çıkmıştır. Özellikle "aile seminerleri" ve "veli atölyeleri" gibi uygulamalar talep edilmiştir.

Uygulama Süresi ve Etkisi: Veliler, modelin etkisinin uzun vadede görülebileceğini, ancak sabırlı olunması gerektiğini ifade etmiştir.

Elde edilen bulgular, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin aileler tarafından genel olarak olumlu karşılandığını, ancak bilgilendirme ve katılım süreçlerinde geliştirmeye açık alanlar bulunduğunu göstermektedir. Eğitim politikalarının sürdürülebilirliği açısından, ailelerin aktif paydaşlar olarak sürece dahil edilmesi kritik önemdedir.

Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin toplumsal kabulünü artırmak için aile odaklı bilgilendirme ve katılım stratejilerinin geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Eğitim yöneticilerine, okul liderlerine ve politika yapıcılara yönelik öneriler şunlardır:

- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli hakkında ailelere yönelik açık ve anlaşılır bilgilendirme materyalleri hazırlanmalı.
- Okullarda düzenli veli seminerleri ve atölye çalışmaları organize edilmeli.
- Ailelerin geri bildirimleri sistematik olarak toplanmalı ve modele entegre edilmeli.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Aile Görüşleri, Toplumsal Kabul

¹⁷⁸ Öğretmen, Elazığ, karakantamer@hotmail.com

¹⁷⁹, Elazığ, karakanezgi1@gmail.com

DİJİTAL PLATFORMLARDA SENKRON EĞİTİM: CANLI DERSLERİN ÖNEMİ VE KAYI ÖĞRETİM UYGULAMALARI

Fatma TOPRAK¹⁸⁰, Zeki KAYHAN¹⁸¹,

ÖZET

Dijital teknolojilerin hızlı gelişimi, eğitimi daha erişilebilir, esnek ve etkileşimli bir sürece dönüştürmüştür. Bu yenilikler arasında senkron eğitim—öğrenci ve öğretmenin çevrim içi platformlar aracılığıyla eş zamanlı olarak bir araya geldiği öğrenme modeli—özel bir önem kazanmıştır. Asenkron öğrenmeden farklı olarak, canlı dersler etkileşim, anlık geri bildirim ve motivasyonu güçlendiren bir ortam sunar.

Canlı dersler, öğrenme sürecinde süreklilik ve disiplinin sağlanmasında özellikle değerlidir. Öğrenciler yalnızca içerik almakla kalmaz; aynı zamanda aktif katılım gösterir, sorular sorar ve hem öğretmenleriyle hem de arkadaşlarıyla fikir alışverişinde bulunur. Bu etkileşim, dijital ortamda bile sınıf topluluğu duygusunu pekiştirir. Araştırmalar da senkron eğitimin, tamamen bağımsız çalışmaya kıyasla dikkati ve öğrenme başarısını artırdığını göstermektedir.

Kayı Öğretim, senkron eğitimi sistemine başarıyla entegre etmiştir. Kurum, çevrim içi dijital platformu üzerinden 1. sınıftan 7. sınıfa kadar yapılandırılmış ve ilgi çekici dersler sunmaktadır. Platform; öğrencilerin her yerden canlı derslere katılmasına imkân tanırken, aynı zamanda öğretmen ve veliler için destekleyici materyaller, ödevler ve takip araçları da sağlamaktadır. Bu bütüncül yaklaşım, öğrenmenin yalnızca ders saatleriyle sınırlı kalmamasını, dinamik bir süreç olarak devam etmesini sağlar.

Senkron dersleri özenle hazırlanmış içeriklerle birleştiren Kayı Öğretim, çevrim içi eğitimin yüz yüze öğretim kadar etkili ve etkileşimli olabileceğini ortaya koymaktadır. Böylece senkron eğitim, yalnızca dijital çağın bir gerekliliği değil; aynı zamanda öğrencileri geleceğe hazırlayan güçlü bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Senkron Eğitim, Online Dijital Platform, Canlı Dersler, Etkileşimli Öğrenme, Kayı Öğretim

¹⁸⁰ Öğretmen, İstanbul, ft.r.toprak@gmail.com

¹⁸¹ Öğr. Gör., İstanbul, zekikayhan11@hotmail.com

ÇOCUKLARIN EVDEKİ DİL ETKİLEŞİMLERİNİN ÖLÇÜLMESİ: DİL ORTAMI ANALİZ SİSTEMİNİN (LENA) UYGULAMA ALANLARI VE GELİŞİME KATKILARI

Gönül ERDOĞAN¹⁸²,

ÖZET

Erken çocukluk döneminde dil gelişimi, çocuğun bilişsel, sosyal ve akademik başarısının temel belirleyicilerinden biridir. Bu sürecin, çocuğun çevresinde karşılaştığı dilsel girdiler ve uyarılarla, bu girdilerin ve uyarıların niteliği ve niceliğiyle doğrudan ilişkili olduğu açıktır. Çocukların çevrelerindeki insanlarla etkileşim yoluyla edindikleri sözel dil girdileri, onların alıcı ve ifade edici dil gelişimini, kelime dağarcığını ve sosyal becerilerini şekillendirmede özellikle etkilidir. Bu nedenle, herhangi bir dil gelişimi sorunu ortaya çıktığında erken müdahale edebilmek için, çocukların gün boyunca ev ortamında maruz kaldıkları dilsel girdileri gözlemlemek, ölçmek ve değerlendirmek çok önemlidir. Ancak, bu tür içeriği doğal bir ortamda sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçme ve değerlendirme, gözlem veya anket gibi geleneksel yöntemler kullanıldığında bazı sınırlamalara yol açabildiği görülmektedir.

Bu noktada, Dil Ortamı Analizi (LENA) Sistemi, gün boyunca çocuğun çevresindeki yetişkinlerin kullandığı kelime sayısını, çocuğun çıkardığı sesleri ve konuşma sırasını otomatik olarak kaydeden ve bu kayda dayanarak konuşmanın temel niceliksel özelliklerini analiz eden bir yazılımla dijital bir teknoloji olarak öne çıkmaktadır. Bu durum çocuğun dil ortamı ile ilgili objektif verilerin toplanmasını kolaylaştırmakta ve çocuğun bireysel olarak izlenmesini desteklemektedir. Dil Ortamı Analizi (LENA) Sistemin temel amacı, çocuk ve bakım verenler arasındaki etkileşimli konuşmayı desteklemektir. Bu sistem, tipik gelişim gösteren çocuklarda dil edinimini izlemek, dil gelişim bozukluklarının veya gecikmelerinin ciddiyetini araştırmak veya dezavantajlı gruplarda ebeveyn-çocuk etkileşimini ve iletişimini desteklemek için kullanılmaktadır.

Literatür incelemesi, Dil Ortamı Analizi (LENA) Sisteminin Amerika Birleşik Devletleri'ndeki kâr amacı gütmeyen bir kuruluş tarafından desteklendiğini ve Çin, Birleşik Krallık, Kanada ve Kore dahil olmak üzere dünya çapında çeşitli ülkelerde kullanıldığını ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın amacı, araştırmacılara Dil Ortamı Analizi (LENA) Sisteminin teknik yapısı, işleyiş süreci ve sunduğu analiz türleri hakkında ayrıntılı bir değerlendirme sunmak, sistemin akademik çalışmalarda, klinik değerlendirmelerde, eğitim uygulamalarında ve ebeveyn eğitim programlarında nasıl kullanıldığını dair örnekler vermek ve çocuk gelişimine katkılarını vurgulamaktır. Araştırma, bir inceleme çalışması olacaktır. Dil Ortamı Analizi (LENA) Sistemi ile ilgili literatür taramasından elde edilen veriler sunulacak, sistemin güçlü ve zayıf yönleri vurgulanacak ve erken çocukluk döneminde çocuğun dil gelişimine etkileri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil Ortamı Analizi (LENA) Sistemi, Yetişkin Kelime Sayısı, Çocuk Seslendirme Sayısı, Konuşma Teknolojisi, Dil Gelişimi

¹⁸² Öğr. Gör. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, gonulerdogan@yahoo.com

DİJİTAL ÇİZGİ ROMANLARIN YÜKSELİŞİ VE GELİŞİMİ

Necdet Atay ERÇİL¹⁸³, Nilgün AKTAŞ¹⁸⁴, Ayşe ÖZYÜREK¹⁸⁵,

ÖZET

Bu çalışmada, dijital çizgi romanların doğuşu, tanımı, özellikleri, yaygınlaşması, popülerleşmesi ve gelecekteki muhtemel evrimi açısından bir araştırma sunmaktadır. Öncelikle geleneksel çizgi romanlardan, sonrasında da bunların dijital platformlara geçiş sürecinden söz edilerek dijital çizgi romanların ortaya çıkışı araştırılmıştır. Bu doğrultuda, dijital çizgi romanların tanımı, sanatçı açısından özgür formatı ve etkileşimsel (interaktif) özellikleri ile beraber, bazı durumlarda animasyonlar, ses efektleri ve benzer ek özellikler içerebilme imkânlarına değinilmektedir. Araştırmanın önemi vurgulanarak, dijital çizgi romanların kültürel ve sanatsal etkileri, teknolojik gelişmelerin rolü ve gelecek için öngörüler tartışılmıştır. Dijital çizgi romanların popülerleşmesi, kültürel çeşitlilik, yaratıcı özgürlük ve okur deneyimi gibi konular üzerinde durulmuştur. Araştırmanın yöntemi kısmında yapılan literatür taraması; veri toplama ve analiz sürecini içermektedir. Bu bağlamda, geleneksel çizgi romanların geçmişini anlamaya yönelik literatür araştırması gelenekselden dijital ve oradan bugüne çizgi roman endüstrisinin evrimini anlamak için temel oluşturmaya yöneliktir. Sonuçlar ve tartışma bölümünde, dijital çizgi romanların kültürel etkileri, teknolojik ilerlemelerin rolü ve gelecek için öngörüler ele alınmıştır. Sosyal medyanın rolü, dijital platformlardaki yayılma ve sanatçıların geleceği gibi konular, çalışmanın esas araştırma odaklarındandır.

Anahtar Kelimeler: Çizgi Roman, Yeni Medya, Webtoon

¹⁸³ , Gazimağusa KKTC, atayercil@gmail.com

¹⁸⁴ Öğretmen, Gazimağusa KKTC, nilgun01@gmail.com

¹⁸⁵ Öğretmen, Nevşehir, adalarabproje@gmail.com

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE ÖĞRETMEN VİZYONUNU GELİŞTİRMEDE FARKLI BİR PERSPEKTİF: SEKTÖREL MÜKEMMELLİYET MERKEZLERİ

Elif ARSLAN UĞURLU¹⁸⁶, Ferudun SEZGİN¹⁸⁷,

ÖZET

“Herkesin bir mesleği olmalı” anlayışıyla eğitime farklı bir bakış açısı kazandırmayı hedefleyen meslekî ve teknik eğitim, son yıllarda yapılan projeler ve düzenlemeler ile hem eğitimin niteliğini geliştirmeyi hem de sektörün yaşadığı dönüşüme odaklanarak mevcut teknolojik gelişmeler ve ihtiyaçlara cevap verebilmeyi amaçlamaktadır. Sektörel Mükemmelliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Teknik Yardım Projesi ile temelleri atılan sektörel mükemmelliyet merkezleri; araştırma-geliştirme merkezi niteliğinde kurgulanarak eğitim ve sanayi arasında bir köprü görevi üstlenmektedir. Öğretmen ve eğitim yöneticilerinin meslekî gelişimlerini destekleyen, ulusal ve uluslararası düzeyde gelişmelerin takipçisi olarak eğitim kalitesinin yükseltilmesinde etki gösteren bu merkezlerde; öğretmenler dijitalleşme, yapay zeka, yeşil dönüşüm gibi günümüz teknolojisinin mihenk taşı olan gelişmeleri yakından takip etmekte, yeni teknolojik ekipmanların kullanımı hususunda deneyim kazanmakta, edindiklerini okullarda öğrencilere aktararak bilgi ve becerilerin işgücü piyasasıyla eşgüdümlü hale gelmesini sağlamaktadır. Kendini yenileme imkanına sahip öğretmenler; yenilikçi yaklaşımları yerinde gözlemleyerek, mesleki eğitimde pedagojik ve teknik kapasitesinin artırılmasına sektörle işbirliği kurarak katkı sunmaktadır. Mesleki gelişimin desteklenmesiyle sistematik, sürdürülebilir, sektöre entegre çalışmalar artmakta, mesleki eğitimin kalitesi yükseltilmekte, mesleki eğitimin prestij kazanması sağlanmaktadır. Bu çalışmada; sektörel mükemmelliyet merkezlerinin kuruluş amacı, örgütlenme yapısı, yönetim, öğretmen görevlendirmesi, finansman ve sürdürülebilirliği üzerinde durulmaktadır. Bu kapsamda literatür taraması yapılmış, Milli Eğitim Bakanlığının hazırlamış olduğu yönetmelik ve raporlar incelenmiş, mevcut sorunlar ortaya konarak kapasitenin geliştirilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Ve Teknik Eğitim, Sektörel Mükemmelliyet Merkezleri, Mesleki Gelişim

¹⁸⁶, Ankara, earslanugurlu@gmail.com

¹⁸⁷ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, ferudun@gazi.edu.tr

TÜRK EĞİTİM GELENEĞİNİN TEMEL DİNAMİKLERİ: BÜYÜK SELÇUKLU, OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMLERİNDE EĞİTİM FELSEFESİ, LİDERLİK VE ETİK DEĞERLERİN YERİ

Yusuf YILMAZ¹⁸⁸,

ÖZET

Bu çalışma, Türk Milli Eğitiminin kökenleri, büyük Selçuklu İmparatorluğu'nun altın çağını yaşatan ve dünya sahnesinde muktedir bir güç olarak konumlanma arzusunun eğitim tabanıyla sürdürme ideolojisi taşıyan Sultan Melikşah'ın hüküm sürdüğü dönemde kurulan Nizamiye medreselerine dayanmaktadır. Bu eğitim kurumları, sadece Osmanlı İmparatorluğu öncesi geleneklerin bir devamı değil, aynı zamanda felsefi ve epistemolojik açıdan eğitim olgusuna yön veren, bilgi ve irfanın sistematik olarak şekillendiği temel yapıları temsil etmektedir. Anadolu Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu'nun da katkılarıyla gelişen Türk Milli Eğitim anlayışı, modernleşme ve ulus devlet olgusu doğrultusunda Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle yeni bir aşamaya evrilmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında gerçekleştirilen eğitim reformları, Atatürk'ün öncülüğünde şekillenen eğitim paradigmasıyla birlikte, ulusal kalkınmanın ve sosyo-kültürel dönüşümün temel taşlarını oluşturan kurumsal ve kavramsal altyapıyı inşa etmiştir. Ancak, 20. yüzyılın ortalarından itibaren Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalanan ikili antlaşmalar sonrasında kurulan "Türkiye Fulbright Eğitim Komisyonu", ya da diğer adıyla "Türkiye-Amerika Birleşik Devletleri Kültürel Mübadele Komisyonu"nın Türk Milli Eğitimi'ne ve kültür politikalarına müdahil olması uluslararası dinamiklere uygun yeni parametrelerin oluşmasını zorunlu kılmış ve Türk Eğitim Sisteminin küresel etkilerle şekillendiği yeni bir dönemi başlatmıştır. Bu tarihsel ve kavramsal arka plan bağlamında, eğitim sistemimizin temel dinamiklerini anlamlandırmak büyük bir önem taşımaktadır. Çalışma, Türkiye'de eğitim felsefesinin Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerindeki tarihsel evrimini, siyasi ideoloji ve liderlik anlayışları ekseninde incelemektedir. Ayrıca Selçuklu'dan Osmanlı'ya geçişte eğitim sisteminin İslami dünya görüşü temelinde önemli bir devamlılık sergilediğini ortaya koymaktadır. Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte, seküler-milliyetçi bir vatandaş modeli yaratma hedefiyle radikal bir kırılma yaşanmıştır. Türkiye'de eğitim politikalarının seküler-modernist ve muhafazakâr-dindar paradigmlar arasındaki sürekli rekabetle şekillendiği ve istikrarlı bir felsefi temelden yoksun kaldığı görülmektedir. Bu durum, müfredat ve değerler eğitiminin sıkça değişmesine neden olarak nesiller arasında farklılaşan vatandaşlık idealleri üretmiştir. Bu disiplinler arası çalışma, Türk Eğitim Sisteminin kronolojik gelişimini ve kurumsal dönüşümünü tarihsel ve felsefi boyutlarda analiz etmekte; geleneksel eğitim anlayışlarının günümüz uygulamalarıyla bağlantılandırılması suretiyle, eğitim dinamiklerinin etik değerler temelinde yeniden inşasını önererek, çağdaş eğitim felsefesinin Avrupa'nın kendi kültürel birikimi ve dini temeyyülleri neticesinde şekillenmiş bir birikim olması nedenleri ile eleştirel bir perspektif ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Felsefesi, Türk Eğitim Tarihi, Süreklilik Ve Kırılma, Eğitim Politikaları, Fulbright

¹⁸⁸ Dr., Menderes İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, yusufyilmaz.dr@gmail.com

GELECEĞİN ENERJİSİ YENİLENEBİLİR ENERJİ

Esra GEBEŞ¹⁸⁹,

ÖZET

21. yüzyılın başlarından itibaren enerjiye olan ihtiyaç artmıştır. Artan bu ihtiyaçla birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarına olan yönelim hızlanmıştır. Bu kaynaklar arasında da en çok dikkat çeken güneş enerjisi olmuştur. Türkiye, Avrupa ile karşılaştırıldığında, güneş enerji potansiyeli en iyi olan ülkelerden birisidir. Ülkemizdeki yenilenebilir enerji yatırımları hızla artmaya başlamış ve yenilenebilir enerji teknolojileri alan mezunu çalışan arayışı da hızlanarak artmaktadır. Bir taraftan bu alandaki yatırımlar artırılırken, diğer taraftan da bu alanda çalışacak işgücünün yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu konuda Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Yenilenebilir Enerji Teknolojileri alanına önemli işler düşmektedir. Bu çalışmada, İzmit Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu lisesi yenilenebilir enerji teknolojileri alan öğretmeni ve öğrencilerinin yaptığı güneş enerjili sokak lambasının kurulumu ve kazandırdığı faydalara değinilmiştir. Gündüz güneşten depolanan enerjiyi, elektrik enerjisine dönüştürerek akşam okul bahçesini aydınlatmak için kullanılan sokak lambası hem okulda elektrik kullanımını azaltmıştır ve bu da elektrik faturasının daha az gelmesine yansımış hem de doğayı kirletmeden ,çevreyi koruyarak elektrik enerjisi üretilmiştir. Bu çalışmada alan öğrencilerine yeniçağ becerileri ve tasarım odaklı düşünme becerisi geliştirilip , mesleki gelişim sağlayacak beceriler kazandırma, yenilenebilir enerji sistemleri temel saha uygulamalarını yapma, bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yenilenebilir Enerji, Güneş Enerjisi, Elektrik Enerjisi

¹⁸⁹ Öğretmen, İzmit Atatürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, esragebes@outlook.com

OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARININ MESLEKİ ALGILARINDA STATÜ, UNVAN, ÇALIŞMA KOŞULLARI VE DENEYİMİN ROLÜ: NİTEL BİR İNCELEME

Ayşenur BOZKURT¹⁹⁰,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, okulpsikolojik danışmanlarının mesleki algılarını; statü, unvan, çalışma koşulları ve mesleki deneyim bağlamında incelemektir. Nitel araştırma desninde yürütülen çalışma, olgu bilim (fenemonolojik) yaklaşımına dayanmaktadır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiş olup, Sinop ilinin farklı ilçelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okulları ile Rehberlik ve Araştırma Merkezinde görev yapan 25 okul psikolojik danışmanından oluşmaktadır. Veri toplama sürecinde, kişisel bilgi formunun yanı sıra açık uçlu beş sorudan meydana gelen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Analizler sonucunda üç ana tema (gelişimsel olarak mesleki algı, unvan algısı ve çözüm önerileri) ve bu temalara bağlı on altı tema ortaya çıkmıştır. Bulgular, okul psikolojik danışmanlarının mesleki algılarının yıllar içinde olumsuz yönde değiştiğini göstermektedir. Bu değişimin ağırlıklı olarak dışsal etkenlerden (öğretmenler, yöneticiler, öğrenciler ve veliler) kaynaklandığı anlaşılmıştır. Ayrıca, mesleki algıda gözlenen olumsuzlukların giderilmesine yönelik çözüm önerilerinin çoğunlukla okul psikolojik danışmanlarının dışındaki kişi ve kurumlardan beklendiği belirlenmiştir. Araştırma bulguları alan yazın ışığında tartışılmış ve mesleki uygulamalara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meslek, Mesleki Algı, Mesleki Beklenti, Psikolojik Danışman.

¹⁹⁰ Öğretmen, Sinop Fen Lisesi, ayşenurbozkurt2@hotmail.com

CUMHURİYETİN YÜZLERİ ATA'NIN HUZURUNDA

Canan KÖSE KÜTÜK¹⁹¹,

ÖZET

Cumhuriyetin 100'üncü yılında, milli birlik ve beraberliğin, toplumsal dayanışmanın üst düzeye çıktığı milli bayramlarımızdan Cumhuriyet Bayramını coşkuyla kutlamak, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 'Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir. Bugünün çocuğunu, yarının büyüğü olarak yetiştirmek hepimizin insanlık görevidir' sözünden ilham alarak öğrencilerimizi Atatürk ve Cumhuriyetimizi daha yakından tanıyacak ortak etkinliklere imza atmalarını sağlamak. Anıtkabir ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ziyaret ederek Atatürk'ü çocuklarımıza tanıtmak.Cumhuriyetimizin 100. yılı vesilesiyle hazırlanan bu proje, öğrencilerde milli birlik, beraberlik ve toplumsal dayanışma duygularını güçlendirmeyi; Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ilke ve inkılaplarını benimsetmeyi amaçlamaktadır. Proje kapsamında öğrenciler, Cumhuriyet Bayramı'nı çeşitli etkinliklerle coşkuyla kutlayacak; Atatürk ve Cumhuriyet değerlerini daha yakından tanıyacaklardır.Projenin ilham kaynağı Atatürk'ün "Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir." sözü olup, öğrencilerin bu bilinçle etkin katılım göstermeleri teşvik edilmiştir. Projede yer alan Cumhuriyet konulu resim sergisi, resfebe çalışmaları, bisiklet turu ve geleneksel mangala oyunu gibi etkinliklerle öğrencilerin yaratıcılıklarını ifade etmeleri sağlanmıştır.Ayrıca 4. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilen Ankara gezisi kapsamında Eski Meclis Binası, Millet Kütüphanesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anıtkabir ziyaret edilerek öğrencilerin tarihsel bilinç geliştirmeleri hedeflenmiştir.Proje, öğrenci, öğretmen ve velilerin iş birliği ile gerçekleştirilmiş; Cumhuriyet coşkusunun okul geneline ve topluma yayılması sağlanmıştır. Bu sayede öğrencilerin hem duygusal hem de bilişsel gelişimlerine katkıda bulunulmuş; Atatürk ve Cumhuriyet değerleriyle daha güçlü bir bağ kurmaları amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Atatürk İlkeleri Ve İnkılapları, Milli Birlik

¹⁹¹ Öğretmen, Çağlayan İlkokulu, c.kosekutuk@hotmail.com

ZEKÂ OYUNLARININ ÖĞRENCİLERİN ALGORİTMİK DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ

Göktuğhan ŞENTÜRK¹⁹²,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, zekâ oyunlarının ortaokul öğrencilerinin algoritmik düşünme becerileri üzerindeki etkisini değerlendirmektir. Algoritmik düşünme, bilişim ve problem çözme süreçlerinde önemli bir yetkinlik olarak kabul edilmekte ve eğitim ortamlarında geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Çalışma, deneysel yöntemle gerçekleştirilmiş olup, katılımcılar deney ve kontrol grubu olarak ikiye ayrılmıştır. Deney grubundaki öğrencilere belirli bir süre boyunca farklı zekâ oyunları uygulanırken, kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmamıştır. Öğrencilerin algoritmik düşünme düzeyleri, uygulama öncesi ve sonrası ölçülerek karşılaştırılmıştır. Verilerin analizi, betimleyici istatistikler ve bağımsız örneklem t-testi ile yapılmıştır. Sonuçlar, zekâ oyunlarına katılan deney grubu öğrencilerinin algoritmik düşünme becerilerinde anlamlı bir ilerleme olduğunu göstermiştir ($p < 0,05$). Özellikle problem çözme, adımları mantıklı bir sıra ile düzenleme ve soyutlama gibi becerilerde belirgin gelişmeler gözlemlenmiştir. Buna karşın, kontrol grubunda benzer bir gelişme yaşanmamıştır. Bu bulgular, zekâ oyunlarının öğrencilerin algoritmik düşünme yeteneklerini geliştirmede etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu tür oyunların bilişsel gelişimi desteklemenin yanı sıra öğrenme motivasyonunu da artırdığı düşünülmektedir. Bu nedenle, zekâ oyunlarının eğitim programlarına düzenli ve sistematik olarak dâhil edilmesi önerilmektedir. Öğretmenlerin, algoritmik düşünme becerisini güçlendirmek amacıyla ders içeriklerinde bu tür oyunlara yer vermeleri faydalı olacaktır. Ayrıca, farklı yaş grupları ve eğitim düzeylerinde benzer çalışmaların yapılması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Zekâ Oyunu, Algoritmik Düşünme, Beceri

¹⁹² Öğretmen, MEB, fizikcihan@gmail.com

ÖRGÜTSEL SESSİZLİK VE ÖRGÜT BAĞLILIĞI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Begüm KALDIRIM KAYALI¹⁹³,

ÖZET

Bu çalışmadaki amaç, örgütsel bağlılık ve örgütsel sessizlik arasında bulunan ilişkiyi incelemektir. Literatür taraması yapıldığında örgütsel bağlılık ve örgütsel sessizlik arasındaki ilişkiyi araştıran az sayıda çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada örgütsel sessizlik ve örgüt bağlılığın değerlendirildiği nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2025 yılları arasında yapılan bilimsel çalışmaların analizi oluşturmaktadır.

Kurumlarda insanların kendilerini özgürce ifade edebilmeleri önemlidir. Çalışanların birbirleri ile ve yönetim ile olan iletişim tutumları iş verimini doğrudan etkileyecektir. Alan yazın taraması yapıldığında çalışanların arasındaki iletişim eksikliği, fikirlerini söylemekten kaçınma, eleştirilme kaygısı, onay görmeme korkusu, iş arkadaşları ve yöneticilerden tepki alırm endişesinin bulunduğu gözlenmiştir. Devamında kendini izole etmeye kadar devam edebilen olaylarla sonuçlanması beraberinde örgütsel sessizliğe neden olduğu görülmüştür. Çalışanların işyerinde meydana gelen olaylara sessiz ve tepkisiz kalmaları zamanla pek çok fırsatın kaçırılmasına sebep olabilir. Duygu ve düşünceleri saklamak yerine bunları ifade edebilmek iş performansında yükselişe ve pozitif bir ortama olanak sağlayacaktır. Örgütsel sessizliğin artması başlarda pozitif bir durum gibi algılansa da örgütsel bağlılığa zarar verdiği görülmektedir. İşyerinde yaşanan olaylara sessiz ve duyarsız kalmak örgütsel bağlılığın düşüşünü beraberinde getirecektir.

Araştırma sonucuna göre örgütsel sessizliğin örgüt bağlılığını olumsuz şekilde etkilediği tespit edilmiştir. Bu durumun ortadan kaldırılması için çalışanların bilgi ve deneyim eksikliği hizmet içi eğitimlerle telafi edilebilir. Çalışanların düşüncelerini özgürce ifade edebilmeleri için yöneticilerin katı tutumunu bırakması tavsiye edilebilir. Yöneticilerin görev dağılımını adaletli yapmaları örgütsel sessizliği azaltıp örgütsel bağlılığı da artırabilir. Çalışanların daha mutlu ve verimli bir şekilde çalışabilmeleri için sistemin ve kişilerin eksikliklerinin giderilmesi gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmanın literatüre olumlu katkılarda bulunacağı söylenebilir. Bu çalışma farklı alanlarda ve farklı zamanlarda tekrardan yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Sessizlik, Örgüt Bağlılığı, İletişim Tutumları, Verimli Çalışma

¹⁹³ , Ankara, begumkaldirimkayali@gmail.com

KOMPOST YAPIMI

Hatice Derya SAYMA¹⁹⁴,

ÖZET

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülen Gıdanı Kori Kampanyası ile de ülkemizdeki gıda kaybı ve israfını önleme çalışmaları etkin bir şekilde yürütölmektedir. Esas amacımız gıda israfını ortaya çıkmadan önlemek olsa da, engellenemeyen gıda atıklarının kompostta dönüştürölmesini, çöpe atılmamasını sağlamaktır. Sağlıklı bitki ve gıda üretimi için sağlıklı bir toprağa ihtiyaç duyarız. Bitkileri güçlendirmenin yolu da toprağı güçlendirmekten geçer. Yine unutmamalıdır ki sadece 1 cm toprağın oluşabilmesi için 300 ila 500 yıl zaman geçmesi gerekmektedir. Dolayısıyla sahip olduğumuz bu değerlerin korunması için tabiatın özü ile ortak hareket edilmesi gerekmektedir. Doğaya baktığımızda atık denilen bir yapının olmadığı görmekteyiz. Bir canlının atığı başka bir canlının besinine dönüşmektedir. Kısaca, atık, kullanılmamış bir kaynaktır ve kirlilik, bu kullanılmamış kaynakların birikmesiyle oluşur. Kompost faydaları: Organik atıkların bir kısmı kompost olarak değerlendirildiğinde evsel atık miktarı azalır. Bu sayede atık depolama alanlarında metan gazı oluşumu düşer. Bu durum İklim değışikliğinin azaltımına katkı sağlar. Toprak yapısını iyileştirir. Yağışsız dönemde toprakta nem tutar ve buharlaşmayı azaltır. Fazla suyu sünger gibi emerek yağmurun neden olduğu erozyonu engeller. 100 kg humus, yaklaşık 195 kg su tutabilir. Toprağın üst kısmında havadar bir katman yaratarak, çeşitli toprak canlılarının hareket etmesine olanak tanıyan sağlıklı bir yüzey oluşturur. Bu sayede toprağın rahatça havalanmasını sağlar. Bitkilerin ihtiyacı olan zamanda besin sağlar. Topraktaki toksinleri etkisiz hale getirir. Toprak hava koşullarına karşı da daha esnek olur. Büyümeyi hızlandırır ve bitkileri güçlendirir. Sentetik gübre kullanımını önler ve organik tarımın sürdürülebilirliğine katkı sağlar.

Anahtar Kelimeler: Kompost, Çevre Kirliliğı, Gübre

¹⁹⁴ Öğretmen, MEB, drsyymn@gmail.com

SINAV KAYGISIYLA BAŞ ETMEDE YARATICI DRAMA YÖNTEMİNİN KULLANILMASI

Hüseyin ÜNSAL¹⁹⁵,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, sınav kaygısı yaşayan lise öğrencilerinin kaygı düzeylerine yaratıcı drama çalışmalarının etkisini incelemektir. Sınav kaygısı günümüzde öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyen ve psikolojik dengelerini bozabilen önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle, kaygıyı azaltabilecek alternatif yöntemlerin denenmesi gereklidir. Yaratıcı drama da bu yöntemlerden biri olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Beylikdüzü Çok Programlı Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören ve sınav kaygısı yaşadığı belirlenen son sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Denekler rastgele seçilerek 12'si deney, 12'si kontrol grubu olmak üzere toplam 24 öğrenci üzerinde çalışılmıştır. Araştırmada ön test–son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmış ve veri toplama aracı olarak Sınav Kaygısı Ölçeği uygulanmıştır. Deney grubundaki öğrencilere sekiz hafta boyunca yaratıcı drama etkinlikleri yapılmış, kontrol grubuna ise herhangi bir uygulama yapılmamıştır. Araştırma sonunda deney grubunun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark görülmüştür. Kontrol grubunda ise anlamlı bir değişim saptanmamıştır. Bu bulgular, yaratıcı drama uygulamalarının sınav kaygısını azaltmada etkili bir yöntem olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, okullarda sınav kaygısını azaltmaya yönelik programlarda yaratıcı drama çalışmalarına yer verilmesi önerilmektedir. Ayrıca, farklı okul türlerinde ve yaş gruplarında yapılacak benzer araştırmaların yöntemin geçerliliğini güçlendireceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınav Kaygısı, Drama, Lise

¹⁹⁵ Öğretmen, MEB, asyunsal@hotmail.com

OKUL KÜTÜPHANESİ FİZİKSEL YENİLEME VE ÖĞRETMEN DESTEKLİ OKUMA PROGRAMININ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA ALIŞKANLIKLARINA ETKİSİ: BİR UYGULAMA ÇALIŞMASI

Zehra DAĞLI¹⁹⁶,

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, fiziki koşulları yetersiz olan bir ortaokul kütüphanesinin mekân dönüşümü ve Türkçe zümresi işbirliğiyle uygulanan zorunlu-okuma programının öğrenci okuma alışkanlıkları ve kütüphane kullanımına etkilerini değerlendirmektir. Çalışma, uygulama odaklı bir vaka çalışması (action research) olarak tasarlanmıştır. Araştırma sürecinde kütüphanenin eski durumuna ilişkin alan gözlemleri ve dokümantasyon (eski basım kitaplar, küf kokusu, yetersiz raf/alan, kağıt tabanlı ödünç kayıtları) kaydedilmiş; ardından öğretmenler odasının kütüphane olarak dönüştürülmesi (40 kişilik oturma kapasitesi, duvar kağıdı, stor perde, ergonomik raf tasarımı, sessiz etüt bölümü) ve Türkçe zümresi ile geliştirilen uygulama (sınıf başına aynı kitaptan 40 adet dağıtımı, okutma ve tartışma oturumları, davranış notu entegrasyonu) uygulanmıştır. Veri toplama araçları olarak gözlemler, öğretmen yarı-yapılandırılmış görüşmeleri, öğrenci okuma günlüğü kayıtları ve kağıt ödünç defterleri kullanılmıştır; analizde betimsel ve içerik analizi yöntemleri benimsenmiştir. Bulgular, mekânsal düzenlemenin ve öğretmen destekli zorunlu-okuma modelinin kütüphane kullanımını ve öğrencilerin okuma sürekliliğini belirgin biçimde artırdığını göstermektedir. Öğrenciler arasında kitap tartışmalarına katılım, metin analizleri ve grup çalışmaları yoluyla eleştirel okuma becerilerinde gözlemlenebilir artışlar raporlanmıştır; öğretmen geribildirimleri ve kayıtlar, uygulamanın birçok öğrenciyi yılda hedeflenen kitap sayısına yakın veya ulaşır düzeyde okumaya yönlendirdiğini bildirmiştir. Ayrıca sessiz etüt alanı, ders desteği ve LGS hazırlıklarında ek fayda sağlamıştır. Sonuç olarak, fiziksel mekânın iyileştirilmesi ile pedagojik uygulamaların eşgüdümlü yürütülmesi, okul kütüphanelerinin öğrencilerin okuma kültürü oluşturmada kritik etkisi olduğunu göstermektedir. Süreklilik için dijital kataloglama, yaş grubuna uygun kaynak zenginleştirilmesi ve izleme-değerlendirme mekanizmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Kütüphanesi; Okuma Alışkanlığı; Vaka Çalışması; Öğrenme Mekânı

¹⁹⁶ Öğretmen, Ankara, zehragocmen715@gmail.com

SINIF ORTAMINDA CNN TABANLI MODELLER KULLANILARAK YÜZ İFADELERİNDEN DUYGU ANALİZİ

İbrahim DOLAŞ¹⁹⁷, Hüseyin POLAT¹⁹⁸,

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, FER-2013 veri seti kullanılarak CNN tabanlı bir duygu tanıma sistemi geliştirmek ve bu sistemin sınıf ortamında uygulanabilirliğini değerlendirmektir. Günümüz eğitim ortamlarında öğrencilerin dikkat, motivasyon ve duygusal durumları, dersin verimliliğini doğrudan etkileyen önemli unsurlardır. Öğretmenlerin sınıf içerisindeki öğrencilerin ruh hâllerini ve dikkat seviyelerini anlık olarak gözlemleyebilmesi, dersin akışını yönetme ve öğretim stratejilerini uyarlama açısından büyük avantaj sağlamaktadır. Bu nedenle, yapay zekâ ve derin öğrenme tabanlı duygu tanıma sistemleri, eğitim teknolojileri alanında giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

Çalışmada kullanılan FER-2013 veri seti, 48x48 boyutlarında gri tonlamalı yüz görüntülerinden oluşmakta olup yedi temel duygu sınıfını (mutlu, üzgün, öfkeli, korkmuş, şaşkın, tiksiniş, nötr) içermektedir. Kapsamlı bir referans kaynağı olan bu veri seti, düşük çözünürlük ve sınıf dengesizliği nedeniyle yüksek doğruluk oranı elde etmeyi zorlaştırmaktadır.

Yöntem olarak, temel CNN mimarisi üzerinde farklı hiperparametreler (öğrenme hızı, batch boyutu, dropout oranı) optimize edilmiştir. Veri seti eğitim ve doğrulama alt kümelerine ayrılmış, modelin kayıp ve doğruluk değerleri takip edilmiştir. Eğitim sonunda en başarılı model, canlı kamera sistemiyle entegre edilerek öğrencilerin yüz ifadelerinin gerçek zamanlı olarak yakalanması ve duygularının sınıflandırılması sağlanmıştır. Bu entegrasyon, öğretmenlere sınıf sırasında öğrencilerin duygusal durumlarını anlık gözlemlene olanağı sunmuştur.

DeneySEL sonuçlar, optimize edilen CNN modelinin FER-2013 test setinde yaklaşık %66 doğruluk oranına ulaştığını göstermektedir. Veri setinin zorlukları göz önüne alındığında bu oran tatmin edici bir başarıdır. Canlı kamera testleri, sistemin öğrencilerin yüzlerini doğru algılayarak duygularını sınıflandırabildiğini ortaya koymuştur. Bu durum, CNN tabanlı modellerin eğitim ortamlarında öğretmenlere değerli geri bildirim sağlayabileceğini göstermektedir.

Gelecek çalışmalar kapsamında EfficientNet, ResNet ve DenseNet gibi gelişmiş derin öğrenme mimarileri, attention mekanizmaları ve multimodal yaklaşımlar (örneğin ses analizi ile yüz ifadesinin birleştirilmesi) değerlendirilecektir. Ayrıca, daha büyük ve temiz veri setleri ile veri artırma teknikleri kullanılarak modelin genelleme yeteneği geliştirilecektir. Son olarak, etik ve gizlilik boyutları gözetilerek öğrencilerin kişisel verilerinin korunması ve sistemin yalnızca eğitim amaçlı kullanılması öncelikli olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Duygu Tanıma, Derin Öğrenme, Eğitim Teknolojileri, CNN Modelleri

¹⁹⁷ , Gazi Üniversitesi, dolasibrahim382@gmail.com

¹⁹⁸ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, polath@gazi.edu.tr

ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN ÖĞRETMEN VELİLERİ

Sevgi YILDIZ¹⁹⁹, Birol KILIÇ²⁰⁰,

ÖZET

Bu çalışmada öğretmenlerin gözünden öğretmen velileri ve öğretmen veli- meslektaş işbirliğinin eğitim kalitesini nasıl etkilediğini araştırmak amaçlanmıştır. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemi ve temel nitel araştırma deseni kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu velileri içerisinde öğretmen olan, farklı eğitim kademelerinde ve farklı kurumlarda görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Bu çalışma için, Ordu ilinde tamamı kamu kurumunda görev yapan okul öncesi, ortaokul ve lise kademelerinden dörder olmak üzere toplam 12 öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Görüşme yapılan öğretmenlerin velileri içinde öğretmenlik yapan meslektaşlarının olması şartı arandığından araştırma ölçüt örnekleme ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin genellikle meslektaş velileri ile samimi ve olumlu bir iletişim içinde oldukları, okul öncesi, ortaokul ve lise düzeylerinde çalışan öğretmenlerin, öğretmen velilerin sınıf etkinliklerine ve okul genel faaliyetlerine aktif katılımlarından ve desteklerinden memnun oldukları, ortaokul ve lise düzeyinde öğretmen velilerin daha çok akademik başarı üzerinde durmasına karşılık, okul öncesi kademesinde ilkokula hazırlık ve özbakım becerileri konusunda beklentilerinin oldukları, tüm kademelerde öğretmen velilerin bilinçli ve eğitilmiş yaklaşımlarının olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu çalışmanın bulgularını doğrulamak ve genelleştirilebilir sonuçlar elde etmek için farklı bölgelerden ve daha geniş bir öğretmen grubu ile benzer nitel, nicel ve karma araştırmalar yapılabilir. Ayrıca, özel eğitim kurumlarında ve farklı eğitim sistemlerindeki öğretmenlerle de çalışarak öğretmen velilerin düşüncelerine dair sonuçlar karşılaştırılabilir ve öğretmen-öğretmen veli işbirliğinin eğitim kalitesine etkisi ortaya koyulabilir. Öğretmen velilerle yapılan bu işbirliğinin öğrenciler üzerindeki uzun vadeli etkisi gözlemlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretmen, V Eli Katılımı, Öğretmen Veliler, Okul-Aile İşbirliği

¹⁹⁹ Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, svgyldz@gmail.com

²⁰⁰ Öğretmen, Ordu Üniversitesi Düriye Çetinceviz Anaokulu, kilic_birol@hotmail.com

OKUL BAHÇESİNDEN AÇIK HAVA SINIFINA: YENİLENEN ÖĞRENME ORTAMLARININ OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDEKİ KATKILARI

Songül KARLI TEMİZ²⁰¹,

ÖZET

Okul öncesi eğitimde öğrenme ortamlarının kalitesi, çocukların gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Okul bahçeleri, çocuklara fiziksel hareket, doğayla etkileşim, özgür keşif ve sosyal etkileşim fırsatları sunmaktadır. Ancak, zamanla bakımsız hale gelen bahçeler, güvenlik riskleri ve işlevsizlik sorunları yaratabilmektedir. Bu çalışmada, virane durumda olan bir okul bahçesinin yeniden düzenlenmesi süreci ve öğrenciler üzerindeki etkileri incelenmiştir.

Araştırmada, okul bahçesindeki eski ve tehlike oluşturan su deposu alanı, güvenlik riskleri ve sınırlı oyun alanı oluşturunuyordu. Bu depo, yapılan düzenleme ile tamamen dönüştürülmüş ve üzerine güvenlik sağlayan, aynı zamanda etkinliklere uygun bir masa yerleştirilmiştir. Alan, yapay çimle kaplanıp, sandviç panel eklenerek gölgelik sağlanmıştır. Bu düzenlemeyle alan, açık hava sınıfına dönüşmüştür. Ek olarak, dinlenme alanı da otomatik sulama ve gübreleme sistemiyle yeşillendirilmiştir.

Çalışma, 4-6 yaş grubundan 150 çocukla yapılmış ve sanat, drama, kitap okuma, fen ve doğa etkinlikleri bu ortamda gerçekleştirilmiştir. Bulgular, çocukların derse katılımının arttığını, dikkat sürelerinin uzadığını ve işbirliği davranışlarının geliştiğini göstermiştir. Öğretmenler ise bu sınıfın motive edici, esnek ve rahatlatıcı bir ortam sunduğunu belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, okul bahçesinin yeniden düzenlenmesi, güvenlik sorunlarını ortadan kaldırarak çocukların öğrenme motivasyonunu ve sosyal etkileşimlerini artırmıştır. Bu çalışma, okul öncesi kurumlar için düşük maliyetli ve uygulanabilir bir öğrenme ortamı dönüşüm modeli sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Açık Hava Sınıfı, Eğitim, Okul Öncesi, Fen-Doğa

²⁰¹ Öğretmen, Ankara, songul_karli87@hotmail.com

MESLEK LİSESİ ÖĞRETMENLERİNDE ÖRGÜTSEL DEPRESYON: BURSA VE ANKARA ÖRNEĞİ

Murat KOÇALI²⁰², Özlem GÜNDÜZ GÖÇMEN²⁰³, Abdulkadir DİLEKÇİ²⁰⁴,

ÖZET

Bu çalışma, Bursa ve Ankara illerinde görev yapan meslek lisesi öğretmenlerinin örgütsel depresyon düzeylerini ve demografik değişkenler (yaş, cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu, görev yapılan süre, mesleki kıdem, okulun bulunduğu bölgenin gelir düzeyi) ile olan ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma verileri, Sezer (2011) tarafından geliştirilen Örgütsel Depresyon Ölçeği kullanılarak toplanmış ve çalışmanın tüm verileri çalışmaya dâhil edilen dosyadan elde edilmiştir. Çalışma grubunu 2025 eğitim-öğretim yılı içinde Bursa ve Ankara'daki meslek liselerinde görev yapan toplam 102 öğretmen oluşturmaktadır. Nicel yöntemle yürütülen analizlerde, örneklemde demografik gruplar arası karşılaştırmalar için bağımsız örneklem t-testleri ve tek yönlü varyans analizleri (ANOVA) uygulanmıştır. Yaşa göre (25–35, 36–45, 46–60), cinsiyete, medeni duruma, öğrenim düzeyine, okulda görev yapılan süreye, mesleki kıdeme ve okulun bulunduğu bölgenin gelir durumuna göre yapılan analizlerde örgütsel depresyon puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmamıştır ($p>0,05$). Bulgular, örneklemdeki öğretmenlerin örgütsel depresyon algılarının demografik değişkenlere göre belirgin farklılaşma göstermediğini işaret etmektedir. Bu sonuçlar kapsamında, örgütsel depresyonun bireysel demografik özelliklerden çok kurumsal koşullar, iş yükü, yönetim yaklaşımları ve iş ortamı dinamikleri gibi yapısal faktörlerle daha fazla ilişkili olabileceği öne sürülebilir. Çalışma, örneklem büyüklüğü ve tek yöntemli ölçüm (ölçek) kullanımı açısından sınırlılıklar taşımaktadır; ayrıca veri bağlamı yalnızca iki il ile sınırlı olduğundan genelleme dikkatle yapılmalıdır. İleriki araştırmalar için öneriler: daha geniş ve karma örneklemle çok değişkenli modellerin kullanılması, nitel verilerle kurum içi etmenlerin derinlemesine incelenmesi ve örgütsel müdahalelerin (ör. yönetim eğitimleri, iş yükü düzenlemeleri) etkilerinin uzunlamasına izlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Depresyon; Meslek Lisesi Öğretmenleri; Demografik Değişkenler; Bursa; Ankara

²⁰² Öğretmen, MEB Ankara, muratkocali@gmail.com

²⁰³ Öğretmen, Işıktepe Rüveyde Dörtçelik İlk ve Ortaokulu, oggocmen@hotmail.com

²⁰⁴ Öğretmen, Bursa 23 Nisan Ortaokulu, abdulcadirdilekci063@gmail.com

BABALAR GÜNÜ AĞAÇ DİKİMİ:ÇEVRESEL DUYARLILIK VE DEĞERLER

Dilek ALTINIŞIK²⁰⁵,

ÖZET

Bu çalışma, Babalar Günü kapsamında okul öncesi düzeyde gerçekleştirilen baba-çocuk ağaç dikme etkinliğinin babaların algıları üzerinden değerlendirildiği nitel bir araştırmadır. Amaç, “Yeşil Vatan” vurgusu ile tasarlanan sınıf dışı etkinliğin aile-okul etkileşimine, çevresel duyarlılığa ve temel değerlerin aktarımına etkilerini derinlemesine anlamaktır. Araştırma bağlamı tek bir anaokulunun okul öncesi sınıfı olup, çalışmaya etkinliğe katılan 5 baba dahil edilmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış; her bir babayla etkinlik sonrasında 20–30 dakikalık bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, ses kaydıyla alınmış; etik onam ve gizlilik ilkelerine uyulmuştur. Analizde Braun ve Clarke’ın tematik analiz yaklaşımı uygulanarak veriler sistematik biçimde kodlanmış ve ana temalar oluşturulmuştur.

Bulgular, beş babanın anlatılarında tekrar eden birkaç ana temayı ortaya koymuştur: (1) Bağlanma ve ortak anı yaratma — katılımcılar, etkinliğin çocukla duygusal yakınlığı güçlendirdiğini belirtmiştir; (2) Çevresel duyarlılık ve Yeşil Vatan bilinci — babalar, ağaç dikmenin çocuklarda doğaya karşı sorumluluk ve aidiyet duygusu oluşturduğunu ifade etmiştir; (3) Değer aktarımı ve rol model olma — babalar, çevre koruma ve toplumsal sorumluluk değerlerini somut olarak aktardıklarını vurgulamıştır; (4) Sürdürülebilirlik niyeti ve okul işbirliği — aileler benzer etkinliklerin tekrarlanmasını ve okul ile daha fazla ortak proje yapılmasını istemiştir.

Çalışma, sınıf dışı, aile katılımlı doğa etkinliklerinin okul öncesi dönemde hem duygusal hem de değer temelli öğrenmeyi desteklediğine dair nitel kanıt sunmaktadır. Sınırlılıklar arasında küçük örneklem ve tek bağlamli uygulama yer almakta; bundan dolayı bulguların genellenmesi sınırlıdır. Gelecek araştırmalar için daha geniş katılımlı ve uzun dönemli izleme çalışmalarının yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Baba-Çocuk Etkinliği, Okul Öncesi, Yeşil Vatan, Tematik Analiz

²⁰⁵ Öğretmen, Burdur, my-dilek@hotmail.com

CEBİRSEL HİKAYE

Mehmet AKBALI²⁰⁶,

ÖZET

Bu bildiride, ortaokul seviyesindeki üstün zekalı öğrenciler için “cebirsal ifadeler” konusunun öğretiminde hikaye yazma yönteminin kullanımı ele alınmaktadır. Üstün zekalı öğrenciler, matematikte akranlarına kıyasla daha hızlı öğrenen, soyut kavramları kolaylıkla kavrayan ve yaratıcı problem çözme becerilerine sahip bireylerdir. Ancak cebirsal ifadeler, soyut yapısı nedeniyle bazı öğrenciler için zorlayıcı olabilmektedir. Bu nedenle, hikayeleştirme yöntemi aracılığıyla cebirsal ifadelerin öğretimi, kavramların somutlaştırılması ve öğrencilerin ilgisinin artırılması açısından önemli bir yaklaşım sunmaktadır. Araştırma, deneysel ve uygulamalı bir öğretim modeli kapsamında yürütülmüştür. Ortaokul seviyesindeki üstün zekalı öğrencilerle yapılan sınıf içi uygulamalarda, cebirsal ifadelerle ilgili temel kavramlar tekrar edilmiş; değişkenler ve işlemler üzerinden hikaye senaryoları oluşturulmuş; öğrencilerden kendi hikâyelerini yazmaları ve bu hikâyelerde cebirsal ifadeleri kullanmaları istenmiştir. Uygulama sürecinde öğrencilerin motivasyonları, yaratıcılıkları ve matematiksel düşünme becerileri gözlemlenmiştir. Bulgular, hikayeleştirme yönteminin öğrencilerin yaratıcılık ve soyutlama becerilerini geliştirdiğini göstermektedir. Öğrenciler, karakterler ve olaylar üzerinden cebirsal ifadeleri anlamlı bağlamlara yerleştirmiş, problem çözme süreçlerinde farklı bakış açıları geliştirmiştir. Ayrıca, hikayeler aracılığıyla matematiksel iletişim becerileri güçlenmiş ve öğrencilerin matematik dilini kullanma yetkinliklerinde artış gözlenmiştir. Grup etkinlikleri ise işbirliği, paylaşım ve farklı çözüm yollarını keşfetme fırsatı sunmuştur. Sonuç olarak, hikaye yazma yöntemi üstün zekalı öğrenciler için cebirsal ifadelerin öğretiminde etkili bir araçtır. Bu yöntem, öğrencilerin hem matematiksel düşünme hem de yaratıcılık becerilerini geliştirmekte; soyut kavramların somutlaştırılmasına katkı sağlamaktadır. Bu doğrultuda, öğretim programlarında hikâyeleştirme yöntemine daha fazla yer verilmesi, teknoloji destekli dijital hikâye yazma araçlarının kullanılması ve diğer matematik konularına uyarlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cebirsal İfadeler, Hikayeleştirme, Üstün Zekalı

²⁰⁶ Öğretmen, Mardin, mmtakb@gmail.com

GÜÇ KAYNAĞI MI, TEHLİKE Mİ? NÜKLEER ENERJİNİN İKİ YÜZÜ

Hülya ERDURAN²⁰⁷,

ÖZET

Bu patlama nükleer enerjinin temel kökenleri, bir genişleyen büyüme ve ekonomik katkılar, birlikte zengin büyüme ve güvenlik riskleriyle birlikte değerlendirilmiştir. Nükleer enerji, atom kullanımının parçalanması (filyon) ya da birleşmesi (füzyon) sonucunda ortaya çıkan büyük miktardaki enerjiden elde edilir. Günümüzde enerji üretimi daha çok filyon yöntemi tercih edilmektedir. Nükleer enerjinin en önemli insanlardan biri, yüksek verimlilikle sürekli enerji üretilebilmesidir. Aynı zamanda karbon salınımının düşük olması, onu küresel ısınma ve çevre kirliliğine karşı etkili bir seçenek haline getiriyor. Birçok ülke bu nedenle nükleer fosil yakıtların yerine tercih etmekte; enerji arzı ve güvenlik açısından önemli bir kaynak olarak bulunmaktadır. Ayrıca, düzenleme düzeni ülkelerinin ekonomik ve siyasi bölünmeleri güçlenmektedir. Bununla birlikte, nükleer enerjinin kontrolsüz kullanımı ciddi riskler barındırmaktadır. Çernobil (1986) ve Fukuşima (2011) gibi büyük kazalar, nükleer santrallerde yaşanabilecek ihmallerin insan sağlığı ve çevre üzerinde ne denli yıkıcı etkiler yaratabileceği açıkça gösterilmiştir. Radyasyon sızıntıları uzun vadeli sağlık sorunlarına, ekosistem bozulmalarına ve büyük ekonomik kayıplara yol açabilir. Ayrıca, radyoaktif atıkların güvenli biçimde saklanması da uzun vadeli çözümü olan bir sorundur. Sonuç olarak, nükleer enerji hem büyük bir fırsat hem de ciddi bir sorumluluktur. Bilimsel bilgi, güvenlik önlemleri, toplumsal bilinç ve etik ilkeler bir arada yürütüldüğü süreç, nükleer enerji sürdürülebilir ve güvenli bir kaynak olabilir. Ancak en küçük ihmalin bedelinin çok ağır olacağı da unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Nükleer, Güç, Tehlike

²⁰⁷ Öğretmen, Samsun, serduran55@hotmail.com

SPORUN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN VE SOSYAL BECERİ GELİŞİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Mustafa BAY²⁰⁸,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Bursa ili Osmangazi ilçesinde bulunan Macide Gazioğlu Ortaokulu öğrencilerinin spor faaliyetlerine katılımının özgüven düzeyleri ve sosyal beceri gelişimleri üzerindeki etkilerini incelemektir. Günümüz eğitim anlayışı, öğrencilerin yalnızca akademik başarılarını değil aynı zamanda özsaygı, sosyal beceri ve duygusal zekâ gibi alanlarda gelişimlerini de önemsemektedir. Spor etkinliklerinin, öğrencilerin kendini ifade etme, takım çalışmasına katılma, empati kurma ve liderlik gibi sosyal becerilerini pekiştirdiği literatürde sıkça vurgulanmaktadır. Bu çalışma, okul bağlamında yürütülen spor faaliyetlerinin öğrencilerin özgüven ve sosyal beceri gelişimlerine katkısını bilimsel olarak ortaya koymayı hedeflemektedir.

Bu araştırma nitel araştırma deseni çerçevesinde tasarlanmıştır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu, ön test–son test uygulamaları ve gözleme dayalı veri toplama teknikleri birlikte kullanılmıştır.

Örneklem olarak, 2024–2025 eğitim öğretim yılında Macide Gazioğlu Ortaokulu’nda öğrenim gören, gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 5., 6., 7. ve 8. sınıflardan toplam 60 öğrenci.

Araştırmanın başında öğrencilerin özgüven ve sosyal beceri düzeylerini belirlemek amacıyla ön test uygulanmıştır. 12 hafta süresince düzenli spor faaliyetlerine katılım sağlanmış ve sürece ilişkin gözlemler yapılmıştır. Araştırma sonunda aynı ölçme araçlarıyla son test yapılmıştır. Ayrıca öğrenciler ve beden eğitimi öğretmenleri ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiş, elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, spor etkinliklerine düzenli olarak katılan öğrencilerin özgüven ve sosyal beceri düzeylerinde ön test-son test karşılaştırmalarına göre anlamlı bir artış olduğunu göstermiştir. Özellikle takım çalışması, iletişim kurma, empati geliştirme, liderlik üstlenme ve problem çözme gibi becerilerde kayda değer gelişmeler gözlenmiştir. Öğretmen ve öğrenci görüşmeleri, spor faaliyetlerinin öğrencilerin sosyal ilişkilerini güçlendirdiği, sorumluluk bilincini artırdığı ve özsaygı düzeylerini olumlu etkilediği yönünde bulgular sunmuştur.

Bu araştırmanın sonuçları, spor faaliyetlerinin öğrencilerin yalnızca fiziksel değil psikososyal gelişimleri açısından da kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Ön test–son test verilerine göre öğrencilerin özgüven düzeyleri, sosyal beceri yeterlilikleri ve iletişim becerilerinde anlamlı artışlar saptanmıştır. Öğrenciler spor etkinlikleri sayesinde kendilerini daha rahat ifade ettiklerini, akran ilişkilerinde daha olumlu tutumlar geliştirdiklerini ve takım içinde sorumluluk almanın önemini kavradıklarını ifade etmiştir. Öğretmen görüşleri de sporun öğrencilerde disiplin, zaman yönetimi, iş birliği ve liderlik gibi becerilerin gelişimine katkıda bulunduğunu doğrulamaktadır.

²⁰⁸ Öğretmen, Bursa, mustafabay1299@gmail.com

Bu sonuçlar, okul ortamında spor etkinliklerinin yalnızca ders dışı bir faaliyet olarak değil, öğrencilerin sosyal-duygusal gelişimlerini destekleyen bir öğrenme süreci olarak planlanması gerektiğini göstermektedir. Düzenli spor katılımı öğrencilerde özgüveni güçlendirirken sosyal ilişkilerin niteliğini de yükselttiği gözlemlenmiştir.

Detaylar kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Özgüven, Sosyal Beceri

MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE PROBLEM TEMELLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ

Merve ÇELEBİ²⁰⁹,

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim düzeyinde matematik derslerinde problem temelli öğrenme (PBL) yaklaşımının öğrencilerin akademik başarılarına, problem çözme becerilerine ve matematiğe yönelik tutumlarına etkisini incelemektir. Araştırma, deneysel desen kullanılarak yürütülmüştür. Çalışma grubunu, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında bir devlet okulunda öğrenim gören 9. sınıf öğrencileri (n=56) oluşturmaktadır. Deney grubunda dersler PBL yaklaşımıyla, kontrol grubunda ise mevcut öğretim programına uygun geleneksel yöntemlerle işlenmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi, problem çözme beceri ölçeği ve matematik tutum ölçeği kullanılmıştır.

Analizler sonucunda, PBL yönteminin uygulandığı deney grubunda hem akademik başarı hem de problem çözme becerilerinde anlamlı düzeyde artış gözlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin matematiğe yönelik olumlu tutumlarının da geliştiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, matematik öğretiminde öğrenciyi merkeze alan, eleştirel düşünme ve işbirliğini teşvik eden yöntemlerin önemini vurgulamaktadır.

Çalışma, matematik öğretmenlerinin sınıf içi uygulamalarında PBL gibi aktif öğrenme yöntemlerini kullanmalarına yönelik öneriler sunmakta ve alanyazına katkı sağlamaktadır.

Çalışma, matematik öğretmenlerinin sınıf içi uygulamalarında PBL gibi aktif öğrenme yöntemlerini kullanmalarına yönelik öneriler sunmakta ve alanyazına katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretimi, Problem temelli öğrenme, Öğrenci başarıları, Problem çözme, Tutum

²⁰⁹ Öğretmen, MEB, mervecancelebi@gmail.com

DİJİTAL OYUNLARIN MATEMATİK ÖĞRENME MOTİVASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Derya KARATAŞ²¹⁰,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinde dijital oyun temelli matematik etkinliklerinin öğrenme motivasyonu, derse katılım ve başarı üzerindeki etkilerini incelemektir. Çalışma, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinde bir devlet okulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri (n=48) ile yürütülmüştür. Deney grubunda matematik dersleri, oyunlaştırma ve dijital oyun tabanlı etkinlikler ile işlenmiş; kontrol grubunda ise mevcut öğretim programına uygun geleneksel yöntemler kullanılmıştır.

Veriler, Matematik Motivasyon Ölçeği ve başarı testleri aracılığıyla toplanmış, nicel analizlerde bağımsız örneklem t-testi ve betimsel istatistikler kullanılmıştır. Bulgular, oyun tabanlı öğrenme yöntemlerinin öğrencilerin derse katılımını artırdığını, matematik dersine karşı daha olumlu tutum geliştirdiklerini ve akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini göstermiştir.

Sonuç olarak, oyun tabanlı öğrenme etkinlikleri matematik öğretiminde hem motivasyonu artırmakta hem de soyut kavramların somutlaştırılmasına katkı sağlamaktadır. Bu çalışma, matematik öğretmenleri için teknoloji destekli öğretim yöntemlerinin sınıf ortamına entegrasyonunun önemini vurgulamaktadır.

Sonuç olarak, oyun tabanlı öğrenme etkinlikleri matematik öğretiminde hem motivasyonu artırmakta hem de soyut kavramların somutlaştırılmasına katkı sağlamaktadır. Bu çalışma, matematik öğretmenleri için teknoloji destekli öğretim yöntemlerinin sınıf ortamına entegrasyonunun önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretimi, Oyun tabanlı öğrenme, Dijital oyunlar, Öğrenme motivasyonu, Öğrenci başarı

²¹⁰ Öğretmen, MEB, deryakaratas1283@gmail.com

OKUL ÖNCESİNDE ERKEN MATEMATİK BECERİLERİ: TÜRKİYE ÇALIŞMALARI (2015–2025)

DERYA TOSUNOĞLU²¹¹,

ÖZET

Erken çocukluk döneminde matematik becerileri, bireylerin ileriki öğrenme yaşantıları için kritik bir temel oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de okul öncesi dönemde erken matematik becerileri üzerine yapılan araştırmaları inceleyerek eğilimleri ortaya koymaktır. Çalışma nitel araştırma deseninde olup doküman incelemesine dayalı bir literatür taraması şeklinde yürütülmüştür. YÖK Ulusal Tez Merkezi, DergiPark ve Google Scholar veri tabanlarında 2015–2025 yılları arasında yayımlanan tezler ve makaleler “okul öncesi”, “erken matematik”, “matematiksel beceriler” anahtar kelimeleriyle taranmış, belirlenen ölçütlere uyan 32 çalışma incelenmiştir. Bulgulara göre çalışmaların büyük çoğunluğunun deneysel ve yarı deneysel tasarımlarla yürütüldüğü, özellikle sayı kavramı, örüntü, sınıflama ve ölçme gibi temel matematik becerilerine odaklanıldığı görülmüştür. Bununla birlikte bazı araştırmaların oyun temelli öğrenme, matematiksel öyküleştirme ve STEM uygulamalarını incelediği belirlenmiştir. Sonuç olarak, Türkiye’de okul öncesi dönemde erken matematik becerilerine yönelik çalışmaların son yıllarda artış gösterdiği, ancak kavramsal çeşitlilik ve uzunlamasına araştırmalar açısından sınırlı olduğu söylenebilir. Elde edilen bulgular, erken matematik öğretiminin daha bütüncül yaklaşımlarla desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Erken Çocukluk, Matematik Becerileri, Türkiye, Eğilimler

²¹¹ Öğretmen, UDED Başkanı, Ankara, tosunogluderya2@gmail.com

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNDEN BİRİ OLARAK KADINLARIN KAMU YÖNETİMİNDEKİ ROLÜNÜN ARTIRILMASI

DURDONA MADAMINOVA²¹²,

ÖZET

Devletimizin, Özbekistan Cumhuriyeti'nde yaşayan her vatandaşın hak ve çıkarlarını korumak için birçok verimli çaba gösterdiğine tanık oluyoruz. Bu bakımdan bugünkü politikanın temeli, ülkemizin kalkınmasının ana yönlerini geliştirmek ve devam eden büyük ölçekli reformları güncel anayasal ve yasal koşullar altında yeni bir aşamaya taşımaktır. Bu bağlamda "Özbekistan-2030" stratejisinin programatik işlevini yerine getirdiğini belirtmek gerekir.

Sonuçta özünde her vatandaşın potansiyelini geliştirmesi için tüm fırsatları yaratmaya, sağlıklı, eğitilmiş ve ahlaki açıdan olgun bir nesil yetiştirmeye, güçlü bir ekonomi oluşturmaya, hukukun üstünlüğünü, güvenliği ve istikrarı sağlamaya hizmet eden önemli fikirler vardır. . Bu fikirlere göre gelecekte Özbekistan, istikrarlı ekonomik büyüme oranları, uluslararası standartları tam olarak karşılayabilecek eğitim, tıbbi ve sosyal koruma sistemlerinin düzenlenmesi, ekolojik durumun iyileştirilmesi temel alınarak ortalamanın üzerinde gelire sahip ülkeler arasında yer alacaktır. Günümüzde giderek daha önemli hale gelen halkın çıkarları, hizmet eden bir devlet kurmak, ulusal egemenlik ve güvenliğimizi sağlamak gibi hususların devreye sokulmasının güçlü bir sivil toplum temellerini oluşturmaya hizmet etmesi doğaldır.

"Özbekistan-2030" stratejisi temelinde ülkemizin kalkınmasına ve halkımızın refahına hizmet eden hedeflere ulaşma etkinliğinin artırılması amacıyla beş önemli yön ortaya konmuştur. Bu yönelimler arasında her bireyin potansiyelini gerçekleştirmesi için uygun koşulları yaratmayı amaçlayan görevler, toplumumuz üyelerinin yaşamsal ihtiyaçlarının gerçekleştirilmesinde özel bir yer tutmaktadır. Zaten özünde eğitim ve sağlık sisteminin reformu, sosyal hizmetlerin kalitesinin artırılması, yoksulluğun azaltılmasına yönelik önlemlerin kapsamının genişletilmesi, gençlikle ilgili devlet politikasının hızlandırılması ve halkın ahlaki imajının iyileştirilmesine yönelik konular yer alıyor. önemli bir yer.

Son yıllarda bu alanlarda reform yapılmasına yönelik pek çok önemli çalışma yapılmıştır. Özellikle kadının aile ve toplumdaki konumunun güçlendirilmesi, eğitim kapsamının genişletilmesi, devlet yönetimindeki paylarının artırılması yönünde pek çok önlemin alınmış olması takdire şayandır. Sonuçta kadın haklarının sağlanması sadece temel bir insan hakkı değil, aynı zamanda barışın, refahın ve sürdürülebilir kalkınmanın da önemli bir garantisidir. Son yıllarda kadınların eğitimi, erken evliliklerin önlenmesi ve kamu yönetimindeki paylarının artırılması konusu 2030 yılına kadar Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin gündeminde yer alıyor. BRM'nin 5. hedefi olarak bu konuda birçok başarıya imza atıldı. Ancak bazı sorunlar halen devam etmektedir. BRM çerçevesinde yapılan araştırmalar, kadına yönelik aile içi şiddetin son yıllarda uluslararası alanda arttığını gösteriyor. Mevcut soruna etkili bir çözüm olarak kadınların ekonomik sektörlerdeki rolünün artırılması ve toplum yaşamındaki konumlarının güçlendirilmesinin gerekli olduğu belirtiliyor. Bu makalede mevcut

²¹² Dr., Syýasat ylymlarynyň doktory, dosent, Daşkent döwlet hukuk uniwersiteti, d_madaminova@mail.ru

sorunlar, bunların çözümleri ve bu konuda elde edilen sonuçlar Özbekistan Cumhuriyeti örneği üzerinden ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Cinsiyet eşitliği, rekabet, güç, ayrıcalık, şiddet, çalışma ilişkileri, yönetim, yönetim psikolojisi, sosyal politika.

ÖZBEKİSTAN’DA “YEŞİL EKONOMİ”YE GEÇİŞ STRATEJİSİ NEDEN GEREKLİDİR?

DİLAROM YORMATOVA ²¹³, KHUSNOBOD KHUSHVAKTOVA ²¹⁴,

ÖZET

Bu makalede yazar, Özbekistan'da uygulamaya konulan “Yeşil Ekonomi” sisteminin özü, nasıl bir sistem olduğu ve bu sistemin etkili bir şekilde nasıl uygulanabileceği konularını ele almaktadır. Doğayı koruma ve muhafaza etmede bu sisteme geçmenin olumlu yönleri makalede açıklanmıştır. Doğaya yönelik olumsuz etkilerin temel nedeni, insanların öncelikle kendilerini gıda ile temin etme çabaları ve onların istek ve arzularının gün geçtikçe artmasıdır. Bu nedenle böyle olumsuz sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Doğa aslında canlı bir organizmadır. Biz bu canlı organizmaya ne kadar zarar verirsek verelim, yine de doğadan üstün olamayız. Basit bir örnek olarak, bu yıl dünya genelinde çok sayıda sel felaketi yaşanmaktadır. Büyük seller ve tayfunlar karşısında insanların ne kadar çaresiz kaldığını hepimiz çok iyi anladık.

Ülkemizde “yeşil ekonomi” denildiğinde, her şeyden önce çevresel kavramların tam olarak anlaşılmasıyla birlikte, mevcut insanların hayatı ve sağlığı için gerekli olan gıda maddelerini üreten kaynaklardan tamamen farklı bir şekilde faydalanılması anlaşılmaktadır. Artık bir çiftçi tarlasında gıda ürünleri yetiştirirken, pestisitler ve herbisitler kullanmamalı, organik ürün yetiştirmesi gerekmektedir. Ya da tarlaya serpilmekte olan kimyasal maddelerin üretiminin azaltılması, “Yeşil Ekonomi” sistemi tarafından talep edilmektedir.

Çiftçiden, artık zararlılara ve hastalıklara karşı mücadelede sadece biyolojik yöntemleri kullanması istenmektedir. Toprağın mikrobiyolojik yapısını korumak ise, halk için ekolojik olarak temiz gıda üretimi anlamına gelir. “Yeşil ekonomi” sisteminde ülke genelinde büyük yeşil alanlar oluşturulur ve atmosfer havasının temizliğine ulaşılır.

Anahtar kelimeler: Yeşil ekonomi, atmosfer, zararlı gaz, toprak, ekoloji.

²¹³ Professor, Uzbekistan State University of World Languages, Head of the Department of Ecology and Green Resources,

²¹⁴ Professor, of the Department of Ecology and Green Resources, Uzbekistan State World Languages University

DOĞA İÇİN BİRLEŞELİM!

KUZİEVA SORA²¹⁵,

ÖZET

Bu makalede yazar, dünya nüfusunun sürekli artışı nedeniyle verimli toprakların çölleştirildiğini, tarım yapılabilir arazilerin elverişsiz hale geldiğini, insanlar için hayati öneme sahip oksijen sağlayan ormanların bizzat insanlar tarafından yok edildiğini belirtmektedir. Bunun temel nedeni insanların gıda ihtiyacını karşılamak istemesi ve bu süreçte doğaya zarar vermesidir. Ancak doğa, biz insanlar olmadan – yani Homo sapiens olmadan da – varlığını sürdürebilir. Ama biz insanlar doğa olmadan kesinlikle yaşayamayız. Peki, o zaman biz nerede olurduk?

Bugün insanlığın temel görevi, “ekoloji” kelimesinin her gün, her yerde yankılanması gerektiğini anlamaktır. İçme suyu kaynaklarımızın azalmasının başlıca nedeni, artık Özbekistan’da eskisi gibi kar yağmamasıdır; yağış miktarında ciddi bir azalma vardır. 1970–1980 yıllarında kış aylarında yerde iki ay boyunca kar kalırdı. Oysa 2020–2025 yıllarında sadece birkaç kez – 2 ya da 3 kez – kar yağmakta, o da bir-iki gün içinde erimektedir.

Yazarın verdiği bilgilere göre, buzullarla ilgili yakın zamandaki araştırmalar, daha önce yapılan küresel çalışmaların sonuçlarına kıyasla buzul hacmi ve kütlesinde ciddi bir küçülme olduğunu göstermektedir.

Örneğin, Orta Asya’daki buzulların hacminin önceki bilim insanlarının tahmin ettiğinden %40 oranında azaldığı tespit edilmiştir. 20. yüzyılda Pamir buzullarının yüzölçümü 8.400 km² iken, Tanrı Dağları’ndaki buzullar biraz daha büyük – yaklaşık 10.000 km² – bir alanı kaplıyordu. Günümüzde ise bu alanların ciddi şekilde küçüldüğü bilinmektedir.

Özbekistan Hidrometeoroloji Araştırma Enstitüsü’nün verilerine göre, 1902 ile 2002 yılları arasında yalnızca Taşkent şehrinde hava sıcaklığı 1,3 °C artmışken, 2002 ile 2017 yılları arasındaki sadece 15 yılda bu artış 1,5 °C’ye ulaşmış ve bu durum küresel ısınmanın olumsuz sonuçlarını açıkça ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: ekoloji, iklim, buzullar, tatlı su, sıcaklık.

²¹⁵ Taşkent şehri 138. okulun biyoloji öğretmeni

AZERBAIJAN-ÖZBEK YAZARLARIN ÇEVİRİ ALANINDAKİ YARATICILIĞI

NAİLA RAMAZANOVA²¹⁶, SEVİL PİRİYEVA KARAMAN²¹⁷,

ÖZET

Azerbaycan halkı, başta Türk halkları olmak üzere diğer ülkelerin halklarıyla iş birliği, edebiyat ve sanatın karşılıklı zenginleşmesi ve ulusal kazanımların paylaşımı temelinde kültürünü geliştirmektedir.

Makalede, kadim zamanlara dayanan Azerbaycan-Özbek edebi ilişkilerinin tarihi ve iki halk arasındaki mevcut kültürel ilişkiler ele alınmaktadır. Özbekistan'da Azerbaycan klasik edebiyatına duyulan ilgi, Azerbaycan'ın tanınmış temsilcileri Nizami Gencevi, Muhammed Fuzuli ve İmadeddin Nesimi'nin Özbek edebiyatının neredeyse temsilcileri olarak kabul edilip büyük bir keyifle okunmaları ve 14. yüzyılda Harezm'de yaşayan Haydar Harezmi'nin Nizami Gencevi'nin "Sırlar Hazinesi" şiirini ilk kez "Muhşün-ül-Asror" adıyla nasıl tercüme ettiği makalede yansıtılmaktadır. Yazarlarımızın çeviri alanındaki yaratıcı çalışmaları Sovyet döneminde de paralel olarak gelişmiş ve Yazarlar Birliği bünyesinde özel bir çeviri bölümü faaliyet göstermiştir. Azerbaycan edebiyatından birçok eser Özbek diline çevrilmiştir. Makalede, Cafer Cabbarlı'nın "Od Gelini", "Sevil" ve "1905-ci yılda" oyunlarının Özbek diline çevrilmesi ve yayınlanması ve Özbek edebiyatının en iyi nesir eserleri Azerbaycan diline aktarılmıştır.

Genç yazarların çeviri alanındaki çalışmaları takdire şayandır. Makalede, Azerbaycan'da kurulan Dünya Genç Türk Yazarlar Birliği tarafından oluşturulan "Türk'ün Sesi" almanakında yayınlanan Özbek edebiyatından çeviri örneklerinin yanı sıra, genç Özbek yazarların Azerbaycanlı meslektaşlarının eserlerinden yaptıkları çevirilere de yer verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Azerbaycan-Özbek yazarlar, klasik edebiyat, çeviri, Haydar Harezm, Türk'ün Sesi, genç yazarlar.

²¹⁶ Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, A.A. Bakihanov Tarih ve Etnoloji Enstitüsü Araştırmacısı, naila-amea@yandex.ru

²¹⁷ Dr., Ankara Üniversitesi TÖMER, ORCID: 0000-0001-9781-8236, spiriyeva68@gmail.com

BANKACILIKTA RİSK YÖNETİMİNİN ETKİNLİĞİNİ ARTIRMAK

JANAR KAZANBAYEVA²¹⁸,

ÖZET

Kazakistan Cumhuriyeti'nin ikinci düzey bankalarında risk yönetiminin gelişimi ve durumuna ilişkin modern teorik ve pratik hükümlerin incelenmesi, risk yönetimi yapısının organizasyon yöntemlerinin eksik geliştiğini ve yetersiz geliştiğini ortaya çıkarmıştır. İkinci düzey bankaların mevcut risk yönetimi sisteminin organizasyonu ve faaliyetlerindeki eksiklikler nedeniyle mevzuatın ihlali, bazı büyük ve tanınmış bankaların iflası nedeniyle bankalara reçetelerin ve çeşitli yaptırımların sunulması. Bu nedenle, risk yönetimi yapısının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, bankaların iç kontrolünün son derece gerekli bir unsurudur. Uluslararası gereklilikleri karşılayan güçlü ve güvenilir bir bankanın oluşumuna katkıda bulunmalıdır. Kazakistan Cumhuriyeti'nde ikinci düzey bankalarda risk yönetiminin oluşumunun dikkate değer bir özelliği, yönetimin bir tatbikat olarak gelişmesiyle eşzamanlı gelişimi ve ülkenin piyasa para sisteminin ortaya çıkmasıdır. Aynı zamanda, risk yönetimi uzmanları faaliyetlerinde bu alandaki küresel deneyimin başarılarından en iyi şekilde yararlanmaktadır. Aynı zamanda, bankacılık faaliyetlerinin yetersiz güvenlik seviyesi nedeniyle gelişme ve oluşum, verimliliğin artırılması süreci henüz sona ermemiştir.

Bir risk yönetim sisteminin oluşturulması, ticari bankaların girişimcilik faaliyetlerinde karşılaşılan her türlü riske nesnel bir yanıt olarak düşünülmelidir. İşin küreselleşmesi, rekabetin kötüleşmesinin yanı sıra bankanın finansal hizmetlerine ve ticari işlemlerine (kiralama, faktoring, forfeying) artan talep, güçlenmesine katkıda bulundu. Modern bir iş ortamında piyasada yeterli eylemlerin uygulanmasının yanı sıra hayatta kalma yollarının belirlenmesi ve sürdürülebilir büyümenin temellerinin atılması, bir risk yönetim sisteminin oluşturulmasını ve geliştirilmesini gerektirir. Aynı zamanda risk yönetimi teorisinin ve organizasyon metodolojisinin geliştirilmesinin önemi artmıştır. Bankaların çeşitli finansal piyasalarda ve müşteri işlemlerinde olası risklerden korunmasına katkıda bulunan risk yönetimi, güvenlik düzeyine ulaşmak için gereken toplam eylem modeli olarak görülebilir. Riski önleme ve işletmeyi buna karşı koruma yöntemi açısından risk yönetimi, ticari bankaların (pazarlama, rekabetçi, yenilikçi vb.) Ana faaliyet alanlarından biridir. yönlerle birlikte). Modern bankacılık piyasasını risksiz hayal etmek imkansızdır. Herhangi bir operasyonda risk vardır, sadece farklı bankalarda riskin boyutu farklı olabilir, bu nedenle değerlendirilmeli ve mümkün olduğunca azaltılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Risk Yönetimi, banka, finansal yenilik, aktif işlemler, Bilgi teknolojisi

²¹⁸ Ekonomi Bilimleri Adayı, Orta Asya İnovasyon Üniversitesi. Bilimsel Çalışmalar ve Uluslararası İlişkilerden Sorumlu Rektör Yardımcısı, zhanarkaz74@mail.ru

TÜRK DİLİNİN ÖĞRENİLMESİ İÇİN YARARLI İNTERNET KAYNAKLAR

AYTEN MAMMADOVA²¹⁹,

ÖZET

İnternet’de türkçe’nin gramerinin öğrenilmesi için en iyi site DeFa türk dili kursudur. Burada gramerin izahı çok detaylı verilmiştir. Amma, aslında bu site Hitit derliğinin içeriğini kopyalıyor ve bu yüzden eşsiz değildir. Türkçe’ni öğrenirken bu sitenin kullanımının olumlu özelliği öğretmene ve diğer öğrencilere soru sormak imkanı, öğrenilen teorinin daha iyi benimsenmesi için çeşitli çalışmaların ve Türkçe’nin grameri üzere anlaşılır tabloların varlığıdır. Başlangıç seviyesinde dil öğrenenler Totally-Turkish sitesine grameri daha etralı öğrenmek amacıyla baş vurabilirler. Lingust sitesinde ise çalışmalar yaparak geçilen derslerin içeriği daha iyi benimsenile biliri, çünkü bu sitede soruların cevaplarını yazmak ve görünen ipucların yardımıyla kendini kontrol etmek için rahat interfeys vardır.

Türkçe’ni öğretmenin rehberliyi ile öğrenmek isteyen, amma Türk dili kurslarına, veya özel öğretmen yanına gitmek imkanı olmayanlar bu sorunu online derslere girmekle çözebilirler. Skype’la ders geçen öğretmenler Profi veya Repetitor gibi uzmanlar sitelerinde bulunabilir. Lakin, dersler teklif eden öğretmenin aldığı eğitimeç iş deneyimine ve kendisi hakkında diğer öğrencilerin sitede yazdıklarına dikkat etmek lazım. Aynı zamanda öğretmenler ve küratörler tarafından desteklenen Türkçe online derslere de katılabilirisiniz. (iTurkish, Turkish Class 101). Bu kaynaklardan birini seçerken öğrenci kendi parasal durumunu göz önüne almalı, çünkü bu dersler ödenişli, hemde öğrencinin ingilizcesi iyin olmalı (iTurkish, Turkish Class 101’de dersler ingilizce geçiliyor, amma Türk dilinin taşıyıcıları tarafından yapılmıştır). Alternatif olarak Turkish language class sitesi kullanılabilir, bu site Türkçe’nin öğretmenlerin desteğiyle sistematik olarak öğrenilmesi için en iyi kaynaklardan biridir.

İnternet kaynakların yardımıyla Türkçe’de ünsiyet ve dil değişmesi de yapılabilir. Bunun için en rahat siteler Italki ve Livemocha kaynakarı en rahatlarıdır, çünü onlar diğer sitelerle karşılaştırıldıkta dil değişiminde daha derin uzmanlaşmışlar.

Anahtar kelimeler: Türkçe; İnternet kaynaklar; Dil öğrenimi

²¹⁹ Doçent, Sumgayit Devlet Üniversitesi, Azerbaycan, aytanm@rambler.ru

ÖĞRETMENLİKTE BÜROKRATİK SÜREÇLER VE UYGULAMALAR DERSİ: PROGRAM TASARIMI

Cansu TANDOĞDU²²⁰,

ÖZET

Öğretmen adayları, eğitim fakültelerinin mevcut programlarında branşlarına yönelik alan bilgisi, pedagojik formasyon ve öğretmenlik uygulaması derslerini almaktadır. Ancak mesleğe başladıklarında, bu alanların yanı sıra çeşitli bürokratik süreçlere uyum sağlamaları ve ilgili evrakları eksiksiz şekilde hazırlamaları da beklenmektedir. Eğitim fakültelerinde bu konulara yönelik özel bir ders bulunmaması, öğretmenlerin göreve ilk başladıkları dönemde çeşitli güçlükler yaşamalarına neden olabilmektedir. Öğretmenlerin yaşadığı bu zorlukları belirlemek amacıyla bir ihtiyaç analizi gerçekleştirilmiş ve bunun sonucunda da “Öğretmenlikte Bürokratik Süreçler ve Uygulamalar” dersi öğretim programı hazırlanması amaçlanmıştır.

Çalışmada nitel araştırma desenlerinden betimsel yaklaşım benimsenmiştir. Araştırma kapsamında, çoktan seçmeli ve açık uçlu soruları içeren yarı yapılandırılmış bir görüşme formu, 2002- 2024 yılları arasında, farklı illerde göreve başlayan, farklı branşlara sahip 16 öğretmene uygulanmıştır. Ayrıca alanyazında konu ile ilgili makaleler ve tezler incelenmiştir Program hazırlanırken “Yapılandırmacı Yaklaşım” benimsenmiştir. Program geliştirme modeli olarak ise “Taba-Tyler Modeli” kullanılmıştır.

Yapılan görüşme sonucuna göre öğretmenlerin %81,25 ‘inin mesleğe başladıklarında bürokratik süreçler konusunda bilgisi olmadığı görülmüştür. Öğretmenler bu bilgilere çoğunlukla kendi çabaları ile ulaşmıştır. Bu durumdan dolayı çoğu öğretmen kaygı yaşamış ve kendisini yetersiz hissetmiştir.

Yapılan ihtiyaç analizinden yola çıkarak, öğretmenlerin hizmet öncesi dönemde bu konular hakkında bilgilendirilmeleri gerektiği, bunun için de lisans döneminde bu konulara yönelik dersin eğitim programına dahil edilmesinin faydalı olabileceği düşünülmektedir..

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, bürokratik süreçler, program geliştirme, öğretmen adayları

²²⁰ Dirayet Süren İlkokulu,cnsyuksel@gmail.com

DAĞITIMCI LİDERLİK DAVRANIŞLARININ OKUL TÜRÜNE VE ÖĞRETMENLERİN BELİRLİ ÖZELLİKLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Ömer Faruk AKGÜN²²¹, Şahin ÇETİN²²²

ÖZET

Bu araştırmayla okullarda dağıtımci liderlik davranışlarının ne düzeyde uygulandığını belirlemek ve öğretmenlerin dağıtımci liderlik algısının okul türü ile öğretmenlerin belirli demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını irdelemek amaçlanmıştır. Bunların yanı sıra araştırma, okul müdürlerinin algılarına göre dağıtımci liderliğin önündeki engelleri ortaya koymayı, okullarda dağıtımci liderliğin uygulama biçimlerini incelemeyi ve öğretmenlerin mesleki gelişim konusundaki ihtiyaçlarının nasıl desteklendiğini belirlemeyi de amaçlamaktadır. Araştırmada karma yöntem benimsenmiş, nicel kısımda İzmir ilinde özel ve devlet okullarında farklı kademelerde çalışan toplam 316 öğretmenden Özer ve Beycioğlu (2013) tarafından geliştirilen DL ölçeği aracılığıyla veri toplanmış, betimsel istatistikler ile t-testi ve ANOVA uygulanmıştır; nitel kısımda ise aynı okullarda görev yapan 11 okul müdürü ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış ve tematik analiz gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçları, öğretmenlerin okullarında dağıtımci liderliğin yüksek düzeyde uygulandığını algıladıklarını göstermiştir. Okul türü göz önüne alındığında özel okullarda dağıtımci liderlik algısı devlet okullarına kıyasla daha yüksek bulunmuş ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu gözlemlenmiştir. Kademeler arası farka gelindiğinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamasına rağmen dağıtımci liderlik algısının ilkokullarda ortaokul ve liselere göre daha düşük düzeyde gerçekleştiği belirlenmiştir. Öğretmenlerin yaşları açısından genç öğretmenlerin daha olumlu algılara sahip oldukları, cinsiyet açısından ise anlamlı bir fark bulunmadığı görülmüştür. Nitel bulgular da bu sonuçları desteklemiş, tüm müdürler okul yönetiminin tek bir kişiyle yürütülemeyeceğini, zaman kısıtı, iş yükü ve uzmanlık gereksinimleri nedeniyle dağıtımci liderliğin uygulanmasının zorunlu olduğunu vurgulamışlardır. Müdürlerin ifadeleri, dağıtımci liderliğin yalnızca yönetsel yükü hafifletmediğini, aynı zamanda kararların benimsenmesini kolaylaştırdığını ve okul kültürünü güçlendirdiğini ortaya koymuştur. Okul müdürlerine dağıtımci liderliğin önündeki muhtemel engeller sorulduğunda öğretmenlerin isteksizlikleri, velilerin ilgisizliği veya aşırı müdahaleleri ve mevzuatın müdürleri tek sorumlu kılması önemli engeller olarak öne çıkmış, mevzuatla ilgili sorunların özellikle devlet okullarında daha yoğun hissedildiği belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin yoğun ders yükü nedeniyle zaman kısıtı yaşamaları dağıtımın önündeki başka bir engel olarak dile getirilmiştir. Müdürler liderlik görevlerinin dağılımında özellikle uzmanlık ve isteklilik ölçütlerini dikkate aldıklarını, gönüllü ve motive öğretmenlerin kideden bağımsız olarak sorumluluk alabildiğini ifade etmişlerdir. Araştırma ayrıca öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin hizmet içi eğitimler ve lisansüstü programlarla desteklendiğini göstermiştir. Araştırmanın sınırlılıkları, yalnızca belirli bir bölgedeki öğretmen ve yöneticilerden veri toplanmış olması ve kullanılan ölçeğin öznel algılara dayanmasıdır. Buna rağmen çalışma, farklı okul türlerinde dağıtımci liderliğin nasıl uygulandığına ve bu sürecin önündeki engellere ışık tutarak Türk eğitim sistemi için önemli katkılar sunmaktadır.

²²¹ Öğr. Gör., İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, ofakgun@29mayis.edu.tr

²²² Dr. Öğretim Görevlisi, Yeditepe Üniversitesi, sahin.cetin@yeditepe.edu.tr

Anahtar Kelimeler: Dağıtımçı liderlik, Liderlik, Okul yönetimi, Eğitim yönetimi